horia tecuceanu

GREȘEALA CĂPITANULUI APOSTOLESCU

facla

DE ACELAȘI AUTOR

apărute :

Căpitanul Apostolescu anchetează
Căpitanul Apostolescu intervine
Căpitanul Apostolescu și dubla enigmă

în pregătire :

Căpitanul Apostolescu și identificarea
Surpriza căpitanului Apostolescu

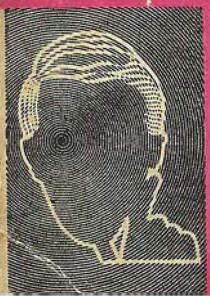

Lei 6

HORIA TECUCEANU

GREȘEALA CĂPITANULUI APOSTOLESCU

Coperta d FRANCISC RAFFAI

HORIA TECUCEANU

GREȘEALA CĂPITANULUI APOSTOLESCU

EDITURA FACLA
Timișoara, 1973

NOTĂ

Cu unele excepții — schimbarea identității unor personaje —, intriga acestei lucrări se bazează pe fapte autentice.

Mulţumesc tovarăşilor OCTAVIAN POP *şi* ALEXANDRU CIUBOTARU *pentru sprijinul acordat la realizarea acestei cărţi.*

Autorul

Sibiu, 25 octombrie 1967

CAPITOLUL I

DESCOPERIREA

Apostolescu se învîrtea nerăbdător în biroul Inspectoratului de miliție Sibiu și din cînd în cînd se oprea pentru a-și privi ceasul de la mînă, ca și cum de acesta ar fi depins cele două zile pe care le mai avea de stat în oraș.

Cînd, în urmă cu aproape o lună de zile, a fost trimis să țină locul șefului de serviciu, plecat la un curs de specializare, nu și-a închipuit că timpul se va scurge atît de greu în Sibiu, un oraș mult prea liniștit, în comparație cu tumultul și agitația Capitalei, în care mereu apăreau evenimente majore. E adevărat că nu se stătea cu mîinile-n sin, totuși un caz mai interesant, capabil să-i suscite interesul, încă nu se ivise și, în consecință, avea impresia că ultimele zile dinaintea plecării nu mai luau sfîrșit.

Se decise să bea o cafea și se apropie de telefon pentru a o comanda la bufet, dar nu mai avu cînd să ridice receptorul, deoarece aparatul sună.

Ascultă comunicarea ofițerului de serviciu, își notă o adresă pe carnet și părăsi biroul.

În mașină se aflau, în afară de Apostolescu și de șofer, căpitanul Bogdănescu din serviciul judiciar al orașului și locotenentul major Vasiliu de la serviciul criminalistic.

Imobilul în fața căruia opriră era așezat pe colț la intersecția cu strada Jiului. Era o clădire masivă, cu un etaj. Intrarea în curtea imobilului se făcea prin strada Școala de Înot, printr-o poartă cu zăbrele de fier.

În fața porții un bărbat, ca la 45 de ani, foarte surescitat, se oferi să le arate apartamentul în care se bănuia că a fost comis un omor.

Pătrunseră în curte, se îndreptară spre partea stingă a clădirii și se opriră în fața ușii primului apartament de la parter. Era o ușă din lemn masiv, vopsită în verde. În partea stingă, la înălțimea primei treimi, se afla o tăietură orizontală, avînd deasupra mențiunea „Poșta".

Apostolescu scutură ușa, apoi, văzînd că este închisă pe dinăuntru, se îndreptă spre fereastra din dreapta, încercînd să privească interiorul, dar trebui să renunțe din cauza unei perdelițe din pînză groasă.

— Cine sînt locatarii ? se adresă Apostolescu bărbatului care îi întîmpinase.

— Doi oameni bătrîni . . . soții Iakocs.

— Și ce vă face să credeți că în locuință s-a comis un omor ?

— N-au mai fost văzuți de cîteva săptămîni și . . . și apoi mirosul — adăugă el.

— Trebuie deschisă ușa ! ceru Apostolescu însoțitorilor săi. Vasiliu se grăbi să-și deschidă valiza pe

care o ținea în mînă și să scoată afară o legătură cu chei și șperacle.

După cîteva încercări ușa fu deschisă.

În spatele ușii pe care o descuiaseră se mai afla o a doua cu geamuri, deschisă spre interior. Spațiul dintre cele două uși era pardosit cu un număr mare de ziare și scrisori.

Fără să le acorde atenție, Apostolescu păși peste ele și intră într-un antreu, pătrat, cu laturile de aproximativ un metru și jumătate. Fiecare dintre ceilalți trei pereți fiind prevăzuți cu cîte o ușă.

Deschise ușa din dreapta și, fără să intre, privi încăperea. Pe peretele din dreapta se vedea un dulap pentru haine, cu ușile deschise și conținutul răvășit, iar în continuare fereastra prin care încercase mai înainte să privească interiorul camerei.

Pe peretele din față, începînd de la colțul ferestrei, se aflau o chiuvetă metalică și un bufet de bucătărie.

Lîngă peretele din stînga văzu un pat îngust acoperit cu un cearșeaf din pînză, care la capătul dinspre ușă, era mototolit și mînjit de sînge.

În prelungirea peretelui se vedeau o mașină de gătit, avînd pe plită un ceainic și în continuare o ușă din lemn masiv, vopsită în verde.

În mijlocul camerei, între patru scaune se află o masă acoperită cu învelitoare de nylon, pe care erau două farfurii. Într-una se află un măr și în cealaltă doi ciorchini de struguri, cu boabele ușor stafidite, iar alături un pahar.

Apostolescu, înfășurîndu-și mina într-o batistă, apăsă pe clanța ușii vopsite în verde. În fața sa apăru o încăpere mică, ai cărei pereți erau căptușiți cu rafturi încărcate cu sticle, borcane și pungi cu alimente.

Cînd își lăsă privirile spre podea, văzu corpul unui bărbat cu fața în sus, puțin răsturnat pe partea dreaptă și avînd mîinile și picioarele îndoite. Gîtul și pieptul îi erau acoperite cu sînge uscat.

Anchetatorul privi capul chel al bărbatului de pe podea, apoi se întoarse spre cei doi ofițeri care contemplau spectacolul peste umerii lui.

— Dumneata fotografiază ! spuse ofițerului de la serviciul criminalistic. Iar dumneata hai cu mine ! se adresă el căpitanului.

Cînd reveni în antreu privi o fracțiune de secundă chipul înspăimîntat al vecinului care îi anunțase, apoi se întoarse și porni spre ușa opusă celei care dădea în curte.

Mai înainte de a pune mîna pe clanța acesteia văzu un zăvor mare care o bloca și auzi în spatele lui vocea martorului :

— Acolo este baia, dar familia Iakocs nu are acces la ea . . .

— Dacă nu vă deranjăm prea mult, vă rugăm să mai dați un telefon și să cereți, în numele nostru, să trimită un procuror și un medic legist — spuse Apostolescu întorcîndu-se spre martor.

În timp ce acesta dădu aprobator din cap și se grăbi să iasă în curte, Apostolescu se duse spre ultima ușă a vestibulului ; folosindu-se din nou de batistă, apăsă clanța și împinse ușa.

Mai întîi, făcu instinctiv o mișcare de recul, apoi, astupîndu-și nasul și gura cu batista, pătrunse în încăpere și se îndreptă fulgerător spre cele două ferestre care dădeau spre stradă.

— Să ieșim puțin . . . pînă se primenește aerul din cameră — spuse Apostolescu colegului său.

După ce inspirară de cîteva ori cu aviditate, își aprinseră țigările, probabil cu speranța că vor reuși să anihileze mirosul ce părea că li s-a îmbibat și în haine.

Stăteau o vreme față în față, fără ca vreunul dintre ei să găsească resursele necesare pentru a începe o conversație. Apostolescu își privi cu silă țigara, fumată pe jumătate, și o aruncă, cu scîrbă, departe de el.

— Hai înapoi ! se decise el, îndreptîndu-se din nou spre camera pe care abia o părăsiseră.

Se opri în pragul ușii și începu să privească dezordinea și răvășeala care domneau în încăpere.

Pe o masă mare, situată în mijlocul camerei, se aflau, claie peste grămadă : sertare de la dulapuri, cutii metalice, clasoare de timbre, albume cu fotografii, caiete cu însemnări, chitanțe. În dreptul ușii, lîngă perete, un dulap de lemn cu ușile deschise. Interiorul acestuia conținea cărți vechi, clasoare de timbre și cutii metalice ; parte din ele erau răsturnate, iar altele se aflau aruncate pe dușumea, în fața dulapului.

Lîngă peretele din dreapta se afla un alt dulap de lemn cu haine răvășite și aruncate pe jos. În continuare se vedeau un scrin cu sertarele lipsă și, după acesta, un alt dulap cu haine răscolite și aruncate la întîmplare pe dușumea. În față erau ferestrele deschise.

Perpendicular pe peretele din stînga se aflau două paturi din lemn, alăturate. Patul de lîngă fereastră avea așternutul orînduit pentru culcare, fără a fi deranjat.

Pe patul dinspre uşă, sub o plapumă din mătase roz, se distingea conturul unui trup omenesc.

Apropiindu-se de pat, Apostolescu îşi dădu seama, după păr, că victima este o femeie. Chipul ei intrase în descompunere.

— Vă rog să vedeţi dacă Vasiliu a terminat cu fotografierea celeilalte victime — spuse Apostolescu, cu o voce vlăguită.

— Am terminat fotografierea, tovarăşe căpitan.

— În regulă. Dă-i drumul şi aici — spuse Apostolescu plecînd spre fereastră, pentru a-i face loc lui Vasiliu.

După ce specialistul făcu cîteva fotografii, spuse ;

— Mergem mai departe, tovarăşe căpitan ?

Apostolescu dădu din cap şi, aplecîndu-se peste patul nederanjat, apucă marginile plăpumii care acoperea victima. După ce făcu acelaşi lucru şi căpitanul Bogdănescu, din cealaltă parte a patului, ridicară plapuma şi o aşezară pe pardoseală.

Cadavrul era îmbrăcat într-o cămaşă de noapte din pînză albă ; mîinile îndepărtate de corp, iar genunchiul stîng înfăşurat în cîteva bucăţi de pînză.

Pe cearşeaf şi pe pernă se observau pete mari, roşiatice.

Continuă fotografierea — spuse Apostolescu, ieşind spre vestibul cu intenţia de a mai privi încă o dată cadavrul care zăcea în cămară.

Cînd zări din nou ziarele şi corespondenţa care zăceau pe pragul celor două uşi de la intrarea în apartament, renunţă să mai intre în bucătărie şi, ducîndu-se spre ele, începu să le cerceteze.

Fără să acorde prea multă atenţie corespondenţei şi unor avize de plată pentru consumul de curent începu să privească ziarele. Erau 18, cu datele de publicare între 6 şi 26 octombrie a.c.

Tocmai ridicase de jos două bileţele scrise cu mina şi trei flori ofilite, cînd auzi în spatele lui zgomot de paşi.

Uitîndu-se spre curte, văzu doi bărbaţi, în compania martorului pe care-l trimisese să dea telefon, venind spre el.

Cel mai înalt dintre cei doi noi veniţi, un bărbat voinic de aproximativ 50 de ani, întrebă :

— Ştiţi cumva unde este căpitanul Bogdănescu ?

Dintr-o singură privire, Apostolescu ştiu că bărbatul care vorbise era procurorul, deoarece celălalt, scund şi dolofan, ţinea în mină clasica trusă a medicilor legişti.

— Sînt căpitanul Nicu Apostolescu din Brigada omucideri — se prezintă el.

— Procurorul Gavrilă Georgescu — spuse noul venit stringînd mîna anchetatorului, apoi, arătînd spre însoţitorul lui continuă : — dînsul este medicul legist Ivănescu.

În timp ce se făceau prezentările îşi făcu apariţia şi căpitanul Bogdănescu.

— Mai înainte de a vă întreba ce s-a petrecut aici — se adresă procurorul lui Apostolescu, — vreau să vă cer o lămurire... De obicei I.G.M.-ul îşi face apariţia numai în cazurile grele, în care elucidarea întîrzie, nicidecum la începutul unei anchete... ?

— Într-adevăr, așa se petrec lucrurile de obicei . . . cînd nu intervine hazardul ! apoi continuă în timp ce-i conducea spre bucătărie : Nu există nici o îndoială că avem de-a face cu un dublu asasinat. Acesta este bărbatul, zise, arătînd cadavrul din cămară.

— Da, așa-i, moartea se datorește unei violentări — comentă medicul, arătînd mai întîi gîtul victimei, apoi petele de sînge care stropiseră peretele.

— Dumnezeule . . ., de cînd o fi zăcînd femeia asta aici ? ! exclamă procurorul privind îngrozit chipul victimei.

— La întrebarea asta ar trebui să ne răspundă tovarășul Ivănescu — spuse Apostolescu privind spre medicul legist.

— Bineînțeles că o să încerc . . ., dar, nu va fi prea ușor — răspunse acesta clătinîndu-și capul cu scepticism.

În sfîrșit, procurorul reuși să-și întoarcă privirea de la cadavrul din pat și spuse :

— Doctore, te rog să preiei cadavrele și în cel mai scurt timp să ne dai răspunsurile clasice pentru cazurile de omucidere.

— Vă rog să faceți tot ce-i posibil pentru prezervarea impresiunilor digitale ale victimelor — ceru și Apostolescu.

În timp ce medicul dădu din cap cu înțelegere și se apropie de cadavrul femeii, procurorul îi făcu semn lui Apostolescu să vină după el.

Mai înainte însă de a ieși din locuință, Apostolescu i se adresă lui Vasiliu :

— Încearcă să relevezi cît mai multe amprente digitale, în special cele care se află pe paharul şi farfuriile de pe masa din bucătărie.

Cînd procurorul ieşi în curte, însoţit de Apostolescu şi de Bogdănescu, se adresă primului :

— Ce părere v-aţi format despre acest caz ?

— Ţinînd seama de ziua din care victimele n-au mai ridicat ziarele din uşă, putem presupune că dublul asasinat a fost comis înaintea zilei de 6 octombrie, adică de aproximativ trei săptămîni. În ceea ce priveşte mobilul, luînd în considerare dezordinea care domneşte pretutindeni, s-ar părea că avem de-a face cu un jaf. Cam atît rezultă la prima vedere — spuse Apostolescu ridicînd din umeri.

— Intenţionaţi să preluaţi conducerea acestui caz ? întrebă plin de speranţă procurorul.

— Nu pot să mă angajez pînă n-am asentimentul şefilor mei . . .

— Doriţi să discut eu cu dînşii ? . . . se oferi procurorul.

— A, nu ! Nu-i cazul — răspunse zîmbind Apostolescu. Tot ceea ce vă rog este să mă duceţi cu maşina dumneavoastră pînă la inspectorat, pentru a putea raporta faptele constatate.

În timp ce se urca în maşina procurorului, Apostolescu îl rugă pe căpitanul Bogdănescu să culeagă date pentru stabilirea personalităţii victimelor şi, în măsura posibilităţilor, o listă a persoanelor care îi vizitau.

CAPITOLUL II

PRIMELE CERCETĂRI

La ora unu după-amiază, Apostolescu obţinu legătura cu şeful Direcţiei judiciare.

— Tovarăşe colonel, în localitate s-a descoperit un caz interesant de dublu asasinat şi vă rog să fiţi de acord să preiau eu ancheta . . .

— Mă, ia lasă-te de chestii de-astea ! Ce, crezi că oamenii din Sibiu nu-s în stare să-şi rezolve şi singuri problemele ? îl repezi colonelul. Peste două zile să te prezinţi în biroul meu !

— S-ar părea că e un caz deosebit de dificil . . . — insistă Apostolescu.

— . . . Pînă la rezolvare, toate cazurile sînt dificile ! îl întrerupse Alexandrescu. Despre ce-i vorba ?

Atît aştepta şi Apostolescu. Raportă pe scurt particularităţile cazului.

— Spui că victimele au fost descoperite la trei săptămîni de la omorîrea lor . . . ? spuse şeful gînditor.

— Întocmai, tovarăşe colonel.

— Într-adevăr, nu-i un caz prea simplu . . . După atîta timp, urmele sînt al naibii de răcite. Bine, sînt de acord ! Preia conducerea investigaţiilor ! Mai doriţi ceva, tovarăşe comandant ? glumi Alexandrescu.

— Da, să fiţi de acord să vină şi locotenentul Simionescu aici . . .

— Aha ! Nu poţi trăi fără fratele tău siamez ? De acord, am să ţi-l trimit.

După ce termină convorbirea cu colonelul Alexandrescu, mai avu una cu Simionescu, pentru a-l ruga să treacă pe la el pe acasă și să-i aducă cîteva lucruri de schimb.

■

— Cum a rămas, tovarășe căpitan, preluați ancheta ? întrebă căpitanul Bogdănescu, cînd îl văzu intrînd în locuința victimelor.

Apostolescu dădu afirmativ din cap și îl întrebă :

— Cadavrele au fost ridicate ?

— Da, acum vreo jumătate de oră. Și vă raportez . . .

— Întrucît sîntem colegi, nu-i cazul să fim prea ceremonioși . . . De altfel, după părerea mea, excesul de politețe conduce la o pierdere inutilă de timp, mai ales în profesia noastră — spuse zimbind Apostolescu.

— De acord ! îi întoarse zîmbetul Bogdănescu. În primul rînd, am stabilit identitatea victimelor. Bărbatul care zăcea în cămară se numea Iakocs Geza, avea 78 de ani, era pensionar și se pare că a fost unul dintre cei mai mari colecționari de mărci poștale din țara noastră. Femeia din dormitor era soția lui și avea 80 de ani. Menționez că, am găsit acest buton de cămașe pe pardoseala cămării, după ridicarea cadavrului de către serviciul medico-legal.

Apostolescu luă butonul în palmă și-l privi. Era din metal galben, iar rozeta, de mărimea unei monede

de 25 de bani, avea în centru o piatră neagră și în jurul ei, spre extremități, semnele zodiacului. Tot butonul era scăldat în sînge uscat.

— Întrucît victimei nu-i lipseau butonii de la cămașe . . . — insinuă Bogdănescu.

— . . . După toate probabilitățile, a fost pierdut de asasin în timpul comiterii omorului — completă Apostolescu. Ai început interogarea martorilor ?

— Nu, am așteptat să se mai aerisească puțin casa. Vrei să facem audierea chiar aici sau la sediul miliției ?

Apostolescu rămase un moment gînditor, apoi se decise :

— Cred că e mai bine la sediul miliției. Aici le vom face numai pe cele preliminare. Dar, spune-mi, s-au găsit amprente ? întrebă el arătînd paharul și farfuriile cu fructe de pe masa din bucătărie.

— Absolut nimic. Au fost șterse ; de altfel ca și clanțele ușilor. S-ar părea că avem de-a face cu un criminal deosebit de precaut.

— Toți asasinii sînt precauți, șterg urmele, dar niciodată suficient.

Apoi, aplecîndu-se peste masă, își apropie nasul de pahar, pe fundul căruia se mai vedea încă o urmă ușoară de lichid roșu, și adulmecă.

— E vin — spuse Bogdănescu, care îi urmărise gestul.

— Cînd primim raportul medico-legal ?

— Doctorul Ivănescu l-a promis pentru mîine dimineață.

— Bine. Hai să începem audierea vecinilor. Mai întîi cu cei care au baia comună cu victimele.

După ce Bogdănescu încuie ușa, cu o cheie găsită pe pervazul ferestrei din bucătărie, porniră către prima ușă ce urma după intrarea în locuința victimei.

De la prima ciocănitură în ușă, auziră o cheie răsucindu-se în broască și în prag apăru o femeie îmbrăcată modest, în vîrstă de aproximativ 45 de ani.

Declinîndu-și calitatea, anchetatorii fură poftiți într-o încăpere asemănătoare cu cea în care era instalat dormitorul victimelor.

— De cînd locuiți în această casă ? întrebă Apostolescu după ce luară loc în jurul unei mese.

— M-am mutat aici acum vreo zece ani.

— Familia Iakocs locuia mai de mult ?

— Nu, ei au venit aici prin schimb de locuință acum vreo cinci ani. De fapt, eu le-am aranjat schimbul de locuință.

— Asta înseamnă că îi cunoașteți mai de mult. Nu ?

— Eu mai puțin. Tatăl meu era prieten cu domnul Iakocs încă din tinerețe, de aceea le-am propus să se mute alături.

— Ce știți despre uciderea lor ?

— N-am știut nimic pînă acum o oră, cînd mi-au povestit vecinii că au fost găsiți omorîți.

— Cînd i-ați văzut ultima oară ?

— În ziua de 3 octombrie, pe la ora douăsprezece . . .

— Cum de rețineți atît de bine data și ora ? o întrerupse Apostolescu.

— Pentru că în ziua aceea am avut un proces cu dînșii.

— Despre ce proces e vorba ?

— Familia Iakocs m-a dat în judecată pentru că le-am interzis accesul la baie... Ştiţi, eu am făcut nişte reparaţii la baie şi ei au refuzat să contribuie.

— Tribunalul s-a pronunţat asupra acestui litigiu ?

— Da, le-a dat lor cîştig de cauză — răspunse ea cu nemulţumire.

— Faptul că nu i-aţi mai văzut în ultimul timp nu v-a părut curios ?

— Nu, deoarece obişnuiau adesea să plece din localitate şi lipseau cîte două-trei săptămîni.

— Da' mirosul care venea din apartamentul lor nu v-a atras atenţia ?

— Ba da, dar am crezut că miroase a gaze... De altfel, această problemă am discutat-o şi cu domnul Emilescu... I-am spus că trebuie să anunţe pe cineva de la I.D.G.S., altfel o să sărim în aer cu toţii. Dînsul, după ce a mirosit la uşă, a spus că e altceva. Ce s-a mai întîmplat nu ştiu, că am plecat de acasă...

— Familia Iakocs primea mulţi vizitatori ?

— Da, foarte mulţi... mai ales din aceia care veneau să cumpere timbre.

— Aţi putea să ne spuneţi pe cine aţi văzut venind la dînşii cu o zi sau două înainte şi după procesul pe care l-aţi avut ?

Femeia începu să se gîndească, apoi, părînd că şi-a amintit, relată :

— În ziua în care am avut procesul, am văzut un bărbat ieşind din curtea noastră şi rămînînd la poartă. Cînd am intrat în curte, m-a întrebat dacă nu ştiu unde este familia Iakocs. Eu i-am spus că nu ştiu, dar probabil că trebuie să sosească, şi am intrat la mine în casă.

Peste vreo oră, cînd am ieşit din curte pentru a mă duce la o prietenă care stă tot pe strada noastră, domnul acela era tot la poartă şi m-a întrebat dacă ştiu cumva de ce întîrzie bătrînul Iakocs. Cînd, o oră sau două mai tîrziu, am plecat de la prietena mea, domnul acela era în faţa casei . . . L-a văzut şi doamna Petean, deoarece m-a condus pînă în stradă.

— Cît era ora atunci ?

— Cred că era aproape de patru.

— După aceea l-aţi mai văzut ?

— Da, pe la şapte seara m-am uitat afară, pe fereastra care dă în stradă, şi l-am văzut pe trotuar în faţa maşinii lui . . .

— De unde ştiţi că era maşina lui ?

— Pentru că acum vreun an, cînd eram încă în relaţii bune cu familia Iakocs, mi l-au recomandat şi mi-au spus că şi dînsul este colecţionar de timbre la Oradea.

— Din ziua aceea l-aţi mai văzut venind pe aici ?

— Nu, de altfel în săptămîna aceea am lucrat în schimbul doi. Numai în ziua procesului am stat acasă, pentru că m-am învoit de la serviciu.

— Vă rog să încercaţi să ne faceţi o descriere a bărbatului de care ne-aţi vorbit.

— Era un domn cu părul negru, cred că avea vreo 50 de ani şi era înalt şi voinic.

— Puteţi să precizaţi ce fel de maşină avea ?

— Nu, nu mă pricep la maşini . . . în tot cazul era una mică.

— Ce culoare ?

— Nu-mi mai amintesc.

Anchetatorii mulţumiră martorei pentru relatare şi ieşiră în curte.

La următorul apartament nu mai trebuiră să explice ce doresc, deoarece ușa fu deschisă de domnul Emilescu, persoana care anunțase miliția.

După ce fură poftiți să ia loc, Apostolescu începu chestionarea martorului.

— De cînd locuiți în această casă ?

— Peste două luni se împlinesc patru ani . . .

— Erați în relații bune cu victimele ?

— Da, erau doi oameni foarte cumsecade și liniștiți, dar cred că le era frică de hoți, deoarece țineau întotdeauna ușa încuiată, chiar și ziua, și nu deschideau pînă nu se uitau prin fereastra de la bucătărie, să vadă cine îi caută.

— Ați fost de multe ori la dînșii în casă ?

— Da, de multe ori.

— Cu ce scop ?

— Mă duceam să-mi plătesc cota de apă și gaze, deoarece domnul Iakocs se ocupa cu administrația imobilului. De aceea știu că erau oameni foarte primitori, mai ales domnul Iakocs, care avea o adevărată plăcere să-mi arate cataloagele sale cu timbre.

— Sînteți și dumneavoastră colecționar ?

— Nu, deloc, dar nu puteam să-l refuz dacă asta-i era plăcerea . . .

— Cînd i-ați văzut ultima oară ?

— Cu o zi înaintea procesului, de atunci nu i-am mai văzut.

— Nu vi s-a părut suspectă această dispariție ?

— Am crezut că au plecat în vreo excursie ; n-ar fi fost pentru prima oară cînd plecau să colinde munţii.

— În ce împrejurări aţi ajuns la concluzia că trebuie să chemaţi miliţia ?

— Păi, azi dimineaţă, pe cînd revizuiam motorul maşinii mele, doamna Catrinescu a venit la mine şi mi-a spus că ar fi bine dacă aş da un telefon la I.D.G.S., deoarece se simte miros de gaze de la familia Iakocs. Ca să scap, i-am promis că am să dau un telefon. După ce dînsa a plecat, mi-am văzut de treabă pe lîngă maşină, dar cînd să plec mi-am reamintit de ce mi-a spus şi m-am apropiat de uşă şi am mirosit la cutia cu scrisori.

Mi-am dat seama că nu miroase a gaze, ci mai degrabă a . . .

În acel moment trecea prin curte şi vecinul nostru, domnul doctor Blănaru, care, după ce s-a apropiat şi dînsul de uşă, mi-a confirmat că din casă vine un miros de cadavru.

Am încercat să ne uităm înăuntru, dar n-am putut zări nimic şi ne-am hotărît să vă chemăm.

— Ce ştiţi despre persoanele care-i vizitau ?

— Nu pot să vă spun decît că veneau diferite persoane, dar nu ştiu cine erau.

— Aţi putea să ne descrieţi persoanele care au vizitat victimele în ultimele zile dinaintea dispariţiei lor ?

— Îmi pare rău, dar nu pot să vă spun nimic — zise el, ridicînd cu regret din umeri. În săptămîna în care a avut loc procesul cu doamna Catrinescu, am

venit acasă tîrziu, după ora zece, deoarece de la serviciu mă duceam direct la garajul unde-mi lăsasem mașina pentru o revizie generală.

— Locuiți singur ?

— Da, sînt burlac.

Anchetatorii mulțumiră și se retraseră.

Următoarea vizită fu făcută familiei doctorului Blănaru, care relată motivele ce l-au determinat, atît pe el cît și pe domnul Emilescu, să anunțe miliția.

Mai arătă că într-o după-amiază, pe la sfîrșitul lunii septembrie, făcînd o vizită în casa victimelor, domnul Iakocs i-a prezentat un bărbat care stătea la masă și examina un catalog cu mărci poștale.

— În ce cameră l-ați văzut, în dormitor sau în bucătărie ? întrebă Apostolescu.

— În bucătărie, acolo primea de obicei domnul Iakocs musafirii.

— Ați făcut cunoștință cu acel domn ?

— Da, domnul Iakocs mi l-a recomandat ca inginer, dar persoana respectivă nu și-a spus numele ; mi-a strîns mîna și a continuat să examineze albumul.

— Era de față și soția lui Iakocs ?

— Da. Îmi amintesc că stătea întinsă pe pat și se plîngea că are o criză de artrită la un genunchi.

— Vă mai amintiți ce discuta Iakocs cu musafirul lui ?

— Da... Adică nu știu... Cînd am văzut că este ocupat, m-am grăbit să plec pentru a nu-l incomoda.. În orice caz, cît am stat eu acolo domnul acela n-a scos nici un cuvînt.

— Puteți să ne faceți o descriere a acestuia ?

— Era un bărbat înalt, la 35—40 de ani, părul lins, castaniu. Avea tenul bronzat și purta un costum elegant din stofă maro.

— L-ați mai văzut și ulterior ?

— Nu, atunci l-am văzut pentru prima și ultima dată.

— Dacă l-ați mai vedea, ați putea să-l recunoașteți ?

— Cred că da... — răspunse doctorul ezitînd.

— Bine, vă mulțumesc. Acum a venit rîndul dumneavoastră, doamnă, — se adresă Apostolescu soției medicului, care asista la discuție.

— Ce știți despre familia Iakocs ?

— Deosebit de ce v-a spus soțul meu, aș putea să mai precizez că rar am mai întîlnit doi soți care să se înțeleagă atît de bine... Știți, dacă expresia nu-i deplasată pentru doi oameni atît de bătrîni, se poate spune că trăiau ca doi porumbei...

— Cînd ați văzut ultima oară victimele, doamnă ?

— Cu vreo trei zile mai înainte de procesul pe care l-au avut cu doamna Catrinescu.

— În ce împrejurări ?

— Eram în curte și întindeam niște rufe pe frînghie ; cred că era ora unsprezece, cînd a apărut un domn care m-a întrebat unde locuiește familia Iakocs. După ce i-am indicat apartamentul respectiv și el a bătut în ușă, l-am văzut pe bătrîn poftindu-l în casă.

— Mai înainte de a-i deschise ușa, l-a întrebat cum se numește ?

— Da, bineînțeles, ca de obicei. În privința asta, era proverbial pentru frica lui de hoți . . . Abia acum îmi dau seama cîtă dreptate a avut să se teamă . . . — adăugă ea cu compasiune.

— Cînd Iakocs a întrebat cine îl caută, vă mai amintiți ce-a răspuns acel domn ?

— N-am putut să înțeleg. Cred că a vorbit ungurește sau nemțește.

— Vă rog să încercați să-l descrieți.

— Era un bărbat înalt, în vîrstă de aproximativ 30 de ani, cu părul blond și ondulat. Îmi mai amintesc că era îmbrăcat cu o haină frumoasă din piele neagră. În orice caz, dacă l-aș mai vedea, aș putea să-l recunosc — asigură ea.

— Ați mai văzut și alte persoane, în afara celor descrise, venind la familia Iakocs ? întrebă Apostolescu, privind pe rînd chipul celor doi soți.

Ambii negară, apoi soția doctorului se justifică :

— De altfel, cum ați putut remarca, intrarea în apartamentul nostru se face direct din stradă, așa că noi intram în curtea unde se află locuința familiei Iakocs mai mult întîmplător. Poate că n-ar fi rău, dacă doriți relații suplimentare, să discutați și cu Caty, femeia noastră de serviciu. Ea, stînd acasă toată ziua și circulînd pe scara de serviciu, la care se ajunge trecînd prin curtea unde locuiește familia Iakocs, poate să vă spună mai multe decît noi.

— E acasă ? Se poate vorbi cu ea ?

— Cînd ați venit dumneavoastră era în bucătărie. Numai un moment, să vedem dacă n-a dispărut — spuse ea, părăsind sufrageria unde discutaseră pînă atunci.

— Într-adevăr, soţia mea a avut o idee bună ! comentă doctorul. Fără a neglija faptul că e deşteaptă, Caty mai e şi curioasă nevoie-mare. Aşa că . . .

Fu întrerupt de intrarea soţiei sale, în spatele căreia venea o fată, cu faţa roşie şi plină de pistrui.

Avea un păr blond şi lung, prins în două codiţe groase care îi atîrnau pe piept.

Apostolescu îi privi un moment amuzat fusta lungă şi înfloratã, apoi zise pe un ton amical :

— Probabil că doamna Blănaru ţi-a spus ce dorim de la tine. Aşa-i, Caty ?

Fata, emoţionată, dădu din cap afirmativ.

— Ia loc, Caty, şi spune-mi din ce comună eşti ? o întrebă el pentru a o linişti.

— Sînt din Feteşti — răspunse ea, luînd loc pe scaunul oferit şi ridicîndu-şi ochii albaştri spre anchetator.

— În comună la tine trebuie să fie foarte multe fete . . . dacă se numeşte Feteşti. Aşa-i ? glumi Apostolescu, pentru a-i înlătura şi ultimele reticenţe.

Fata rîse.

— Ia spune-mi, Caty, cînd i-ai văzut ultima oară pe bătrînii Iakocs ?

— Păi, cam a doua zi după procesul pe care l-au avut cu doamna Catrinescu.

— Ce făceau cînd i-ai văzut ?

— Ce să facă ? Stăteau în bucătărie la ei . . . Doamna gătea ceva şi domnul se uita cu lupa la nişte timbre.

— I-ai văzut pe fereastră ?

— Nu, am fost la ei în casă.

— Cu ce ocazie ? Te-au chemat ei ?

— A, nu ! M-am dus eu. Ştiţi, cînd trebuia să spăl maşina lui domn' doctor, luam întotdeauna apă de la dînşii din bucătărie. Ştiţi, doamna Iakocs era foarte bună.

— În ziua aceea, cînd ai fost la dînşii să iei apă, aţi discutat ceva ?

— Da, doamna mi-a povestit cum a fost la proces, apoi mi-a arătat nişte tacîmuri frumoase, spunîndu-mi că au fost făcute acum o sută de ani. De asemenea, soţul dînsei m-a invitat în casă s ă-mi arate nişte timbre rare... Dar nu m-am dus. N-aveam chef să-mi pierd timpul cu nişte petice de hîrtie şi am plecat să spăl maşina.

— Ultima oară cînd i-ai văzut, a fost atunci cînd ai luat apă de la dînşii ?

— Nu, i-am mai zărit o dată în seara aceea. Cred că era aproape de ora zece, cînd i-am văzut înapoindu-se din oraş şi intrînd în casă.

— Despre ce aţi mai discutat în seara aceea ?

— N-am mai stat de vorbă, deoarece eu eram ocupată să pun husa pe maşină.

— Deci ultima oară cînd i-ai văzut a fost în seara zilei de 4 octombrie, aşa-i ?

Fata confirmă cu convingere.

— Ce ne poţi spune despre persoanele care veneau să-i viziteze ?

— Io ştiu ? Venea lume multă la dînşii... Şi de prin Sibiu... şi de prin alte părţi... Chiar şi din străinătate.

— Hai s-o luăm metodic — propuse plin de speranţă Apostolescu, în timp ce-şi întoarse capul spre căpitanul Bogdănescu spre a se asigura că îşi notează depoziţia martorei. Dintre localnicii carei vizitau pe cine cunoşti ?

— După nume nu cunosc decît pe domnii Erimescu și Săndulescu, dar mai veneau și alții, la care nu le știu numele.

— Domnilor Erimescu și Săndulescu de unde le știi numele ?

— Pentru că domnul Iakocs m-a trimis de cîteva ori la dînșii cu diferite comisioane.

— Poți să ne dai adresele lor ?

Fata făcu precizările cerute și căpitanul Bogdănescu se grăbi să și le noteze.

— De unde știi că primea vizitatori și din alte țări ?

— Pentru că am văzut mașinile cu care veneau aceștia. De altfel și doamna Iakocs mi-a spus că soțul ei este bine cunoscut de adunătorii de timbre din străinătate . . .

— În primele zile ale lunii octombrie ai mai văzut venind străini la familia Iakocs ?

— Da. În prima sau a doua zi după procesul cu doamna Catrinescu am văzut o mașină neagră.

— Știi ce marcă avea mașina ?

— Nu, nu mă pricep la mașini.

— Dar cine a venit cu mașina ai văzut ?

— Da, erau doi bărbați.

— Te rog să ne povestești în ce împrejurări i-ai văzut.

— După cum v-am spus, în prima sau a doua zi după proces, știu că era în jurul prînzului, am ieșit să scutur niște scoarțe pe balcon și am văzut doi bărbați în fața ușii lor. Unul dintre ei m-a întrebat dacă soții Iakocs sînt acasă și le-am răspuns că nu știu. Peste vreo jumătate de oră, cînd am ieșit iarăși pe balcon, încă nu plecaseră.

— Poţi să ne spui cum arătau ?

— Da, unul dintre ei era brunet, foarte înalt şi bine dezvoltat, ca un atlet. Avea părul creţ şi alb, purta ochelari de soare şi cred că avea peste 50 de ani.

— Cum era îmbrăcat ?

— Cu un costum de culoare închisă şi sub braţ ţinea o servietă maro.

— Şi celălalt ?

— Era mai mic de statură şi foarte gras. N-am putut să-i văd culoarea părului deoarece purta pălărie.

— Care dintre ei te-a întrebat despre familia Iakocs ?

— Ala care era mai mic . . . şi îmi amintesc că, după ce i-am răspuns că nu ştiu unde au plecat soţii Iakocs, a mai spus : „ . . . Numai de n-ar întîrzia prea mult, pentru că trebuie să ne înapoiem la Arad“.

— Ce alţi vizitatori ai mai văzut în primele zile ale lunii octombrie ?

— L-am văzut pe domnul Iakocs poftind în casă un bărbat înalt şi voinic . . .

— Cînd s-a întîmplat asta ?

— În aceeaşi zi în care discutasem şi cu ceilalţi doi bărbaţi de care v-am spus. În orice caz, trebuie să fi fost în jurul orei şase sau şapte după amiază, deoarece afară începuse să se întunece.

Apostolescu avu o scurtă ezitare, apoi îi ceru să facă descrierea îmbrăcăminţii vizitatorului.

— Era îmbrăcat într-un costum gri şi nu purta nici pălărie şi nici trencicot.

— Cum arăta la faţă ?

— Nu mai reţin, în orice caz avea părul şaten şi tuns scurt, aşa ca boxerii . . . Acum, dacă mă gîndesc

bine, eu cred că l-am mai văzut pe domnul acela venind la familia Iakocs și cu cîteva zile mai înainte . . .

— Ia încearcă să precizezi cînd anume l-ai mai văzut.

— Eu știu ? . . . Poate cu vreo două zile mai înainte de proces. Dar să știți că sînt sigură . . . L-am văzut precis . . . îmi amintesc după statura și după costumul gri pe care-l purta.

— De ce după costum ? Ți-a atras atenția ceva asupra lui ?

— Da, era boțit și nu părea prea curat.

— Cam pe la ce oră l-ai văzut prima oară ?

— Tot pe la șapte seara.

— Cînd l-ai zărit a doua oară, după proces, intrînd la familia Iakocs, l-ai văzut cumva și cînd a plecat ?

— Nu.

— Ai mai văzut și alte persoane venind la victime în zilele premergătoare dispariției acestora ?

— Nu îmi amintesc.

— Bine, Caty. Pînă aici este în ordine. Acum vreau să ne lămurim asupra unui lucru. Te rog să precizezi la ce oră ai fost la familia Iakocs să iei apă pentru spălatul mașinii ?

— După-amiază, cred că pe la ora cinci . . .

— Atunci fii atentă. Cînd i-ai văzut pe cei trei bărbați, în ziua cînd ai spălat mașina ?

— Nu — se grăbi ea să precizeze — în ziua următoare . . .

— Perfect ! spuse satisfăcut Apostolescu. Deci, dacă ai spălat mașina în ziua de 4 octombrie, asta ar însemna că pe cei trei bărbați i-ai văzut în ziua de 5 octombrie. Așa-i ?

— S-ar putea... V-ani spus că nu reţin exact ce zile erau...

— Nu-i nimic. Pentru mine e suficient. Reţin că l-ai văzut pe domnul Iakocs pentru ultima dată în ziua de 5 octombrie, în jurul orei şapte, primind un bărbat înalt şi îmbrăcat cu un costum din stofă gri. Aşa este ?

După ce fata confirmă, Apostolescu şi Bogdănescu mulţumiră şi se retraseră.

Cînd coborîră în stradă era aproape de ora zece, şi anchetatorii hotărîră să amine investigaţiile pe a doua zi.

CAPITOLUL III

STABILIREA MOBILULUI

— S-a primit raportul medico-legal ? întrebă a doua zi Apostolescu, în timp ce dădea mîna cu căpitanul Bogdănescu în biroul acestuia.

— Adineauri am vorbit cu doctorul Ivănescu şi îmi spunea că lucrurile merg foarte greu datorită descompunerii înaintate a cadavrelor. Speră totuşi că spre prînz va putea să-şi încheie concluziile. Ce doreşti să facem pînă atunci ?

Apostolescu ridică mai întîi din umeri, apoi spuse :

— Tot ce putem face, deocamdată, este să continuăm audierea persoanelor care au cunoscut victimele. De aceea vom merge la cele două persoane de care ne-a vorbit Caty.

■

Domnul Erimescu, un bărbat trecut de 60 de ani, declară că îl cunoaşte pe Iakocs de peste 25 de ani şi că, în virtutea preocupării lor comune pentru filatelie, se vizitau foarte des.

— Cînd v-aţi văzut ultima dată ?

— Acum vreo patru luni, cred că era prin iulie, cînd am fost la el acasă cu domnul Vlăduţ, care de asemenea este filatelist. Cu această ocazie ne-a arătat toate albumele şi colecţiile lui de timbre . . .

— Vă rog să mă iertaţi — îl întrerupse Apostolescu, admiţînd că v-am ruga să priviţi colecţiile de timbre găsite în locuinţa victimei, credeţi că aţi putea să ne spuneţi dacă lipseşte ceva ?

— Bineînţeles ! exclamă el, parcă jignit de întrebarea ce i se pusese. Numai ageamiii nu ştiu cît de puţine timbre valoroase sînt pe lume . . .

Apostolescu, zimbind în sinea lui pentru epitetul de ageamiu, îl rugă să-i ajute să stabilească ce timbre au fost jefuite din casa victimelor. După ce martorul consimţi, Apostolescu îl invită să vină la ora două după-amiază la locuinţa victimei.

Următorul drum al anchetatorilor a fost către cea de-a doua persoană indicată de Caty. Domnul Săndulescu, un bătrînel sfătos, trecut de 70 de ani, le declară că a fost prieten cu familia Iakocs mai bine de 50 de ani şi că se vizitau foarte des, de multe ori chiar zilnic.

— Cînd l-aţi văzut ultima dată ?

— La 3 octombrie, cînd a avut loc procesul cu vecinalor, am fost cu ei la tribunal în calitate de martor.

— După această dată nu v-aţi mai văzut ?

— Nu. Am fost la el în 5 octombrie, dar nu l-am găsit acasă. După această dată am trecut aproape zilnic, cam pe la vremea prînzului, şi, negăsind pe nimeni, băgam cîte o floare în cutia de poştă ca să ştie că l-am căutat.

— Puteţi să-mi spuneţi ce alte persoane îl mai frecventau ?

— Ştiu că primea foarte mulţi străini, in special din Austria şi Germania, dar nu pot să vă dau nici un fel de relaţii asupra lor, pentru că nu i-am văzut. În ceea ce priveşte localnicii, cunosc pe mulţi care-l vizitau.

Căpitanul Bogdănescu se grăbi să-şi noteze numele şi adresele a unsprezece persoane.

— Aveţi vreo bănuială asupra celui care ar fi putut să-l ucidă pe prietenul dumneavoastră ?

— Habar n-am — răspunse martorul ridicînd din umeri.

— Sînteţi şi dumneavoastră filatelist ?

— Nu, n-am această pasiune.

— Din cîte ştiţi, în afara colecţiilor de mărci poştale, mai avea şi alte obiecte de valoare în casă ?

— Da, avea niște obiecte vechi de artă bisericească de mare valoare.

— Domnule Săndulescu, întrucît se pare că dumneavoastră cunoașteți bine bunurile pe care le-a posedat Iakocs, o să vă rugăm să ne ajutați la stabilirea obiectelor ce au fost sustrase de criminal. Sînteți de acord ?

— Bineînțeles, sînt la dispoziția dumneavoastră.

— În ordine ! Vă așteptăm la ora două după-amiază la Iakocs acasă.

Prima persoană de pe lista alcătuită cu martorul Săndulescu era Schiopol. Acesta, deși era trecut de 70 de ani, avea încă o ținută bățoasă, de fost militar de carieră.

Deosebit de faptul că mai indică cîteva persoane care-l vizitau pe Iakocs, nu putu furniza elemente noi pentru anchetă.

Cînd Apostolescu, plictisit de întrebările stereotipe pe care le punea și de răspunsurile aproape identice ale martorilor, trecu la întrebarea clasică : „Bănuiți pe cineva ?“, martorul răspunse :

— Bineînțeles ! Asta trebuie să fie isprava doamnei Catrinescu.

— Ce vă face să credeți asta ? se grăbi să întrebe Apostolescu.

— Pentru că Iakocs mi s-a plîns de comportarea vecinei încă de anul trecut. Mi-a spus că mereu îl amenința cu moartea, atît pe el cît și pe soția lui.

Mi-a arătat chiar un briceag mare pe care-l avea mereu pregătit pentru cazul în care i-ar fi atacat. De altfel, domnule comisar, în legătură cu această problemă, dacă nu veneaţi dumneavoastră astăzi la mine, mîine vă căutam eu... Iakocs mi-a spus că în cazul în care va fi găsit omorît, să anunţ poliţia că a fost asasinat de doamna Catrinescu.

■

Cînd Apostolescu şi Bogdănescu ajunseră în stradă era două fără un sfert şi renunţară la audierea persoanelor pe care le mai aveau pe listă, pentru a nu rata întîlnirea fixată cu Erimescu şi Săndulescu.

Curînd, apărură şi cei doi martori pe care îi convocaseră.

Apoi, după cinci ore de verificare a obiectelor existente in casa familiei Iakocs, stabiliră, grosso modo, că din casă au fost furate : mai multe colecţii cu timbre rare, printre care şi cinci „cap de bour" de 40 şi 80 de parale, nişte colecţii valoroase de cruciuliţe şi icoane sculptate pe lemn de cireş şi trandafir şi nişte obiecte de aur (două ceasornice de aur, o pereche de cercei, mai multe inele şi cîteva decoraţii de pe vremea Mariei Therezia).

Datorită faptului că unul dintre cei doi martori a constatat şi lipsa a două geamantane, anchetatorii ajunseră la concluzia că din casă s-au mai furat şi alte obiecte, mai voluminoase.

— Şi cam ce valoare credeţi că au lucrurile furate ? întrebă Apostolescu la sfîrşitul verificării.

— După cum v-am spus, la timbre nu mă pricep. În ceea ce privește iconițele, Gheza mi-a spus că valorează între 60 și 80 de mii de lei — spuse Săndulescu.

— Și timbrele sustrase . . . ? zise anchetatorul, privindu-l întrebător pe Erimescu.

— Între 350 și 400 de mii de lei — aprecie filatelistul. Mai precizez că pe dosul timbrelor sale Iakocs avea scris un „I“ cu cerneală.

Apostolescu, surprins de valoare, lăsă să-i scape un șuierat admirativ și se uită cu subînțeles la căpitanul Bogdănescu.

Mobilul dublului asasinat era prea clar pentru a mai comporta comentarii.

După plecarea martorilor, cei doi anchetatori făcură o vizită medicului legist Ivănescu, care, explicîndu-le greutățile pe care le întîmpină cu necropsia, promise că le va prezenta raportul său a doua zi dimineața.

CAPITOLUL IV

APOSTOLESCU EXPLICĂ CAZUL

Terminînd cu rasul, Apostolescu își spălă obrazul de săpun și se șterse cu prosopul. Tocmai se pregătea să-și toarne în palmă cîteva picături de „Tarr“,

pentru a-şi fricţiona faţa, cînd auzi în uşa camerei o ciocănitură discretă ; atît de discretă încît Apostolescu avu pentru un moment impresia că o lovitură de tun i-a făcut uşa ţăndări.

Surprins, dar mai ales înfuriat, se întoarse repede cu faţa spre ceea ce credea că nu mai exista. Văzînd uşa deschisă pînă la perete şi în cadrul ei un bărbat pînă în 30 de ani, care ţinea locul portierei atît în înălţime cît şi în lăţime, îşi muşcă cu necaz buza inferioară, apoi, fără să spună ceva, se întoarse tacticos cu faţa spre oglinda de deasupra lavoarului.

— Să-mi trăiască şefu' ! spuse cu expansivitate noul venit, în timp ce arunca pe patul lui Apostolescu unul din cele două geamantane care i se bălăbăneau în prelungirea mîinilor.

Apostolescu îşi turnă tacticos apa de obraz în palmă şi, fără să acorde vreo atenţie nepoftitului, începu să-şi fricţioneze uşor faţa.

— Hm . . . Ce manieră ! Aleargă omu' — adică eu ! — sute de kilometri pentru a-şi ajuta un coleg . . .

— Superiorul — ţinu să precizeze Apostolescu fără să-şi întoarcă faţa de la oglindă.

— . . . Mă rog, fie şi superiorul . . . — consimţi el tolerant. Tu alergi — cum spuneam ! — sute de kilometri pentru a-i veni în ajutor . . ., adică pentru a-l scoate dintr-un bucluc în care s-a băgat singur, şi el ?! Ei bine, el te tratează ca şi cum nici n-ai fi venit . . .

— De ce n-ai venit de ieri, aşa cum ne-a fost vorba ? întrebă Apostolescu, întorcîndu-se spre el şi privindu-l cum stă tolănit în micul fotoliu al camerei.

— Să fiu al dracului dacă putui... Tocmai plecasem să-ți adun de acasă cîteva lucruri de îmbrăcăminte — spuse el arătînd spre geamantanul pe care-l aruncase mai înainte pe pat —, și ce să vezi... Mi-au căzut în mînuțe doi derbedei care încercau să prăduiască un autoturism. N-am mai avut de ales... I-am umflat operativ și i-am dus la cea mai apropiată secție, unde, i-am convins să spună tot ce-au pe suflete. Sfîrșitul a fost că, pînă dimineață, mai arestarăm încă o duzină de derbedei cu același profil profesional. Da' asta încă nu-i nimic, pentru că, odată cu arestarea derbedeilor, am confiscat și o grămadă de obiecte care aduceau al dracului de mult cu cele ce sînt lăsate de obicei prin autoturisme. Am dus atîtea haine de piele, balonsaide, umbrele și aparate de radio cu tranzistori la secția 8 încît au trebuit să elibereze un birou pentru a adăposti bazarul cules de mine. Să vezi ce-o să-și mai rupă pingelele ăia de la secție pînă i-o depista pe păgubași — zise el amuzat.

— Admit că această poveste ar putea să-ți explice întîrzierea, dar, în nici un caz, nu justifică faptul cum ai bătut în ușă...

Locotenentul Simionescu ridică cu candoare din umeri.

— Ți-a spus portarul ce cameră ai ?

— Da, lingă a șefului meu drag — spuse el, în timp ce deschise palma, unde se odihnea o cheie prinsă într-un inel de care atîrna o fisă albă, pe care era înscris un număr.

— Pînă termin de îmbrăcat, du-te și golește-ți geamantanul.

Cîteva minute mai tîrziu, cînd Apostolescu își punea haina, Simionescu reapăru și se grăbi să întrebe :

— Șefu', de fapt despre ce-i vorba ?

— Tu ți-ai băut cafeaua ?

— Nu, de la gară am venit direct aici.

— În timp ce ne bem cafeaua la „Trandafirul roșu", am să-ți spun întreaga poveste.

Pe cînd își sorbeau filtrele și își savurau țigările, Apostolescu începu să povestească.

Profitînd de faptul că Apostolescu face o pauză pentru a sorbi din cafea, Simionescu se grăbi să întrebe :

— Cum se explică totuși faptul că vecinii se sesizează atît de tîrziu de dispariția victimelor... și asta numai datorită mirosului ?

— Martorii audiați declară că cei doi soți făceau în mod frecvent excursii de două-trei săptămini prin țară.

— Unde anume ?

— Nu știu, dar, poate, va trebui să aflăm... Mai ales că nu prea aveau vîrsta cea mai recomandabilă pentru excursii...

— Cit ?

— Aproximativ 80 de ani fiecare.

— Care este mobilul, jaful ?

— Da..., cam jumătate de milion de lei, în timbre poștale și obiecte de artă !

— Bravo ! Asta lovitură... — zise Simionescu. S-a găsit cartea de vizită ?

— Acolo unde în mod obligatoriu ar fi trebuit să găsim amprente, am constatat că au fost înlăturate.

— Bănuieli ?

— Deosebit de declarația unui amic al victimelor care indică pe criminal în persoana unei vecine, nimic deosebit. Desigur că vom examina și acest aspect, deși noi știm cîtă valoare au, de obicei, aceste informații ! În ceea ce mă privește, cred că asasinul trebuie căutat în mediul celor care-l vizitau . . ., adică printre filateliști. Am ajuns la această concluzie din două motive : primo, numai un filatelist putea să aibă cunoștință de valoarea timbrelor victimei ; secundo, victimele, temîndu-se de hoți, stăteau tot timpul cu ușa încuiată și n-o deschideau decît persoanelor dezirabile !

— Asta înseamnă că cercul bănuiților este suficient de restrins pentru a ne termina treaba în cîteva zile . . .

— Nu fi atît de optimist. Din primele relații date de martori, victima era renumită în întreaga țară pentru colecțiile sale ; în consecință, legăturile lui cu filateliștii nu se limitau la Sibiu, ci se ramificau-n toată țara. Și dacă ar fi numai atît . . . — spuse cu tristețe Apostolescu —, dar mai era vizitat adesea și de filateliști din străinătate . . .

— Într-adevăr, scîrboasă treabă — admise Simionescu, mai puțin optimist ca înainte.

— Și, după tot acest talmeș-balmeș, mai există o problemă care, prevăd, ne va da multe amețeli . . .

Simionescu își pironi cu curiozitate ochii săi albaștri în cei ai șefului și așteptă urmarea.

— După gradul diferit de descompunere al victimelor, s-ar părea că femeia a fost ucisă cu cel puțin o săptămînă înaintea soțului ei. Pricepi ?

— Pricep, cum naiba să nu pricep ! mirii Simionescu indignat. Soțul își omoară nevasta și după o săptămînă îi vine și lui rîndul... Adică culmea... jefuitorul are un rol justițiar !

— Cam așa ceva... Da', pînă primim raportul medico-legal, să lăsăm supozițiile !

— Cînd îl primim ?

— Trebuia să ni-l dea de ieri... Să sperăm că o s-o facă azi ! Pînă una-alta, mergem să vezi casa unde s-a petrecut drama. Domnișoară — se adresă el fetei care servea în cofetărie — vrem să plătim.

CAPITOLUL V

REZULTATUL NECROPSIEI

După ce ajunseră la locuința victimelor, Apostolescu îi făcu cunoștință asistentului său cu căpitanul Bogdănescu, apoi îl plimbă prin casă pentru a-i arăta cimpul infracțional.

Jumătate de oră mai tîrziu, cînd reveniră în bucătăria apartamentului, unde Apostolescu stabilise cartierul general al anchetatorilor, sosi și medicul legist.

— Gata, doctore ? se grăbi să întrebe Apostolescu după ce ultimul dădu mina cu cei prezenți.

— Gata... sau aproape gata — se grăbi să rectifice doctorul, înmînîndu-i anchetatorului cîteva foi dactilografiate.

Apostolescu luă raportul și începu să-l parcurgă cu atenție. Pe măsură ce întîlnea cite un pasaj pe care îl considera mai important, îl citea cu glas tare, pentru a-l face cunoscut și celorlalți doi anchetatori :

„Semnele de violență constatate la victima Geza Iakocs sînt : la frunte, în regiunea sprîncenei stîngi, patru răni de formă ovală ; în regiunea pectorală dreaptă, se găsesc alte trei răni contuze cu aspectul celor frontale... ; la gît, de la dreapta spre stînga, se văd două răni tăiat-înjunghiate, cea mai profundă avînd 14 cm...

... După deschiderea toracelui, se constată fractura coastelor 2 și 3...“

Apostolescu mai parcurse o pagină, apoi, ajungînd la capitolul care se referea la cealaltă victimă, reluă :

„... În regiunea sprîncenei drepte, se remarcă prezența unui hematom provocat, probabil, cu pumnul gol... La gît, în dreapta laringelui, infiltrații caracteristice sugrumării... cornul drept hioidian este fracturat...“

În acel moment, Simionescu, care stătea pe patul din bucătărie alături de căpitanul Bogdănescu, făcu un gest de nerăbdare.

Apostolescu își ridică privirea întrebătoare spre el, apoi, înțelegînd ce-l supără pe colaboratorul său, spuse :

— Doctore, poate ar fi mai bine dacă ne-ai vorbi dumneata despre constatările și concluziile la care ai ajuns... Raportul putem să-l citim și mai tîrziu, fără să te mai reținem aici...

— Da, cred că e mai bine — confirmă medicul. Ce doriți să vă spun ?

— Cînd au decedat victimele ?

— Datorită descoperirii tîrzii a cadavrelor, din punct de vedere medico-legal nu se poate preciza cu exactitate data morții. Ținîndu-se însă cont de datele de anchetă, se poate admite ca dată a morții, seara zilei de 5 octombrie 1967.

— Pentru ambele victime . . . ? se grăbi să întrebe Apostolescu.

— Da — răspunse doctorul cu fermitate și continuă : — În ceea ce privește moartea victimelor, aceasta s-a produs în mod succesiv, întîi a fost ucis bărbatul și apoi femeia . . .

— Cum ai ajuns la această concluzie, doctore ? îl întrerupse contrariat Apostolescu.

— În urma analizării stadiului de digestie al conținutului gastric. Conținutul gastric al ambelor victime era format din boabe de struguri, care, după stadiul lor diferit de digestie, indică că bărbatul a decedat la aproximativ două ore de la masa de seară, iar femeia la aproximativ trei ore. Asta nu înseamnă însă că decalajul în succesiunea faptelor a fost de o oră, deoarece trebuie ținut seama și de procesul de putrefacție mai avansat la cadavrul femeii, care putea să își exercite influența și asupra conținutului stomacal. De aceea, v-aș recomanda să considerați că decesul femeii a survenit la un interval de 15—20 de minute de cel al bărbatului ei.

— Bine, dar stadiul diferit de descompunere al cadavrelor . . . ? insistă Apostolescu, nu tocmai convins de spusele doctorului.

— Gradul diferit de putrefacţie, are altă explicaţie — precizează medicul. Cadavrul femeii a zăcut într-un pat şi era acoperit pînă la gît cu o plapumă de lînă ; vremea călduroasă din perioada respectivă ; soarele care pătrunde prin ferestrele camerei mai multe ore pe zi, precum şi prezenţa unor muşte care s-au înmulţit în condiţii prielnice au determinat un stadiu normal de putrefacţie pentru intervalul de trei săptămîni. Apoi bărbatul a zăcut pe ciment, la o temperatură mai scăzută, în întuneric şi în lipsa muştelor, care favorizează şi accelerează procesul de descompunere.

În încăpere se aşternu liniştea. Argumentarea medicului fusese mai mult decît convingătoare.

— Ce ne puteţi spune despre cauzele decesului ? întrebă Apostolescu, parcă mulţumit de faptul că spusele medicului înlăturase temerea lui că femeia fusese ucisă cu cîteva zile înaintea soţului ei.

— La bătrîn, decesul s-a produs datorită hemoragiei, interne şi externe, cauzate de înjunghierea gîtului. La cealaltă victimă, decesul a fost cauzat de o asfixie mecanică provocată prin strangulare cu mina.

— Puteţi preciza numărul agresorilor ?

— Da. Stabilind că moartea celor două victime a fost succesivă, nu simultană, şi avînd în vedere natura leziunilor, consider că a existat un singur agresor . . .

În clipa aceea, Simionescu, simţind că poziţia incomodă în care stătea pe pat i-a amorţit oasele, se ridică în picioare. Exact în momentul acela se auzi, dinspre pat, zgomotul provocat de căderea unui corp metalic pe perdoseală.

Simionescu, se lăsă în patru labe şi privi sub pat. Apoi, tacticos, îşi scoase batista şi, după ce o flutură cu două degete pentru a o despături, îşi înfăşură mîna în ea şi întinse braţul sub pat.

După ce se ridică, puse pe masă obiectul lunguieţ pe care-l înfăşurase în batistă. Era un cuţit de masă, cu mînerul gros şi lama lată, mînjită cu sînge uscat.

Deşi nu mai exista nici un dubiu asupra proveniencţei sîngelui, doctorul îl ridică de pe masă, tot cu ajutorul batistei, şi îi examină atît vîrful lamei cit şi pe cel al mînerului, pe care erau gravate iniţialele „S.M.“.

— Neîndoielnic, avem de-a face cu arma de care s-a folosit criminalul — spuse medicul, punînd cuţitul pe masă. Vîrful şi dimensiunile ranei corespund cu cele două înjunghieri din gîtul victimei... În ceea ce priveşte cele patru răni, frontale şi trei pectorale, provin de la tot atîtea lovituri aplicate probabil cu minerul cuţitului. Desenul acestui mic buton terminal — continuă el, indicînd cu degetul o proeminenţă la capătul minerului — se afla imprimat în rănile de care v-am vorbit.

— Ce ne puteţi spune despre raportul agresor-victimă ? vru să ştie Apostolescu.

— Victima a fost atacată în momentul cînd ieşea din cămară. Agresorul i-a aplicat mai întîi trei lovituri cu mînerul cuţitului în regiunea pectorală stîngă ; acestea se pare că au fost suficient de puternice pentru a o arunca pe podea. Apoi, agresorul s-a aruncat peste ea cu genunchiul drept înainte ; aşa se explică fractura celor două coaste şi, stînd cu genunchiul drept pe pieptul acesteia, îi mai aplică încă patru lovituri cu minerul cuţitului în regiunea sprîn-

cenei stingi. Probabil că, urmare a acestor lovituri, victima a leşinat şi agresorul a obţinut un răgaz pentru a muta cuţitul din mina dreaptă in cea stîngă. Ţinînd cuţitul, de astă dată cu lama in jos, aplică cele două lovituri de înjunghiere în gîtul victimei. Acestea fiind loviturile care au cauzat moartea bătrînului — termină medicul.

— Faptul că loviturile principale, de înjunghiere, au fost date cu mîna stingă n-ar putea indica că asasinul este stîngaci ? întrebă căpitanul Bogdănescu.

— Nici într-un caz, deoarece primele lovituri, date cu mîna dreaptă, exclud această posibilitate. Explicaţia schimbării cuţitului dintr-o mînă în cealaltă o găsim în poziţia pe care o avea victima.

— Ce părere aveţi despre butonul pe care l-am găsit sub cadavru, ar fi putut să fie smuls de victimă în timpul agresiunii la care era supusă ?

— Îmi pare rău, dar e greu de răspuns la această întrebare — zise medicul gînditor. În mod normal, dacă butonul ar fi fost smuls de către victimă, l-ar fi ţinut în mînă... Întotdeauna am remarcat că oamenii care au decedat prin violenţă au avut tendinţa de a strînge pumnul cu care au reuşit să apuce un obiect. Bineînţeles că nerespectarea acestei reguli nu exclude, totuşi, posibilitatea ca victima să fi smuls agresorului butonul şi să-i fi dat drumul, cu scopul de a-şi păstra mîna liberă pentru a se putea apăra mai bine... E o întrebare la care nu se poate da un răspuns precis. Mai cu seamă că este la fel de posibil ca asasinul să-l fi pierdut şi singur în timpul agresiunii... aşa cum nu-i exclus ca butonul să se

fi aflat pe pardoseala cămării înaintea agresiunii. Adică să nu constituie în mod obligatoriu un corp delict.

— I-am căutat perechea în casă şi n-am găsit-o — precizează căpitanul Bogdănescu.

În timp ce medicul îşi depăna concluziile, căpitanul Apostolescu examinase cu lupa cuţitul găsit de Simionescu sub dormeză. Cînd îl puse la loc pe masă, mormăi :

— Amprentele au fost şterse . . . probabil cu cuvertura patului. În sfîrşit, să trecem la al doilea omor, doctore.

— În ceea ce priveşte al doilea omor, m-am întrebat de ce agresorul a renunţat la cuţit . . . şi cred că răspunsul constă în repulsia care l-a cuprins cînd s-a văzut stropit în mod abundent cu sînge. De aceea, primul lucru pe care trebuia să-l facă cînd a revenit din cămară era să se spele la chiuvetă şi să se şteargă pe cuvertura patului ; cu această ocazie a ascuns şi cuţitul sub saltea. Apoi a continuat să mai rămînă în bucătărie, încă vreun sfert de oră, probabil pentru a se odihni după efortul cerut de prima omucidere ; astfel s-ar explica decalajul constatat între cele două omoruri.

Cînd s-a decis să treacă la cea de-a doua omucidere, a deschis uşa bucătăriei, a pătruns în vestibul şi apoi a intrat în dormitor, unde Maria Iakocs dormea. Faptul că agresorul i-a aplicat mai întîi o lovitură de pumn în regiunea fronto-temporală dreaptă — lovitura fiind deosebit de puternică dacă a spart arcada şi a provocat hemoragia care a inundat aşternutul — demonstrează că victima dormea pe partea stingă, cu spatele spre uşă. Revenind la hemoragia

care s-a declanşat, apreciez că traumatismul trebuie să fi produs o pierdere temporară a cunoştinţei victimei, de care asasinul a profitat pentru a o asfixia prin strangulare.

Din punct de vedere medico-legal, cam aşa cred că s-a săvîrşit dublul asasinat — termină doctorul Ivănescu.

— În ceea ce priveşte personalitatea agresorului, credeţi că ne-aţi putea furniza unele indicii ? se interesă Apostolescu.

— Da. Am ajuns la unele concluzii. Faptul că primele lovituri recepţionate de bătrîn au fost aplicate la piept demonstrează, după părerea mea, că agresorul era mai scund decît victima cu circa 10 centimetri ; adică ar avea o înălţime aproximativ de 165 de centimetri. De asemenea, avînd în vedere violenţa cu care şi-a lovit victimele, cred că trebuie să fie un individ foarte puternic. Totodată, cred că are şi o greutate sporită mediei de 75 de kilograme ; probabil, în jur de 90 . . .

Simionescu, care-i ascultase amuzat ultimele precizări, nu se mai putu abţine şi, cu o ironică candoare, întrebă :

Pe ce se bazează această supoziţie ?

— Pe faptul că, odată cu sugrumarea victimei Maria Iakocs, i-a fracturat şi cornul hioidian. De asemenea, am mai remarcat, ca o situaţie neobişnuită în cazurile de sugrumare, că înfiltraţiile hemoragice din stînga laringelui victimei sînt mai profunde decît în partea dreaptă. În mod normal, repet, trebuie ca degetul gros să provoace infiltraţii mai adînci . . . nu indexul. Acest amănunt demonstrează, o dată în plus, forţa sau greutatea neobişnuită a agresorului.

— Doctore — zise Apostolescu, satisfăcut de precizările medicului legist — înainte de a vă mulțumi, nu-mi rămîne decît să vă întreb cînd intenționați să ne furnizați amprentele victimelor, pentru a le putea compara cu cele prelevate în locuința acestora ?

— Mi-e greu să-ți răspund, căpitane. În orice caz, urmare a stării în care am găsit cadavrele, nu prea curînd. Mîinile celor două victime au fost introduse în niște substanțe pentru relevarea desenelor papilare, dar treaba asta poate să mai necesite încă multe zile.

CAPITOLUL VI

CONCLUZIA CONSTATĂRILOR

— Acum, cunoscînd opinia medicului legist, să încercăm reconstituirea dramei — zise Apostolescu după plecarea doctorului Ivănescu. Este limpede că agresorul a intrat în locuința victimelor ca un musafir binevenit, această situație este evidențiată atît de faptul că a fost primit în casă, știut fiind că familia Iakocs nu invita în locuință decît persoane cunoscute, cît și de modul în care l-au tratat... — spuse Apostolescu arătînd, pe rînd, farfuria cu struguri, farfuria pe care se afla mărul și paharul din care se băuse vinul.

Dacă la primirea „musafirului“ au fost de față ambii soți sau numai Geza Iakocs, e greu de spus. Oricum, pentru noi este neesențial . . .

— De ce ? îl întrerupse Simionescu privindu-l pe sub pleoape.

— Simplu. Dacă Maria Iakocs a fost de față la primirea vizitatorului și apoi s-a dus să se culce, înseamnă că avea încredere în persoana acestuia. În cealaltă ipoteză, în care Maria Iakocs era deja culcată la venirea musafirului, putem presupune că știa despre iminenta sosire a acestuia — o dovadă în favoarea acestei prezumpții constituind-o și tratația pregătită vizitatorului — și faptul că nu i-a fost teamă să-și lase soțul în compania lui. Și acest aspect întărește supoziția inițială : asasinul era bine cunoscut victimelor — adăugă Apostolescu privindu-și colaboratorul, care se declară de acord printr-o înclinare a capului.

Deci — continuă el — Geza Iakocs și-a poftit viitorul agresor în bucătărie, care, după cum se vede, ținea loc și de cameră de zi. O dată intrați în bucătărie, musafirul ia loc pe acest scaun — spuse Apostolescu arătînd spre scaunul care se afla între masa din mijlocul încăperii și fereastra care dădea în curte.

— Atîta timp cît masa avea patru scaune în jurul ei, de ce trebuia neapărat să ia loc pe acesta și nu pe unul din celălalte ? întrebă Simionescu.

— Din două motive. Întîi, pentru că acest scaun, avînd un spațiu de manevrare mai mare ca celelalte trei, care sînt înghesuite de mobilele pe care le au în spatele lor, este mai comod și în mod firesc se

oferă musafirului. Apoi, pentru că în dreptul acestui scaun am găsit, pe masă, farfuriile pe care se aflau strugurii și mărul. Mulțumit ?

— Nu prea, șefule — răspunse Simionescu. Dacă primul argument, referitor la oferirea celui mai bun scaun musafirului, pare să fie corect, în schimb situația celui de-al doilea este diferită... Nu ține.

— Explică-te — ceru Apostolescu.

— Consider că poziția farfuriilor cu fructe pe masă nu indică în mod real scaunul pe care a stat criminalul... din contră, ni-l arată tocmai pe cel care, nici într-un caz, n-a fost ocupat de acesta. Atunci cînd „musafirul" a refuzat să se servească cu fructele inițial oferite, gazda l-a tratat cu un pahar de vin... Această situație este de altfel prea evidentă pentru a mai comporta discuții. Dacă pînă în momentul în care victima servește paharul de vin n-avem divergențe, în schimb, ele apar, cu prisosință, după aceea, datorită unor interpretări diferite. Eu consider că lucrurile s-au petrecut ca la șah, unde o piesă ia locul celeilalte. Adică, cînd victima a pus paharul în fața scaunului pe care stătea viitorul criminal, a împins farfuriile cu fructe spre un scaun neocupat. În concluzie, susțin că numai paharul poate indica, în mod corect, locul pe care a stat „omul nostru" ; acesta fiind scaunul care are în spate ușa de la vestibul — termină Simionescu.

Apostolescu, care îl ascultase cu multă atenție, păru un moment dispus să-i dea dreptate, apoi se răsgîndi și spuse :

— Dane, raționamentul tău este corect, dar omite un fapt esențial : ștergerea amprentelor de pe pahar !

Este neîndoielnic că înlăturarea impresiunilor a fost făcută numai după uciderea victimei Geza Iakocs; înainte de comiterea omorului n-avea sens s-o facă... Deci, urmăreşte-mi cu atenţie prezumpţiile şi vei vedea cîte elemente concură în favoarea tezei mele. În faţa scaunului agresorului se află farfuria pe care stă mărul şi sub aceasta, în partea dreaptă, cuţitul pus de victimă pentru curăţirea fructei. În momentul în care victima intră în cămară, probabil pentru a pune la loc sticla de vin din care-şi servise musafirul, ultimul se decide să atace...

Apostolescu făcu a scurtă pauză pentru a scoate dintr-un sertar al bufetului un cuţit similar cu cel găsit de Simionescu şi, după ce luă loc pe scaunul pe care presupunea că a stat criminalul, îl puse în dreapta farfuriei.

— După cum spuneam, criminalul s-a decis să atace în momentul în care victima a intrat în cămară — zise Apostolescu, apucînd cuţitul cu lama în sus şi repezindu-se, cu braţul ridicat, spre uşa cămării, unde mimă loviturile date în pieptul victimei. Desfăşurarea agresiunii conform ipotezei mele — continuă el revenind cu faţa la cei doi anchetatori, care-l urmăreau cu privirea — poate furniza şi o explicaţie asupra faptului că asasinul nu şi-a atacat victima, cum era normal, prin înjunghiere... Clarificarea acestui nonsens o găsim numai în poziţia pe care o avea agresorul faţă de cuţitul cu care a ucis. Cea mai accesibilă şi rapidă prindere a cuţitului se putea face numai cu lama în sus. Dacă ar fi vrut să-l prindă cu lama în jos, pentru a înjunghia pieptul victimei, trebuia să-şi rotească mîna cu 180 de grade; evident,

această manevră ar fi fost mai dificilă și necesita, în consecință, o pierdere de timp. Sînteți de acord ? întrebă el.

Bogdănescu își dădu asentimentul, iar Simionescu spuse :

— Și cu poziția paharului cum rămîne . . . ?

— Imediat ajung și la el . . . Prima grijă a asasinului, după comiterea omorului, este să ascundă cuțitul și să se șteargă de sîngele care-l împroșcase. Terminînd cu această treabă, se ocupă de înlăturarea urmelor lăsate pe paharul din care băuse. Probabil că și-a amintit de acest amănunt cînd a vrut să treacă în dormitor, unde se afla următoarea victimă. Atunci, avînd în spate ușa care da în vestibul, s-a aplecat peste masă, a luat paharul și, după ce l-a șters, l-a pus la loc, de astă dată lîngă el, pe scaunul cel mai apropiat de ușă . . .

— E în regulă ! M-ai convins ! îl întrerupse Simionescu.

— În sfîrșit ! ironiză Apostolescu, făcîndu-se că respiră ușurat. Dacă am reușit să te conving pe tine, înseamnă că am sărit hopul de care mă temeam cel mai mult . . . Prinderea criminalului, în comparație cu munca de a te lămuri, e o joacă de copii.

— Asta ar vrea să spună că, dacă n-aș fi fost aici, criminalul era deja arestat . . . — monologă Simionescu cu glas tare, apoi spuse, cu o perfidie de care numai el era în stare : Șefu', nu te jena, fă abstracție de mine, „umflă" criminalul și dau o masă la restaurantul „Păltiniș" ! De acord ?

În acest timp, căpitanul Bogdănescu era contrariat de dialogul, nu tocmai protocolar, purtat intre un superior și un subordonat, dar nu își exterioriză gîndurile.

Situația care-l intrigase pe Bogdănescu avea o explicație foarte simplă : Apostolescu și Simionescu fuseseră prieteni și coechipieri la rugbi cu mulți ani înainte de a fi început colaborarea lor profesională. În aceste condiții, impunerea unui dialog reverențios în relațiile dintre ei, chiar și în timpul serviciului, ar fi reprezentat o alunecare spre ipocrizie și această atitudine nu-i caracteriza, în măsura în care să se preteze la ea.

— Regret, dar propunerea ta nu-mi surîde . . . Știi, mă ia prin surprindere. Dacă ți-aș fi cunoscut intențiile cu o săptămînă mai înainte, m-aș fi pregătit cum se cuvine, ținînd o dieta severă . . . Sînt prea rare ocaziile în care tu, împărat al avarilor, faci astfel de invitații pentru a nu-mi dori o revanșă cît mai substanțială. Nu . . . nu-mi convine propunerea deoarece, prinzîndu-mă „contre-pied", nu-mi dă nici o satisfacție ! Așa că va trebui să colaborăm împreună la prinderea asasinului — spuse maliții Apostolescu.

— Atunci să trecem la concluziile constatărilor noastre — propuse întepat Simionescu.

— De acord. Prima concluzie este că asasinul era bine cunoscut de victime, deci trebuie căutat printre aceste persoane. A doua, ne vom folosi de semnalmentele atribuite criminalului de doctorul Ivănescu : înălțimea circa 165 de centimetri și greutatea peste 80 de kilograme. Doctorul s-a gîndit la tipul atletu-

lui, dar noi putem lua în considerare și tipul obezului. Ne vom folosi de aceste semnalmente în discuțiile noastre cu persoanele care au făcut parte din anturajul victimelor, fără a le considera însă tabu. A treia concluzie este că nu prea-i displace vinul...

— Propui să ne îndreptăm atenția asupra celor care beau vin ? întrebă cu nevinovăție Simionescu.

Apostolescu preferă să nu remarce ironia și continuă :

— În măsura în care vom reuși să adunăm cît mai multe elemente caracteristice criminalului, ne vom apropia mai repede de el. Deși sînt mulți aceia care apreciază vinul, s-ar părea că „omul nostru" este un fruntaș în materie. Deși tratația pe care i-o pregătise gazda se compunea din fructe, el, trecînd peste regulile de bună-cuviință, cere vin. Asta dovedește, după mine, că nu bea la ocazii, ci din principiu. Un argument în plus în favoarea acestei supoziții este și cantitatea de vin pe care a băut-o de unul singur — zise Apostolescu, arătînd prin ușa deschisă a cămării, pe un raft, o sticlă cu vin roșu din care lipsea peste jumătate din conținut...

— Te rog să mă ierți, căpitane — zise Bogdănescu. Că a băut de unul singur, e clar..., ne-o arată unicul pahar găsit pe masă. Dar că a băut singur tot vinul care lipsește din sticlă e mai puțin clar. Era oare obligatoriu ca asasinul să fie servit dintr-o sticlă plină ?

— Da, era obligatoriu — spuse cu convingere Apostolescu, în timp ce scotea din farfuria pe care se aflau cei doi ciorchini de struguri un ghemotoc de staniol. Iată proba că sticla a fost desfundată în

fața criminalului ! continuă el, desfăcînd cocoloșul de staniol și arătîndu-le o bandă de hîrtie pe care se vedea tipărit : „Pivnițele GOSTAT — Mediaș". Exceptînd dezordinea provocată de jefuitor, putem considera că meticulozitatea și curățenia care se remarcă în toată casa nu sînt compatibile cu servirea unui musafir cu struguri în care s-au aruncat resturi de hîrtii. De acord, căpitane ?

Bogdănescu își dădu asentimentul.

— Analizînd în continuare faptele — așa cum s-au desfășurat înainte, în timpul și după comiterea dublului asasinat —, mai putem obține unele indicații ajutătoare anchetei. Astfel, grija criminalului de a-și înlătura amprentele poate avea două semnificații : primo, face parte din anturajul imediat al victimelor și a vrut să excludă posibilitatea comparării impresiunilor sale digitale cu cele prelevate ; secundo, este un infractor cu cazier judiciar. Asupra primei ipoteze ne vom edifica în timpul cercetărilor ; în ceea ce o privește însă pe a doua, vom trimite de îndată amprentele ridicate din locuința victimelor la verificare.

— N-ar fi mai bine să așteptăm pînă ne dă doctorul Ivănescu amprentele victimelor pentru a le elimina din cele colectate ? întrebă Bogdănescu.

— N-are nici un sens să așteptăm încă cîteva săptămîni, pînă le va reface. E adevărat că cei de la criminalistică o să bombăne, dar n-avem ce le face ! Nu ne putem permite o pierdere de timp numai din dorința de a ușura munca experților. În ceea ce privește obiectele jefuite, vom trimite o descriere a lor la I.G.M., cu scopul alertării lucrătorilor de miliție pe plan național. De asemenea, vom cere publicarea

unui anunț în revista „Filatelia", prin care colecționarii de timbre să fie puși la curent cu necesitatea reținerii persoanei care va încerca să valorifice mărcile furate.

Pe măsură ce vorbea, chipul lui Apostolescu se metamorfozase în mod izbitor ; nu mai afișa aerul tînărului pus pe șotii, ci al bărbatului conștient de răspunderea ce-i revenea. Avea sprîncenele încruntate, ceea ce făcea ca fruntea să i se brăzdeze, ochii pătrunzători priveau cu fixitate dormeza din fața lui, probabil fără s-o vadă, iar glasul era dur, tăios.

— Căpitane — se adresă el lui Bogdănescu —, în timp ce eu și locotenentul Simionescu vom continua investigațiile printre cunoscuții victimelor, te rog să-ți mobilizezi oamenii și să coordonezi următoarele acțiuni :

a) Să se arate butonul găsit sub cadavru tuturor magazinelor care comercializează astfel de articole, în eventualitatea identificării cumpărătorului ;

b) Să se stabilească, la cele două hoteluri din localitate, precum și la casele de oaspeți ale O.N.T., cetățenii străini care au fost cazați în Sibiu în perioada de la 1 la 6 octombrie, și

c) Să se verifice la toate spălătoriile din oraș dacă există vreo unitate care a spălat, după 6 octombrie, o cămașă sau niște haine pătate cu sînge.

După ce își privi ceasul, Apostolescu reluă :

— Dane, fără a mai pierde timpul, luăm imediat legătura cu I.G.M., pentru a-i solicita sprijinul pe plan național.

CAPITOLUL VII

AUDIERI

La ora trei după-amiază, Apostolescu și Simionescu intrară în curtea imobilului în care avusese loc dublul asasinat și se îndreptară spre apartamentul doamnei Catrinescu, vecina cu care victimele fuseseră în conflict.

— Doamnă Catrinescu — începu Apostolescu, după ce intrară în casă și se instalară pe scaunele din jurul unei mese —, am dori să vă mai cerem unele lămuriri asupra relațiilor care au existat între dumneavoastră și victime.

Apostolescu se făcu că nu remarcă paloarea care-i apăruse brusc pe față și continuă :

— În relatarea anterioară ne-ați expus diferendul cu familia Iakocs ca pe o banală neînțelegere... De fapt, s-ar părea că acest conflict a fost de mari proporții. De ce ați încercat să ne ascundeți că raporturile dintre dumneavoastră erau atît de încordate încît ați proferat la adresa lor amenințări cu moartea ?

Femeia ținea capul plecat și tăcea.

— Vă rog să-mi răspundeți — ceru Apostolescu.

— Pentru că... pentru că mi-a fost frică că o să mă arestați... — îngăimă ea, ridicînd pentru o fracțiune de secundă privirea spre anchetator.

Apostolescu avu timp să-i observe ochii speriați și umeziți de lacrimi. I se făcu milă de ea și încercă s-o liniștească :

— Noi nu arestăm decît criminalii. Dacă, într-adevăr, sînteți nevinovată, n-aveți de ce vă teme...

— Bineînțeles că sînt nevinovată ! prinse ea curaj, ridicîndu-și fața spre anchetator. De altfel și bătrînul Iakocs m-a amenințat că mă va omorî, dar astea sînt numai vorbe care se spun la supărare... De fapt, pînă la conflictul cu baia, noi ne-am împăcat foarte bine...

— Ce-ați făcut în ziua de 5 octombrie ? o întrerupse Apostolescu.

— Nu știu... habar n-am. Cred că am stat acasă... Nu pot să-mi mai amintesc după atîta timp.

— Cu cine mai locuiți aici ?

— Cu nimeni, stau singură.

— Cine este bărbatul acela ? întrebă Apostolescu arătînd spre o fotografie înrămată care stătea pe o servantă.

— E soțul meu.

— Sînteți despărțiți ?

— Nu, dar el are serviciu la Cluj și vine rar acasă...

— Cît de rar ?

— Cam o dată pe lună.

— De cînd nu l-ați mai văzut ?

— De cîteva săptămîni...

— Vă rog să precizați, în ziua de 5 octombrie a fost în Sibiu ?

Femeia deveni iar lividă și se grăbi să spună :

— Nu, n-a fost... A trecut pe acasă cu cîteva zile mai înainte și în seara procesului a plecat înapoi, la Cluj.

— Ce fel de serviciu are la Cluj ?

— Este ospătar.

După ce Simionescu își nota datele, Apostolescu reluă chestionarea martorei.

— În ce relaţii se afla soţul dumnevoastră cu familia Iakocs ? A participat şi el la disputa pe care aţi avut-o ?

— Nu, el, venind atît de rar acasă, se afla în relaţii bune cu ei . . .

— Soţul dumneavoastră este un bărbat înalt ?

— Nu, este scund şi gras.

■

— De ce n-ai luat-o mai tare ? se grăbi să întrebe Simionescu după ce părăsiră locuinţa martorei.

— Pentru că ea nici într-un caz nu poate să fie autorul dublului asasinat !

— De unde această certitudine ?

— Simplu. Urmare a intenţiilor asasine, pe care i le atribuiau victimele, nici într-un caz acestea n-ar fi admis-o noaptea în casă. Asta ca să nu mai vorbim de faptul că n-ar fi tratat-o cu fructe sau vin ! Spre deosebire de situaţia ei, cea a soţului se prezintă altfel. Acesta, fiind în relaţii bune cu ei, ar fi putut să fie poftit în casă, dacă, de exemplu, ar fi invocat dorinţa de a aplana conflictul lor cu soţia sa. Dacă la această posibilitate adaugi faptul că, cu oarecare aproximaţie, s-a aflat în Sibiu în zilele cînd a fost comis dublul asasinat, precum şi faptul că semnalmentele lui corespund cu cele atribuite asasinului de doctorul Ivănescu, ai să înţelegi — sper ! — de ce n-am mai insistat asupra ei.

— Şi acum ce facem, plecăm la Cluj ?

— Aș ! N-avem timp de excursii. Vom cere la I.M.J. Cluj să se cerceteze dacă ospătarul Catrinescu a lipsit din localitate în zilele de 5 și 6 octombrie. Pînă la primirea răspunsului, ne vedem mai departe de treaba pe care am început-o : audierea tuturor persoanelor care au avut legături cu victimele.

— Care-i martorul următor ?

— Farmacistul — răspunse Apostolescu.

După ce anchetatorii făcură cunoștință cu Marinescu, un bărbat mărunțel și slăbuț, aproximativ 45 de ani, acesta rugă o colegă să-i țină locul în farmacie și își pofti vizitatorii într-o încăpere alăturată.

Apostolescu îi explică ce dorește și interlocutorul relată, mai bine de jumătate de oră, ce știa despre familia Iakocs.

Dacă n-ar mai fi obținut cîteva nume de persoane, care, vizitau casa victimelor, ar fi putut afirma, cu toată convingerea, că și-a pierdut timpul de pomană.

Înainte de a se ridica de pe scaun, Apostolescu puse ultima întrebare :

— Domnule Marinescu, bănuiți sau cunoașteți pe cineva care ar fi fost interesat în moartea victimelor ?

— Eu nu vreau să vorbesc cu păcate, dar Geza mi-a povestit odată că soția lui are o verișoară care-i pizmuiește și abia așteaptă să-i moștenească.

— Este greu de presupus că autorul fărădelegii a fost o femeie — spuse Apostolescu cu scepticism.

— Da' nu m-am gîndit la verișoara Mariei Iakocs, ci la fiul acesteia ! protestă farmacistul.

— Vă rog să fiți mai explicit — ceru anchetatorul devenind atent.

— Acum vreun an de zile, Geza mi s-a plins că, în urmă cu cîteva zile, s-a trezit cu nepotul lui acasă și n-a scăpat de el pînă nu i-a dat 1 000 de lei. Cînd l-am întrebat de ce i-a dat bani, mi-a spus că de frică . . . Apoi mi-a explicat că acest nepot este un bandit, care a stat și la închisoare și că i-a fost teamă să nu-l omoare . . .

— Ați putea să-mi spuneți cum se numește și unde locuiește acest nepot ? se grăbi să afle Apostolescu.

— Tot ce pot să vă spun e că se numește Kalman și locuiește în București, dar unde anume nu știu . . .

— Știți cumva cîți ani are ?

— Atunci cînd Geza mi-a spus că nepotul lui e un neisprăvit, îmi amintesc că a remarcat și faptul că, deși acesta are 30 de ani, n-are nici un serviciu și trăiește numai din hoții . . .

Anchetatorii mulțumiră pentru informații și își luară rămas bun de la martor.

■

— Șefu', e ora două . . . N-ar fi cazul să mîncăm ceva . . . ? se grăbi să propună Simionescu cînd ajunseră în stradă.

— Ideea nu-i rea, dar, înainte de a mînca, trebuie să mai facem încă un drum.

Citeva minute mai tîrziu, „Dacia“-1300, care le fusese pusă la dispoziție, viră la stînga și se imobiliză pe aleea în pantă din fața clădirii miliției.

După ce urcară în birourile serviciului judiciar, Apostolescu se grăbi să ia legătura telefonică cu I.M.J.-Cluj și să ceară verificarea felului în care și-a petrecut timpul ospătarul Catrinescu în noaptea de 5 spre 6 octombrie.

Terminînd convorbirea, luă legătura cu I.G.M.

— Ascultă Nae — începu Apostolescu, cînd auzi în receptor vocea binecunoscută a maiorului Iancu, — am nevoie de tine . . .

— . . . Ca întotdeauna ! îl întrerupse, pe un ton voit morocănos, interlocutorul. Noi ne spetim aici muncind și tu tragi chiulul la Sibiu, ba, mai mult, ca să nu te plictisești singur, te-ai grăbit să-ți aduci și mult iubita și gingașa ta secretară . . . Apropo, vă distrați bine ?

Apostolescu se uită amuzat la Simionescu („gingașa lui secretară“), apoi spuse mustrător :

— Nae, nu-i frumos să fii invidios pe un coleg de-al tău care, întîmplător, a avut „șansa“ să nimerească atît de bine . . . Cine știe ? Poate mîine vine rîndul tău și, te asigur, îți promit că eu am să fiu ultimul om care te va pizmui, pentru un astfel de „noroc“ !

— Ce, merge atît de greu ? se interesă Iancu, de astă dată pe un ton compătimitor.

— Ca orice crimă descoperită cu mare întîrziere ! Lăsînd la o parte faptul că nu se poate pune prea multă bază pe depozițiile martorilor, cînd se relatează un fapt petrecut cu trei săptămîni în urmă, sînt atît de mulți de audiat . . . încît nu m-ar mira prea mult

dacă, pînă plec din Sibiu, va trebui să fac cunoştinţă cu toţi locuitorii oraşului — spuse cu amărăciune Apostolescu.

— Lasă, mă, că ai avut tu şi cazuri mai grele — îl încurajă celălalt. Ia zi-i, eu cu ce te pot ajuta ?

— Mă interesează un oarecare Kalman. Tot ce ştiu despre el e că domiciliază în Bucureşti şi are aproximativ 30 de ani . . .

— A, e simplu ! îl ironiză maiorul. Am să consult cartea de telefon a Capitalei . . .

— Nu te obosi ! il întrerupse Apostolescu. În cartea de telefon nu-i trecută vîrsta abonaţilor ! Mai bine ai verifica la evidenţa operativă, deoarece, după informaţia pe care am primit-o, acest domn ar putea să fie o „cunoştinţă“ de-a noastră.

— Admiţînd că aşa stau lucrurile şi-l dibuiesc, ce să fac cu el ?

— Îl rogi să-ţi povestească cum s-a distrat în noaptea de 5 spre 6 octombrie.

După ce-şi luară la revedere, Apostolescu puse receptorul în furcă.

— Gata, şefu', mergem să mîncăm ?

— Mergem, răspunse Apostolescu zimbind distrat.

■

La ora patru după-amiază, după ce luară masa la „Păltiniş“, cei doi reluară audierea martorilor.

Domnul Constantinescu, un bătrînel aproape de 70 de ani, relată, printre altele, că în seara zilei de 4 octombrie a fost în vizită la familia Iakocs. Cu această ocazie, prietenul lui, Geza, i-a povestit că a doua zi

urmează să primească vizita unui filatelist din Arad, care-i aducea un cumpărător pentru timbre.

— V-a precizat ora cînd urmau să sosească cele două persoane ?

— Nu sînt sigur, dar parcă spunea că vin după-amiază.

— V-a spus cum se numesc cei aşteptaţi ?

— Pe cel care spunea că-i este prieten l-a numit de cîteva ori „Gogu“ şi a mai spus că este un vechi prieten de-al lui.

— Poate vă mai amintiţi, în timpul discuţiei, s-a referit cumva la vreo persoană care urma să vină cu un autoturism ? tatonă Apostolescu, gîndindu-se la declaraţia făcută de Caty.

— Aveţi dreptate ! Cum de-am uitat, dom'le ?! A spus că Gogu vine cu maşina lui, un „Renault“ negru. Acum îmi aduc aminte de ce nu m-a intrigat faptul că, două sau trei zile mai tîrziu, trecînd pe la Geza, nu l-am găsit acasă . . . ! Mi-a spus că s-a înţeles cu acest amic că, după ce face tranzacţia cu timbrele, să-l ducă pe el şi pe Maria cu maşina la Călimăneşti, la băi, unde urmau să rămînă două săptămîni.

— Ce alte persoane ştiţi că au mai vizitat casa victimelor ? trecu Apostolescu la ultima întrebare.

Interlocutorul cită o duzină de nume, din care multe nu figurau pe listele stabilite cu martorii anteriori.

— De alte persoane nu vă mai amintiţi ? întrebă Apostolescu într-o doară, în timp ce se ridica de pe scaun.

— Deocamdată nu, ştiţi, sînt bătrîn şi nu mai am memorie atît de bună — se scuză el cu sinceritate. Da' de ce nu discutaţi cu Filoti ? El ştie mai bine ca oricine cine venea în casa lui Geza . . .

— Vă rog să fiţi mai explicit — ceru Apostolescu, cine este Filoti ?

— Un tînăr care il ajuta pe Geza la clasarea timbrelor sale şi care era zilnic în casa acestuia.

— Ştiţi unde locuieşte ?

Martorul ridică din umeri şi îşi scutură capul, apoi răspunse :

— Tot ce ştiu este că lucrează la o uzină, dar nu pot să precizez, ori la „Independenţa“ ori la „Elastic“ . . .

Pentru anchetatori era suficient. Mulţumiră şi se retraseră.

Apostolescu decise să sisteze, pentru seara aceea, audierea cunoştinţelor familiei Iakocs şi se înapoiară la miliţie.

După ce intrară in biroul ce le fusese rezervat, Simionescu se grăbi să comande două cafele tari, iar Apostolescu trase lîngă el aparatul telefonic.

Mai întîi avu două convorbiri scurte cu uzinele „Independenţa“ şi „Elastic“, apoi făcu o comandă interurbană.

În timp ce anchetatorii îşi sorbeau in linişte cafelele, începu să sune telefonul.

Apostolescu se grăbi să ridice receptorul.

— Vă rog să-mi daţi legătura cu serviciul judiciar — zise el.

Cîteva minute mai tîrziu, cînd răspunse o voce bărbătească, Apostolescu îşi declină calitatea şi ceru :

— Vă rog să investigaţi dacă în oraşul dumneavoastră există un colecţionar de mărci cu prenumele Gogu, probabil un diminutiv de la Gheorghe sau Grigore. Ca element de selecţie, reţineţi că, după toate

probabilităţile, posedă un automobil „Renault“ de culoare neagră . . . Nu, nu-l anchetaţi ! se grăbi să răspundă Apostolescu. Mă interesează numai adresa lui şi, eventual, o scurtă notă de caracterizare. Atît ! . . . Întocmai, de îndată ce obţineţi datele le transmiteţi prin telex la Miliţia Sibiu. Mulţumesc cu anticipaţie.

Nu apucă să aşeze receptorul în furcă şi telefonul începu din nou să sune.

Era Uzina „Elastic“, care confirmă că pe lista salariaţilor ei figurează şi un anume Filoti. După ce îşi notă adresa şi închise telefonul, Apostolescu spuse :

— Dane, hai la drum !

CAPITOLUL VIII

MARTORUL

Maşina anchetatorilor urcă podul de peste calea ferată, trecu prin spatele Întreprinderii „Balanţa“, vină la dreapta pe o străduţă şi opri în faţa unei case fără etaj.

După ce se interesară la doi copii, care erau foarte ocupaţi cu provocarea unei lupte de cocoşi între două găinuşe indiferente, se îndreptară spre uşa indicată de aceştia.

De la prima ciocănitură în geamurile uşii, aceasta le fu deschisă de un bărbat tînăr. Era blond, de sta-

tură potrivită, dar bine legat şi nu părea să aibă mai mult de 25 de ani.

— Am vrea să stăm de vorbă cu domnul Filoti.

— Eu sînt — confirmă tînărul privindu-i cu curiozitate. Ce doriţi ?

— Sîntem de la miliţie. Putem intra în casă ?

Apostolescu sesiză o tresărire imperceptibilă, mai înainte ca interlocutorul să deschidă uşa larg pentru a-i pofti înăuntru.

— Din informaţiile pe care le deţinem, s-ar părea că aţi fost în legături strînse cu familia Iakocs. Aşa este ? întrebă Apostolescu după ce intrară într-o încăpere mică, modest mobilată.

— Da, e adevărat, mă duceam des în casa lor. Amîndoi bătrînii erau oameni de treabă şi mă considerau ca pe propriul lor copil.

— În ce împrejurări şi cînd v-aţi cunoscut ?

— Ne-am cunoscut, în urmă cu aproximativ cinci ani, la asociaţia filatelică din oraş. Începusem să mă ocup de filatelie şi mă duceam la asociaţie pentru a vedea sau cumpăra timbre, în aceste împrejurări am stat de vorbă şi ne-am împrietenit. Ulterior m-a invitat la el acasă, pentru a-mi arăta colecţiile lui şi, cu această ocazie, m-a rugat să-l ajut la sortarea timbrelor în colecţii sau să scriu caligrafic titlul cataloagelor... Ştiţi, în ultimul tlmp nu mai vedea aproape deloc, de altfel şi un medic i-a spus că ar putea oricînd să orbească.

— Deci şi dumneavoastră sînteţi colecţionar ?

— Da, am deprins şi eu această pasiune, dar, urmare a posibilităţilor mele modeste, colecţia mea este foarte săracă, ca de începător — spuse el cu resemnare.

— Ce retribuţie primeaţi pentru ajutorul ce-i acordaţi ?

— Nici una ! Îmi făceam ucenicia pe lîngă un filatelist priceput.

— Trebuie să reţin că nu v-a oferit niciodată timbre din colecţia sa ? întrebă Apostolescu afişînd un aer de neîncredere.

Filoti mai întîi se înroşi la faţă, apoi, parcă pus în încurcătură, spuse :

— Ba da. Mi-a dat de multe ori timbre, de valoare mai redusă sau pe care le avea în mai multe exemplare, dar am considerat aceste daruri ca pe o manifestare de amiciţie, nu drept o leafă.

— Cînd i-aţi văzut pentru ultima oară pe soţii Iakocs ?

— Mi-e greu să vă răspund . . . a trecut atîta timp de atunci . . .

— Aveţi cunoştinţă de faptul că familia Iakocs a avut, la începutul acestei luni, un proces cu o vecină ?

— Da, cu doamna Catrinescu, şi ştiu că l-au cîştigat.

— De unde ştiţi că au cîştigat procesul ?

— Mi-a spus domnul Geza cînd am fost la dînsul acasă . . .

— Perfect. Acest proces a avut loc în ziua de 3 octombrie, în funcţie de această dată, vă rog să încercaţi să vă amintiţi cînd aţi văzut ultima oară pe soţii Iakocs ?

Martorul rămase un moment gînditor, apoi răspunse :

— În 5 octombrie.

— Puteţi preciza ora ?

— Da, era între şapte şi jumătate şi opt.

— Relataţi-mi în ce împrejurare i-aţi văzut ?

— În seara de care vă spuneam, am fost la locuinţa lor şi, după ce-am ciocănit la uşă, mi-a deschis domnul Geza, care m-a rugat să nu mă supăr că nu mă poate primi înăuntru deoarece are un musafir . . .

— Au mai existat situaţii în care nu v-a primit în casă, cînd avea pe cineva străin înăuntru ?

— S-a mai întîmplat, dar mă poftea în dormitor, deoarece pe străini îi primea de obicei în bucătărie.

— Bine, vă rog să continuaţi — ceru Apostolescu, în timp ce Simionescu îşi nota cu grijă răspunsurile martorului.

— Cum vă spuneam, am bătut în uşă şi mi-a deschis domnul Geza, care, după ce mi-a luat catalogul ce-l adusesem, m-a rugat să aştept puţin şi s-a dus în dormitor, de unde a revenit cu un altul. Mi-a spus ce trebuie să scriu pe catalogul adus, s-a mai scuzat o dată zicîndu-mi că are în casă un cumpărător de timbre din străinătate, apoi ne-am luat la revedere. Rămînînd să trec pe la dînsul după ce voi termina de scris titlul catalogului.

— Şi aţi mai revenit ?

— Da, a treia zi, dar uşa era încuiată şi, cu toate insistenţele mele, nu mi-a răspuns nimeni. Am mai trecut apoi şi în alte zile pe acolo, dar n-am găsit pe nimeni acasă.

— Nu vi s-a părut curioasă această absenţă ?

— La început da, apoi mi-am amintit că pe la începutul lunii îmi spunea că aşteaptă doi prieteni de la Arad, care vor trece pe la dînsul pentru a-l duce cu maşina într-o staţiune balneoclimaterică, paremi-se la Călimăneşti. Am crezut că a plecat cu ei în dimineaţa care a urmat ultimei noastre convorbiri . . .

— V-ați putut da seama în ce încăpere se afla musafirul lui Iakocs ?

— Se afla în bucătărie.

— Sînteți sigur ?

— Cum să nu fiu sigur dacă l-am văzut ! ? răspunse martorul convins.

Apostolescu, care nu se aștepta la o astfel de posibilitate, își disimulă interesul și-i ceru pe un ton neutru :

— Vă rog să ne relatați tot ce-ați văzut.

— În timp ce așteptam în curte înapoierea domnului Geza, care plecase spre dormitor pentru a-mi aduce catalogul, m-am uitat din curiozitate pe fereastra de lîngă ușa de la intrare și am văzut un bărbat care stătea cu spatele spre mine . . .

— Era și Maria Iakocs cu el ?

— Da, dînsa stătea pe pat cu fața spre fereastră.

— Puteți face o descriere a bărbatului pe care l-ați văzut ?

— Da. Deși stătea pe scaun, cred că era un bărbat foarte înalt. Avea o etate de aproximativ 35 de ani, purta părul scurt, ca boxerii, și era îmbrăcat cu un costum gri.

— Puteți să ne spuneți cum arăta la față ?

— Nu, deoarece l-am văzut numai din spate.

— Puteți să-mi spuneți cine sînt prietenii pe care-i aștepta să sosească de la Arad ?

— Nu-i cunosc după nume, dar știu că și ei erau colecționari de timbre.

— Mai puteți face și alte precizări în legătură cu bărbatul pe care l-ați văzut în bucătărie ?

— Nu.

— În afara celor doi colecționari de la Arad, v-a mai vorbit și de alte persoane pe care le aștepta ?

— Nu, nu-mi amintesc . . .

— Cît timp a durat convorbirea dumneavoastră cu Geza Iakocs ?

— Cîteva minute.

— Ce-ați făcut după ce v-ați despărțit de victimă ?

— Am plecat acasă.

— V-ați dus direct sau ați mai zăbovit prin oraș ?

— Nu-mi amintesc să mă fi oprit pe undeva. M-am dus direct acasă.

Apostolescu, părînd preocupat cu desfacerea ambalajului unui pachet de țigări, întrebă :

— Cînd ați aflat despre uciderea victimelor ?

— Acum două zile.

— În ce împrejurări ?

— M-am dus la cercul filatelic, pentru a vedea dacă a mai apărut vreo serie nouă, și toată lumea vorbea numai despre asta . . .

— De ce nu v-ați prezentat imediat la miliție pentru a declara ce știați despre victime ? întrebă Apostolescu, ridicînd u-și brusc privirea de pe pachetul de țigări, pentru a țintui ochii de un albastru spălăcit ai interlocutorului.

Filoti păru un moment tulburat, apoi spuse :

— La cerc s-a spus că toți colecționarii din oraș vor fi interogați de miliție . . . așa că am așteptat.

— Bănuiți cine ar putea fi autorul acestei fărădelegi ?

— Știu eu . . . ? Poate vreunul dintre străinii care-l vizitau . . . Poate bărbatul pe care l-am zărit în bucă-

tărie . . . Dacă n-o fi chiar nepotul lui din Bucureşti, despre care-mi spunea că trăieşte numai din furtişaguri.

— Cum se numeşte acest nepot ?

— Nu i-a pronunţat niciodată numele în faţa mea, cînd vorbea despre el spunea numai „banditul ăla".

După ce Apostolescu îi ceru să spună cu ce persoane mai erau victimele în legătură, se ridică de pe scaun şi porni spre uşă, dar, mai înainte de a pune mina pe clanţă, se întoarse cu faţa spre gazdă, părînd că şi-a mai amintit ceva, şi spuse :

— Vă rog să-mi daţi catalogul pe care l-aţi primit de la victimă.

Martorul se înroşi la faţă şi, după ce-şi înfrînase o nouă ezitare, se îndreptă spre un dulap, de unde, după ce privi mai multe dosare cu coperţi groase, alese unul şi reveni spre anchetator. În timp ce i-l înmîna spuse, cu un regret vizibil :

— Nu-i păcat să ajungă pe mîna derbedeului ăla de la Bucureşti . . .

— Toate bunurile victimelor vor reveni moştenitorilor legali.

— Dar asta ar fi împotriva voinţei domnului Geza ! Dînsul n-a vrut să i le lase lui . . .

— Aveţi cunoştinţă de faptul că victimele au întocmit un testament în favoarea dumneavoastră ?

— Nu ştiu nimic despre aşa ceva . . . Deşi ţineau la mine, nu cred să mă fi numit pe mine moştenitorul lor . . .

— Atunci cu atît mai mult — zise Apostolescu zimbind ironic — n-ar fi trebuit să aşteptaţi să vă cerem noi acest catalog, ci trebuia să veniţi singur şi

să-l predați. Apropo, mai aveți și alte obiecte care au aparținut victimelor ?

— Nu.

— Ce părere ai, șefule ? întrebă Simionescu, în timp ce mașina se îndrepta spre inspectorat.

— Despre martor ? Mai întîi că a încercat să profite de „înghesuială“ și să-și însușească ce nu-i aparținea, apoi că în declarația lui apare ceva interesant . . ., mă refer la musafirul solitar pe care l-au primit victimele. Știi la ce mă refer ?

— Că spusele și semnalmentele lui Filoti sînt întărite de depoziția fetei care face serviciul la doctorul Blănaru.

— Exact ! Prea rar avem ocazia să întîlnim doi martori care să dea semnalmente similare asupra aceluiași subiect, pentru a nu ne dori plăcerea de a discuta cu beneficiarul descrierii făcute.

— A nu se uita că înălțimea subiectului respectiv diferă, „nițel“, de cea indicată de Ivănescu, medicul legist.

— A nu se uita, și a se reține, că individul tuns „á la boxer“, conform declarației lui Filoti, pare să fie, după cîte știm la ora actuală, ultima persoană care a văzut victimele în viață. Deci, indiferent de înălțimea sa, merită efortul de a-l depista, în vederea unei conversații de explicitare. Nu crezi ? întrebă glumind Apostolescu.

— Eu n-am spus că nu trebuie să discutăm cu el, ci numai oă, datorită înălțimii sale, nu prea aduce cu „omul“ căutat ! răspunse înțepat Simionescu.

— Ascultă, Dane — zise Apostolescu privindu-şi colegul cu simpatie —, îţi dau un sfat, pe care ar fi bine să-l memorezi : niciodată să nu anchetezi cu idei preconcepute un subiect şi niciodată să nu consideri indicaţiile experţilor şi martorilor ca fiind tabu dacă nu vrei să-ţi pară rău după timpul pe care l-ai pierdut aiurea !

■

— Ce-ai făcut, căpitane ? se grăbi să întrebe Apostolescu cînd dădu cu ochii de Bogdănescu.

— Nimic ! răspunse acesta amărît. Toată ziua am alergat degeaba.

La cele două hoteluri şi casele de oaspeţi ale O.N.T., în perioada 1—6 octombrie, au locuit 352 de turişti, care au venit îmbarcaţi în 153 de autoturisme. În ziua de 6 octombrie au părăsit oraşul 97 de turişti . . . Văzînd numărul acestora, am renunţat să mai investighez şi în staţiunea „Păltiniş“ . . . Nu de alta, dar mă temeam să nu neîndreptăţesc oraşele care se află pe o rază de 100 de kilometri, de unde criminalul n-ar fi făcut mai mult de o oră pînă la Sibiu . . .

— De acord ! îl întrerupse Apostolescu. Într-adevăr, dacă am insista pe această pistă, ne-am pierde timpul. Mai cu seamă că autorul, admiţînd că a fost un cetăţean străin, la ora actuală trebuie să fie tare departe de noi, mai ales dacă ţinem seama de timpul care s-a scurs de la comiterea faptei. Renunţăm la această urmă ! Să trecem la celelalte piste — ceru el.

— În legătură cu butonul găsit sub victimă, am vizitat şi chestionat personalul din 8 magazine . . .

Cu toţii m-au asigurat că vînd zilnic zeci de butoane similare cu cel pe care-l arătam . . .

— În regulă, divorţăm şi de această pistă. La spălătoriile din oraş ai aflat ceva ?

— Din păcate, nici această direcţie n-a fost mai fructuoasă . . . Din ziua de 6 octombrie şi pînă în momentul în care-i întrebam eu, nici unul din cei chestionaţi nu avusese ocazia să vadă o haină sau o cămaşă pătate cu sînge.

Referitor la arma crimei, locotenentul major Vasiliu a reuşit să identifice o amprentă lăsată de degetul mic al criminalului.

— Poate fi exploatată ?

— Nu, este prea vagă pentru a i se putea compune formula — răspunse Bogdănescu ridicînd din umeri cu regret.

— Nu trebuie să ne indispunem de la primele insuccese . . . altfel n-o să mai avem loc de cele care urmează — glumi Apostolescu. Apoi îi relată căpitanului Bogdănescu informaţiile pe care le culesese în ziua respectivă.

— În ceea ce-l priveşte pe ospătarul Catrinescu, I.M.J. Cluj a trimis această notă telefonică — zise Bogdănescu, înmînîndu-i lui Apostolescu o coală de hîrtie.

Apostolescu se grăbi s-o citească şi, după ce sublinie fraza „. . . din investigaţiile şi verificările făcute rezultă că numitul Catrinescu n-a lipsit din oraşul Cluj în zilele de 5 sau 6 octombrie", i-o întinse lui Simionescu.

— Statura şi celelalte semnalmente atribuite ultimului vizitator al victimelor îţi spun ceva, căpitane ? se interesă Apostolescu.

— Nu, deşi sînt născut în acest oraş . . . În orice caz am să discut şi cu ceilalţi colegi ai mei. Admiţînd că statura acestei persoane este atît de impresionantă, după cum susţin cei doi martori, nu poate scăpa neremarcată oamenilor noştri . . .

În acel moment se auzi o bătaie scurtă în uşă şi, la invitaţia lui Bogdănescu intră un subofiţer, care, după ce salută, spuse :

— S-a primit o notă telefonică, de la I.M.J. Arad, în atenţia tovarăşului căpitan Apostolescu.

După ce-o luă, începu să citească cu glas tare : „. . . Numitul Gogu a fost identificat în persoana medicului Grigore Georgescu. Menţionăm că n-are antecedente penale. Vă rugăm să ne comunicaţi în ce fel vă mai putem fi de folos . . .“

Apostolescu scrise pe o bucată de hîrtie : „Sosesc mîine dimineaţă cu prima cursă aeriană Sibiu-Arad. Vă rog să trimiteţi o maşină la aeroport“. După ce termină de scris, i-o înmînă subofiţerului cu rugămintea de a transmite răspunsul.

CAPITOLUL IX

MARTORUL DIN ARAD

După ce Apostolescu şi Simionescu coborîră din avion şi ocoliră clădirea aeroportului, văzură la locul

de parcare o „Dacia"-1100 vopsită în proporţii egale cu alb şi albastru, care avea pe capotă un semnalizator rotativ.

Ofiţerul de la volan era un bărbat înalt şi suplu.

Apostolescu îi expuse în cîteva cuvinte cazul, iar maiorul Prodan spuse, clătinîndu-şi capul cu scepticism :

— Acest domn Georgescu e cunoscut ca om cinstit în oraşul nostru . . . Desigur, aceasta nu-i un criteriu, deoarece orice început trebuie făcut cu un început . . .

— Tocmai asta vreau să spun şi eu, experienţa profesiei noastre ne obligă să fim circumspecţi.

Dar, să trecem la chestiuni mai concrete! Prin nota telefonică pe care v-am trimis-o, am cerut numai identificarea domnului „Gogu", deoarece numai pentru acesta posedam elementele necesare unei depistări. Acum, înainte de a trece la chestiunea sa, este necesar să identificăm şi persoana care l-a însoţit în casa victimelor.

Maşina se oprise la un stop şi maiorul Prodan se întoarse spre Apostolescu.

— Identificarea lui Grigore Georgescu a fost făcută fără prea mari eforturi, deoarece unul dintre colegii mei este nu numai vecin cu „Gogu", ci şi filatelist. Cred că primul demers pentru depistarea celei de-a doua persoane care vă interesează trebuie făcut tot la colegul de care v-am vorbit.

În biroul judiciarului, însoţitorul lor le făcu cunoştinţă cu maiorul Constantin.

— Nu pe Georgescu îl căutaţi ? ! întrebă el contrariat, ridicîndu-şi ochii negri şi pătrunzători spre Apostolescu.

— Înainte de al audia pe Georgescu, trebuie să știu cine a fost persoana care l-a însoțit pe acesta la Sibiu.

Apostolescu îi expuse motivul deplasării la Arad, dar nu apucă să termine descrierea însoțitorului lui Georgescu și Constantin îl întrerupse :

— Lămurit ! E tizul lui Georgescu ! Mai exact, e vorba de inginerul Grigore Stoicescu, care locuiește în același imobil cu primul . . ., adică pe calea Lipovei numărul 126.

— Ne puteți spune și unde lucrează cei doi ?

— Georgescu e medic la stația de Salvare, iar Stoicescu inginer în schimbul doi la Întreprinderea „Fierarul". În concluzie, nu-i nevoie să-i căutați la locurile lor de muncă, dimineața, dacă nu umblă aiurea, îi găsiți acasă.

— Bravo, domnule ! exclamă Apostolescu, plăcut surprins de operativitatea cu care obținuse și a doua informație. Ce relații ne mai puteți da în legătură cu cei doi ?

— Una singură, care, din păcate, pentru dumneavoastră, nu cred că o să vă bucure . . . Ambii sînt oameni serioși — îi cunosc de ani de zile ! — și este imposibil să fie amestecați în afacerea care v-a adus în orașul nostru. E adevărat că colecționarii de timbre, la fel ca și cei de obiecte de artă, sînt gata să facă orice sacrificiu pentru a obține niște mărci rare, dar de aici pînă la omor . . .

— Am spus eu că-i bănuiesc de omor ? întrebă Apostolescu întorcîndu-și amuzat privirea spre Simionescu.

— N-ai spus, șefule, sînt martor ! se grăbi să confirme locotenentul tot în glumă.

— Vedeți, n-am spus . . . încă. Deocamdată, tot ce-mi doresc este o convorbire cu ei, atît !

Un sfert de oră mai tîrziu, mașina condusă de maiorul Prodan opri în fața unui bloc înalt.

Spre șansa anchetatorilor, liftul funcționa, așa că fură scutiți de o ascensiune cu piciorul pînă la etajul VIII.

Ușa apartamentului cu numărul 332 le fu deschisă de o femeie blondă, pînă în 35 de ani.

— Pe cine caută tovarășii ? întrebă ea, în timp ce-i examina prin lentilele unei perechi de ochelari cu rame groase.

— Am dori să discutăm cu domnul doctor Georgescu. Este acasă ? zise Apostolescu.

— Da, așteptați un moment, vă rog — zise ea întorcîndu-se și dispărînd în dosul ușii, pe care o lăsă întredeschisă.

Aproape simultan cu plecarea i se auzi din nou vocea :

— Jonny, trei tovarăși vor să discute cu tine...

— Poftește-i în casă, dragă... — răspunse un bărbat.

— Nu pot, e deranjat...

— Bine, bine lasă că mă duc..., dar aranjează puțin p-aici...

Cîteva secunde mai tîrziu, ușa se deschise complet și în pragul ei apăru un bărbat foarte înalt. Părea să depășească înălțimea de 190 de centimetri și purta o haină scurtă de casă.

Părul creț și tuns scurt era atît de alb încît ușor i s-ar fi dat vîrsta de 60 de ani dacă fața lui, cu pielea bronzată și lipsită de riduri, n-ar fi indicat că mai are cîțiva ani pînă la 40.

— Ce doresc domnii ? întrebă el, pe un ton care demonstra că n-ar fi suferit prea mult dacă ar fi scăpat

de vizitatorii săi mai repede, eventual chiar înainte de a-i cunoaşte. Apoi, zărind, în spatele uriaşului Simionescu, uniforma maiorului Prodan, deveni mai circumspect şi adăugă :

— Dacă-l căutaţi pe procurorul Georgescu, să ştiţi că locuieşte cu trei etaje mai jos . . .

— Îl căutăm pe doctorul Georgescu — preciză Prodan.

— Eu sînt. Cu ce vă pot fi de folos ?

— Am vrea să vă cerem nişte relaţii despre un cunoscut de-al dumneavoastră. Sîntem de la Miliţia judiciară — zise Apostolescu.

— Vă rog să poftiţi înăuntru — se decise lunganul.

După ce luară loc pe scaunele care împresurau masa din mijlocul încăperii, gazda se simţi obligată să se mai scuze o dată pentru deranjul din casă, deşi ordinea şi curăţenia camerei în care se aflau nu lăsau nimic de dorit. Probabil că era ori un maniac al curăţeniei ori un maniac al scuzelor, dar asta nu era treaba anchetatorilor.

— Domnule doctor — începu Apostolescu—, cunoaşteţi un filatelist cu numele de Iakocs ?

— Bineînţeles, cine nu-l cunoaşte pe Geza Iakocs ?! Da' ce-i cu el ?

— Cînd l-aţi văzut ultima oară ? chestionă Apostolescu, fără să ţină seama de întrebarea doctorului.

— Acum vreo trei săptămîni . . .

— Vă rog să precizaţi ziua.

— E simplu, doar nu mă duc în fiecare zi la Sibiu. L-am văzut în ziua de 5 octombrie.

— Puteţi preciza şi ora ?

— Nu înţeleg rostul acestor întrebări ! se revoltă doctorul.

— O să-l înțelegeți mai tîrziu, acum vă rog să răspundeți la întrebare ! interveni Prodan pe un ton tăios, care contrasta cu figura lui blajină.

— Cam pe la ora patru după-amiaza — răspunse nemulțumit doctorul.

— În ce împrejurări ? întrebă Apostolescu.

— Mi-a telefonat cu vreo săptămînă mai înainte și mi-a spus că s-a decis să-și vîndă colecția de mărci poștale. În acest scop, a rămas să mă duc la el acasă în ziua de 5 octombrie la ora două după-amiaza, ceea ce am și făcut. Asta-i tot !

— La ce oră ați sosit în Sibiu ?

— Pe la ora unu și jumătate și, cum n-aveam timp de pierdut, deoarece ne înțelesesem ca la plecare să-l duc pe el și pe soția sa la Călimănești, m-am îndreptat direct către locuința lui. Vă dați seama cîți nervi mi-am făcut cînd am constatat că domnul Geza nu era acasă. Eu puteam să fiu condițional, deși veneam de la sute de kilometri, iar el, care stătea acolo, nu ! A trebuit să-l aștept pînă la ora patru, cînd dînsul a binevoit să apară calm și tacticos. Închipuiți-vă că, după ce l-am așteptat atîta, nici nu s-a învrednicit să-și ceară barem scuze — zise doctorul cu necaz. Abia ulterior mi-am dat seama ce a generat lipsa lui de politețe . . .

— Propun s-o luăm metodic — îl întrerupse Apostolescu. Vă rog să ne relatați ce ați făcut și ce-ați discutat cu domnul Iakocs din momentul în care a venit.

— Deși nu știu, de fapt, ce doriți — zise el zîmbind —, sper că nu o să refuzați o cafea bună. Apoi, fără să mai aștepte confirmarea musafirilor, strigă

peste umăr, suficient de tare pentru a se auzi și la etajul de dedesubt : — Ela, fă niște cafele ! . . .

Dar nu apucă să-și termine invitația și doamna cu ochelari apăru cu o tavă pe care abureau cîteva cești.

— Deosebit de faptul că-mi cunosc obligațiile de gazdă, să știi că aud foarte bine . . . chiar și cînd nu se ridică tonul — zise ea înțepată, în timp ce așeza cestile la îndemîna musafirilor.

Apostolescu se grăbi să revină la motivul care-i adusese acolo :

— Vă rog să reluați relatarea momentului în care a venit Geza Iakocs.

— Da. După cum vă spuneam, s-a înapoiat acasă, împreună cu soția lui, pe la ora patru după-amiaza și, fără să-și ceară scuze, ne-a poftit în casă . . .

— În care cameră ?

— În bucătărie.

— Cît timp ați rămas la el ?

— Cel mult o oră.

— Mai era cineva de față ? îl întrebă Apostolescu, pentru a-i verifica sinceritatea.

— Bineînțeles ! Era și Stoicescu, prietenul meu, care m-a însoțit pînă acolo în speranța că va putea achiziționa vreo colecție mai valoroasă. Dar ți-ai găsit ! Moșu se răzgîndise. Mi-a spus că, între timp, s-a înțeles să le vîndă pe toate altcuiva. Vă dați seama de ce a uitat să-și mai ceară scuze pentru timpul pe care ne-a făcut să-l pierdem așteptîndu-l ? Legase măgarul la gard și nu mai simțea nevoie să se scuze pentru întîrzierea sa, ca să nu mai vorbim de drumul pe care l-am făcut degeaba pînă la Sibiu ! spuse doctorul înfuriat. Da', lasă, nu mi-o cădea el vreodată în mînă . . . — adăugă amenințător.

— Nu mai poate să vă ofere această satisfacție... a murit! precizează Apostolescu.

— Cum, a murit?! Da' în fond ce mă mir... Cred că avea 80 de ani... — spuse medicul revenindu-și din surpriză și ridicînd din umeri cu resemnare.

— N-a murit de bătrînețe, a fost asasinat!

— Poftim?! exclamă doctorul.

Simionescu, care de asemenea nu-l slăbea din privire, văzînd cît de mari i s-au făcut ochii datorită surprizei, își spuse mirat: „Oare cum de-i rezistă orbitele fără să se spargă?!"

— Cînd a fost omorît? întrebă doctorul după ce se mai liniști.

— În ziua cînd ați fost la el. Acesta este și motivul pentru care vă rog să faceți apel la memoria dumneavoastră și să încercați să ne relatați cit mai fidel ce-ați discutat cu Geza Iakocs?

— Păi, cum v-am mai spus, a zis că a aranjat cu cineva care dorește să-i achiziționeze toate timbrele...

— V-a spus despre cine-i vorba?

— Nu mi-a pomenit nici un nume. Mi-a spus doar că e vorba de un inginer, care lucrează la montarea unor instalații la noi în țară...

— Adică nu-i cetățean român? murmură nemulțumit Simionescu.

— Da, așa rezultă... Eu eram prea dezamăgit de drumul pe care l-am făcut de pomană pînă acolo, pentru a cere relații suplimentare despre personalitatea cumpărătorului...

Apostolescu, care, fără a-și scăpa interlocutorul din privire, bătea ușor cu indexul mîinii drepte în masa din fața lui, îl întrerupse cu un început de nerăbdare:

— Domnule doctor, vă rog, din nou, să vă concentraţi şi să ne redaţi tot ce v-a spus victima în legătură cu filatelistul care v-a concurat.

— Mi-a spus că în ziua de 1 octombrie, adică după ce mi-a telefonat pentru a mă chema la Sibiu, a primit vizita unui tînăr inginer care, după ce i-a văzut colecţiile de mărci, i-a comunicat că vrea să le cumpere pentru patronul lui, un om de afaceri din R.F.G. În acest scop l-a rugat să-l păsuiască cîteva zile, pînă va primi suma asupra căreia se înţeleseseră . . .

— V-a precizat ziua în care trebuia să revină cumpărătorul cu care tranzacţionase ?

— Mi-a spus că-l aşteaptă peste două zile. Dacă eu am fost acolo în ziua de 5, ar însemna că trebuia să vină în ziua de 7 octombrie.

— Victima a făcut vreo referire asupra sumei pe care urma s-o primească ?

— Da, mi-a spus că inginerul a admis, fără să se tocmească, preţul pe care-l ceruse el, adică 25 000 dolari, şi că-i părea rău că n-a cerut mai mult. Eu însă cred că se lăuda. Este imposibil să fi obţinut un astfel de preţ — adăugă el cu convingere. 15 000—20 000 de dolari meritau, da' mai mult, nici într-un caz !

— Vă mai amintiţi şi alte amănunte care ne-ar permite să-l identificăm pe cumpărătorul amintit ? De exemplu, ce naţionalitate avea ?

— El n-a spus nimic în plus faţă de ce v-am relatat, iar eu n-am insistat, deoarece nu mă interesa.

— Spuneaţi că aţi rămas acolo pînă la ora cinci după-amiaza, adică aproape o oră, ce-aţi făcut în acest interval de timp ?

— Amicul meu, domnul Stoicescu, dacă tot a făcut atîta drum pînă acolo, a vrut să-i vadă colecţiile de

timbre. După ce s-a uitat la ele, am plecat, rămînînd să ne anunţe dacă, eventual, străinul s-ar fi răzgîndit.

— V-a arătat toate colecţiile sale ?

— El a vrut, dar noi n-am avut timp de pierdut. Ne-am limitat numai la colecţiile mai importante, pe care le avea în două clasoare.

— În timpul discuţiei v-a spus că mai aşteaptă pe cineva în după-amiaza aceea ?

— Nu.

— Pe durata şederii în casa lui Iakocs, aţi fost tratat cu ceva ?

— Nu. Soţia lui s-a oferit să ne facă cafele, dar am refuzat.

— În timp ce vă aflaţi acolo a mai fost căutat de cineva ?

— Nu.

— Ce aţi făcut după ce aţi plecat de la Iakocs ?

— Ne-am suit în maşină şi i-am dat bătaie, ca să ajungem cit mai repede la Arad.

— La ce oră aţi ajuns la Arad ?

Doctorul se gîndi un moment, apoi spuse :

— O astfel de distanţă, în mod normal, o acopăr uşor în cinci ore, dar am avut ghinionul să-mi lovească spatele maşinii un zăpăcit, care conducea un autocamion, şi a trebuit să mai pierd o oră pînă a venit miliţia şi a întocmit procesul-verbal. Astfel am intrat în Arad pe la unsprezece noaptea.

— Unde a avut loc accidentul ?

— Imediat după ce-am trecut de Lipova.

După ce anchetatorii îşi luară rămas bun de la doctorul Georgescu, făcură o vizită şi amicului acestuia, inginerul Stoicescu, dar nu obţinură date suplimentare.

Despărţindu-se în gară de maiorul Prodan, acesta promise să verifice exactitatea declaraţiei doctorului cu privire la accidentul pe care-l suferise maşina lui şi să le comunice ce a constatat.

CAPITOLUL X

UN MARTOR A MINŢIT!

A doua zi dimineaţă, cînd ajunseră la Sibiu, Apostolescu şi Simionescu trecură mai întîi pe la hotel, pentru a se spăla şi bărbieri, iar la ora zece plecară spre sediul miliţiei, unde aflară că Bogdănescu îi aşteaptă la locuinţa victimelor.

— Ce a rezultat din deplasare? se grăbi să-i întrebe Bogdănescu, după ce intrară în bucătăria care aparţinuse victimelor şi îşi strînseră mîinile.

Cînd Apostolescu termină relatarea discuţiei avute cu Georgescu, Bogdănescu spuse gînditor:

— Din audierea doctorului rezultă că o discuţie cu inginerul-colecţionar ne-ar putea fi utilă...

— Mai mult sau mai puţin, deoarece acesta era aşteptat în ziua de 7 octombrie, adică două zile după decesul victimelor — completă Simionescu sceptic.

— Cine l-ar fi împiedicat să vină la Iakocs cu două zile mai devreme? Nu trebuie exclusă această ipoteză — interveni Apostolescu — deoarece, de îndată ce a stabilit cu victimele, la 1 octombrie, că le va aduce banii

în ziua de 7 octombrie, putea să vină şi mai devreme, fără să-i fie teamă că nu va fi poftit în casă. De remarcat că această prezumpţie satisface şi principala condiţie pe care trebuia s-o îndeplinească asasinul pentru a fi admis în casă : să fie un cunoscut al victimelor, respectiv un om aşteptat.

În timp ce Apostolescu îşi depăna ultima frază, Simionescu îşi ridică ochii spre tavan şi începu să-l privească plictisit.

Apostolescu, dîndu-şi seama că colaboratorul său nu-i satisfăcut de spusele sale, zise :

— Dane, de ce nu eşti de acord ?

Simionescu se decise să-şi deslipească privirea din plafon şi, uitîndu-se indispus la el, răspunse :

— Şefule, dacă admitem această posibilitate, nu ne mai rămîne decit să închidem dugheana şi să ne întoarcem „învingători“ la Bucureşti, după ce-am pierdut pe aici aproape trei săptămîni degeaba !

— De ce ? De unde dracu' ai mai scornit-o şi pe asta ?!

— N-am scornit-o eu. Închiderea dosarului, cu menţiunea „autor necunoscut“, apare ca o consecinţă logică a acreditării ideii că asasinul este un cetăţean străin ! . . . Trei săptămîni pînă s-au descoperit victimele şi trei săptămîni de cînd ne tot învîrtim p-aici fără spor fac una peste alta o lună şi jumătate. Dacă ţinem seama de faptul că turiştii străini arareori stau mai mult ca două săptămîni într-o ţară, pentru a nu-i mai lua în considerare pe cei care sînt în tranzit, deci rămîn numai două—trei zile pe teritoriul nostru, înseamnă că asasinul şi-a luat tălpăşiţa, în cazul cel mai fericit pentru noi, de o lună de zile . . . De

fapt el trebuia s-o ia din loc chiar din momentul în care a făptuit jefuirea victimelor !

Simionescu făcu o pauză, pentru a aştepta reacţia lui Apostolescu şi, cînd văzu că acesta rămîne în expectativă — ba, mai mult, pare chiar amuzat — reluă înfuriat :

— Dacă asasinul este, într-adevăr, un cetăţean străin, ne mai rămîne o singură alternativă . . . să-i punem sare pe coadă !

— Eşti un naiv simpatic, Dane — începu Apostolescu zimbindu-i cu bunăvoinţă. Mai întîi, admiţînd posibilitatea că asasinul ar fi un cetăţean străin, nu înseamnă că am stabilit o ipoteză exclusivă, deoarece vom urmări în paralel orice altă pistă care ar putea conduce la clarificarea cazului. Apoi, revenind la prezumpţia că asasinul este un străin, ţi-ai putea înlătura deznădejdea dacă ai renunţa la idei preconcepute . . .

— Chiar aşa . . . ? ironiză Simionescu.

— Chiar aşa ! continuă Apostolescu. Urmare a discuţiei pe care am avut-o cu doctorul Georgescu, am stabilit cîteva date care ne vor putea apropia de cel căutat . . .

— Sînt nerăbdător să le aud . . .

— Atunci nu mă mai întrerupe mereu ! Ştim că este tînăr ; ştim că este inginer ; ştim că lucrează la montarea unei instalaţii şi mai ştim că instalaţia a fost livrată de o firmă din R.F.G. Astfel, avem destule elemente pentru a putea trece la depistarea lui. Acum pricepi, Dane ?

— Ai dreptate, şefu' ! exclamă Simionescu descreţindu-şi fruntea. Stabilim ce instalaţii furnizate de R.F.G. sînt în curs de montare la noi, apoi trecem la

o verificare discretă a specialiștilor, pentru a-i depista pe cei care ar putea corespunde cu omul căutat. După aceea, tot atît de discret, le imortalizăm chipurile pe niște fotografii și-i rugăm pe vecinii victimelor să ne spună dacă recunosc printre ele pe individul care a vizitat familia Iakocs în ziua de 1 octombrie . . ., și mai ales, în seara zilei de 5 spre 6.

— În legătură cu această ipoteză mai am și eu o propunere — interveni Bogdănescu. Ieri, cînd ați fost plecați la Arad, am continuat să audiez persoanele care aveau legături cu victimele. Printre acestea, am discutat și cu doi bătrîni, soții Stratulat, care mi-au relatat că în ziua de 5 octombrie, pe la șapte seara, au făcut o vizită familiei Iakocs. Cu această ocazie au fost invitați de Geza Iakocs în casă, dar, intrînd în vestibul și văzînd că în bucătărie se află un bărbat pe care nu-l cunoșteau și despre care victima le-a spus că este un cumpărător de timbre, au preferat să plece pentru a nu-i deranja. Semnalmentele necunoscutului fiind : un bărbat înalt, brunet, în vîrstă de 30—35 de ani și îmbrăcat cu un costum gri. Asta vă spune ceva ?

— Evident ! Aduce al naibii de mult cu semnalmentele furnizate de Caty și Filoti asupra bărbatului care a vizitat victimele în ziua de 1 și 5 octombrie. E în regulă ! Dane, cînd cerem sprijinul I.G.M. pentru depistarea inginerului din R.F.G., mai furnizăm încă două amănunte : are înălțimea peste 180 de centimetri și este brunet.

În timp ce Simionescu dădu afirmativ din cap, Apostolescu se adresă lui Bogdănescu :

— Ai mai aflat și altceva care ne-ar putea interesa?

— Da. Am stat de vorbă cu o doamnă care s-a mutat de curînd pe strada Școala de Înot și care mi-a

relatat că într-una din primele zile ale lunii octombrie, înapoindu-se de la serviciu, s-a întîlnit la colţul străzii cu un bărbat care căra un geamantan mare. Purtătorul geamantanului venea pe trotuarul şi din direcţia casei victemelor. Desigur, nu toţi cei care au vehiculat cu geamantane la începutul lui octombrie trebuie consideraţi ca suspecţi, mai ales că nu se poate determina dacă martora l-a văzut pe respectivul bărbat în noaptea de 5 spre 6 octombrie.

— V-a furnizat semnalmentele lui ?

— Da. Dar nu corespund cu cele furnizate de ceilalţi martori.

— Nu-i nimic, le introducem în inventar — zise Apostolescu ridicînd din umeri. Altceva ?

— Nimic deosebit.

— În cazul acesta continuăm cu audierea persoanelor care erau în relaţii cu victimele, iar tu, Dane, te duci la inspectorat şi ceri prin telefon I.G.M. să ne ajute la identificarea inginerului din R.F.G.

După ce se ridicară de pe scaune, se auziră paşi în curte şi Apostolescu, în mod instinctiv, se uită pe fereastră, dar, datorită pînzei groase, care o acoperea pe două treimi din înălţime, nu a putut să vadă peste ea şi trebui să-i dea un colţ la o parte pentru a privi afară. Era poştaşul, care se îndreptă spre locuinţa doamnei Catrinescu.

— Deci să purcedem la treabă . . . — începu Apostolescu în timp ce se întorcea cu faţa spre Simionescu şi Bogdănescu. Căpitane, dă-mi te rog lista persoanelor pe care nu le-am audiat . . . Dar, brusc, îşi curmă fraza şi, învîrtindu-se pe călcîie, se întoarse din nou cu spatele la ceilalţi anchetatori.

Rămase cu ochii pironiţi pe fereastră.

— Ce s-a întîmplat ? vru să știe Simionescu.

— Drace ! Cum am putut fi atît de neghiobi ?! exclamă Apostolescu, în timp ce întorcea pentru a doua oară spatele la fereastră.

— Dane, ia declarația lui Filoti și recitește pasajul în care ne-a vorbit de bărbatul pe care l-a zărit în bucătărie !

Simionescu, departe de a înțelege ce urmărește Apostolescu, răsfoi carnețelul de notițe și, cînd ajunse la pasajul indicat, începu să citească cu glas tare :

— „În timp ce așteptam în curte înapoierea domnului Geza, care plecase spre dormitor pentru a-mi aduce catalogul, m-am uitat din curiozitate pe fereastra de lîngă ușa de la intrare și am văzut un bărbat care stătea cu spatele spre mine . . .“

— Ce fac, continui ? întrebă Simionescu.

— Da, cu partea în care-l descrie pe vizitator.

„. . . Deși stătea pe scaun, cred că era un bărbat foarte înalt — citi Simionescu. Avea o etate aproximativ 35 de ani, purta părul scurt, ca boxerii, și era îmbrăcat cu un costum gri“.

— Stop ! îl opri Apostolescu, Există cineva în această încăpere care poate să-mi explice cum a putut martorul să aprecieze vîrsta necunoscutului, deși, așa cum a declarat în continuare, persoana respectivă n-a întors capul spre el ?

Interlocutorii lui Apostolescu încă nu-și reveniseră din stupoare, și ultimul reluă :

— Și, de fapt, nu de această explicație am nevoie, deoarece mi s-ar putea argumenta cu lipsa zbîrciturilor pe ceafa necunoscutului ! Vreau să știu cum dracului a văzut persoanele care se aflau în bucătărie,

cînd, așa cum am stabilit, fereastra a fost în permanență acoperită cu această pînză ?!

— 'Țeles ! Să mergem să-l chestionăm ! se dezmetici Simionescu.

— De acord, dar să n-o pornim ca berbecii. Acum este ora unu și Filoti trebuie să fie la serviciu. N-are nici un rost să-l ridicăm din fabrică și să-i creăm atmosferă pînă nu ne asigurăm de vinovăția lui. Mai bine ne înapoiem la inspectorat, atît pentru a ruga I.G.M. să ne ajute la depistarea inginerului-filatelist, cît și pentru a cere eliberarea unei ordonanțe de percheziție.

La Filoti acasă mergem după-amiaza, cînd se înapoiază de la uzină. De acord ? întrebă Apostolescu.

■

La ora cinci și jumătate mașina opri în fața casei lui Filoti. Cei trei coborîră din ea și, intrînd în curte, se îndreptară spre ușa acestuia.

Filoti îi privi mai întîi surprins, apoi îi pofti înăuntru.

— Domnule Filoti — începu Apostolescu —, examinînd declarația dumneavoastră, am ajuns la concluzia că n-ați fost sincer . . .

— Cum puteți spune asta ?! protestă el cu convingere.

— Mai exact că ne-ați mințit ! adăugă Apostolescu neîndurător.

— Nu-i adevărat ! Am spus tot ce-am știut . . .

— Pentru a nu vă îngreuia și mai mult situația, vă sfătuiesc să ne spuneți de ce ați ascuns adevărul . . .

— Dar v-am spus . . . Nu înțeleg ce doriți ?

Apostolescu îi privi cu atenție ochii albastru-spălăciți, apoi îl întrebă :

— Sînteți de acord să efectuăm o percheziție domiciliară ?

— Da . . . — începu el, apoi, brusc, se răzgîndi : — Adică nu sînt de acord ! De ce să-mi faceți percheziție ? . . . Ce, sînt hoț ?

— Nu de hoție vă bănuim, asta-i o culpă în subsidiar. Am revenit aici deoarece vă suspectăm de uciderea familiei Iakocs . . .

— Cum puteți spune asta ? . . . Ce aveți cu mine . . .

— Trecem la efectuarea percheziției ! decise Apostolescu colaboratorilor săi.

— Nu . . . — începu să protesteze Filoti.

— Aveți aici ordonanța de percheziție! îl întrerupse Apostolescu întinzîndu-i o hîrtie cu ștampile și semnături. Acum, gata cu vorba ! Lăsați-ne să ne vedem de treabă ! recomandă el pe un ton care nu mai admitea replică.

● oră mai tîrziu, pe masă se adunaseră cîteva clasoare cu mărci poștale, un ceas de buzunar cu capace de aur duble și un pulover de lînă bleumarin, cu dungi albe, verticale.

Apostolescu luă un clasor, la întîmplare, și, privind dosul cîtorva mărci, remarcă un „I“ scris cu cerneală. Fără să facă vreun comentariu, puse pe masă clasorul și începu să examineze ceasornicul. Era neobișnuit de mare și gros, iar capacele erau încărcate cu sculpturi inspirate din scene mitologice. „Cred că ăsta este cel mai modern ceas . . . de la începutul secolului XVI“ își spuse el amuzat în timp ce-l așeză pe masă.

În ceea ce privește rostul puloverului, pe care-l pescuise Bogdănescu, deși nu-i pricepu tîlcul, se abținu de la vreun comentariu.

Cînd Simionescu îl anunță că au terminat, Apostolescu se ridică de pe scaun și rosti sentențios.

— Domnule Filoti, sînteți reținut sub bănuiala că ați ucis pe Geza și Maria Iakocs ! Vă rugăm să vă îmbrăcați și să ne urmați !

Cu toate protestele suspectului, cîteva minute mai tîrziu se afla în mașina miliției, alături de anchetatori.

— Ia povestește-ne de unde ai aceste clasoare cu timbre ? începu să-l chestioneze Apostolescu, după ce ajunseră la inspectorat.

— Mi le-a dat domnul Geza . . .

— Dar acest ceas de aur tot Geza ți l-a dat ? întrebă cu asprime Apostolescu.

Filoti își schimbă de cîteva ori culoarea feței, ochii spălăciți deveniră și mai lăptoși, iar broboanele de transpirație de pe frunte și tîmple se adunau, sub formă de picături, sub bărbie, de unde-i cădeau pe genunchi fără ca el să se sesizeze.

— Mi l-a dat domnul Geza să-l duc la reparat . . . — reuși el să îngăime.

— Și de ce nu i le-ai dus înapoi ?

— N-am mai avut cînd . . . Mi-a dat ceasul în seara zilei de 5 octombrie, odată cu clasorul pe care vi l-am predat . . .

— Dacă, într-adevăr, așa stau lucrurile, de ce nu ne-ai spus nimic despre el cînd te-am audiat prima oară ?

Suspectul își pleacă privirea spre covor și nu răspunse.

— Lucrurile stau însă altfel de cum susții. În seara cînd ai fost la Iakocs, nu era nici un străin acolo . . .

— Ba era . . .

— Acum vorbesc eu ! îl repezi Apostolescu. Ești cel mai în măsură să știi că nu era nimeni în casă deoarece te-a poftit înăuntru . . .

— Jur că n-am intrat în casă ! izbucni el. N-am nici o legătură cu moartea bătrînilor . . .

— Ia-o domol ! îl avertiză Bogdănescu. Mai bine ți-ai deșerta repede sacul. Ce aveai în geamantanul cu care ai ieșit din curtea victimelor în noaptea omorului ?

În timp ce Filoti își frămînta în tăcere mîinile, Apostolescu și Simionescu încercau, fără succes, să priceapă de unde a scos Bogdănescu chestia cu geamantanul.

— Recunosc că întrebarea-i fără sens — continuă Bogdănescu. Ce altceva puteai avea în geamantan decît lucrurile jefuite din casa victimelor ?

— Nu-i adevărat ! Geamantanul era gol . . .

— De unde aveai un geamantan, să zicem gol, la ora zece noaptea ? continuă neîndurător Bogdănescu.

Văzînd că Filoti nu răspunde, interveni Apostolescu.

— Ce-ai căutat cu un geamantan, la ora zece noaptea, în curtea victimelor, cînd nouă ne-ai spus că, după ce ai discutat cu victima, în jurul orei șapte și jumătate, te-ai dus direct acasă ?

— Nu... nu pot să vă spun... — zise Filoti cu greutate.

— Bine, să trecem peste asta. Mai susţii că l-ai văzut, în bucătărie, pe străinul pe care l-ai descris ?

— Da ! Vă jur că tot ce v-am spus a fost adevărat.

— Bine, atunci explică-ne cum ai putut vedea cine se află în bucătărie cînd geamul era acoperit, pe dinăuntru, cu o bucată de pînză ?

Suspectul nu răspunse.

— E în regulă. Tovarăşe Bogdănescu, să fie dus la arest şi ţinut acolo pînă se hotărăşte să vorbească ! se decise Apostolescu.

— Nu, nu mă duceţi la închisoare...! spuse Filoti privind implorator spre Apostolescu. Vă spun tot ce doriţi dacă îmi promiteţi...

— N-avem ce-ţi promite ! îl întrerupse sever Apostolescu. Spune ce-ai de spus !

După ce se mai foi de cîteva ori pe scaun, Filoti îşi învinse ezitarea şi începu să relateze :

— Tot ce v-am spus despre bărbatul care era în bucătărie e adevărat, dar nu l-am văzut din curte..., ci de la balconul de la etaj... Mai întîi am stat de vorbă cu domnul Geza, la uşa de la intrare, apoi, după ce el a închis uşa, m-am suit la etaj unde stă domnul doctor Blănaru...

— Ce-ai căutat acolo ? întrebă Apostolescu cînd văzu că se opreşte.

— Fata care lucrează la ei... e iubita mea ! se hotărî el.

— Caty ? exclamă surprins Simionescu.

— Da, e iubita mea de doi ani...

— Spune ce-ai făcut din momentul în care te-ai despărţit de Geza Iakocs — ceru Apostolescu.

— M-am urcat la etaj și am bătut la ușa fetei. Pînă să-mi deschidă, pentru că tot n-aveam ce face, am privit spre bucătăria domnului Geza și am văzut, prin partea de sus a ferestrei, care nu era acoperită cu pînză, pe bărbatul de care v-am vorbit și pe doamna Iakocs. După aceea nu mai știu ce a fost, deoarece am intrat la Caty.

— Pînă la ce oră ai rămas ?

— Cred că era zece seara cînd am plecat.

— Și cu geamantanul cum e ? întrebă Simionescu.

— Era geamantanul meu și îl împrumutasem lui Caty astă-vară, cînd s-a dus la țară, la părinții ei. În seara aceea l-am dus înapoi la mine acasă, deoarece mi-l ceruse un coleg de la fabrică, care trebuia să plece în concediu.

— Cum ți-ai dat seama că străinul din casă era un bărbat tînăr, doar stătea cu spatele la fereastră ? îl chestionă Apostolescu.

— Cînd am plecat de la Caty m-am uitat din nou spre fereastra de jos și l-am văzut cu capul întors spre stînga, adică spre ușa de la vestibul, și mi-am dat seama, după profil, că trebuie să fie un bărbat tînăr.

— Dacă l-ai vedea, crezi că l-ai putea recunoaște ? vru să știe Bogdănescu.

— Cred că da, dacă l-aș vedea din profil.

— Cine mai era în bucătărie cînd te-ai uitat a doua oară pe fereastră ? întrebă Apostolescu.

— N-am mai văzut pe nimeni. Probabil că doamna Iakocs plecase în casă.

— Cînd ai primit acest ceas ? întrebă Apostolescu arătînd spre relicva de pe biroul său.

— Atunci cînd am vorbit ultima oară cu domnul Iakocs. Mă rugase să-l duc la reparat.

— Dacă, într-adevăr, așa stau lucrurile, de ce nu mi l-ai dat cînd am fost prima dată la dumneata ?

Filoti plecă privirea și nu răspunse.

— Doreai să-l oprești ca „amintire". Așa-i ?

Tăcerea lui Filoti era elocventă.

— De ce ne-ai ascuns adevărul pînă acum ? Pentru a-ți putea însuși ceasul ? insistă Apostolescu.

— Nu. Nu pentru ceas ! Abia ulterior m-am gîndit că mi-ar putea rămîne mie . . . Mi-a fost teamă să nu se afle de legătura mea cu Caty.

— Nu înțeleg ! Ce importanță putea să aibă faptul că trăiești cu Caty ?

— Domnul doctor Blănaru este un om foarte sever și i-a pus în vedere că dacă o prinde că aduce pe cineva la ea o trimite înapoi la țară . . . Asta ar fi însemnat să ne despărțim . . . și noi ne iubim.

— De ce nu vă căsătoriți ?

— Pentru că încă n-avem bani de nuntă.

— Acum va mai surveni o amînare, datorită faptului că ai încercat să-ți însușești un bun care nu-ți aparține — zise Simionescu.

— O să mă închideți ?

— Legea e clară pentru astfel de delicte — răspunse Apostolescu ridicînd din umeri. Acum să ne spui : cum se numește ceasornicarul care ți-a reparat ceasul și cine este colegul căruia i-ai împrumutat geamantanul pe care l-ai luat de la Caty ?

După ce Filoti dădu precizările cerute, Simionescu, care în ultimul timp nu-și mai dezlipise privirea de pe umerii suspectului, întrebă :

— Dumneata faci vreun sport ?

— Da, sînt halterofil la Clubul „Independenţa“.

— În regulă — reluă Apostolescu —, pînă îţi verificăm spusele rămîi aici, în arest preventiv.

— Vai de mine ! se lamentă el speriat. Dacă colegii mei află că am fost arestat, mă fac de rîs în fabrică.

— Trebuia să te gîndeşti la asta cînd ai încercat să ne minţi şi cînd ai vrut să-ţi opreşti ce nu-ţi aparţinea.

— De unde ai ştiut de povestea geamantanului, căpitane ? întrebă Apostolescu cînd rămaseră singuri.

— Martora care mi-a povestit de tînărul pe care-l văzuse cărînd un geamantan n-a reţinut din persoana acestuia decît pulovărul. Cînd, în timpul percheziţiei, am dat de el, mi-am reamintit imediat de descrierea ce mi-o făcuse.

— Să mă duc s-o aduc pe Caty pentru a le confrunta declaraţiile ? întrebă Simionescu.

— Nu, lăsăm pe mîine. Acum familia doctorului e acasă şi, dacă o aducem aici pe Caty, le dăm posibilitatea să afle de legătura ei cu Filoti. Nu ne deranjează cu nimic să le respectăm secretul. Te vei duce după ea mîine dimineaţă. Acum mergem la colegul căruia susţine că i-a împrumutat geamantanul, pentru a verifica dacă a încercat să ne ducă. Pe dumneata, căpitane — se adresă Apostolescu lui Bogdănescu —, te rog să treci pe la filatelistul care ne-a ajutat la inventarierea timbrelor lui Iakocs şi să-l rogi să aprecieze valoarea mărcilor găsite la Filoti acasă.

Înainte de a se despărți, stabiliră ca după terminarea cercetărilor să se revadă la inspectorat.

■

La ora nouă și jumătate erau din nou în birou.

— În ceea ce privește povestea geamantanului, totul e în ordine. Colegul lui Filoti ne-a declarat că, într-adevăr, în ziua de 6 octombrie acesta i-a împrumutat un geamantan.

— Și cu timbrele e in ordine. Toată valoarea lor nu depășește 7—800 de lei — precizează Bogdănescu. Admițînd că și declarația Catyei îi va întări spusele, vom exclude vina de omucidere și o vom reține numai pe aceea de însușire a unui bun străin ; ceasul de aur.

— Oare nu ne pripim ? întrebă Simionescu. Faptul că este halterofil, și deci are o forță fizică superioară mediei generale, n-are nici o importanță ?

— S-o luăm pe bucățele — propuse calm Apostolescu. Forța fizică în sine nu-i un criteriu dacă n-avem și alte elemente de încriminare. Altfel, din primul moment, ar trebui să te acuz pe tine . . .

— . . . Sau pe căpitanul Nicu Apostolescu ! se grăbi Simionescu pentru a nu rămîne dator.

— În ceea ce privește propunerea de a-l inculpa pentru reținerea ceasului — continuă Apostolescu, fără să țină seama de întrerupere —, atît timp cit nu s-a constituit nimeni parte civilă, printr-o reclamație, nu văd de ce ar trebui să-l trimitem la închisoare pentru un delict minor. Consider că orele pe care le va

petrece în noaptea asta la arest îl vor ajuta mai bine decît şase luni de închisoare. Sînteţi de acord ?

Bogdănescu şi Simionescu se declarară de acord.

— Atunci — reluă Apostolescu cu o mină mai veselă —, nu ne rămîne decît să dispunem ca Filoti să fie eliberat mîine, la ora şase dimineaţa, pentru a avea timp să se prezinte la serviciu. Ce rost are să-i mai creăm atmosferă printre colegii de muncă dacă considerăm că nu el este ucigaşul pe care-l căutăm ?

— Sîntem chiar atît de siguri că e nevinovat ? se întrebă Simionescu cu glas tare.

— Dacă timpul va dovedi contrariul, nu va fi nici o problemă s ă-l aducem înapoi.

CAPITOLUL XI

CERCETĂRI DE RUTINĂ

A doua zi dimineaţa, după ce Caty părăsi biroul anchetatorilor, Simionescu trase concluzia :

— Deci şi Filoti a fost disculpat. Acum încotro ne îndreptăm paşii ?

Înainte de a i se putea răspunde, începu să sune telefonul. Era maiorul Iancu.

— Bună, Nae ! Ce noutăţi ai pentru mine ? se grăbi Apostolescu.

— Știi bancul cu „... am venit să vă spun că pe mine să nu contați“ ?! ...

— Lasă bancurile și spune ce-ai de spus.

— L-am găsit pe Kalman, nepotul lui Iakocs, dar să nu contezi pe el. Deși este o mare podoabă, are un alibi turbat. A lucrat pînă acum zece zile, ca deținut, cînd a fost eliberat după o pedeapsă de un an pentru furt din buzunare. Poate ar fi bine să te gîndești la alt vinovat ...

— Cu inginerul pe care te-am rugat să-l depistezi ce se aude ?

— Abia ne-am pus pe treabă. Cum am ceva, te anunț.

Apostolescu își luă la revedere și închise telefonul.

— Și, astfel, iată-ne ca la început ! comentă Simionescu, după ce ascultase cu atenție convorbirea lui Apostolescu.

— Fii mai optimist, Dane — încercă să-l încurajeze Apostolescu, deși și el începuse să resimtă lipsa sentimentului pe care-l recomanda colaboratorului său. Oricum, nu-i dracu chiar atît de negru ... Numai că tu te-ai învățat cu anchete fulger, în care criminalul este prins în maximul 72 de ore. Eh ! Din păcate, nu ține întotdeauna și atunci recurgem la metodele noastre clasice, care duc la elucidare cu pași mai mici, dar nu mai puțin siguri ! În fond, nu-ți plîng copiii la București și apoi solda merge, oricum ... — glumi Apostolescu.

— Hei, șefule, lasă-te de bancuri, zise îmbufnat Simionescu. Noi ne învîrtim în loc de peste trei săptămîni și domnul criminal, probabil, se distrează copios cu fructele jafului ...

— În afara necazului, care mă încearcă și pe mine, ai vreo propunere pentru a ajunge mai repede pe urmele criminalului ? Dacă da, te ascult !

Simionescu nu răspunse.

— În orice caz, acum, după ce l-am audiat pe Filoti, știm că bărbatul care a fost văzut în casa victimelor nu poate fi altul decît criminalul, deoarece nu-i de conceput ca Iakocs să mai fi primit încă o vizită și după ora zece noaptea. Dacă admitem această ipoteză, putem avea o certitudine asupra semnalmentelor criminalului și, avînd în vedere mai ales înălțimea lui, nu ne mai poate scăpa.

Apropo, căpitane — se adresă el lui Bogdănescu —, cum stăm cu verificarea sibienilor care au peste 180 de centimetri înălțime ?

— Pînă acum nu s-a găsit nimic interesant, dar acțiunea continuă.

În dimineața zilei de 12 decembrie, de altfel ca și în diminețele precedente, cei trei anchetatori consultau niște liste și stabileau persoanele pe care urmau să le audieze.

Cînd începu să sune telefonul, Bogdănescu ridică receptorul și, după ce ascultă puțin, îl întinse lui Apostolescu.

— Da, Nae, eu sînt ! Ce se aude cu ancheta voastră?

— Îmi pare rău, dar n-a ieșit nimic ! Nici unul dintre specialiștii trimiși de firmele din R.F.G. nu se încadrează semnalmentelor pe care le-ai furnizat. Nu

numai atît, dar am admis și posibilitatea că șantierul pe care a lucrat omul căutat de tine și-a terminat activitatea și s-a retras. Ei bine — ține-te să nu rîzi ! —, nici această ipoteză n-a fost mai bună ca prima. Nici un șantier nu s-a retras, nici un șantier nu și-a înlocuit personalul în perioada septembrie—decembrie. Deci ar trebui să renunți la ipoteza că asasinul ar putea să fie un specialist străin.

Apostolescu îl asculta, gînditor, mușcîndu-și buza inferioară, apoi spuse :

— Ascultă, Nae, știi ce cred . . . N-ar fi rău dacă s-ar discuta cu acest Kalman posibilitatea vînzării pontului unui alt deținut . . .

— Și el o să se grăbească să recunoască : „Da, am vîndut pontul „Iakocs“ lui cutare . . .“

— . . . În paralel, să se examineze lista deținuților eliberați în ultimele luni de la închisoare în vederea depistării unui individ cu semnalmentele furnizate pentru găsirea inginerului din R.F.G. — continuă Apostolescu, fără să țină seama de întrerupere.

— Da . . . E o idee bună ! recunoscu Iancu. Am să dispun cercetarea pe care o ceri.

Apostolescu încheie convorbirea telefonică și relată colegilor lui comunicarea primită de la I.G.M.

Un sfert de oră mai tîrziu, cînd tocmai ajunsese la concluzia că trebuie înlăturată ipoteza că asasinul este un cetățean străin, telefonul începu din nou să sune.

Era tot maiorul.

— Alo, Nicule, tot eu sînt . . . După ce-am discutat cu tine, m-a chemat tovarășul colonel Alexandrescu și mi-a dat ordin să te trimit trăsnet la Brașov, strada Aninoasa numărul . . .

— Mă, tu eşti om serios ?! îl întrerupse Apostolescu supărat. Eu ameţesc încercînd să lămuresc cazul ăsta scîrbos şi tu-mi bagi altceva pe gît ?! . . .

— Ce vină am eu, Nicule ? Am încercat să-i explic şefului încurcătura în care te zbaţi la Sibiu, dar dinsul mi-a spus să-mi văd de treburile mele şi să-i execut ordinul.

— Strada Aninoasa, ce număr ? întrebă resemnat Apostolescu.

— Numărul 6 şi reţine că şeful a spus să te deplasezi cu ce ştii, numai să ajungi mai repede acolo — precizã Iancu.

— Bine. Plecăm imediat.

Braşov, 12 decembrie 1967

CAPITOLUL XII

MODUS OPERANDI

Gonind cu o medie orară de 100 de kilometri şi lansînd aproape tot timpul semnale cu sirena, „Dacia“ miliţiei intră în Braşov la zece dimineaţa.

Un sfert de oră mai tîrziu, după ce străbătură mai multe străzi, pe care Apostolescu şi Simionescu nu le cunoşteau, maşina se opri în faţa unui imobil cu un etaj.

— Ce s-a întîmplat aici ? îl întrebă Apostolescu pe subofiţerul de miliţie care era postat înaintea porţii de lemn a clădirii.

— A fost omorîtă o femeie, tovarăşe căpitan — raportă subofiţerul, după ce se uită la legitimaţia pe care i-o arătase anchetatorul.

— Cum se ajunge la locul infracţiunii ?

— Pe acolo, tovarăşe căpitan — zise subofiţerul deschizînd poarta din spatele lui şi arătîndu-le o intrare boltită —, urcaţi pînă la etajul întîi.

Cei doi se grăbiră să urce scările.

În faţa lor apăru un vestibul pătrat cu laturile de aproximativ 2 metri, în pereţii căruia se aflau încă două uşi : una în faţa celei prin care intraseră ei şi cealaltă pe peretele din dreapta.

Apostolescu suci clanța ușii din dreapta și, văzînd că este încuiată, se îndreptă spre cea din față, construită dintr-o combinație de lemn și sticlă mată montată în romburi.

După ce ușa fu împinsă, în fața lor apăru o cameră dreptunghiulară, de aproximativ 5 pe 6 metri, încărcată cu mobile vechi, dar bine întreținute și valoroase.

La o masă rotundă și masivă, situată în mijlocul încăperii, un căpitan de miliție scria ceva într-un carnet.

Cînd îi zări pe noii veniți, se ridică de pe scaun și le ieși în întîmpinare :

— Tovarășul căpitan Apostolescu ? întrebă el.

— Ce s-a întîmplat, tovarășe Stănculeanu ? întrebă Apostolescu după ce făcură cunoștință.

— Dacă deschideți ușa aceea, o să vedeți . . . — zise el, arătînd sprea cea de-a doua ieșire a încăperii, care se află pe peretele din stînga ușii prin care intraseră ei.

Apostolescu și Simionescu se grăbiră spre locul indicat, unde, după deschiderea ușii, văzură o cameră de baie.

Pe ciment, cu capul sub chiuvetă și cu picioarele spre cada de baie, zăcea pe spate și cu capul întors spre stînga, cadavrul unei femei în vîrstă. Îmbrăcămintea ei se compunea dintr-o rochie de culoare închisă și o pereche de pantofi de casă, din postav.

Apostolescu făcu doi pași și, lăsîndu-se într-un genunchi pe ciment, examină cele două pete cafenii de pe gît.

— Asfixie mecanică prin strangulare cu mîna . . . — murmură el ridicîndu-se în picioare și pornind spre ușă.

— E clar ? întrebă căpitanul Stănculescu cînd reveniră în dormitor.

— Aproximativ — răspunse evaziv Apostolescu. În fond, despre ce-i vorba ?

— Această sobă — zise el arătînd spre o teracotă — încălzeşte şi camera de alături. Vecina de apartament, sesizîndu-se că victima n-a încălzit soba nici azi-noapte, nici în această dimineaţă, s-a dus s-o roage să facă focul că-i este frig.

A bătut la uşă şi, neprimind nici un răspuns, a apăsat pe clanţă şi a intrat înăuntru. Văzînd harababura care domnea aici — continuă el, arătînd spre două şifoniere cu uşile deschise, unde se vedeau obiecte răvăşite şi în mare parte împrăştiate pe parchet —, a crezut că vecina ei spală rufe şi este în camera de baie, unde, după ce-a intrat şi a văzut-o ucisă, a început să ţipe după ajutor pînă s-au sesizat şi ceilalţi vecini, care s-au grăbit să ne dea telefon. Descoperirea a fost făcută la ora şapte fără cîteva minute — precizează el.

— Şi eu ce amestec am în treaba asta ? întrebă Apostolescu, deşi bănuia motivul pentru care fusese trimis acolo.

— Medicul legist a considerat că felul în care a fost ucisă victima din baie este asemănător cu cel în care a fost ucisă nevasta colecţionarului de timbre de la Sibiu şi ne-a cerut să anunţăm I.G.M. După ce ne-am conformat indicaţiei medicului, I.G.M. a dispus să nu ridicăm cadavrul pînă nu-l vedeţi şi dumneavoastră. Asta-i tot ce pot să vă spun !

— Ce măsuri aţi luat pînă acum ?

— Adineauri au plecat băieţii de la criminalistică, care au făcut fotografiile judiciare, au relevat impre-

siunile papilare și au efectuat amprentarea cadavrului în vederea examenului de dactiloscopie comparativă.

— S-a început audierea martorilor ?

— Am audiat cîțiva, dar numai succint pentru a ne edifica asupra faptelor. Intenționați să preluați anchetarea cazului ?

— Nu pot să mă pronunț pînă nu discut cu medicul legist. Dumneavoastră cu ce vă ocupați acum ? Întocmiți raportul de constatare ?

— Trebuie să-l facă și pe ăsta cineva — răspunse căpitanul ridicînd din umeri cu resemnare.

— E în ordine. Pînă-l terminați, noi ne repezim la serviciul medico-legal. Cum se numește medicul care a văzut victima ?

— Doctorul Alexe Morărescu.

■

După ce se prezentară, detectivii fură poftiți de doctorul Morărescu în încăperea pe care medicul tocmai se pregătea să o părăsească și invitați să ia loc pe scaunele care străjuiau o masă de lucru.

— Ei, asta da promptitudine ! zise admirativ medicul, după ce luară loc. Nici n-am apucat să-mi exprim bănuiala și I.G.M. și-a și trimis oamenii !

— Cum ați ajuns la concluzia că asasinul de la Sibiu a operat și în cazul de referință ? se grăbi să întrebe Apostolescu.

— Urmare a colaborării pe care am avut-o cu Ivănescu, medicul legist de la Sibiu, pentru reconstituirea amprentelor celor două victime . . .

— În ce stadiu se află această lucrare ? îl întrerupse Apostolescu.

— E la pămînt ! Toate încercările noastre s-au dovedit zadarnice — zise el ridicînd din umeri, într-un gest elocvent. Starea în care au fost găsite cadavrele . . .

— Mi-am închipuit că n-o să iasă nimic. De altfel, in cazul în speță, nici nu cred că ne-ar fi putut ajuta prea mult. Să revenim deci la subiectul care ne-a adus aici — îl invită Apostolescu.

— Din discuția pe care am avut-o cu doctorul Ivănescu a rezultat că una din victimele de la Sibiu, mă refer la femeia strangulată, a fost asfixiată mai ales prin presiunea indexului, ceea ce arată că agresorul este deosebit de puternic. În sprijinul acestei concluzii venind și constatarea că victima avea cornul hioidian fracturat. Ei bine, aceleași simptome se remarcă și la victima pe care am văzut-o azi-dimineață !

— Atît timp cît n-ați efectuat necropsia diagnosticul dumneavoastră nu este cert, ci numai prezumptiv. Nu ?

Doctorul, ținîndu-și capul ușor înclinat, se uită pe sub arcade la anchetator și spuse zîmbind mustrător :

— În trei decenii, de cînd sînt vraci de cadavre, am acumulat suficientă experiență pentru a nu face afirmații gratuite. Dacă țineți neapărat la partea formală, va trebui să așteptați încă vreo două ore, pînă fac autopsia și întocmesc raportul de constatări. Eu însă, tinere, te-aș sfătui să nu-ți pierzi timpul și să te apuci de îndată de cercetări. Mi-am făcut datoria și v-am sesizat o asemănare flagrantă în cele două cazuri, în rest, apreciați dumneavoastră cum îi mai bine ! adăugă medicul ridicînd din umeri.

— Am să țin seama de sfatul dumneavoastră — se decise Apostolescu. Între timp, puteți să ridicați cadavrul și să-i faceți toaleta.

Înainte de a-și lua rămas bun de la medic, Apostolescu adăugă :

— În cazul că totuși, prin absurd, nu se va adeveri diagnosticul de care ne-ați vorbit, vă rog să mă anunțați imediat, adică înaintea întocmirii raportului, pentru a nu-mi neglija îndatoririle pe care le am la Sibiu.

CAPITOLUL XIII

ANCHETAREA

— Tovarășe Stănculescu — zise Apostolescu intrînd în dormitorul victimei, după toate aparențele acest caz are contingența cu cel de la Sibiu și deci trebuie să mă ocup de el. Pentru început, vă rog să-mi spuneți ce ați aflat pînă în prezent despre personalitatea victimei.

— Victima se numea Liehn Katharina și avea 68 de ani. Era pensionară și în ultimul timp începuse să vîndă anumite obiecte valoroase, care nu-i făceau trebuință. Deși am găsit în casă suma de 2 450 de lei, cîteva obiecte de aur și un carnet C.E.C., cu un sold de 15 000 de lei, mobilul indiscutabil al omorului este jaful . . .

— Și banii pe care i-ați găsit ? îl întrerupse Simionescu.

— Se aflau sub un vraf de rufe, și criminalul, probabil în graba cu care a devalizat, nu i-a remarcat. Cam asta ar fi tot ce-am aflat pînă acum.

— Vecina de apartament e acasă ? întrebă Apostolescu.

— Era plecată după tîrguieli, dar poate că s-a înapoiat. Să mă duc să văd ?

— Dacă vreți !

Stănculescu ieși în vestibul, apoi, după ce schimbă cîteva cuvinte cu cineva, reveni și confirmă :

— Da, e aici. Unde vreți să discutați, aici sau la dînsa ?

— La dînsa — propuse Apostolescu pornind spre vestibul.

Ioana Meșteru, vecina victimei, era o femeie de aproximativ 40 de ani cu trăsături comune.

— Dumneavoastră ați descoperit victima ? începu Apostolescu, după ce luară loc în jurul unei măsuțe.

— Da, sărmana . . . Dacă ați ști ce femeie cumsecade era . . .

Apostolescu îi întrerupse lamentarea :

— De cînd locuiți în această casă ?

— Din 1956, de cînd am venit în Brașov, stau cu chirie la doamna Ecaterina.

— Venea lume multă la victimă ?

— Da, foarte multă lume . . . Mai ales în ultimele luni, de cînd a început să pună afișe pe stradă.

— Ce fel de afișe ?

— Prin care făcea cunoscut obiectele pe care le avea de vînzare, mai cu seamă cristale scumpe și servicii de tacîmuri.

— Ce puteți să-mi spuneți despre persoanele care au vizitat-o în ultimul timp ?

— Destul de puțin... Știți, eu am serviciu după-amiaza. În orice caz, acum vreo cîteva zile... Adică în ziua de 9 decembrie, știu precis, pentru că venise la mine sora mea care locuiește la Cluj. După cum vă spuneam, stăteam de vorbă cu sora mea, cînd am auzit sunînd de două ori la ușă, asta însemna că o caută cineva pe proprietăreasă. Știți, sub sonerie scrie că pentru mine se apasă butonul o dată și pentru doamna Ecaterina de două ori.

Apostolescu o întrebă dacă poate să fumeze și, după ce primi încuviințarea, o îndemnă să continue.

— Curînd după ce s-a sunat la ușă — reluă martora —, am auzit-o pe doamna Ecaterina vorbind cu un bărbat, pe care l-a poftit apoi la dînsa în casă, unde cred că a stat vreo două ore.

— Puteți preciza ora la care a sunat acel bărbat?

— Da, era aproape de ora patru după amiaza și a plecat pe la șase seara.

— L-ați văzut cum arăta?

— Nu.

— Ați auzit ce-au discutat?

— Am auzit, dar n-am înțeles pentru că vorbeau în limba maghiară.

— Dacă aveți serviciu după-amiaza, cum se explică că în ziua aceea vă aflați acasă la ora șase seara?

— M-am învoit de la fabrică, deoarece știam că trebuie să vină sora mea la mine.

— Bine, vă rog să continuați.

— După plecarea musafirului, doamna Ecaterina m-a chemat în camera ei și m-a rugat s-o pansez la mîna stîngă, spunîndu-mi că s-a zgîriat în timp ce a scos niște obiecte dintr-un dulap și le-a arătat domnului care fusese mai înainte la dînsa. În timp ce o

pansam, mi-a povestit că domnul care a fost la ea este medic și vrea să-i cumpere toate obiectele pe care le are de vînzare. Cînd am întrebat-o de ce n-a pansat-o el dacă este medic, mi-a spus că acel domn i-a dat numai cu spirt. A continuat apoi spunîndu-mi că doctorul care o vizitase este un om foarte fin și cu educație, nu ca tinerii din ziua de astăzi.

— Ce s-a mai întîmplat în zilele care au urmat vizitei pe care ne-ați relatat-o ? o îndemnă Apostolescu văzînd-o că se oprește.

— Nu mai știu, deoarece, reluîndu-mi serviciul, n-am mai stat pe acasă.

— Cînd ați văzut-o ultima oară pe Katharina Liehn?

— Ieri la ora douăsprezece și jumătate, cînd am plecat la serviciu. Revenind acasă, la miezul nopții, am văzut că e frig în casă, dar n-am vrut s-o deranjez atît de tîrziu. Astăzi însă n-am mai rezistat și m-am dus s-o rog să facă focul . . .

— Vă mulțumesc, restul îl cunoaștem. Dacă v-am ruga să vă uitați prin camera victimei, credeți că ne-ați putea spune ce obiecte lipsesc ?

— Bineînțeles ! După atîția ani de cînd ne cunoaștem . . .

Zece minute mai tîrziu, stabiliră că, printre alte obiecte, s-au furat niște cristaluri valoroase și cîteva obiecte din aur. Martora mai indică și lipsa unei valize — burduf din piele și a unei serviete, care stăteau întotdeauna pe șifonier.

— Mai cunoașteți și alte persoane cu care victima era în relații mai apropiate ? o întrebă Apostolescu în încheierea audierii.

Martora indică două persoane : un nepot al victimei și o altă vecină.

— Tovarășe Stănculescu, vă rog să încuiați ușa de la dormitorul victimei. Mergem să discutăm cu nepotul ei — decise Apostolescu după ce plecară de la Ioana Mèșteru.

Coborîră scările, ieșiră în stradă și intrară în imobilul de alături.

Sunară la apartamentul pe a cărui ușă era prinsă o carte de vizită care indica că acolo locuiește „Gustav Waltermann — inginer".

Curînd auziră zgomot în spatele ușii și aceasta fu deschisă de o femeie de statură mică, dolofană, trecută de 60 de ani.

— Îmi pare rău că vă deranjez — începu Apostolescu, în timp ce-i privea ochii înroșiți de plîns —, am vrea să discutăm cu domnul inginer Waltermann.

— Cine-l caută ? îngăimă ea în timp ce încerca să-și usuce ochii cu o batistă prea udă de lacrimi pentru a mai putea servi scopului.

— Sîntem de la miliție și dorim să-i cerem relații în legătură cu drama petrecută în imobilul alăturat . . .

— Sărmana mea soră . . . — spuse ea, întorcîndu-le spatele și dispărînd, scuturată de plîns, în casă.

Aproape imediat o auziră strigînd cîteva cuvinte în limba germană ; Apostolescu reuși să înțeleagă unul dintre cuvinte. Femeia spusese ceva și despre „Kriminalpolizei", ceea ce însemna că n-au fost uitați la ușă.

Într-adevăr, în minutul următor apăru în pragul ușii un bărbat bine legat în vîrstă de aproximativ 35 de ani. Era blond și cu ochii albaștri.

— Sînteţi de la poliţia criminală ? întrebă el şi, fără să mai aştepte răspunsul, deschise uşa larg şi îi pofti în casă.

Se opriră într-o sufragerie, unde, la invitaţia tînărului, luară loc pe scaunele care se aflau în jurul unui birou.

— Domnule Waltermann — începu Apostolescu —, cred că nu mai este necesar să vă explic scopul vizitei noastre . . . ?

— Bineînţeles, ce doriţi să vă spun ?

— Tot ce credeţi că ne-ar putea ajuta în prinderea criminalului.

Waltermann privi absent înaintea sa, pentru a-şi aminti ceva, apoi începu să relateze :

— În ziua de 9 decembrie, în jurul orei patru după-amiaza, cînd veneam de la serviciu, am văzut la poarta mătuşii mele un cetăţean, care, după ce s-a plimbat de cîteva ori prin faţa ei, a intrat în curte. L-am văzut de la aproximativ 50 de metri. Cînd m-am apropiat şi am trecut prin faţa porţii, l-am zărit, în curte, discutînd cu o chiriaşă a mătuşei mele . . .

— Puteţi să-mi spuneţi cum arăta bărbatul pe care l-aţi văzut ?

— Da. Am observat că era înalt, cu capul descoperit şi părul negru. Am remarcat că purta o scurtă de culoare închisă. Oricum, nu i-am acordat nici o importanţă şi am intrat la mine în casă. Pe la şapte seara, cînd m-am trezit din somn, mama mi-a spus că mătuşa mea m-a rugat să trec pe la dînsa a doua zi.

A doua zi, pe la ora cinci şi jumătate, m-am dus la mătuşa mea şi am stat de vorbă aproape o oră. Cu această ocazie, mi-a povestit că sîmbătă 9 decembrie,

între orele patru și șase după-amiaza, a primit vizita unui bărbat care la început a vorbit românește, apoi în limba maghiară. Mătușa mea l-a caracterizat ca pe un bărbat foarte amabil și binevoitor. În timpul discuției pe care au avut-o, el s-a arătat dispus să-i cumpere toate obiectele de valoare pe care i le-a arătat mătușa mea și n-a făcut nici o obiecțiune asupra prețului cerut. Apoi, cînd cumpărătorul a întrebat-o dacă n-are și obiecte de aur, mătușa mea a scos, dintr-o ascunzătoare a noptierei, două ceasuri de aur și i le-a arătat. Scoțînd ceasurile din ascunzătoare, mătușa mi-a spus că s-a zgîriat la mînă, și domnul care era acolo i-a spălat rana cu spirt. Cînd a văzut ceasurile, cumpărătorul a spus că de fapt el ar avea nevoie de inele, deoarece se însoară și trebuie să-și facă verighete. Gîndindu-mă că cumpărătorul de care-mi vorbea ar fi putut să fie cetățeanul pe care-l văzusem plimbîndu-se prin fața porții, am întrebat-o cum arăta și descrierea ei mi-a confirmat presupunerea ; era una și aceeași persoană. Mătușa mea mi-a mai spus că cumpărătorul lucrează la policlinica nr. 1 și că mai are un examen de dat și va fi medic primar. Cam asta-i tot ce pot să vă spun — încheie el.

După ce martorul își terminase relatarea, Apostolescu mai continuă un timp să-l privească gînditor, apoi întrebă :

— Persoana la care v-ați referit a cumpărat ceva de la Katharina Liehn ?

— Nu, deoarece avea banii depuși la C.E.C. S-au înțeles că mătușa mea să nu mai vîndă nimic și el să vină cu banii mărți după-amiază pentru a lua obiectele.

— Probabil că cunoașteți destul de bine obiectele pe care le avea mătușa dumneavoastră în casă ? întrebă Apostolescu.

Cînd martorul confirmă îl rugă să-i însoțească în casa victimei pentru a stabili ce s-a jefuit.

Zece minute mai tîrziu, constatară lipsa ceasurilor de aur din ascunzătoarea noptierei, precum și a mai multor fructiere din cristal, pe care, după descrierea făcută de Waltermann, anchetatorii le apreciară ca foarte valoroase.

■

— Dispariția ceasornicelor din ascunzătoarea noptierei îl acuză în mod direct pe doctorul de care ne-a vorbit Waltermann . . . — comentă Simionescu, în timp ce se îndreptau spre strada Grădinarilor, unde locuia cea de-a doua persoană indicată de Ioana Meșteru, chiriașa și vecina de apartament a victimei.

— S-ar părea că ai dreptate. În orice caz, felicitări pentru că ne-ai scos din încurcătură . . . Tot nu știam cum să-l numim pe misteriosul și galantul cumpărător de chilipiruri, prin tine am aflat : „Doctor“ să-i rămînă numele . . . pînă ne-o pica în mînă — zise Apostolescu ursuz și amenințător în același timp.

Ușa le fu deschisă chiar de persoana pe care o căutau : o femeie de aproximativ 55 de ani, plăcută la înfățișare.

După ce Apostolescu îi ceru să spună ce știa despre victimă, martora îi relată că a cunoscut-o pe Ecaterina în urmă cu vreo zece ani și că se ducea adesea la ea să stea de vorbă. „Ultima oară am fost la ea duminică

10 decembrie, pe la ora zece, pentru a-mi face niște suc de morcovi la robotul ei. Timp de jumătate de oră, adăugă ea, cit m-am ocupat de sucul de morcovi, Ecaterina mi-a povestit că sîmbătă a fost vizitată de un băiat tînăr și frumos, medic specialist în boli de inimă. A mai spus că, după părerea ei, trebuie să fie un doctor foarte bun și are de gînd să se trateze la el.

Cînd am întrebat-o de unde-l cunoaște, mi-a spus că, citind probabil prin oraș anunțurile puse de ea, s-a prezentat pentru a-i cumpăra cristalurile. Străinul i-a povestit că și-a vîndut o casă și dorește să-și bage banii în obiecte de valoare ; de aceea el nu se uita la preț dacă vede lucruri frumoase. Cînd a plecat, i-a spus că va reveni marți 12 decembrie pentru a cumpăra obiectele arătate. Adăugînd la plecare că dacă, între timp, mai găsește și altele să i le pregătească, deoarece el le va cumpăra pe toate" — termină martora.

— V-a descris fizionomia lui ? Sau poate felul în care era îmbrăcat.

— Nu.

— V-a dat și alte amănunte despre el ? insistă Apostolescu.

— Mi-a spus că fuma foarte mult și că au discutat numai ungurește.

— Ce persoane știți că au mai cumpărat lucruri de la Katharina Liehn ?

— Știu că vindea obiecte, mai ales din cristal, dar nu i-am cunoscut cumpărătorii.

— Ne mai puteți spune și altceva ?

— Da. La plecare, m-a rugat să vin și eu marți după-amiază la ea, cînd urma să-i aducă doctorul banii... Dar ea, sărmana, a fost omorîtă ieri...

Următoarea persoană care îi interesa pe anchetatori era chiriașa de la parterul imobilului victimei, cea care fusese văzută de Waltermann stînd de vorbă, în după-amiaza zilei de 9 decembrie, cu misteriosul „Doctor".

La chestionarea lui Apostolescu, Mariana Galiceanu, o femeie în vîrstă de aproximativ 50 de ani, cu o figură de intelectuală, declară :

— În ziua de 9 decembrie, pe la ora patru după-amiaza, a sunat la ușa mea un domn care m-a întrebat dacă am de vînzare cristaluri. I-am răspuns că nu eu vînd cristaluri, ci doamna Ecaterina și i-am indicat cum poate să ajungă la dînsa.

Două ore mai tîrziu, cînd a plecat, l-am auzit vorbind ungurește cu doamna Ecaterina.

— Dumneavoastră în ce limbă v-a vorbit ?

— Românește.

— Vorbea bine ?

— Da, foarte bine . . . dar, desigur, cu accent ardelenesc.

— Puteți să ni-l descrieți ?

— Bineînțeles — răspunse martora cu siguranță. Era un bărbat tînăr, de 28—30 de ani, înalt, cu părul negru, pieptănat peste cap și nu prea lung. Alte semne mai deosebite n-am remarcat. În ceea ce privește îmbrăcămintea, avea o scurtă din fiș maro închis și un pantalon din stofă gri.

Apostolescu tocmai voia să se ridice și să încheie discuția, cînd se auzi o ușă trîntită la intrare.

— Poate că n-ar fi rău să discutați și cu soțul meu, pentru că și el l-a zărit pe bărbatul de care vă interesați — spuse gazda în momentul cînd se deschise ușa încăperii în care se aflau.

Apostolescu se întoarse și văzu în spatele său un bărbat înalt și robust, trecut de 60 de ani, care-i privea intrigat.

— Vasile, domnii sînt de la poliție — zise gazda, și prezentă anchetatorilor pe soțul ei.

— Domnule Galiceanu, sîntem in căutarea unui bărbat tînăr și înalt, care a vizitat zilele astea pe Katharina Liehn. Doamna Galiceanu tocmai începuse să ne povestească, cînd ați intrat, că l-ați văzut și dumneavoastră. Ne puteți relata cînd și în ce împrejurări l-ați văzut ? întrebă detectivul, în timp ce Simionescu stenografia de zor convorbirea.

— Credeți că el a omorît-o pe proprietăreasa noastră ? se grăbi el să întrebe.

— Încă nu vă pot răspunde la această întrebare — zise cu bunăvoință Apostolescu. Vă rog să ne spuneți ce știți despre persoana care ne interesează.

— Păi, să vedeți — începu martorul —, ieri am fost la circumscripția sanitară și mi-am făcut o injecție. Cînd am intrat în curtea imobilului nostru, am auzit pe cineva venind după mine pînă în hol. Intrigat, mi-am întors capul spre cel care mă urmărea și am văzut un bărbat înalt.

Întîlnind privirea mea întrebătoare, cînd a început să urce scările spre etaj, mi-a spus, arătînd cu degetul spre plafon : „Merg la doamna Liehn".

— Cum v-a vorbit ?

— În limba română.

— Vă rog să continuaţi.

— După ce-am intrat în casă, un sfert de oră mai tîrziu, soţia mea m-a trimis să-i aduc nişte rufe din pod. Trecînd pe lîngă uşa proprietăresei mele, am auzit-o pe coana Katerina vorbind ungureşte cu tînărul pe care-l văzusem eu puţin mai înainte.

— Ştiţi cît timp a rămas la proprietăreasă ?

— Nu. După ce-am adus rufele de sus, n-am mai ieşit din casă.

— Puteţi preciza ora cînd a intrat in imobil tînărul pe care l-aţi întîlnit ?

— Dacă la ora cinci fix am plecat de la circumscripţia sanitară . . . — zise el gînditor —, înseamnă că am ajuns acasă pe la cinci şi un sfert.

— Vă rog să încercaţi să ni-l descrieţi.

În cîteva cuvinte, martorul repetă descrierea care devenise familiară anchetatorilor.

— Pînă ieri, 11 decembrie, sînteţi sigur că nu l-aţi mai întîlnit pe aici sau aiurea ?

— Nu-mi amintesc să-l mai fi văzut vreodată — îi asigură martorul.

După ce plecară de la familia Galiceanu, Apostolescu îl întrebă pe căpitanul Stănculeanu dacă serviciul criminalistic a ridicat şi amprentele de pe sticla cu care „doctorul“ turnase spirt pe zgîrietura victimei şi, cînd acesta răspunse afirmativ, îl rugă să continue singur audierea vecinilor, deoarece el cu Simionescu se duc să discute cu medicul legist.

CAPITOLUL XIV

APOSTOLESCU ARUNCĂ PLASA

— Cum e, şefu' ? întrebă Simionescu, după ce „Dacia" lor demară spre morgă.

— În sfîrşit ! Începe să fie bine. După o lună şi jumătate . . . era şi cazul — oftă Apostolescu uşurat. Odată cu acest ultim asasinat, începe numărătoarea inversă a zilelor sale de libertate. Ori o zi, ori o lună, dar scăpare nu mai are . . .

— Dacă-l mai lăsăm o lună de capul lui, probabil că mai adunăm vreo două-trei cadavre în urma sa . . . — comentă Simionescu în timp ce-i oferea pachetul cu ţigări lui Apostolescu.

Apostolescu luă o ţigară şi, după ce o aprinse şi trase un fum cu voluptate, murmură :

— O să avem noi grijă să fie o lună scurtă . . . cît mai scurtă posibil !

Maşina opri în faţa clădirii serviciului medico-legal şi cei doi anchetatori coborîră şi se grăbiră să ajungă în biroul medicului Morărescu.

— Ce ne spuneţi, domnule doctor ? se grăbi să întrebe Apostolescu, refuzînd locul oferit de medic.

— Ce să vă spun ? răspunse ironic Morărescu. Ce v-am spus şi dimineaţa . . . Necropsia a dovedit că diagnosticul pus este corect. Acelaşi om a ucis şi la Sibiu şi la noi.

— Vă rog să-mi iertaţi neîncrederea cu care am primit afirmaţia dumneavoastră, dar doream atît de mult să elucidez cazul de la Sibiu, încît m-am temut

să nu preiau o afacere independentă, care să mă distragă de la preocuparea-mi principală — se scuză Apostolescu. Vă rog să reţineţi omagiul şi mulţumirile mele pentru promptitudinea cu care aţi acţionat.

— Nu-i nici un bai, tinere ! Nu te mai scuza. În definitiv, ai acţionat cu prudenţa unui om conştient de răspunderea pe care o are — zise doctorul zîmbindu-i cu simpatie. Cum merg investigaţiile ?

— Urmare a faptului că omorul a fost descoperit destul de repede, spre deosebire de dublul asasinat de la Sibiu, am primit un sprijin substanţial din partea martorilor. Timpul n-a avut cînd să altereze sau să denatureze în memoria lor faptele care ne interesau. Ceea ce pot să vă spun este că modul în care a acţionat criminalul e similar celui constatat la Sibiu.

— Pe cînd arestarea ?

— De îndată ce plec de la dumneavoastră declanşez urmărirea. Mai am însă nevoie de-o precizare din partea dumneavoastră. Ce puteţi să-mi spuneţi asupra orei decesului victimei ?

— Îmi pare rău, dar nu pot să vă dau decît un răspuns aproximativ — zise doctorul ridicînd cu regret din umeri. Ar trebui să vă spun că victima a decedat, faţă de momentul constatării omorului, cu aproximativ 12 ore mai înainte, adică ieri în jurul orei şapte seara. Totuşi, această apreciere nu-i concludentă, deoarece şi temperatura mediului ambiant a variat, ca urmare a faptului că în casă nu s-a mai făcut focul la sobă. Pentru a putea stabili, cu mai multă precizie, momentul decesului, propun o altă metodă, care, spre deosebire de prima, necesită o investigaţie suplimentară.

— Vă ascult.

— În urma analizării stadiului de digestie a conținutului gastric, am constatat că victima a luat ultima masă, dejunul, cu trei ore înaintea decesului. Stabiliți ora cînd obișnuia să dejuneze și ați rezolvat ecuația.

Anchetatorii mulțumiră încă o dată medicului și își luară rămas bun.

■

Înapoi în strada Aninoasa — ceru Apostolescu șoferului după ce se urcară în mașină.

— Și vînătorul își luă pușca... — începu să comenteze Simionescu.

— ...Și ogarul! completă Apostolescu în timp ce privea bine dispus, și nu fără insinuare, ochii albaștri ai colaboratorului său.

— Asta-i un compliment, deoarece noțiunea de ogar presupune nas fin și iuțeală la picior — replică Simionescu cu candoare.

— Într-adevăr, așa stau lucrurile... cînd ai șansa să dai peste un ogar bun... Altfel, deși aduce a copoi, nu-i decît un cățel de pripas, care nu face altceva decît să te încurce.

— Da, într-adevăr, există și astfel de cazuri, dar sînt foarte rare. De cele mai multe ori lucrurile stau altfel. Vînătorul nu știe să ochească rața din zbor și atunci se scuză... acuzînd nepriceperea ogarului, care, fiind mai mic, este obligat să tragă ponoasele!

— O adevărată viață de cîine! ironiză Apostolescu, clătinîndu-și capul cu compasiune.

— Întocmai. Noroc că ogarul, avînd o experiență bogată, a învățat să se resemneze...

Simionescu își lăsă fraza neterminată, deoarece mașina opri în fața imobilului unde avusese loc omorul.

În primul rînd Apostolescu avu o scurtă discuţie cu Ioana Meşteru, vecina de apartament a victimei, în urma căreia stabili că Katharina Liehn obişnuia să ia masa de prînz între orele două şi trei după-amiaza.

— Dacă facem o medie, înseamnă că a luat masa pe la ora două şi jumătate — comentă Apostolescu.

— Plus cele trei ore indicate de medicul legist . . .

Înseamnă că victima a fost ucisă în jurul orei cinci şi jumătate — completă Simionescu.

— Acest moment coincizînd cu vizita „Doctorului", conform relatării făcute de martorul Galiceanu — adăugă căpitanul Stănculeanu.

— Chiar dacă n-am lua în considerare faptul că metoda folosită de „Doctor" seamănă — al naibii de mult ! — cu cea utilizată de „Inginerul" de la Sibiu, şi tot este prea mult pentru a nu ne dori o discuţie cu el. În concluzie, îi vom ruga pe soţii Galiceanu şi pe Waltermann, nepotul victimei, care l-au văzut pe amatorul de obiecte de valoare, să ne însoţească la inspectorat pentru întocmirea unui portret-robot — decise Apostolescu.

. În timp ce martorii ajutau experţii de la serviciul criminalistic să stabilească portretul suspectului, Apostolescu, Simionescu şi Stănculeanu discutau cu şeful Brigăzii omucideri, în biroul ultimului.

După ce Apostolescu expuse cazurile Liehn-Iakocs continuă :

— Din acest moment, trebuie să folosim toate mijloacele pe care le avem la îndemînă pentru reținerea suspectului. În această ordine de idei, propun următoarele :

1. De îndată ce portretul-robot a fost alcătuit, îl transmitem la I.G.M., odată cu semnalmentele suspectului, cu rugămintea de a fi multiplicat și dat spre urmărire pe întregul teritoriu ;

2. Vom transmite la I.G.M. o listă cu descrierea obiectelor jefuite, în vederea supravegherii eventualei lor tranzacționări ;

3. O echipă locală să facă o vizită la magazinele „Consignația", pentru a verifica dacă criminalul n-a ales această cale pentru valorificarea obiectelor jefuite ;

4. Locotenentul Simionescu și căpitanul Stănculeanu vor conduce două echipe care vor cerceta atît la gară cît și la autogară eventualitatea părăsirii orașului de către criminal prin aceste căi.

Avînd în vedere atît faptul că lucrurile sînt încă „calde", cît și caracteristicile puțin comune ale suspectului (statura sa neobișnuită, precum și geamantanul-burduf, din piele galbenă, pe care l-a luat de la victimă), cred că foarte curînd vom avea vești de la el — încheie optimist Apostolescu.

— Sînt de acord cu propunerile dumneavoastră, tovarășe căpitan — zise maiorul Bogaliu, șeful brigăzii. În plus, voi dispune ca oamenii mei să cerceteze posibilitatea deplasării individului pe carel căutăm prin mijloacele de transport în comun sau prin taximetre.

— N-ar fi cazul să apelăm la sprijinul presei ? întrebă Simionescu.

Apostolescu rămase un moment gînditor, apoi spuse :

— M-am gîndit şi eu la această posibilitate... E adevărat că în acest fel ne-am îngroşa rîndurile cu cîteva sute de mii de detectivi sui-generis, ceea ce nu-i de lepădat, însă în acelaşi timp, ne-am asuma şi un risc care n-ar justifica avantajul astfel obţinut. ... În cel mult 24 de ore, ne-am trezi că au fost reţinuţi toţi cetăţenii care au ghinionul — în această împrejurare ! — să fie bruneţi şi înalţi. Îţi dai seama, Dane, ce volum de muncă ar cere verificarea cîtorva mii de oameni ? Mai cu seamă că, de fapt, oricare dintre ei ar putea fi chiar omul căutat şi, datorită vitezei cu care ar trebui să-i eliberăm, abia am avea toate şansele să-l scăpăm din mînă... Poate chiar definitiv, deoarece şi-ar da seama că el era cel vizat !

Astfel propunerea lui Simionescu rămase fără ecou.

— Deci să trecem la treabă ! propuse şeful brigăzii ridicîndu-se în picioare.

CAPITOLUL XV

GEAMANTANUL

Era ora şase seara şi Apostolescu asista, în sala unde era instalat automatul pentru portrete-robot, la cearta dintre soţii Galiceanu, care nu se puteau pune de acord asupra formatului urechilor presupusului criminal. Dacă pe Apostolescu îl amuza disputa celor

doi martori, în schimb, nu același lucru se putea spune despre dispoziția expertului, care reluase pentru a cincea oară expunerea urechilor automatului.

Waltermann se abținea să facă vreo observație, deoarece, datorită distanței de la care-l văzuse pe „Doctor", nu putuse reține amănuntul respectiv.

Cînd, în sfîrșit, se păru că cei doi soți au căzut de acord, intră în sală un subofițer care-i șopti lui Apostolescu că este chemat la telefon.

Îi telefona de la gară Simionescu.

— Ce-i, Dane ?

— Șefu', am găsit geamantanul cu pricina . . .

— Unde, mă ? se precipită Apostolescu.

— La biroul bagajelor de mînă . . .

— Ești sigur că-i cel căutat ?

— Corespunde aidoma descrierii primite — răspunse precaut Simionescu. Dacă la asta se mai adaugă și faptul că astfel de geamantane nu se mai fabrică de cel puțin patru decenii . . .

— Rămîi acolo pînă vin și eu — se decise Apostolescu. Da' vezi unde stai, să nu sperii vînatul !

Apostolescu închise telefonul și se grăbi să se ducă în sala automatului pentru portrete-robot, unde-l întrebă pe Waltermann dacă știe cum arată geamantanul fostei sale mătuși.

Primind un răspuns afirmativ, îl rugă să-l însoțească la gară.

Zece minute mai tîrziu, Apostolescu și însoțitorul său intrară în biroul bagajelor de mînă.

Un bărbat trecut de 50 de ani, îmbrăcat cu un halat albastru, începuse să le explice că persoanele străine n-au ce căuta acolo, cînd apăru Simionescu din dosul unui raft, care-l ascunsese privirilor pînă atunci, şi spuse ceferistului că poate să-i lase pe noii veniţi înăuntru.

Apostolescu, dorind să evite influenţarea martorului, în loc să-l întrebe pe Simionescu unde-i geamantanul victimei, se adresă însoţitorului său :

— Domnule Waltermann, vă rog să vă uitaţi la geamantanele din rafturi şi să ne spuneţi dacă-l recunoaşteţi pe cel văzut la răposata dumneavoastră mătuşă.

— Asta e ! spuse el cu convingere, oprindu-se în faţa unui geamantan din piele galbenă, uzată.

Apostolescu îl trase afară de pe poliţă şi trecu cu el în spatele raftului, pentru a nu fi văzuţi din holul gării. După ce-l puse pe podea, încercă să-l deschidă şi reuşi. Nu era încuiat.

Înăuntru se aflau o grămadă de obiecte, printre care se distingeau cîteva fructiere din sticlă.

— Domnule Waltermann, cunoaşteţi aceste cristaluri ? întrebă Apostolescu, dîndu-se la o parte, pentru a-i permite martorului să le vadă.

Waltermann le privi un moment, apoi, dorind să le vadă mai de aproape, băgă mina înăuntru, cu intenţia de a le scoate afară.

Dar, mai înainte de a-şi realiza dorinţa, Apostolescu îi apucă mîna zicîndu-i :

— Vă rog să nu le atingeţi ! Trebuie să conservăm amprentele. Dacă aveţi dubii şi doriţi să le vedeţi mai bine, atunci am să le scot eu — zise Apostolescu trăgînduşi batista din buzunar.

— Nu-i nevoie. În mod sigur, astea sînt cristalurile mătușii mele !

După ce mulțumi martorului, care plecă, Apostolescu închise geamantanul și-l puse la loc în raftul de unde-l luase.

— Puteți să-mi spuneți — se adresă Apostolescu feroviarului — cînd a fost lăsat aici acest geamantan?

Ceferistul se apropie de geamantan, ridică cu două degete eticheta prinsă de miner și spuse :

— A fost adus ieri în timpul serviciului lui nea Iacobescu, colegul meu, care lucrează în schimbul de noapte.

— Credeți că ar putea să ne dea vreo relație asupra persoanei care l-a adus ?

— E imposibil ! Nu numai că aici este un continuu du-te-vino, dar singura posibilitate de a vedea persoanele care ne lasă colete este să ne aplecăm la nivelul ghișeului de primire și n-avem de ce s-o facem, deoarece pe noi nu ne interesează depunătorii, ci coletele lor. Toată munca noastră se limitează la a lua geamantanul ș-un franc, și a elibera o chitanță. Admițînd că eu sau cealaltă colegă a noastră ne mai uităm cîteodată, așa . . . din plictiseală, nea Iacobescu nu poate, că de-o săptămînă e în criză de lumbago. Da ce-i cu el ? E de furat ?

— Cam așa ceva — răspunse evaziv Simionescu.

— Și atunci eu ce fac dacă vine hoțul după el ?

— Dacă prezintă recipisa geamantanului, n-aveți de ales . . . i-l eliberați.

— Bine, dar . . .

— Fii liniștit, noi îl așteptăm afară — spuse Apostolescu în timp ce se îndrepta spre ușă.

— Dănuț, felicitări pentru ideea de a verifica și la biroul bagajelor de mînă — spuse Apostolescu cînd ieșiră în holul gării.

— Vezi, șefule — reflectă Simionescu —, cînd ogarul își cunoaște meseria . . . nici nu se observă că vînătorul habar n-are să tragă cu pușca . . .

— Hai, nu te întinde . . . c-anunț ecarisajul — glumi Apostolescu. Acum rămîi frumușel aici, pînă organizez o supraveghere permanentă a biroului bagajelor de mînă . . .

— Sper că această organizare nu va dura pînă mîine . . . Nu de alta, da' pe ziua de astăzi încă n-am pus nimica-n gură !

— Voi trimite imediat oameni să te schimbe . . . poate chiar anul ăsta ! îl liniști Apostolescu.

Primul lucru de care s-a ocupat Apostolescu cînd ajunse la inspectorat a fost să ceară sistarea apelului de urmărire generală a presupusului criminal.

Acum, cînd nu mai avea nici o îndoială că hăituitul va veni singur la rendez-vous, prefera să-l prindă în flagrant delict cu produsul jafului.

Apoi organiză pînda locului unde urma să aibă loc întîlnirea cu „Doctorul", care, după cum presupunea Apostolescu, trebuia să fie una și aceeași persoană cu „Inginerul" de la Sibiu !

La ora zece seara, Apostolescu și Simionescu se aflau în restaurantul Hotelului „Aro", unde aveau și camerele reținute. Începuseră masa cu cîte un păhărel de „Turț", o continuară cu două fleici încadrate în cartofi prăjiți, și apoi, sătui și moleșiți de căldura din restaurant, se delectară cu cea de-a doua parte a sticlei de „Cotnar", care înota în frapiera cu bucăți de gheață.

— Nu se poate spune că n-ai avut apetit, Dane. Încă un pic și ai fi devorat și tacîmurile . . .

— Păi ce, e de mirare ? N-am decît 90 de kilograme și toate repartizate în mușchi și oase . . . Și, desigur, creier — se grăbi el să completeze, pentru a para replica pe care o ghicise pe buzele colegului său.

— Rămîne de văzut . . . — spuse sceptic Apostolescu.

— Oare astăzi n-am dovedit-o ?

— Eh . . . Chestie de rutină, nu de logică ! . . . Dacă, într-adevăr posezi o cantitate suficientă din materia care face obiectul dubiilor mele, dovedește-o !

— În ce fel ?

— Spunîndu-mi cînd va veni criminalul la rendez-vous ?

— Pentru a putea da un răspuns la această întrebare, mai întîi trebuie să stabilim de ce a apelat la serviciile biroului bagajelor de mînă — spre șansa noastră ! — și nu a dus geamantanul, cum era firesc, direct la el acasă. Cred că singura explicație, plauzibilă, constă în faptul că a vrut să evite riscul de a fi văzut plimbîndu-se cu geamantanul în mînă . . .

— Nu ţine, Dane ! Oricum, străbătînd drumul de la locuinţa victimei pînă la gară, s-a expus privirilor pe care tu presupui că le considera indezirabile.

— Atunci, ce altă explicaţie poate fi . . . ?

— Nu văd decît una singură : n-are locuinţă ! Ori stă ca flotant pe undeva, la o gazdă sau la un hotel, ori pur şi simplu este în trecere prin oraş. Pentru ultima ipoteză pledînd chiar faptul că a „operat“ şi în alt oraş, la Sibiu. Da, cred că aşa stau lucrurile . . . — continuă Apostolescu gînditor. Temîndu-se că omorul ar putea fi descoperit în seara respectivă, a plecat la gară, pentru a lua un tren cu care să dispară cit mai repede şi, ştiind însă că în astfel de situaţii se trece imediat la supravegherea căilor de ieşire din oraş, s-a scăpat de singurul obiect care ar fi putut să-l compromită chiar mai înainte de a se sui în vagonul salvator . . . În acest scop s-a folosit de serviciile depozitului bagajelor de mînă, de unde era sigur că va putea să-l recupereze atunci cînd ar fi apreciat că situaţia s-a „răcit“.

— Ipoteza este verosimilă, admise Simionescu, în timp ce umplea paharele cu vinul care mai rămăsese în sticlă, dar, din păcate, nu prea-i de bun augur pentru noi. Chestia cu răcirea alertei este foarte relativă . . . Dacă, criminalul va aprecia că abia peste două săptămîni poate să-şi ridice geamantanul ? . . .

— Nu cred că a ucis şi jefuit numai de amorul artei ! Mai firesc este s-o fi făcut deoarece a ajuns fără bani . . . Deci, precauţia lui trebuie să fie limitată de nevoia sa stringentă de parale . . .

— Chiar aşa să fie . . . ? zise neîncrezător Simionescu. Să nu uităm că abia acum două luni a jefuit, de la Iakocs, bunuri de cîteva sute de mii de lei . . .

— A se reține că produsele unui jaf sînt întotdeauna valorificate la niște nivele infime față de valoarea lor reală, deoarece : în primul rînd, jefuitorul dorește să scape cît mai repede de corpurile delicte, și în al doilea rînd, dacă nu le oferă la prețuri „competitive", nu găsește amatori. Dacă la acest cerc vicios adaugi și faptul că ucigașul pe care-l căutăm, la fel cu toți cei de teapa lui, nu cunoaște valoarea banului, deoarece nu i-a dobîndit printr-o muncă proprie, este firesc ca, într-o perioadă relativ scurtă, să rămînă din nou fără parale. Probabil că acestea sînt împrejurările care l-au determinat s-o ucidă și pe Katharina Liehn . . . Deci nu cred că se va lăsa prea mult așteptat.

După ce ridicară și ciocniră paharele, sorbiră din lichidul gălbui și aromat.

— S-ar putea să fie și așa, dar și altfel . . . — zise Simionescu așezînd paharul pe jumătate plin pe masă. Pe de o parte, ajungînd la concluzia că maniera lui de lucru este infailibilă, nu-i exclus să mai ucidă și alte persoane pînă se hotărăște să-și recupereze geamantanul ; dar în aceeași ordine de idei, am putea admite că astăzi, cînd verificăm conținutul geamantanului din gară, el a venit să-și ridice coletul și, zărindu-ne cotrobăind în el, și-a luat picioarele la spinare . . . Adică pa și pusi întîlnirea cu el !

— În ceea ce privește ipoteza a doua, n-o consider prea convingătoare, deoarece : prima, o contrazice pe cea referitoare la dorința criminalului de a lăsa alerta să se răcească și secundo, trebuia ca atît noi cît și el să fim în același sfert de oră în același loc, ceea ce trebuie să recunoști că este o coincidență aproape imposibilă. În schimb, prima ipoteză, referitoare la comiterea unor noi agresiuni, deși nu cred că va putea

să-și caute chiar atît de curînd o nouă victimă, exclus nu-i ! În această situație ne-am asuma, într-adevăr, un risc prea mare în comparație cu dorința noastră de a-l prinde în flagrant delict cu geamantanul.

Mai așteptăm pînă poimîine dimineața, apoi îl dăm iar la urmărire generală. Mulțumit?

Simionescu dădu aprobator din cap și ridică paharul.

Apostolescu îi imită gestul și spuse :

— Totul dintr-un foc și la culcare !

— Ce-ar fi dacă am mai rămîne niţel pe aici — zise Simionescu privind semnificativ la o masă din stînga lui.

Apostolescu privi spre locul indicat, unde remarcase și el, încă de la intrarea în restaurant, două fete tinere și frumușele, a căror vîrstă luată prin cumulare tot nu ar fi putut să o atingă pe a însoțitorilor lor, care precis nu le era tată. Toți comesenii păreau a fi străini.

Întîlnind privirea lui Apostolescu, cele două cuconiţe se grăbiră să-i răspundă cu o curiozitate din care nu lipsea amestecul clasic de cochetărie și făgăduință, care după unii se cheamă provocare.

— Pe bătrîn îl interesează numai „Murfatlarul", iar fetele, după cum ai văzut, se plictisesc nevoie mare . . . — continuă Simionescu, în timp ce Apostolescu era încă cu capul întors spre ele.

— Pînă nu arestăm criminalul, excludem încurcăturile !

— Păcat . . . — comentă resemnat Simionescu, în timp ce ieșeau din restaurant și intrau în holul hotelului.

CAPITOLUL XVI

PLASA AVEA O GAURĂ

A doua zi dimineaţa, cei doi detectivi îşi sorbeau îngînduraţi cafelele.

— Expectativa asta mă înnebuneşte! rupse tăcerea Simionescu.

— Şi pe mine, dar nu văd altă soluţie deocamdată... răspunse preocupat Apostolescu.

— Hai să declanşăm urmărirea!

— Nu încă... Ar fi păcat să nu valorificăm atuul pe care ni-l oferă geamantanul din gară.

— Bine, dar, dacă, între timp, mai ucide pe cineva...? insistă Simionescu.

— Într-adevăr, e posibil... şi asta mă îngrozeşte cel mai mult... Riscul e prea mare. Să mergem! se decise Apostolescu.

■

În biroul căpitanului Stănculeanu nu găsiră pe nimeni; se îndreptară către cel al şefului brigăzii.

Cînd se apropiară de încăperea respectivă, auziră mai întîi o vace bărbătească vorbind pe ton ridicat.

În clipa cînd păşiră înăuntru, toată larma încetă brusc.

— Vă salut! zise Apostolescu.

Ca şi cum ar fi existat o înţelegere prealabilă, toţi ocupanţii încăperii păreau foarte preocupaţi, unii să admire covorul şi alţii plafonul.

— Ce s-a întîmplat ? întrebă Apostolescu, cu impresia că a intrat cu chibritul aprins într-un depozit cu pulbere.

— Ce să se întîmple ? ! Mai nimic ! . . . Aceşti doi domni au fost păcăliţi ca nişte fetiţe de pension ! . . . Au lăsat criminalul să le scape . . . Asta-i ! explodă maiorul Bogaliu, arătînd spre cei doi bărbaţi care stăteau cu capetele aplecate în piept în imediata apropiere a biroului său.

Simionescu văzu faţa lui Apostolescu devenind, brusc, stacojie, apoi îl auzi spunînd, cu un calm care nu prevestea nimic bun :

— Cînd şi cum s-a întîmplat ?

— Hai, raportaţi ! se adresă Bogaliu, pe un ton necruţător, celor doi bărbaţi care erau lîngă masa sa de lucru.

— Acum o jumătate de oră, adică pe la şapte şi un sfert, stăteam la pîndă cu colegul meu — începu să relateze cel mai înalt dintre ei, — cînd, deodată, am auzit o femeie strigînd de pe peron că i s-a furat poşeta. Văzînd că nu-i nici un miliţian prin apropiere, i-am spus colegului meu — continuă el arătînd spre celălalt bărbat, care îşi ascundea ochiul drept sub o batistă — să rămînă la post şi m-am îndreptat spre locul de unde se auzea larma. Dar nici n-am apucat să intru pe peronul respectiv şi mi-a apărut în faţă un pick-pocket [1] cunoscut, care, ţinînd ceva sub haină, încerca să se fofileze prin mulţime. Venea chiar din direcţia de unde se semnalase furtul . . . Mi-am spus că-i de datoria mea să-l prind şi am început să alerg

---

[1] Hoţ de buzunare (l. engleză).

după el... Toată operația de a-l prinde și a-l preda unui subofițer n-a durat mai mult ca zece minute, dar în timpul ăsta...

— Continuă! ceru Bogaliu celuilalt, care își tampona ochiul cu batista.

— La cîteva minute după plecarea colegului meu, am văzut un bărbat care, după ce a dat un tichet la ghișeul depozitului pentru bagaje de mînă, a primit geamantanul ce ne interesa. Dîndu-mi seama că este omul așteptat, m-am apropiat de el și, în clipa cînd a apucat mînerul valizei, i-am cerut să mă urmeze. El a continuat să stea cu spatele la mine, ca și cum nu m-ar fi auzit, iar în clipa cînd i-am pus mîna pe braț s-a întors și m-a lovit, ca un fulger, cu cotul în ochi — zise el, îndepărtînd batista pentru a-și arăta ochiul congestionat și tumefiat... Lovitura a fost atît de puternică încît am căzut amețit. Cînd m-am ridicat, geamantanul era tot la ghișeu, dar individul dispăruse...

— Poți să-i faci o descriere? îl întrerupse Apostolescu.

— Da. Era înalt ca tovarășul — zise el arătînd spre Simionescu, care era cel mai înalt dintre prezenți — și tot atît de brunet, numai că avea ochii de culoare închisă. Purta o canadiană de culoare închisă, din „fîș", un pantalon bej și în picioare avea bocanci de sky.

— Tovarășe Bogaliu, aveți aici portretul-robot întocmit cu vecinii victimei Liehn?

Maiorul, continuînd să fie încruntat, trase un sertar al biroului său și, după o scurtă cotrobăire prin el, scoase și aruncă pe masă o fotografie. Imaginea aces-

teia, deși lăsa mult de dorit, permitea să se distingă chipul unui bărbat cu principalele sale trăsături.

— Ce părere ai, seamănă ? întrebă Apostolescu, după ce-i înmînă fotografia.

— Da, el este ! confirmă ofițerul, fără vreo ezitare, după ce privi fotografia cu unicul lui ochi sănătos. Vă rog să credeți că-mi pare sincer rău de ce s-a întîmplat . . .

Apostolescu, ridicînd din umeri într-un gest în care se contopeau în același timp nerăbdarea și resemnarea, îl întrerupse, adresîndu-se maiorului Bogaliu :

— În definitiv, nu-i nimeni de vină. Dacă admitem că neprevăzutul ne-a favorizat de multe ori în prinderea criminalilor, nu trebuie să uităm că, fiind schimbător, prin însuși natura sa, poate să ne pricinuiască și necazuri . . . ceea ce de altfel s-a și întîmplat, din păcate. În concluzie, lăsînd de o parte rateul pe care l-am avut, să vedem ce avem de făcut în continuare.

— Vă ascultăm — spuse supărat Bogaliu.

— Din operațiunea de astăzi se desprind două idei : În primul rînd, criminalul a aflat că sîntem pe urmele lui și va căuta să ne evite, ceea ce, în fond, nu va reprezenta decît o întîrziere a arestării sale. În al doilea rînd, și acesta este aspectul cel mai scîrbos al afacerii, faptul că asasinul a încercat să recupereze geamantanul numai la două zile de la fărădelegea sa dovedește că el a rămas fără bani. În această situație, el va fi obligat să-și caute o nouă victimă . . . Și, dacă nu-l imobilizăm cu maximum de viteză și-o va găsi ! . . .

— Sînt de acord cu dumneavoastră. Ce propuneți ? întrebă Bogaliu.

— Faptul că criminalul este încălțat cu bocanci de ski — continuă Apostolescu cu un aer preocupat — ar putea dovedi că se ascunde undeva în Brașov sau prin stațiunile din împrejurimi . . . În sfîrșit, să trecem la problemele practice ! Trebuie să difuzăm de urgență tuturor lucrătorilor din miliția județeană portretul-robot și semnalmentele lui. Același lucru îl vom cere și I.G.M., pentru a putea extinde cercetările pe întregul teritoriu național. Deosebit de această urmărire, de rutină, avînd în vedere metodele de care se folosește criminalul — vizitarea prealabilă a victimelor, pentru recunoașterea terenului, și apoi revenirea după cîteva zile, pentru realizarea agresiunii și jafului, — precum și modul în care și le alege, trebuie să formăm cîteva echipe locale care, orientîndu-se după bilețelele lipite prin oraș, să-i viziteze pe cetățenii care au anunțat vînzarea unor obiecte casnice. În discuțiile ce se vor purta cu cetățenii respectivi, va trebui să li se anunțe posibilitatea unei vizite din partea domnului „Inginer-Doctor". Cu această ocazie, este necesar să li se atragă atenția că, în cazul în care vor fi vizitați de persoana semnalată, este necesar să ne sesizeze imediat, altfel . . . își asumă un risc ireversibil. Cam așa văd eu lucrurile — își încheie Apostolescu expunerea.

— De acord. Să trecem imediat la realizarea măsurilor ce se impun.

La ora douăsprezece, lucrătorii din Miliție indiferent de specialitate, erau în posesia portretului-robot.

O oră mai tîrziu, echipele însărcinate cu vizitarea persoanelor care lipiseră prin oraș anunțuri pentru vînzarea unor obiecte raportară că au depistat două case pe unde fusese semnalată trecerea criminalului.

Apostolescu și Simionescu se grăbiră să se deplaseze la adresele indicate.

■

Doamna Capilescu, o femeie trecută de 70 de ani, avu o scurtă ezitare cînd, deschizînd ușa, dădu cu ochii de uriașul Simionescu, dar legitimația lui Apostolescu o liniști și îi pofti în casă.

După ce-i arătară fotografia urmăritului, pentru a exclude posibilitatea unei confuzii, și gazda confirmă cu hotărîre că a fost vizitată de persoana respectivă, Apostolescu o rugă să-i relateze în ce împrejurări l-a văzut.

— Hotărîndu-mă să-mi vînd casa, la începutul lunii decembrie am lipit prin diferite locuri bileţele prin care-mi anunţam intenţia. Printre persoanele care m-au vizitat a fost și domnul de care vă interesaţi dumneavoastră.

— Puteţi preciza cînd anume a fost la dumneavoastră ?

— Acum cinci sau șase zile, înainte de amiază.

— Vă rog să-mi relataţi discuţia pe care aţi avut-o cu el.

— Păi mai întîi mi-a cerut să vadă casa și, după ce-a vizitat-o, m-a întrebat cît vreau pentru ea. Cînd i-am spus că cer 80 000 de lei, mi-a spus că nu i se pare mult, dar vrea să o aducă și pe soţia lui s-o vadă.

— V-a întrebat dacă mai aveți și altceva de vînzare, de exemplu bijuterii ?

— Într-adevăr, în timp ce-i arătam casa, m-a întrebat dacă n-am niște obiecte de aur de vînzare, deoarece vrea să-i facă un cadou soției sale. Eu i-am răspuns că am un ceas de aur și cîteva inele pe care aș dori să le vînd, dar numai fiul meu știe unde sînt puse. L-am rugat să mai aștepte încă vreo jumătate de oră, pînă se înapoiază fiul meu acasă, însă el mi-a spus că trebuie să se mai ducă undeva și nu mai poate aștepta, dar va discuta și problema inelelor din aur după-amiaza, cînd o va aduce pe soția lui să vadă casa. Ne-am înțeles să-l așteptăm la ora șase, dar n-a mai venit și nici nu l-am mai văzut de atunci.

Doamna Rădulescu, o femeie de aproximativ 60 de ani, după ce-i asigură pe detectivi că a fost vizitată de persoana care îi interesa, relată :

— Acum vreo cinci zile, pe la ora unu după-amiază, a venit la mine domnul a cărui fotografie mi-ați arătat-o. Cînd a sunat la ușă, și m-am dus să văd cine-i, m-a întrebat dacă anunțul prin care arătam că vreau să vînd o haină de piele mai este actual.

— V-a întrebat dacă nu mai aveți și altceva de vînzare ? vru să știe Apostolescu.

— Într-adevăr, în timpul discuției m-a întrebat dacă n-am de vînzare niște verighete de aur, deoarece

vrea să-i comande un inel logodnicei sale. I-am răspuns că nu posed obiecte de aur.

— A mai revenit la dumneavoastră pentru haina de piele ?

— Nu.

■

— Nu m-am înşelat asupra felului în care-şi recrutează victimele, Dane — zise Apostolescu, în timp ce maşina gonea spre inspectorat. Dacă doamnele pe care le-am vizitat i-ar fi arătat obiecte din aur care sînt uşor valorificabile, în mod cert n-ar mai fi putut să ne relateze astăzi întîlnirea pe care au avut-o cu domnul „Inginer-Doctor“ . . .

— Ce fiară ! exclamă indignat Simionescu.

Apostolescu se mulţumi numai să ridice din umeri.

— Numai de l-am depista mai repede, altfel . . .

Apostolescu era prea preocupat, de aceleaşi gînduri, pentru a-i mai răspunde.

Dacă în alte anchete, după comiterea unei omucideri, munca lor se concentra asupra descoperirii şi probării vinovăţiei criminalului, fără ca factorul timp să aibă un rol prea important — deoarece o intîrziere de cîteva zile sau chiar săptămîni n-ar fi avut nici o semnificaţie, întrucît vinovatul ar fi ajuns oricum în boxa acuzaţilor, — în cazul în speţă chiar şi o oră de libertate, pentru asasin, risca să se materializeze într-o nouă victimă.

CAPITOLUL XVII

IDENTIFICAREA

La ora trei, intrară in biroul maiorului Bogaliu, îl găsiră stînd de vorbă cu un subofiţer tînăr, pînă în 25 de ani, puţintel la trup, dar cu o figură energică.

— Aţi venit la timp — le spuse Bogaliu cînd îi văzu. Sergentul major Năstase, înapoindu-se dintr-o misiune pe care a avut-o prin judeţ şi văzînd portretul-robot al individului căutat, mi-a raportat că-l cunoaşte şi ştie unde poate fi găsit. E vorba de un vechi client de-al nostru . . .

— Unde poate fi găsit ? îl întrerupse nerăbdător Apostolescu.

— La Cabana Schiorilor — răspunse subofiţerul.

— Să mergem ! Ai să ne dai amănuntele pe drum.

— Doriţi să vă mai dau oameni de ajutor ? întrebă Bogaliu.

— E un individ periculos ? se adresă Apostolescu subofiţerului.

— Nu. Deşi e mare cît o zi de post, aşa ca tovarăşul — zise subofiţerul uitîndu-se la Simionescu —, e blind ca un miel.

— În această situaţie, nu mai e nevoie să deplasăm şi alţi oameni.

— Atunci nu-mi rămîne decit să vă doresc noroc bun — zise Bogaliu, în timp ce anchetatorii şi însoţitorul lor ieşeau grăbiţi din birou.

În timp ce-și conducea mașina spre Predeal, subofițerul relată :

— Se numește Kisantal Ioan și l-am cunoscut acum doi ani, pe cînd făceam serviciul la Turda. Acostase o femeie la o cofetărie din oraș și dîndu-se drept funcționar superior la M.A.I., venit la Turda cu misiunea de a verifica activitatea miliției, a reușit s-o trombonească în așa măsură încît ea s-a grăbit să-l invite la părinții ei, dintr-o comună apropiată, și să-l recomande logodnicul ei. După ce a stat acolo o săptămînă, și a fost tratat cu onorurile cuvenite unui viitor soț, au revenit la Turda, deoarece femeia își terminase concediul și trebuia să plece înapoi la Cluj, unde avea serviciu. Pentru că mai erau cîteva ore pînă pleca trenul spre Cluj, Kisantal a lăsat geamantanul femeii la biroul bagajelor de mină și a invitat-o la un restaurant. În timpul mesei au făcut planuri pentru organizarea fericirii lor comune și el i-a promis, că, în cel mult două săptămîni, o va transfera cu serviciul la București, unde se vor căsători imediat.

Apoi, spunînd că se duce la toaletă, a dat o fugă la gară, a ridicat geamantanul „logodnicei", cu recipisa pe care o avea la el, și a așteptat trenul pentru Alba-Iulia. Dar, spre ghinionul lui, trenul a avut o întîrziere, iar femeia, dîndu-și seama că a fost lăsată mască, m-a oprit pe stradă și mi-a relatat ce pățise. La început m-am abținut să nu rîd, deoarece știam eu cum merge treaba cu logodnicii de profesie și cu gîsculițele care-i cred, apoi, cînd mi-a povestit că de fapt baiul cel mare este că nu poate să-și mai ridice geamantanul de la gară, pentru că recipisa a rămas

la viitorul mire, am suit-o în mașină și i-am dat bătaie la gară. Cînd bănuiala mea că i-a ridicat geamantanul s-a confirmat, am controlat trenul care era tras la peron. Astfel, domnul „funcționar din M.A.I." în loc să plece la Alba-Iulia a ajuns la tribunal, unde s-a ales cu o condamnare de doi ani.

— Atît de mult ? se miră Simionescu.

— Din contră, a scăpat ieftin dacă ținem seama de palmaresul lui infracțional. În ultimii zece ani n-a avut decît șase luni de libertate și astea nu o dată, ci împărțite între cele cinci condamnări pe care le-a suferit. Vă dați seama că dînd cu ochii de el acum o lună de zile la barul Cabanei Schiorilor, unde bea Dubonnet cu cîteva fete, l-am rugat să-mi explice ce caută la Predeal. Mi-a povestit că mai avînd un rest de bani a venit să-i cheltuiască, urmînd ca după ce-i termină să se angajeze undeva și să înceapă o viață cinstită. Întrucît basme de astea am mai auzit eu, nu m-am grăbit să-l cred.

Susținea că, înainte de a fi fost condamnat la Turda, a ascuns la Brașov, în Biserica Franciscanilor, 9 300 de lei. Această sumă provenind din bișniță, mai exact din specularea unor obiecte aduse de pe litoral. Întrucît pe de-o parte n-am putut să dovedesc că minte, iar pe de alta n-aveam nici o reclamație împotriva lui, la terminarea celor 24 de ore de reținere pentru cercetări a trebuit să-l eliberez. În ultima lună l-am mai văzut pe la Cabana Schiorilor, unde am aflat că are o cameră reținută, dar n-am avut ce-i face... Știți, legea-i lege ! Pînă-l prind cu ocaua mică e om cinstit.

— Cînd l-ai văzut ultima oară ? se interesă Apostolescu.

— Pe la ora douăsprezece, cînd am coborît din Predeal spre Braşov.

Urmară citeva minute de tăcere, apoi subofiţerul întrebă :

— De fapt, ce-a făcut, tovarăşe căpitan ? De ce s-a dat alertă generală pentru un infractor de mîna a şaptea ?

— Este suspectat de uciderea a trei persoane — răspunse Simionescu.

— Cine, Kisantal ?! exclamă surprins subofiţerul. Găinarul ăla de trei parale ? În sfîrşit, nu prea cred, dar asta nu-i treaba mea — zise el ridicînd din umeri.

CAPITOLUL XVIII

ARESTAREA

Apostolescu îl lăsă pe subofiţer afară, pentru a nu atrage atenţia prin uniforma sa, şi intră în cabană însoţit de Simionescu.

După ce arătă fotografia urmăritului, cabanierul răspunse imediat :

— Bineînţeles că-l cunosc ! E domnul inginer Kiş, camera 9, pavilionul 6. Chiar adineauri s-a înapoiat acasă . . . Dar ce-aveţi cu dînsul . . .

— Nu vă supăraţi — îi întrerupse o femeie tînără, pînă în 20 de ani, domnul inginer Kiş e în cabană ?

— Ştia că trebuie să veniţi ? interveni Apostolescu.

— Da, sigur. Dînsul mi-a spus să-l caut la ora patru după-amiază.

— Cum vă numiți ? o întrebă Apostolescu.

— Flory.

— Aha ! Da, îmi amintesc, mi-a vorbit despre dumneavoastră. Am să vă conduc eu pînă la camera dinsului. Vă rog să mă acompaniați.

Cabanierul era atît de surprins de mistificarea făcută sub ochii lui încît pînă să-și revină anchetatorii și fata ieșiseră afară din salon.

În timp ce se îndreptau spre pavilionul indicat de cabanier, Apostolescu îi făcu semn subofițerului, care rămăsese afară, să-l urmeze, iar lui Simionescu îi șopti să treacă în spatele pavilionului, pentru a împiedica o eventuală tentativă de fugă prin fereastră.

Cînd ajunseră la cîțiva metri de ușa care avea numărul 9, Apostolescu se adresă fetei :

— Aici locuiește domnul inginer. Numai că nu știu dacă o fi acasă . . . Ia încercați, sînt și eu curios.

Fata se apropie și bătu în ușă.

— Cine-i la ușă ? întrebă o voce bărbătească.

— Eu sînt, Iany, Flory.

— Ah, imediat, scumpo.

În clipa cînd auzi cheia răsucindu-se în broască, Apostolescu, care rămăsese mai în urmă, ajunse din doi pași lîngă fată și, fără prea multe menajamente, o împinse spre peretele din dreapta ușii.

Mai înainte ca fata să apuce să protesteze împotriva grosolăniei „cabanierului", clanța începu să coboare și ușa să se deschidă spre interior.

Era momentul pe care-l aștepta Apostolescu. Ridică piciorul drept și lovi puternic, cu toată talpa, în ușă, deasupra broaștei.

Ușa porni să se deschidă năvalnic, se lovi de ceva, urmă un mormăit și un zgomot de cădere a unui corp greu, apoi reveni înapoi, spre canat.

În timp ce fata, dumirită că e mai bine să nu aștepte explicații, începu să meargă de-a-ndărătelea pe drumul pe care venise, Apostolescu împinse din nou ușa, de astă dată cu brațul stîng, în timp ce mina dreaptă se strecură pe sub haină, la subsoara stingă, de unde își smulse „walther"-ul.

Cînd intră înăuntru văzu o matahală de om prăvălit pe covor, și pipăindu-și fruntea, în mijlocul căreia o pată roșie marca locul de unde începuse să apară un cucui impunător.

— Miliția ! În picioare și sus mîinile ! comandă Apostolescu inflexibil.

Matahala, încă buimăcită de lovitura ușii, păru să nu realizeze spusele căpitanului, apoi zărind pistolul îndreptat spre el, înțelese ce i se cere și se grăbi să se conformeze.

— Da' ce aveți cu mine . . . ? începu el să biiguie.

Apostolescu îi privi chipul și rămase surprins de asemănarea acestuia cu portretul-robot.

Avea fața ovală, cu obrajii bronzați, părul și sprîncenele de culoare șatenă, ochii căprui și nasul borcănat.

La prima vedere părea un băiat drăguț, dar privirea nesigură, buzele subțiri, căzute la colțuri, și bărbia aproape ștearsă îl stigmatizau ca pe un om slab, lipsit de caracter și de o inteligență care nu putea depăși mediocrul.

— Lasă gura și treci cu fața la perete ! ceru detectivul, indicîndu-i cu țeava pistolului peretele din partea dreaptă.

În timp ce matahala executa ordinul, în cadrul uşii apăru subofiţerul Năstase, care, zărind arma din mina lui Apostolescu, se grăbi să-şi scoată şi el pistolul din tocul de la centură, deşi era evident că în cazul de faţă, considera exagerată utilizarea armelor.

— Nu te întorci cu faţa pînă nu ţi se spune ! ordonă Apostolescu, apoi privindu-l pe subofiţer, continuă : Nu-l scăpa din ochi !

Asigurîndu-se astfel că nu mai subzistă nici un pericol din partea presupusului criminal, îşi strecură arma la loc, şi se îndreptă spre pat. Se aplecă, trase de dedesubt un geamantan şi se duse cu el spre masa aşezată în partea opusă uşii.

Puse geamantanul pe masă şi, după ce-l deschise, începu să-i privească conţinutul. Văzînd că înăuntru se află numai lenjerie murdară, strîmbă din nas cu dezgust. Tocmai vru să închidă capacul geamantanului, cînd auzi în spatele lui o bufnitură.

Se întoarse repede pe călcîie, dar nu suficient de repede, deoarece pistolul lui Năstase, de astă dată aflîndu-se în mina lui Kisantal, îi ochia punctul de întîlnire a ochilor cu rădăcina nasului.

Apostolescu privi covorul unde zăcea leşinat subofiţerul şi înţelese ce s-a întîmplat : „Probabil că Năstase, prea sigur de blîndeţea lui Kisantal, în loc să fie atent la clientul său, a întors capul spre mine să vadă ce fac. Banditul, sesizînd şansa care i se oferea, a ştiut să profite.

— Ei, ce mai spui acu' dom'le poliţist ? întrebă rînjind Kisantal. Ia saltă-ţi mîinile-n sus !

Apostolescu începu să gîndească cu repeziciune : „Regulamentul cere ca arma să n-aibă glonţ pe ţeavă, iar piedica să fie lăsată, oare Năstase a respectat

aceste prevederi ? Poate că da şi poate că nu. Să încerc să scot pistolul ? Nu, nu-i o idee prea grozavă, deoarece, în momentul cînd l-aş scoate, ar trebui să-l împuşc într-un organ vital, pentru a-l împiedica pe el să tragă, ceea ce ar echivala cu uciderea lui . . . Nu, asta nu-i o soluţie prea fericită ! Mai bine să încerc să cîştig timp".

Apostolescu ridică mîinile.

— S-ar părea că nu prea eşti obişnuit cu labele-n sus — ironiză Kisantal.

— Trebuie să recunosc că ai dreptate — răspunse Apostolescu, simulînd cu greutate un zîmbet.

— Ce aveţi cu mine ? De ce aţi vrut să mă arestaţi ?

Apostolescu aprecie că distanţa dintre ei este prea mare, peste trei metri, pentru a avea vreo şansă să-l atace şi să-l dezarmeze şi îi răspunse :

— Doream să te întrebăm de ce ai lovit azi-dimineaţă un ofiţer de miliţie în gară.

— Pentru că a încercat să mă aresteze pe nevinovate.

Abia am ieşit de la priponeală şi n-am avut chef să mă întorc 'napoi.

— Dacă erai nevinovat, n-aveai de ce te teme . . .

— Taci, mă ! Ce, nu vă cunosc eu pe voi ? Abia aşteptaţi un motiv pentru a ne înfunda ! Şi acu', la revedere . . . şi un praz verde ! zise el, începînd să meargă de-a-ndoaselea spre uşă, fără a-l slăbi pe Apostolescu.

Cînd ajunse lîngă uşă, scoase cheia, cu mîna stîngă, din broască şi o potrivi pe cealaltă parte, spre exterior.

— Dacă te mişti, te fac strecurătoare de ceai ! ameninţă el.

Apostolescu încercă să mai tragă de timp :

— Crezi că ai să ajungi departe ? Toată cabana e împresurată de oamenii noștri . . .

— Caută-ți alt husăn ! Dacă ar fi fost așa, pînă acu' dădeau cu toții buzna 'năuntru . . . — spuse el, punînd un picior în afara pragului ușii.

— De fapt, de ce nu mă împuști ? Nu-ți dai seama că de îndată ce-ai plecat mă pun în urmărirea ta ? întrebă Apostolescu, pentru a-i mai întîrzia plecarea, în timp ce gîndea : „În momentul cînd aud învîrtindu-se cheia în broască, trag prin ușă la înălțimea picioarelor".

— Aș fi făcut-o, cu dragă inimă, dar nu țin să ajung în fața plutonului de execuție — spuse el, cu un regret nedisimulat, în timp ce-și trăgea și al doilea picior afară din încăpere.

În momentul în care puse mîna pe clanță, pentru a trage ușa după el, Năstase începu să-și revină din leșinul care-l țintuise pe covor.

— Ce-i rău nu piere . . . — comentă Kisantal animația care-l cuprinse pe subofițer, dar nu-și mai termină fraza.

În spatele lui apăruse între timp Simionescu, care, fără prea multe menajamente, își abătu pumnul, de sus în jos, ca un trăsnet, între omoplații săi.

Kisantal, sub propulsia loviturii primite, intră în încăpere, zburînd peste Năstase, și aterizâ în patru labe la mai puțin de doi metri de Apostolescu.

În momentul în care recepționase lovitura lui Simionescu, pistolul îi sărise din mînă și acum se afla pe covor, la un metru distanță de pantofii lui Apostolescu.

Kisantal își reveni repede din șoc și întinse mîna după pistolul din fața lui, dar, mai înainte de a-l apuca, Apostolescu își lansă piciorul drept cu forță.

Partea superioară a pantofului, respectiv locul unde se afla șiretul, îl izbi atît de puternic, în subsuoara dreaptă, încît Kisantal se răsuci brusc spre partea stîngă și căzu pe spate. Apoi, în timp ce-și agita mîinile și picioarele, la fel ca un cărăbuș care și-a pierdut aripile, începu să țipe :

— Ajutor ! . . . Săriți, mă omoară . . . !

Simionescu, care, după ce-și pusese în mișcare pumnul, rămăsese să contemple încăperea de afară, intră repede înăuntru și se apropie de „maltratat".

Cînd ajunse lîngă el, se aplecă fulgerător, îl înhăță cu o mînă de reverele hainei și, fără să facă un efort mai mare ca cel necesar pentru ridicarea unei pisici, îl puse în picioare.

— Ascultă — șuieră Simionescu, pe un ton nu tocmai drăgăstos —, dacă nu te potolești, îți fac dantura coktail.

— Să nu mă bată, dom'le . . . să nu dea în mine . . . — se adresă el, speriat și în același timp implorator, lui Apostolescu.

— Poartă-te cum trebuie și n-o să te lovească nimeni ! Stai cuminte pe scaunul ăla !

În timp ce Kisantal executa ordinul, Simionescu se duse și închise ușa încăperii, în fața căreia începuse să se adune turiștii atrași de gălăgie, apoi se apropie de Năstase pentru a-l ajuta să se ridice de pe podea.

— Cum e cu mielul blînd ? glumi Simionescu.

Subofițerul avea prea multe motive de indispoziție pentru a putea gusta umorul locotenentului.

Jumătate de oră mai tîrziu, după ce Apostolescu termină de percheziționat încăperea, fără să fi putut

găsi elemente de încriminare, îi dădu lui Năstase geamantanul pe care-l controlase mai înainte, precum și o servietă goală găsită pe garderobă și plecară cu toții spre mașina miliției.

CAPITOLUL XIX

JUSTIFICAREA BĂNUITULUI

La ora șase seara, cînd reveniră la inspectorat, nu-l mai găsiră pe maiorul Bogaliu și, după ce-l lăsară pe Năstase să plece la treburile lui, Apostolescu și Simionescu trecură la chestionarea lui Kisantal.

— Cînd te-ai eliberat din închisoare ?

— În ziua de 28 septembrie.

— Ce ai făcut de atunci și pînă astăzi ?

— Am rămas la Deva pînă în ziua de 1 octombrie, apoi am plecat la Brașov și ulterior m-am instalat la Cabana Schiorilor.

— Ai avut vreun serviciu în acest interval de timp?

— Nu. De acum încolo vreau să mă angajez undeva și să încep să muncesc cinstit, ca toți cetățenii patriei mele . . .

— Ce serviciu ai avut înainte de a fi trimis la închisoare ?

— . . .

— Cum adică, pînă la 30 de ani n-ai avut nici un serviciu și acum, așa, deodată, te-ai hotărît să faci co-

titura cea mare ? În orice caz e o dorință meritorie, pentru care nu pot decît să te felicit — ironiză Apostolescu. Dar, pînă apuci pe calea cea bună, te rog să-mi precizezi cu ce-ai trăit aproape două luni și jumătate ?

— Am avut niște bani ascunși la Brașov . . . Înainte de ultima mea arestare. Acesta a și fost motivul pentru care am venit aici . . .

— Ce sumă ai avut și unde ai ținut-o ascunsă ?

— Am avut 9 300 de lei și i-am ascuns sub statuia unui sfînt de la Biserica Franciscanilor.

— Ești sigur că ai avut într-adevăr această sumă ?

— Cum să nu fiu sigur, cînd pînă acum am păpat numai din ea.

— Cum este cu geamantanul pe care ai vrut să-l scoți de la biroul bagajelor de mînă ?

— Azi dimineață, plimbîndu-mă prin gară, am zărit căzînd din buzunarul unui tip o bucată de hîrtie. Cînd am ridicat-o și m-am uitat la ea, am văzut că era recipisa unui colet depus la bagaje de mînă. M-am gîndit că n-ar fi rău dacă aș profita de ocazie și l-aș scoate eu. Asta a fost tot.

Apostolescu rămase un moment pe gînduri, apoi rupse o filă din calendarul de pe birou și scrise : „Dane, dă fuga la serviciul criminalistic și cere să se compare impresiunile de pe obiectele din geamantan cu cele de pe fișa operativă a lui Kisantal !".

Cînd termină bilețelul i-l înmînă lui Simionescu, care, după ce citi indicația, se ridică de pe scaun și părăsi biroul.

— Dacă toată culpa ta se limita numai la încercarea de a îți însuși un geamantan străin, de ce ai lovit un ofițer de miliție în exercițiul funcțiunii ?

— Era îmbrăcat civil și n-am avut de unde să știu că-i de la poliție. Cînd a pus mîna pe mine, am crezut că e păgubașu' și n-aveam chef să mă las priponit d-un mocofan. L-am lovit pentru a avea timp să mă topesc. Eu n-am ridicat niciodată mîna asupra unui reprezentant al legii . . .

Se opri brusc cînd întîlni privirea ironică a anchetatorului, apoi reluă pe un ton mai puțin declamator :

— Nici acum nu pot să înțeleg de ce l-am dezarmat și lovit pe domnu' subofițer la cabană . . . Cred că am făcut o criză de nervi cînd m-ați lovit cu ușa în cap . . . Atunci cînd ați intrat cu pistoalele peste mine . . . Altfel nu pot să-mi explic cum am putut să ridic mîna asupra domnului Năstase, care a fost întotdeauna atît de bun cu mine . . .

— Lasă poveștile ! i-o retează Apostolescu. Spune-mi ce-ai făcut în ultima săptămînă ?

— Păi, ce să fac ? M-am distrat cu fete la Predeal . . .

— Cu excepția zilei de azi, în ultima săptămînă n-ai coborît în Brașov ?

— Nu, nu cred . . . Adică nu-mi amintesc ! Dar nu văd de ce aș fi venit în Brașov, cînd mă simțeam atît de bine la Predeal . . .

— Cum se numesc persoanele cu care ai avut legături în ultima săptămînă ?

— Nu știu ce să vă răspund . . . Erau fete care veneau în excursie la Predeal . . . Le cunoșteam seara și petreceam noaptea 'mpreună. A doua zi plecau de unde au venit. Totul se petrecea atît de repede, încît nici nu mai știu dacă aveau cînd să-și spună numele mic . . . De altfel, ce mă interesa pe mine cum se numesc ?

— Ia mai spune-mi încă o dată unde ai avut ascunși banii din care ai trăit pînă acum ?

— Sub soclu' unei statui din Biserica Franciscanilor.

— Ce reprezintă statuia ?

— De unde să știu eu ce reprezintă statuia ? În orice caz era a unui sfînt.

— În ce loc se află instalată ?

— Cum intri în biserică, în partea dreaptă.

— S-ar părea că cunoști destul de bine biserica — spuse admirativ Apostolescu.

— Cum dracu' să n-o cunosc, dacă acolo îmi ascundeam de obicei banii care-mi prisoseau . . . 'totdeauna am fost de principiul că e bine să pui de-o parte bani albi pentru zile negre . . . Altfel cum m-aș fi putut descurca de cînd stau p-aici ? . . .

— Dacă am merge împreună la Biserica Franciscanilor, crezi că ți-ar fi greu să-mi indici, cu precizie, locul unde ai ținut banii ascunși ?

— De ce să-mi fie greu ? Cînd hotărîți dumneavoastră, eu vă duc direct la locu' unde am avut banii ascunși !

— Și cînd ajungem acolo să începi să dibui cu „ba-i aici, ba nu-i aici . . .“ —îl persiflă Apostolescu.

— Da' ce, credeți că-s copil ?! Cunosc biserica ca pe propriile mele buzunare . . . Vă duc direct la locu' respectiv ! spuse el cu convingere.

— În regulă ! M-ai convins. Mîine-dimineața facem împreună o vizită acolo. Dar pentru că eu sînt o fire foarte neîncrezătoare și mi-e teamă să nu-mi pierd timpul de pomană ducindu-mă pînă acolo, te rog să iei această coală de hîrtie și stiloul meu — zise Apostolescu împingînd spre Kisantal ustensilele respective.

— Ce să fac cu ele ?

— Să-mi schiţezi locul unde se află ascunzătoarea de care te-ai folosit !

— Poftim ? ! exclamă el mirat.

— Ce, n-ai priceput ce vreau ?

— Ba da, dar eu nu-s desenator ! Cum să vă arăt ascunzătoarea pe hîrtie cînd eu nu ştiu să desenez ?

— Nu-ţi cer să desenezi biserica, ci folosindu-te de anumite puncte de reper, să-mi indici locul aproximativ al ascunzătorii în care ai dosit banii ! E clar ?

— Aşa, pe dinafară, nu pot să vă arăt locu' unde am ţinut banii . . .

— De ce să nu poţi ? Mai adineauri te lăudai că cunoşti biserica ca pe propriile tale buzunare, iar acum nu mai eşti în stare să furnizezi nici chiar cîteva date elementare ?

— Da' de ce trebuie să vă desenez ? Mergem acolo şi vă arăt imediat ce vă interesează . . .

— Ascultă, Kisantal, eu nu pun la îndoială faptul că ai o mare experinţă în materie de anchetă penală, dar să ştii că şi eu am renunţat la biberon, de multişor. În concluzie, nu sînt dispus să mă las dus de nas cu nişte braşoave ieftine . . . chiar dacă ne aflăm în Braşov. Dacă ai fi în stare să-mi descrii locul unde pretinzi că ai ţinut banii, şi asta înainte de a ne deplasa la Biserica Franciscanilor, poate că aş începe să cred în sinceritatea ta. Altfel, consider că n-ai putut să justifici mijloacele prin care te-ai întreţinut în ultimele două luni şi jumătate şi sînt nevoit să cred că şi după eliberarea ta din închisoare ai continuat să comiţi fărădelegi ! . . .

— Nu-i adevărat ! M-am văzut de treaba mea şi n-am făcut nici un rău... Zău ! Vă rog să mă credeţi...

— Dacă ai dreptate, am să te cred..., dar numai după ce îţi dovedeşti spusele !

— M-aţi luat prea repede cu schiţa ascunzătorii... Lăsaţi-mă să mă mai gîndesc şi am s-o întocmesc.

— N-am nimic împotrivă, te rog să te gîndeşti... Dar să nu uit ! Pe tot timpul cît vei rămîne în arestul preventiv, vei fi izolat... Aşa că să nu-ţi faci iluzii...

Se auzi uşa biroului deschizîndu-se şi Simionescu îşi făcu apariţia în încăpere.

Fără să spună ceva, îi dădu un bilet lui Apostolescu şi luă loc pe scaunul pe care-l părăsise mai înainte.

Apostolescu despături hîrtia şi citi : „Felicitări, şefu', toate obiectele din geamantan sînt marcate cu amprentele lui Kisantal !". Rupse tacticos bileţelul în bucăţele mici, le aşeză cu grijă în scrumiera din faţa lui, care şi aşa era prea încărcată cu scrum şi mucuri de ţigări, şi, cîntărindu-l din ochi pe Kisantal, îşi rezemă bine spatele de spătarul scaunului pe care-l ocupa.

Cînd văzu gestul lui Apostolescu, Simionescu schiţă un zîmbet de mulţumire. Îşi cunoştea superiorul şi ştia că faza tatonărilor a fost depăşită în favoarea unui interogatoriu care excludea mistificările.

În acest timp bănuitul urmărise cu atenţie schimbul de note dintre anchetatori şi încercase zadarnic să citească pe feţele lor ce se petrece.

— Recunoşti că ai ucis-o pe Katharina Liehn ? atacă brusc Apostolescu.

— Poftim?! exclamă surprins Kisantal. N-am ucis pe nimeni . . . Nu știu despre ce vorbiți — se apără el tulburat.

— Geamantanul pe care ai vrut să-l scoți de la bagaje de mînă conține obiectele jefuite de la femeia al cărui nume l-ai auzit și care am toate motivele să cred că nu ți-e necunoscut — precizează Apostolescu calm.

— Nu-i adevărat ! N-am ucis pe nimeni . . . Eu nu-s criminal ! Hoț sînt, recunosc, dar criminal nu ! Numai pentru că am încercat să-mi însușesc un geamantan, cu o recipisă găsită, n-aveți dreptu' să-mi puneți în spate o faptă atît de gravă . . . Niciodată un Kisantal nu și-a pătat numele și mîinile cu sînge ! argumentă el cu fermitate.

— Susți că pînă în momentul în care ai încercat să iei geamantanul de la ghișeul bagajelor de mînă nu l-ai mai văzut niciodată ?

— Bineînțeles ! Cînd am prezentat recipisa la ghișeu, mă așteptam să primesc un colet de alimente.

— Băiete, ai ghinion ! Spusele tale sînt infirmate de fapte. Pe obiectele din geamantan au fost găsite amprentele tale, ceea ce indică, fără nici o îndoială, că ai pus mîna pe ele. Dacă la ghișeu n-ai avut posibilitatea nici să te uiți în geamantan, datorită intervenției ofițerului pe care l-ai lovit, este firesc să cred că ai făcut-o mai înainte. Deci tu ești cel care ai depus geamantanul și, în consecință, cel care a ucis și jefuit victima !

Kisantal, deconcertat, lăsă capul în piept și nu răspunse.

— Crezi că amprentele din geamantan coincid numai întîmplător cu ale tale ? persiflă Simionescu.

— Bine — se hotărî învinuitul, ridicîndu-şi capul —, am să vă spun adevărul. Recunosc că n-am găsit recipisa în gară, ci că am furat geamantanu' de la un cetăţean. Am încercat să vă ascund asta deoarece pedeapsa pentru tentativa de a ridica un geamantan cu o recipisă găsită este mult mai mică decît aceea pentru un furt calificat.

— Lasă aprecierile pe seama noastră. Povesteşte-ne totul de la început.

— Acum două zile, adică în seara de 11 decembrie, pe la ora şapte seara, mă aflam în gara Braşov şi căutam să fac cunoştinţă cu vreo fată. Cum mă uitam prin gară, am zărit un cetăţean cu un geamantan şi o servietă din piele îndreptîndu-se spre restaurant. M-am luat după el, şi, după ce l-am lăsat pînă s-a aşezat la o masă, l-am rugat să-mi dea voie să stau şi eu lîngă el, deoarece-n restaurant nu mai erau locuri libere. Astfel am intrat în vorbă şi, după ce l-am întrebat în ce parte pleacă, mi-a spus că se duce la Bucureşti. L-am asigurat că o să fim tovarăşi de drum, pentru că şi eu mă duc la Bucureşti.

În timp ce el bea vin şi eu un rom, m-a întrebat cine sînt şi eu i-am spus că sînt inginer la Uzina „Steagul Roşu". El spunea că este doctor şi a fost în vizită la o mătuşă de-a lui care locuieşte în Braşov. După aceea, în timp ce discutam despre autocamioanele „Bucegi", eu am comandat o baterie de „Muscat Otonel", dar am avut grijă să-i torn mai mult lui decît mie. Cînd s-a terminat prima am mai comandat una şi am continuat să-i pun în pahar mai

mult vin decît sifon, iar la mine făceam invers. Trebuie să vă precizez că, încă de cînd l-am văzut ducîndu-se spre restaurant, era roșu la față de băutură. Asta a și fost cauza care m-a determinat să-l urmăresc și să intru în vorbă cu el. Cînd am terminat și a doua baterie de vin, am chemat chelneru' și am plătit întreaga consumație. Și domnu' doctor a vrut să plătească, dar nu l-am lăsat. I-am spus că dacă insistă poate să plătească un rînd de vin în gară la București și a fost de acord.

Ajungînd la casa de bilete, l-am lăsat pe el mai întîi să-și scoată bilet pentru București, apoi am luat și eu unu' pentru Predeal, dar el n-a auzit ce fel de bilet am cerut. Între timp a venit și acceleratu' și ne-am urcat într-un compartiment...

— La ce oră v-ați urcat în tren? îl întrerupse Apostolescu.

— Nu pot să vă răspund cu precizie, deoarece și eu eram un pic băut. Desigur, nu ca doctoru', dar tot eram un pic ciupit... În orice caz cred că era în juru' orei nouă seara.

— Continuă. Ce s-a întîmplat după ce v-ați urcat în compartiment?

— În compartimentu' în care ne urcasem se mai afla o femeie, adică o țărancă de vreo cinzeci de ani. Cînd trenu' s-a pus în mișcare, doctoru' s-a întins pe o banchetă și a adormit, iar eu am ieșit pe culoar pentru a vedea pe unde pot coborî mai repede cînd vom ajunge la Predeal. Începusem să ne apropiem de Predeal și, văzînd că și țăranca a adormit, din cauza căldurii din compartiment, am deschis ușa de pe culoar și cea de la scara vagonului. Mai 'nainte ca trenu' să se fi oprit în gară, am intrat în com-

partiment, fără să mă simtă vreunu' dintre cei doi ocupanți, am luat geamantanu' și servieta și am coborît. Prima mea grijă a fost să părăsesc peronu'. M-am îndreptat spre toaleta gării, apoi, prin spatele acesteia, am ieșit la șosea, unde am așteptat o ocazie care să mă ducă la Brașov. Mai întîi a trecut o mașină mare cu remorcă, dar n-a vrut să oprească cînd i-am făcut semn. După vreo zece minute a oprit un autocamion „Carpați", care m-a adus pînă la Brașov . . .

— La ce oră ai ajuns în Brașov ? îl întrebă Apostolescu.

— Pe la unșpe' fără un sfert. Știți, am venit foarte încet, deoarece drumu' era alunecos.

— Continuă.

— Cînd am ajuns la Brașov, l-am rugat pe șofer să mă lase în fața Uzinei „Hidromecanica". După ce am coborît, am plecat pe jos spre strada 30 Decembrie, de unde am luat troleibuzu' spre gară. Cînd am ajuns, m-am dus la toaletă și, intrînd într-o cabină, am desfăcut geamantanu' și am început să mă uit la lucrurile dinăuntru. Numai așa se explică prezența aprentelor mele pe obiectele din valiză.

— Îngrijitorul toaletei era femeie sau bărbat ?

— Era o femeie.

— Te rog s-o descrii.

— Cred că avea între 40 și 50 de ani și purta un batic pe cap. Altceva nu-mi mai amintesc despre ea.

— Unde se află toaleta gării Brașov ?

— Cum se merge către peronu' gării, se află pe partea dreaptă.

— Ai discutat ceva cu îngrijitoarea toaletei ?

— Nu.

— Continuă. Ce ai făcut după ce te-ai uitat la lucrurile din valiză ?

— Le-am pus 'napoi şi, după ce am închis-o, m-am dus şi am predat-o la bagaje de mină . . .

— La ce oră ?

— Cred că era între unşpe' şi unşpe ş-un sfert.

— Poţi să-mi spui cine te-a văzut sau cu cine ai stat de vorbă între orele şase jumătate şi unsprezece şi un sfert ?

Kisantal săltă din umeri, apoi, după ce ridică privirea şi o fixă gînditor pe un punct ipotetic de pe peretele din spatele lui Apostolescu, zise :

— Mi-e greu să vă răspund la această întrebare. Ştiţi, nu prea m-am uitat în juru' meu. Mai întîi, eram emoţionat de furtu' pe care-l pusesem la cale, apoi am fost preocupat de nevoia de a mă scăpa mai repede de geamantan, deoarece mă temeam că doctoru' o fi alarmat între timp poliţia. În orice caz, îmi amintesc că, în timp ce trenu' urca spre Predeal, am văzut un ceferist la capătul culoarului şi l-am întrebat cît timp mai facem pînă la Predeal. După ce mi-a răspuns că ajungem acolo în cîteva minute, eu i-am băgat o hîrtie de cinci lei în buzunarul uniformei . . .

— Bravo ! Într-adevăr te-ai purtat ca un adevărat „gentleman“ — constată Simionescu, care obosise stenografiind interogatoriul.

Fără să sesizeze ironia, Kisantal continuă :

— De fapt, eu i-am dat banii cu alt scop. Mă gîndeam că, dacă n-am să reuşesc să cobor cu geamantanu' doctorului la Predeal, va trebui să mai călăto-

resc încă o stație sau poate chiar două, pînă voi găsi un moment prielnic. Iar el, după ce a luat șperțu' de la mine, va închide ochii văzînd că depășesc stația înscrisă pe bilet.

— Și pînă la Predeal ți-a vizat biletul ?

— Nu. A continuat să discute cu cineva la capătul vagonului din spatele nostru.

— Te rog să ni-l descrii — ceru Apostolescu.

— Era îmbrăcat cu uniformă de ceferist și avea petrecută pe după gît o geantă mare de piele, așa cum poartă ei . . .

— Nu mă interesează uniforma feroviarilor, o cunosc ! Spune-mi cum arăta — ceru Apostolescu cu un început de nerăbdare.

— Era un bărbat mai în vîrstă, cred că avea între 40 și 50 de ani, de statură mică, slab, negricios la față și purta mustață.

— Descrie-l pe bărbatul căruia i-ai furat geamantanul.

— Era un bărbat tînăr, pînă în 25 de ani, brunet și înalt, așa ca mine . . .

— Mai ai și altceva de spus în susținerea declarației tale ? îl întrerupse Apostolescu.

— Nu.

— Dane, dă telefon la arest și cere să trimită după domnu' Kisantal !

Cîteva minute mai tirziu, cînd bănuitul părăsea biroul, între doi subofițeri, Apostolescu atrase atenția ultimilor :

— Domnul va primi cameră separată, ca să poată medita în liniște asupra discuției avute cu noi !

— Brr . . . Na, că-i miezul nopții ! spuse obosit Simionescu, în timp ce o mașină a miliției îi ducea spre hotel. Și astăzi am sărit peste masă . . . Cred că nu mai este mult și ne vom dezobișnui de năravul ăsta vulgar ce se cheamă masă . . .

— Ce părere ai despre „amicul nostru" Kisantal ? întrebă Apostolescu, fără să țină seama de monologul indignatului său colaborator.

— Că este cel mai mare mincinos pe care l-am întîlnit vreodată . . .

— Iar ești modest ! îl tachină Apostolescu.

— Sigur, unii sînt leșinați de foame și alții au chef de glume . . . indiscutabil . . . discutabile !

— Dacă vrei, putem mînca. La restaurant e deschis pînă tirziu.

— A mînca la ora asta înseamnă a zice aleluia la puținele ore de somn care ne-au mai rămas . . . Mai bine luăm puțină ciocolată și o ronțăim în camerele noastre.

— Facă-se voia ta ! A zis odată un sfînt . . . căruia, mă scuzi, dar i-am uitat numele . . . Probabil că-i mult de atunci, că altfel, doar știi, am memorie bună !

— De unde dracu' atîta chef de bancuri la ora asta ? întrebă Simionescu măsurîndu-și reprobator prietenul.

— Asasinul e în mina noastră și asta mă liniștește mai mult decît ar putea s-o facă două tuburi de carbaxin ingerate dintr-o dată — rosti Apostolescu, cu satisfacție, în momentul în care mașina opri în fața hotelului unde erau cazați.

CAPITOLUL XX

SUPOZIȚIA LUI APOSTOLESCU

A doua zi dimineața se aflau în cofetăria de lîngă inspectorat și, după un obicei statornicit de mult, își savurau cafelele fumînd.

— Șefule, trecem la problema zilei ? De exemplu, cu ce scop l-ai izolat pe Kisantal ?

— După ce-ai plecat tu din birou, pentru a verifica dacă pe obiectele din geamantanul de la gară se află amprentele lui Kisantal, l-am luat din scurt cu banii pe care susținea că i-a ascuns în Biserica Franciscanilor. După ce mi-a afirmat că poate să indice cu ușurință locul unde și-a ținut banii doriți și că dacă ne deplasăm acolo îmi va arăta fără greș locul respectiv, cînd i-am cerut să-mi indice printr-o schiță poziția sfîntului care i-a vegheat fondurile, s-a dezumflat . . .

— Ei urmărea să stabilească locul ascunzătorii în prezența noastră, după ce vedea interiorul bisericii — aprobă Simionescu.

— Exact ! Și pentru că nu-i prost, a recurs la o strategemă. Invocînd o criză de memorie, a cerut un răgaz de gîndire. În realitate, el spera să iasă din dilemă cu sprijinul celor de la arestul preventiv. Izolîndu-l, i-am exclus această posibilitate.

— Raționamentul este corect, dar nu înțeleg de ce atîta tevatură pentru cei 9 300 de lei ?

— Dane, dacă el reușește să dovedească că a posedat suma pe care ne-a indicat-o înainte de a ieși din închisoare — deci înainte de asasinarea Katharinei

Liehn, înseamnă că înlătură mobilul omorului — jaful ! —, deoarece, avînd din ce trăi, n-ar fi avut nici un interes să ucidă. În caz contrar, cînd noi dovedim că el nu poseda nici un fel de resurse financiare, vom produce justiției o probă suplimentară de vinovăție.

Simionescu își înclină capul aprobator și întrebă :

— Ce părere ai despre basmul cu geamantanul de la gară ?

— E un tip foarte ingenios. De altfel, cu îndelungata lui experiență de închisoare, nici nu-i de mirare. În primul rînd a mers pe varianta găsirii unei recipise, apoi — dovedindu-i, prin propriile sale amprente, că a umblat cu geamantanul înainte de a fi fost depus la bagajele de mînă — schimbă tactica și recunoaște un furt banal, pentru care pedeapsa este incomparabil mai mică ca cea prevăzută în cazurile de omucidere.

— Și oare este exclus ca depoziția lui să fie reală ? N-ar fi pentru prima oară cînd am constata — contrar proverbului „corb la corb nu-și scoate ochii !“ — că hoții se fură și între ei ! Plecînd de la acest principiu, de ce n-am admite că Kisantal, un găinar de mina șaptea, a avut ghinionul să fure valiza adevăratului criminal ?

— Dane, trebuie să recunosc că dubiul tău pare justificat. Mai cu seamă că, în favoarea afirmației sale mai există și un alt argument : dacă victima, Katharina Liehn, a fost ucisă, jefuită și abandonată în jurul orei șase seara, de ce geamantanul este depus la gară la ora unsprezece noaptea ? Oricît aș încerca să mă transpun pe poziția criminalului, nu pot pricepe logica care l-a guvernat ! După părerea mea — de criminal, evident ! —, avem de ales între două alter-

native : prima, să dispar rapid din oraş, indiferent în ce direcţie, şi a doua, să depun imediat geamantanul la „bagaje de mînă". Criminalul recurge la ultima alternativă, dar după cinci ore ! De ce la un interval atît de mare ? !

Simionescu profită de faptul că fata care servea în cofetărie s-a apropiat de masa lor şi mai comandă două cafele.

— Ei bine, faptul că geamantanul a fost depus atît de tîrziu la gară reprezintă un argument puternic în sprijinul declaraţiei lui Kisantal. Într-adevăr, există un tren accelerat care pleacă spre Bucureşti — în jurul orei nouă şi jumătate — şi opreşte la Predeal cam pe la zece seara. Dacă din momentul sosirii trenului la Predeal mai adăugăm o oră, pentru a reveni la gara Braşov, ajungem la ora unsprezece, cînd s-a depus geamantanul la bagaje de mînă ! Deci deosebit de faptul că în acest fel se explică întîrzierea cu care s-a depus geamantanul, depoziţia lui Kisantal este, aparent, veridică !

— Atunci ce avem cu el ?! sări Simionescu, care, grăbindu-se să soarbă din cafeaua ce-i fusese tocmai atunci adusă, îşi opărise gura.

— Am spus „aparent veridică", deoarece există şi elemente care o infirmă ! În primul rînd, trebuie reţinute declaraţiile celor trei martori, vecini cu Katharina Liehn, cu privire la semnalmentele criminalului . . .

— De cînd ai început să pui atîta bază pe depoziţiile martorilor ?

— E adevărat că sînt foarte sceptic cînd trebuie să uzez de informaţiile lor — deoarece de cele mai multe ori sînt derutante —, totuşi acest principiu, ca toate

principiile de altfel, nu exclude excepțiile ! Dacă n-ai să omiți exactitatea cu care au furnizat datele pentru alcătuirea portretului-robot, ai să fii de acord că am avut șansa să găsim niște martori pe al căror cuvînt se poate conta. În concluzie, nu putem trece atît de ușor peste asemănarea flagrantă a descrierii criminalului cu cea a lui Kisantal. Acum, deosebit de asemănare, trebuie să ținem seama și de faptul că întreaga declarație a lui Kisantal a fost astfel concepută încit să pară strict veridică, dar în fond ea este complet necontrolabilă ! Cînd l-am întrebat cine l-a mai văzut, în timpul peregrinării sale de la Brașov la Predeal și înapoi, mai întîi mi-a vorbit despre țăranca din compartiment, apoi despre controlorul din tren, la care s-a grăbit să-i descrie uniforma ce o purta și care-i comună tuturor feroviarilor noștri . . .

— Stai, șefu' ! Să nu exagerăm. În fond, n u-i greu să verificăm cine au fost controlorii de pe acceleratul Brașov-București acum trei zile . . .

— Știi ce-o să se întîmple ? Nici unul nu-și va aminti de prezența lui Kisantal, iar acesta va susține că, probabil, feroviarul pe care l-a văzut nu era de serviciu și se afla numai întîmplător în tren. Deci ajungi tot la același numitor : traseul urmat de el nu poate fi controlat . . .

— Și femeia de la toaletă ?

— Tu ai văzut vreodată, la o toaletă publică o îngrijitoare cu părul căzînd în valuri pe umeri sau cu o coafură montantă ?

— Mai lipsește să mă întrebi dacă le-am văzut purtînd rochii din mătase naturală și părul platinat ! Nu, recunosc că n-am văzut așa ceva și, în aceeași măsură, nici nu înțeleg unde vrei să ajungi !

— Toate îngrijitoarele stabilimentelor amintite poartă părul acoperit cu o basma, deoarece acesta este singurul mijloc de a-şi proteja părul de mediul înconjurător. Dacă toată lumea ştie asta, în mod firesc o ştie şi Kisantal. În loc să-i descrie figura sau veşmintele, el s-a limitat la un amănunt universal valabil : basmaua ! . . .

— Putem verifica . . .

— O vom face, bineînţeles ! Dar n-o să obţinem nimic. Toată povestea lui se bazează numai pe echivocuri, care să-i permită o infinitate de posibilităţi de retractare şi rectificare, în cazul în care l-am încolţi.

Apostolescu făcu o pauză pentru a-şi aprinde o nouă ţigară, apoi, după ce sorbi din cafea, reluă :

— S-ar putea să consideri argumentarea mea ca discutabilă şi eu recunosc că n-aş putea să o susţin mai bine decît am făcut-o pînă acum. Dar asta n-are nici un fel de importanţă, deoarece argumentul meu, de rezistenţă, este cu totul altul ! Kisantal, în dorinţa lui de a-şi face depoziţia cît mai convingătoare, a comis o mare greşeală. Cînd i-am cerut să descrie persoana căreia i-a subtilizat valiza, ne-a furnizat propriile sale semnalmente (foarte înalt, tînăr şi brunet) adăugînd : „. . . era, aşa, ca mine". Pricepi ce-a urmărit prin asta ?

Simionescu îl privi în tăcere cîteva clipe, apoi spuse :

— Vrei să insinuezi că a dorit să creeze o confuzie atît printre noi cît şi printre martori ?

— Nu insinuez, ci susţin că asta a urmărit ! Ştiind că s-a întîlnit cu cîţiva vecini ai victimei, şi-a luat o măsură de precauţie pentru eventualitatea unei con-

fruntări cu ei. Atunci cînd martorii vor recunoaşte în persoana lui pe vizitatorul victimei, Katharina Liehn, el se va apăra susţinînd că se face o confuzie datorită unei asemănări întîmplătoare.

Simionescu îşi clătină capul cu nehotărîre, apoi spuse :

— S-ar putea să ai dreptate, totuşi, deocamdată, această afirmaţie nu valorează mai mult ca oricare altă prezumpţie.

— Dane, e adevărat că toate afirmaţiile mele sînt bazate în special pe fler, care, nematerializat prin probe, nu poate egala valoarea unui ou stricat. Să ştii încă că la geneza ipotezei enunţate a stat ceea ce aş putea numi o greşeală grosolană a lui Kisantal. Noi ştim că asasinul, contrar calităţii declinate victimei din strada Aninoasa, nu era medic. Dovada rezultînd din remarca martorei Meşteru, vecina victimei, cu privire la felul cum a tratat acesta zgîrietura de la mina Katharinei Liehn. Ei bine ! În aceste condiţii, în care criminalul din tren nu era medic, de ce şi-a declinat această calitate în faţa primului venit, Kisantal ? Ba, mai mult ! A declarat în continuare că a fost să-şi viziteze o mătuşă. Oare să fi fost chiar atît de idiot acest criminal încît să nu-şi fi dat seama că bărbatul cu care a băut s-ar putea transforma într-un martor de îndată ce miliţia îi va difuza semnalmentele ? Dacă adaugi la această ciudăţenie faptul că asasinul ştia mai bine ca oricine sub ce formă s-a prezentat victimei, vei fi edificat !

— De, şefu', ce să spun ? . . . Să fiu al naibii dacă n-ai dreptate ! aprobă Simionescu, de data asta fără reţineri.

— Din păcate nu pe tine trebuie să te conving, ci pe procuror . . . și pentru asta avem nevoie de probe — spuse îngîndurat Apostolescu privindu-și ceasul.

Simionescu înțelese aluzia și chemă picolița pentru a-i plăti.

În timp ce mergeau spre inspectorat, Simionescu întrebă :

— De ce nu i-ai pomenit lui Kisantal despre dublul asasinat de la Sibiu ?

— Pentru a dovedi o omucidere petrecută cu mai bine de două luni în urmă, ne trebuie un răgaz pe care nici un procuror n-o să fie dispus să ni-l acorde. Spre deosebire de victimele de la Sibiu, cazul Liehn este încă „cald" și deci mai ușor de imputat. Abia după ce vom produce probele de încriminare pentru acest caz, și deci criminalul se va afla la dispoziția noastră, trecem la cel anterior.

— Of ! Și procurorii ăștia . . . parcă sînt aliați cu criminalii, nu cu noi ! spuse cu necaz Simionescu.

— Nu, Dane, n-ai dreptate ! Prezența lor, deși, prin aviditatea lor după probe, ne obligă să punem partea formală înaintea celor tehnice, reprezintă un stimulent pentru anchetator, deoarece îl obligă să deschidă bine ochii și să se miște repede. Cu toate că unii dintre ei sînt excesiv de meticuloși, totuși, trebuie să recunoaștem că fără controlul efectuat de ei s-ar putea ajunge la aspecte cu mult mai neplăcute decît cele izvorîte din nemulțumirea noastră . . . Mă refer la încriminări gratuite și reținere abuzive !

CAPITOLUL XXI

INVESTIGAȚII

— Dane — începu Apostolescu de îndată ce intrară în birou —, ia dă tu „un pic“ telefon la arest și cere să ni-l trimită „nițel“ sus pe domnul Kisantal !

Simionescu se conformă cererii și, cîteva minute mai tîrziu, presupusul criminal, încadrat de doi subofițeri, intră în birou.

Apostolescu îi rugă pe subofițeri să aștepte pe culoar.

În timp ce Kisantal lua loc pe scaunul oferit de Apostolescu, acesta îi examină cu atenție fizionomia și ajunse la concluzia că patul oferit la arest nu i-a afectat în mod vizibil moralul. Ba, mai mult, nu părea nici barem resemnat. Era pur și simplu calm și stăpîn pe el.

— Aș vrea să continuăm discuția începută azi-noapte — începu Apostolescu.

— Vă stau la dispoziție — se oferi el cu bunăvoință.

— Să știi că am stat de vorbă cu îngrijitoarea toaletei din gară și, cu toate că i-am arătat și fotografia ta, nu și-a amintit să te fi văzut pe acolo acum două nopți — blufă Apostolescu. De ce ne-ai indus în eroare ?

— Probabil că ați discutat cu femeia din celălalt schimb — tatonă el.

— Am discutat cu femeia care a lucrat în noaptea de luni spre marți, adică cu cea care ar fi trebuit să te vadă.

— Ce vină am eu dacă îngrijitoarea toaletei are memoria scurtă ? — răspunse el netulburat.

— Şi dacă am să-ţi mai spun că s-a discutat, prin telefon, cu cei doi controlori ai trenului accelerat Bucureşti-Braşov şi nici unul dintre ei nu şi-a amintit de tine, ce-ai să mai spui ?

— Cîţi călători sînt într-un tren . . .

— Mai întîi că nu toţi călătorii dau bacşiş controlorilor şi apoi este greu să nu remarci prezenţa a doi călători care depăşesc 185 de centimetri. Deci controlorul de care ne-ai vorbit trebuia să-şi amintească de tine şi de cel căruia i-ai furat valiza, nu ?

— Eu nu pot decît să vă repet că totul s-a petrecut aşa cum v-am declarat. Dacă spuneţi că nici unul dintre controlori nu şi-a amintit de mine, înseamnă că cel cu care am stat eu de vorbă nu era de serviciu . . . În fond, ce vină am eu că nu l-aţi putut găsi pe cel care m-a văzut şi care nu se poate să nu-şi amintească de mine — răspunse el ridicîndu-şi umerii, într-un gest care demonstra că el a făcut tot posibilul pentru a clarifica lucrurile.

Apostolescu aruncă o privire semnificativă lui Simionescu, care, lăsîndu-şi pleoapele să cadă uşor, îi răspunse în acelaşi mod : „În regulă, şefu', ai avut dreptate".

— Bine, să trecem peste asta — spuse Apostolescu, satisfăcut că strategema sa eliminase pierderea unui timp preţios pentru depistarea unor martori inexistenţi. Te rog să-mi spui ce-ai făcut răsalaltăieri, adică luni 11 decembrie, începînd cu ora două după-amiaza?

Kîsantal se gîndi puţin, apoi răspunse scurt şi precis :

— La ora două am luat masa la Cabana Schiorilor. După ce-am terminat de mîncat, m-am dus la mine în

cameră și m-am culcat. Cînd m-am trezit din somn era trecut de patru. După ce m-am îmbrăcat, am plecat spre Brașov. La ora cinci am ajuns la restaurantu' „Postăvaru'", unde m-am așezat la o masă, în braserie, și am întrebat de chelneru' Nedelescu. Spunîndu-mi-se că și-a terminat tura și a plecat, am cerut ceva de mîncare și am băut bere pînă la ora șase fără ceva, cînd am părăsit localu' și m-am dus la Nedelescu acasă . . .

— Un moment. Ce treabă aveai cu acest Nedelescu ?

— Este o cunoștință mai veche de-a mea și, întîlnindu-l acum cîteva zile, mi-a spus că ar dori să cumpere niște aur pentru a-i face un inel soției sale . . .

— Deci te-ai dus să-i oferi spre cumpărare niște aur ?

— Da.

— De unde aveai aur de vînzare ?

— N-aveam nici un fel de aur, dar m-am gîndit că aș putea să-l păcălesc cerîndu-i un avans, în scopul de a scoate obiectul de la o persoană unde-l lăsasem amanet.

— Deci te-ai dus la el acasă ?

— Da.

— Pe ce stradă locuiește ?

— Stă pe strada Rahova la număru' . . .

— De unde-i cunoșteai adresa ?

— El mi-a dat-o, spunîndu-mi că, dacă nu-l găsesc la „Postăvaru'", să mă duc la el acasă.

— Continuă.

— M-am dus la el, dar nu era acasă. Soția lui mi-a spus că încă nu s-a înapoiat și mi-a sfătuit să-l caut

la restaurantu' „Prahova", deoarece 'ntotdeauna se oprește acolo cînd vine spre casă. I-am ascultat sfatul și m-am dus să-l caut unde m-a trimis, dar nu era acolo. Crezînd că totuși poate să vină, am mai rămas vreo jumătate de oră acolo și l-am așteptat bînd o bere, dar, văzînd că nu mai apare, mi-am spus că poate s-a dus direct acasă și am pornit din nou spre locuința sa . . .

— Un moment ! La ce oră i-ai făcut prima vizită ?

— Păi, cit am făcut de la „Postăvaru'" pînă la el acasă, cred că vreo zece minute, asta înseamnă că la ora șase am fost la el.

— Și a doua vizită, după ce l-ai căutat și la restaurantul „Prahova" ?

— Jumătate de oră mai tîrziu, adică la șase jumătate.

— De unde știi atît de bine cît era ceasul ?

— Pentru că, atunci cînd am părăsit restaurantu' „Postăvaru'", un consumator din local m-a rugat să-i spun cît este ora. Era ora șase fără zece minute.

— Continuă. Deci ai plecat din nou spre locuința lui Nedelescu.

— Cînd am ajuns pentru a doua oară la el și am văzut că tot nu s-a înapoiat acasă, mi-am spus că ar putea să fie la restaurantul din gară și am plecat acolo. După ce-am ajuns în restaurant și am văzut că nu era nici acolo, am început să mă plimb prin gară pentru a căuta o fată să mă distrez. În timp ce umblam prin gară, l-am văzut pe domnu' acela căruia i-am luat geamantanu', restu-l cunoașteți . . .

— Ce-ai făcut după ce-ai depus geamantanul la bagaje de mînă ?

— Pentru că era prea tîrziu ca să mă mai întorc la Cabana Schiorilor şi n-aveam unde dormi, m-am dus din nou la Nedelescu acasă. Încă nu se înapoiase cînd am ajuns la el, dar a venit foarte curînd şi am dormit peste noapte acolo.

— I-ai vîndut ceva ?

— Nu.

— Mai ai ceva de adăugat pentru a-ţi susţine alibiul ?

— Deocamdată nu-mi amintesc. În orice caz, tot ce v-am spus corespunde cu adevăru' . . . Doar ştiu că dumneavoastră veţi verifica tot ce-am declarat.

Apostolescu îi făcu un semn lui Simionescu şi acesta se ridică şi-i chemă pe subofiţerii care aşteptau pe culoar.

— Chemăm persoanele care l-au văzut intrînd in locuinţa victimei pentru confruntare ? întrebă Simionescu după plecarea lui Kisantal.

— Nu. Mai avem timp. Mergem să discutăm cu chelnerul.

Fură inspiraţi cînd se duseră mai întîi la restaurantul „Postăvarul". Nedelescu era de serviciu.

Făcură cunoştinţă cu el în biroul responsabilului localului. Era un bărbat de statură mijlocie, cu figura rotundă, cu o chelie impecabilă.

După ce Apostolescu ii spuse ce dorește, chelnerul începu să relateze :

— Pe domnul Kisantal l-am cunoscut prin anii 1962—1963, cînd a venit la restaurantul „Postăvarul", unde fac serviciul și acum, și a chefuit cîteva zile la rînd. De atunci nu l-am mai văzut pînă luna trecută, cînd a inceput din nou să vină în restaurant. În ziua de 9 decembrie, deoarece nu prea aveam clienți în local, am stat de vorbă mai mult ca de obicei. Cu această ocazie mi-a povestit că este barman la un local din Predeal și, stînd cam rău cu gestiunea, ar vrea să vîndă un ceas de aur. I-am spus că vreau să-l văd și, dacă-mi convine, am să-l cumpăr, deoarece intenționam, oricum, să-i fac cadou soției mele un inel. Știți — explică el — pentru un bijutier nu-i o problemă să transforme capacele unui ceas într-un inel. Nu ?

Apostolescu dădu aprobator din cap și-l rugă să-și continue relatarea.

— Sîmbătă, 11 decembrie, am terminat serviciul pe la ora patru după-amiaza și în drum spre casă m-am întilnit cu niște prieteni de-ai mei și ne-am dus să ne cinstim. Dar pînă la urmă ne-am încurcat și am ajuns acasă tîrziu, cred că era aproape unsprezece noaptea.

Cînd am intrat în casă, soția mea mi-a spus că sînt așteptat înăuntru de un domn care m-a căutat toată după-amiaza. În bucătărie, l-am văzut pe domnul Kisantal stînd pe un scaun și ținînd între picioare o servietă. Mi-a spus că atunci venise și el, dar m-a mai căutat de două ori, odată pe la ora șase și încă o dată pe la șase și jumătate. După ce l-am întrebat ce dorește, mi-a spus că

a venit să-mi aducă ceasul despre care discutasem, dar, negăsindu-mă acasă, a vîndut o parte din capace unei ospătare de la restaurantul „Postăvarul", iar restul l-a lăsat la un prieten de-al lui şi, dacă mă interesează, poate să mi-l aducă a doua zi la restaurant. I-am răspuns că nu mă mai interesează, deoarece mi-am cheltuit banii la cheful pe care-l făcusem. Atunci el mi-a explicat că nu mai are nici un tren spre Predeal şi, întrucît a doua zi tot avea treabă în Braşov, m-a rugat să-l las să doarmă la mine. M-am jenat să-l refuz şi am acceptat să rămînă peste noapte la noi. După ce soţia mea ne-a servit ceva de mîncare, m-am culcat cu el în acelaşi pat. A doua zi am plecat împreună de acasă. Cînd am ajuns în bulevardul Republicii, ne-am despărţit. Eu m-am dus spre serviciu, iar el a zis că are puţină treabă la „Gospodina". De atunci nu l-am mai văzut — îşi termină Nedelescu relatarea.

— Domnule Nedelescu, vă rog să faceţi un efort de memorie şi să precizaţi ora exactă cînd aţi ajuns acasă — ceru Apostolescu.

— Tot ce pot să vă spun este că gaşca s-a spart atunci cînd unul dintre noi a spus că e aproape ora unsprezece şi, dacă nu se duce repede acasă, îl mănîncă nevastă-sa. E adevărat că restaurantul la care am fost nu-i departe de locuinţa mea, dar, băut cum eram, nu ştiu dacă am venit direct acasă sau am mai zăbovit pe străzi pentru a mă mai aerisi.

— Am dori să stăm de vorbă şi cu soţia dumneavoastră. Credeţi că la ora asta e acasă ?

Martorul confirmă şi anchetatorii, după ce-şi luară rămas bun de la el, părăsiră localul.

Femeia care le deschise ușa, deși părea să fi depășit 45 de ani, probabil că în realitate era mai tînără cu cinci ani. Avea figura unui om blazat și consumat prematur de muncă.

Apostolescu îi explică ce dorește și soția lui Nedelescu începu să relateze :

— Într-adevăr, domnul a cărui fotografie mi-ați arătat-o a dormit la noi în noaptea de luni spre marți . . . Și, vă rog să mă credeți, n-a fost deloc ușor să mă culc cu copiii în bucătărie, pentru a-l lăsa pe domnul acela să doarmă în patul meu . . . Dar ce puteam să fac ? . . . Aștia sînt prietenii soțului meu . . . Dau buzna peste oameni, fără pic de rușine — spuse ea cu silă și dezaprobare.

— Vă rog să-mi spuneți tot ce știți, de cînd a venit prima oară și pînă a plecat a doua zi — o readuse Apostolescu pe făgașul care-l interesa.

— A venit la ora șase seara și a cerut să vorbească cu soțul meu. I-am răspuns că n-a venit încă acasă și nu-i exclus să se fi oprit, așa cum îi e obiceiul, cu vreunul dintre bețivanii lui la restaurantul „Prahova". Atunci el mi-a spus că se duce să-l caute acolo, dar, puțin mai tîrziu, adică pe la șase jumătate, s-a înapoiat și mi-a spus că nu l-a găsit. Cînd a venit a doua oară înapoi, mi-a povestit că este barman la Predeal și trebuie neapărat să vorbească cu soțul meu, fără să precizeze ce anume. După aceea mi-a spus că el mai are puțină treabă prin oraș și că va reveni mai tîrziu. După cîteva ore, adică la ora unsprezece, a revenit și, pentru că soțul meu încă nu se înapoiase, l-am poftit să aștepte în bucătărie, care la noi, dato-

rită lipsei de spaţiu, ţine loc şi de sufragerie. Cînd a venit soţul meu, le-am servit ceva de mîncare la amîndoi, apoi, aşa cum v-am mai spus, ei s-au culcat în casă, iar eu în bucătărie. Asta-i tot ce ştiu.

— Doamna Nedelescu, vă rog să ne mai daţi cîteva lămuriri.

— Vă ascult.

— Cînd domnul Kisantal a venit la dumneavoastră prima oară avea la dînsul vreo servietă ?

— Da. Tot timpul a avut cu el o servietă maro.

— Dacă aţi vedea-o, credeţi că aţi putea s-o recunoaşteţi ?

— Cred că da.

— Spuneaţi că după ce domnul Kisantal a venit la dumneavoastră ultima oară, cînd l-aţi poftit în bucătărie, s-a mai scurs un anumit timp pînă a venit şi domnul Nedelescu acasă. Vă rog să precizaţi, la ce interval de timp a sosit şi soţul dumneavoastră acasă ?

— Cred că după o oră sau chiar o oră şi ceva.

— Perfect. Vă rog să-mi mai spuneţi, cum se face că aţi reţinut atît de bine orele la care v-a vizitat domnul Kisantal ?

— Păi l-am întrebat eu, deoarece ceasul nostru e stricat şi voiam să mă orientez asupra întîrzierii soţului meu.

— Vă mulţumesc, doamnă. La revedere.

— Ce părere ai, Dane ?

— Că i s-a cam ferfeniţit alibiul.

— După părerea mea, lucrul cel mai ambarasant este provocat de decalajul de timp între invitarea lui

Kisantal în locuința martorilor și sosirea lui Nedelescu acasă. Dacă Nedelescu s-a înapoiat acasă pe la unsprezece, iar Kisantal l-a așteptat o oră...

— Înseamnă că a fost la ei la ora zece...

— Exact! Și atunci cum a putut să predea valiza la bagaje de mînă la ora unsprezece?

— Să nu uităm că Nedelescu, după propria-i declarație, a venit cam cuculică acasă... așa că ora unsprezece putea, la fel de bine, să fie și douăsprezece!

— De acord. Dar cum e cu servieta? Dacă a furat-o din tren, în același timp cu valiza, adică în jurul orei zece—zece și jumătate, cum de-a avut-o la el la ora șase, cînd a făcut prima vizită la Nedelescu acasă? Probabil că nouă ne scapă ceva... — zise gînditor Apostolescu.

— Faptul că a avut servieta Katharinei Liehn cu mult înainte de a se fi putut întoarce de la Predeal cu valiza pe care a pretins că a furat-o în tren dovedește că declarația lui este gratuită...

— Dane — îl întrerupse cu duritate Apostolescu, — vrei să mă convingi că s-a aflat în posesia geamantanului cu multe ore înainte de ora zece și jumătate?! Nu-ți mai pierde timpul! Asta o știm deja! Pe mine mă preocupă altceva... Nu pot să înțeleg unde a stat geamantanul din momentul în care criminalul a părăsit casa victimei, adică șase—șase și jumătate, și cel în care el a fost depus la gară, adică aproximativ ora unsprezece! Pricepi?

— Pricep, dar nu știu! se răți îmbufnat Simionescu.

— Ai vreo propunere?

— Da. S-o căutăm pe ospătărița căreia, conform declarației lui Nedelescu, Kisantal i-ar fi vîndut o parte dintr-un capac de aur . . .

— . . . Și după aceea să vedem cu cine a avut de discutat, a doua zi după crimă, la „Gospodina" ?

— Întocmai — răspunse Simionescu, în timp ce privea cu suspiciune zîmbetul care începuse să se contureze, ca un evantai, în extremitățile ochilor lui Apostolescu, spre tîmple.

— În regulă. Sînt de acord cu sugestia ta . . . Mergem la gară !

Simionescu îl privi un moment surprins, încercînd să-i ghicească gîndurile, apoi realiză ideea superiorului său și spuse :

— Ai dreptate. Tot acolo trebuie să găsim explicația care lipsește . . .

CAPITOLUL XXII

CHEIA PARADOXULUI

În timp ce se angajau pe peronul care ducea la bagaje de mînă, Simionescu spuse :

— Ar mai fi o posibilitate, șefu' . . . A avut un complice care a depus geamantanul în locul lui, pentru a-i asigura astfel un alibi.

— Dacă ar fi avut, într-adevăr, un complice, nu mai avea nevoie să depună geamantanul la gară și

să-şi asume un risc în plus — replică Apostolescu clătinîndu-şi capul.

Cînd intrară în depozitul de bagaje, fură întîmpinaţi de o femeie voinică, de aproximativ 40 de ani, îmbrăcată într-un halat albastru.

Anchetatorii se recomandară şi aflară că stau de vorbă cu Angela Sorescu, unul din cei trei lucrători care răspundeau, pe schimburi, de depozitul de bagaje.

— Probabil că sînteţi la curent cu faptul că un hoţ s-a folosit de depozitul dumneavoastră pentru a ascunde o valiză cu obiecte jefuite ? începu Apostolescu.

— Da, am aflat . . .

— Rugămintea noastră este să ne spuneţi dacă, pe baza unei adeverinţe eliberate de depozitul dumneavoastră, s-ar putea stabili ora aproximativă a depunerii unui colet ?

— Da, sigur că se poate. Mai întîi, trebuie văzut care dintre lucrătorii noştri a primit coletul, astfel stabilindu-se schimbul, apoi, ţinîndu-se seama de seria adeverinţelor eliberate de schimbul respectiv, se pot aprecia chiar şi orele de primire.

— Ne-aţi ajuta foarte mult dacă aţi reuşi să delimitaţi ora la care s-a depus coletul care ne interesează — zise Apostolescu, scoţînd adeverinţa respectivă din portofel şi înmînînd-o funcţionarei.

Aceasta o luă, se uită la serie şi spuse :

— Mai întîi, această adeverinţă este detaşată din carnetul lui Iacobescu, care preia schimbul după mine, la ora zece seara. Acum, pentru a putea aprecia şi mai bine ora depunerii coletului, trebuie să vedem la ce serie s-a oprit colegul meu în ziua anterioară . . .

Ştiţi, fiecare dintre noi are un carnet de adeverinţe personal şi la sfîrşitul schimbului trebuie să predea banii încasaţi pe un borderou, unde înregistrează şi seria la care s-a oprit.

Apostolescu dădu aprobator din cap.

— Am să vă rog să mă aşteptaţi cîteva minute, pînă mă duc la casierie să văd cu ce serie a început colegul meu eliberarea adeverinţelor în ziua care vă interesează.

— Duceţi-vă liniştită, în afară de noi alţi hoţi n-au ce să mai caute aici — glumi Simionescu, cînd văzu că se codeşte.

Femeia zimbi şi porni spre uşă cu ochii pe adeverinţă.

— Dumnezeule ! exclamă ea, retrăgîndu-şi mîna de pe clanţa uşii şi întorcîndu-se cu faţa spre anchetatori : Ce proastă sînt ! Eu am eliberat această adeverinţă ! . . . Acum îmi amintesc . . .

— Vă rog să-mi relataţi tot ce ştiţi cu privire la primirea coletului — ceru Apostolescu calm.

Funcţionara începu să relateze :

— Tura mea obişnuită este între orele 8 dimineaţa şi 10 seara . . . Ştiţi, lucrăm cite 12 ore şi avem o zi liberă — explică ea. În ziua de 11 decembrie, avînd o problemă personală, l-am rugat pe colegul meu, Iacobescu, să preia schimbul mai devreme . . . Ştiţi — explică ea pe un ton de scuză, — colectivul nostru se înţelege foarte bine şi cînd e cazul ne ajutăm . . .

Apostolescu dădu aprobator din cap şi o rugă să continue relatarea.

— Puţin înainte de ora şapte seara, cînd a venit Iacobescu, m-am dus la casierie şi am predat banii

încasați și carnetul cu adeverințe nefolosite. Cînd m-am întors, Iacobescu s-a dus în spatele magaziei să-și ia halatul din dulap. Nici n-a apucat colegul meu să ajungă în spatele depozitului și la ghișeu s-a prezentat un domn, care mi-a întins o valiză. Eu l-am rugat să mai aștepte puțin, pînă vine colegul meu, deoarece am ieșit din schimb și mi-am predat carnetul de adeverințe. El însă a insistat să-i primesc valiza mai repede, pentru că a venit cu un taximetru și se grăbește. Atunci, pentru a-l servi, l-am întrebat pe Iacobescu dacă îmi dă voie să eliberez o adeverință din carnetul lui. Colegul meu a fost de acord și astfel această adeverință a fost completată de mine.

— Sînteți sigură ? vru să știe Apostolescu.

— Nu există nici o îndoială. Acest 575, care reprezintă numărul bagajului, a fost scris de mine. Dacă nu mă credeți, puteți verifica la casierie seria adeverințelor cu care a început colegul meu să lucreze în seara zilei de 11 decembrie.

— E în ordine. Vă rog să continuați — o invită Apostolescu.

— Cînd am dat adeverința depunătorului, i-am spus că taxa este de 1 leu, dar el mi-a răspuns că n-are bani mărunți și mi-a dat o bancnotă de 5 lei. L-am rugat s-o schimbe undeva, că eu mi-am predat monetarul și n-am de unde-i da restul. El a zis că n-are timp și, luînd adeverința, a plecat. După plecarea cetățeanului, a venit Iacobescu și i-am explicat ce s-a întîmplat, apoi am plecat. În drum spre ieșire, l-am văzut din nou pe cetățeanu' care spunea că este grăbit. De astă dată nu mai era deloc zorit, din contră, se plimba agale prin fața frizeriei.

— Vă rog să precizaţi ora cînd v-a lăsat coletul.

— Între şapte şi cinci—şapte şi zece minute.

— Cînd l-aţi văzut în faţa frizeriei ?

— De îndată ce-am plecat din depozit, adică între şapte şi zece—şapte şi un sfert.

— Aţi putea să-l descrieţi pe depunătorul coletului 575 ?

— Da, cu oarecare aproximaţie. Era un bărbat tînăr, înalt şi arătos.

— Mai reţineţi cum era îmbrăcat ?

— Da, avea o scurtă din fiş de culoare închisă, cred că era maro, şi în picioare purta ghete de ski.

— Aţi mai observat şi altceva la el ? insistă Apostolescu. De exemplu, dacă avea vreun pachet cu el ?

— Nu, n-am remarcat nici un pachet, în schimb avea o servietă mare de culoare maro.

— Dacă l-aţi mai vedea, credeţi că aţi putea să-l recunoaşteţi ?

— Cred că da.

— Ne-aţi ajutat mai mult decît vă închipuiţi. Vă mulţumim.

— Of ! suspină satisfăcut Simionescu, în timp ce mergeau spre ieşirea gării.

— Of ! răspunse pe acelaşi ton Apostolescu.

După ce se suiră în maşina miliţiei, Apostolescu îşi consultă amicul :

— E ora trei, mergem la restaurant ?

— Deşi nu sînt de acord să luăm masa, deoarece în ultimul timp am renunţat la acest obicei fără sens, nu vreau să-mi supăr şeful.

— Du-ne te rog la restaurantul „Postăvarul“ — ceru Apostolescu șoferului, apoi, întorcîndu-se spre Simionescu, continuă, cu nevinovăție.

— N-aș vrea să spui, cîndva, că ai avut un șef care te-a terorizat. În afara orelor de serviciu, ești liber să faci ce vrei . . .

— Există astfel de ore ?

Apostolescu îl privi amuzat, apoi, ridicînd din umeri, răspunse :

— Sincer vorbind, nici eu n-am aflat încă . . . Apropo, ca să fie clar — continuă el impasiv, — n-am spus că mergem la „Postăvarul“ să mîncăm, ci s-o audiem pe ospătărița la care, după unii martori, Kisantal i-ar fi vîndut un capac de ceas din aur.

CAPITOLUL XXIII

CEASURILE DE AUR

După ce Nedelescu le servi niște fripturi excelente — cum, probabil, numai cei care sînt prieteni cu chelnerii pot mînca —, se limitară numai la cite o sticlă de bere, deoarece ziua lor de muncă încă nu era terminată.

Cînd chemară chelnerul pentru achitarea notei de plată, Apostolescu întrebă :

— Domnule Nedelescu, ai aflat cumva, întîmplător, cine este salariata care a cumpărat de la Kisantal capacele de aur ?

— Mărturisesc că, după ce-am discutat cu dumneavoastră, am fost şi eu curios să ştiu cu cine tratase oaspetele meu. Întrucît avem o singură femeie ospătar, m-am adresat ei. Dar, nu ea le-a cumpărat, ci, din cîte auzise de la un coleg, o altă fată, care lucrează la „Gospodina".

— Colega dumneavoastră mai este aici ?

— Nu, şi-a terminat tura la ora două.

— V-a spus cine anume de la „Gospodina" a cumpărat ceasul ?

— Da, Ana Palescu.

Anchetatorii mulţumiră şi plecară spre magazinul alăturat restaurantului „Postăvarul".

■

— Am dori să discutăm cu Ana Palescu — se adresă Apostolescu casierei de la „Gospodina".

Fără să-şi ridice privirea de la bancnotele soioase pe care le număra, strigă peste umăr :

— Ani ! . . . Te caută cineva.

Aproape imediat irupse din dosul unei uşi o fetişcană, pînă în 18 ani, cu faţa roşie şi părul blond.

Căută cîteva clipe cu privirea la cei prezenţi şi, probabil nemulţumită că nu vede nici o cunoştinţă, se adresă casierei :

— Cine mă caută, Iulişca ?

— Noi vă căutăm — interveni Apostolescu. Am dori să stăm puţin de vorbă cu dumneata.

— Dar ce treabă aveţi cu mine ? . . .

— Sîntem de la miliţie — şopti confidenţial detectivul.

— Vai, dar ce s-a întîmplat ? !

— Unde putem discuta ?

— Veniţi pe aici — spuse ea speriată şi îi conduse într-o încăpere alăturată, unde se afla un mic birou şi, pe lîngă pereţi, nişte dulapuri metalice.

După toate probabilităţile se aflau în biroul responsabilului unităţii.

— Ia spune-mi, Ani — începu familiar Apostolescu —, îl cunoşti pe domnul ăsta ?

Fata luă fotografia înmînată de anchetator şi, după ce o privi, răspunse intrigată :

— Da, îl cunosc ! Dar ce s-a întîmplat ?

— Ţi-a vîndut un ceas de aur, aşa-i ?

— Nu, numai un capac . . . Dar ce-i de furat ?

— Ia povesteşte-ne cum l-ai cunoscut pe bărbatul care ţi-a vîndut capacul ?

— În după-amiaza zilei de 9 decembrie a intrat în unitatea noastră domnul din fotografie şi mi-a spus că l-a trimis domnul Nedelescu să ne vîndă aur.

— Cînd l-am întrebat ce fel de aur, dînsul mi-a arătat un capac de ceas şi a zis că vrea 50 de lei pe gram. Cum nu costa prea mult şi eu tot doream să-mi fac un inel, am vrut să-l iau, dar colega mea, Maria, care a asistat la discuţie, mi-a spus în ungureşte să fiu atentă, să nu cumpăr o tinichea. Atunci el mi-a spus, tot în limba maghiară, că pot să-l iau fără frică, că e aur marcat. După ce am rugat-o pe colega mea să-mi ţină locul, am plecat cu domnul din fotografie la un atelier de bijuterii şi am cîntărit capacul. Avea

11 grame și i-am dat pentru el 550 de lei. Apoi eu m-am întors la unitate, iar el a plecat pe bulevard în sus.

— Din ziua cînd ai cumpărat ceasul, te-ai mai văzut cu el ?

— Da, trei zile mai tîrziu, adică marți după-amiază, cînd a mai vîndut două ceasuri de aur la colegele mele. După aceea nu l-am mai văzut. . .

— Cum se numesc colegele care ți-au urmat exemplul ?

— Iulia Grigorescu și Veta Haralambie.

— Sînt în unitate acum ?

— Da. Iulia este doamna de la casă, iar Veta lucrează în laborator. Vreți să mă duc să le chem ? întrebă ea, grăbită să scape mai repede.

— Mai întîi, am vrea să știm unde se află capacul pe care l-ați cumpărat ?

— La mine acasă !

— O să trebuiască să ți-l luăm . . .

— De ce să mi-l luați ? Eu l-am plătit . . .

— Legea îți dă dreptul să ceri, inculpatului, restituirea sumei plătite. Acum dă fuga și adu-o și pe Veta aici !

— Dane — zise Apostolescu cînd rămaseră singuri, — pentru a elimina pierderile de timp, pe măsură ce eu audiez, tu le conduci cu mașina noastră acasă și ridici corpurile delicte, în schimbul unei adeverințe. E clar ?

Simionescu răspunse afirmativ.

La ora șase seara, cînd părăsiră magazinul „Gospodina", aveau asupra lor carcasele complete a două

ceasuri de buzunar din aur și un capac solitar, care n-avea nici o legătură cu celelalte două.

— Șefu' — zise Simionescu, în timp ce mașina alerga spre inspectorat, — ce părere ai despre bucata de capac vîndută în ziua de 9 decembrie ?

— Ținînd seama de sculpturile care le are partea exterioară, cred că reprezintă ultimele vestigii ale ceasului jefuit familiei Iakocs.

CAPITOLUL XXIV

CONFRUNTĂRI

A doua zi dimineața, cei doi anchetatori se aflau în biroul maiorului Bogaliu și-i explicau rezultatul investigațiilor din ziua precedentă.

După ce maiorul aprecia probele de încriminare ca concludente, Apostolescu îi rugă să-i găsească trei sau patru bărbați care să corespundă oarecum cu semnalmentele presupusului criminal (înălțime și culoarea părului).

— Doriți să facă parte din efectivele miliției ? întrebă Bogaliu.

— Nici într-un caz ! Cu un avocat bun, ne-ar putea recuza proba. Trebuie să fie niște cetățeni luați la întîmplare, de la vreo instituție sau întreprindere locală.

— Se face — îl asigură maiorul.

— Şi încă ceva, dacă se poate, aş vrea ca martorii să fie îmbrăcaţi ca şi Kisantal, cu haine sport şi în picioare cu bocanci de ski.

— E în regulă. Cînd doriţi să-i aveţi ?

— De dumneavoastră depinde. Eu aş vrea să terminăm cît mai repede posibil.

— La ora zece vor fi la dispoziţia dumneavoastră — îl asigură maiorul.

— Dane, ştii ce-ai de făcut ? întrebă Apostolescu ieşind din biroul lui Bogaliu.

— Să-i aduc aici, pînă la ora zece, pe nepotul şi vecinii victimei Katharina Liehn.

— Nu la zece, ci la nouă jumătate, deoarece mai am o treabă cu ei.

■

La ora nouă şi jumătate, în biroul anchetatorilor se aflau încă cinci persoane : Gustav Waltermann, nepotul victimei, Ioana Meşteru şi soţii Galiceanu, vecinii femeii ucise, precum şi Angela Sorescu, funcţionara de la gară.

V-am chemat pentru a vă ruga să ne ajutaţi la identificarea persoanei pe care aţi văzut-o intrînd la victima Katharina Liehn atît sîmbătă după-amiaza cit şi în ziua uciderii ei. Bănuitul se va afla într-un grup cu alţi bărbaţi, de aceeaşi talie, şi vă revine sarcina de a ne indica care dintre ei este persoana la care v-aţi referit în declaraţiile dumneavoastră. Menţionez, de asemenea, că nu este exclusă nici posibilitatea ca bărbatul care a vizitat-o pe victimă să nu se afle în grupul prezentat. Din cele spuse acum, vă rog să reţineţi

că recunoaşterea presupusului criminal este întru totul la latitudinea dumneavoastră. Dacă mai doriţi vreo lămurire, sînt la dispoziţia dumneavoastră — îşi încheie Apostolescu preambulul.

— Noi stăm pe scaune şi bănuiţii vor fi plimbaţi prin faţa noastră, ca la cinematograf — zise atotştiutor Vasile Galiceanu.

— Nu. Nu tocmai — răspunse amuzat Apostolescu. La noi lucrurile se petrec altfel decît la cinematograf. Grupul va sta în acest birou, iar dumneavoastră veţi intra, pe rînd, cîte unul şi, după ce-i veţi privi, ne veţi comunica ce opinie v-aţi format.

— Dar eu nu l-am văzut niciodată pe vizitatorul doamnei Katy . . . Cum să-l recunosc ? întrebă îngrijorată Ioana Meşteru, vecina de apartament a victimei.

— Pe dumneavoastră v-am chemat pentru altceva. Vă rog să vă apropiaţi de biroul meu şi dumneavoastră la fel, domnule Waltermann.

Cînd cei doi ajunseră la un pas de birou, Apostolescu dădu la o parte ziarul care era întins peste masa de lucru şi descoperi, aşezate pe cristal, două carcase complete ale unor ceasuri din aur, o bucată dintr-un alt capac de ceas din aur şi o servietă mare de culoare maro.

— Aţi mai văzut vreodată aceste obiecte ? Dacă da, precizaţi unde şi cu ce ocazie ? ceru el.

Cu excepţia capacului stingher, martorii declarară că capacele din aur şi servieta au aparţinut victimei din strada Aninoasa.

Apostolescu, după ce le mulţumi, îi spuse Ioanei Meşteru că poate pleca, iar pe ceilalţi patru martori îi conduse în alt birou şi-i rugă să aştepte pînă vor fi chemaţi.

Maiorul Bogaliu introduse în birou doi bărbaţi, de aceeaşi statură cu Kisantal, şi îi recomandă lui Apostolescu.

— Domnul Aurel Mirceoiu, inginer la întreprinderea judeţeană de transporturi auto, şi domnul doctor Hans Linder, medic stomatolog.

În timp ce Apostolescu şi Simionescu strîngeau mîinile noilor veniţi, Bogaliu continuă :

— Cînd m-am angajat să găsesc trei sau patru oameni, care să semene cu bănuitul nostru, am crezut că sarcina va fi foarte uşoară . . . Mi-am spus că, dacă-i dau un telefon antrenorului echipei locale de baschet, problema se va rezolva de la sine. Şi probabil că aşa ar fi fost . . . dacă — spre ghinionul meu ! — echipa nu s-ar fi aflat într-un cantonament pe lîngă Bucureşti . . .

— . . . Şi atunci aţi apelat la jucătorii de baschet care, datorită înaltei lor măiestrii sportive, n-au mai avut loc în cantonamentul echipei — glumi Mirceoiu.

— Spre şansa noastră — răspunse Apostolescu pe acelaşi ton.

În timp ce Apostolescu se apucă să explice celor doi martori ce doreşte de la ei, maiorul Bogaliu ceru să fie adus de la arest presupusul criminal.

— Kisantal — începu Apostolescu, cînd bănuitul fu introdus în birou —, vom trece la efectuarea probei de confruntare cu martorii. Domnii — continuă el,

arătînd spre Mirceoiu și Linder — se vor expune odată cu tine privirilor celor care au văzut un bărbat, cu semnalmentele tale, în niște situații care-l desemnează ca asasinul Katharinei Liehn. În conformitate cu drepturile de apărare, pe care ți le conferă legea, te rog să ne spui dacă constați la dînșii abateri majore față de propriile tale semnalmente.

— Domnul are părul mai deschis la culoare ca al meu — zise el arătînd spre Mirceoiu.

— E numai o deosebire de nuanță . . .

— Atunci să ni se pună pălării pe cap la toți — propuse Kisantal.

— Nu sînt de acord ! Criminalul a fost văzut numai cu capul descoperit și la fel trebuie să fie prezentat și acum. Altceva ?

— Domnu' — zise Kisantal, arătînd spre Linder — poartă trencicot . . .

— În regulă ! îl întrerupse Apostolescu. Domnule doctor, vă rog să-i dați bănuitului trenciul dumneavoastră și să îmbrăcați canadiana lui.

Apostolescu așteptă pînă ce hainele respective își schimbară stăpînul și întrebă :

— Unde îți convine să stai ?

— La mijloc — răspunse el —, dar să mi se scoată cătușele.

Apostolescu îi făcu un semn lui Simionescu, care ieși pe culoar, unde așteptau subofițerii de la arest, și reveni cu cheia de la cătușe.

— Mai dorești ceva ? întrebă Apostolescu, după ce aruncă „brățările" pe masa de lucru.

— Să vă spun că vă pierdeți timpul de pomană. Sînt nevinovat ! zise el cu convingere.

— Rămîne de văzut — replică impasibil Apostolescu. Dane, introdu martorii !

Dar Simionescu nu ajunsese încă la uşă şi Apostolescu, aruncînd o ultimă privire grupului celor trei bărbaţi, îl chemă înapoi :

— Nu-i în regulă ! Kisantal n-are şireturi la bocanci şi, pe drept cuvînt, va putea contesta obiectivitatea confruntării.

— Să mă duc să-i caut şireturile ? întrebă Simionescu.

Apostolescu răspunse indirect :

— Ca să nu mai pierdem timpul, mai bine să încercăm să abuzăm de bunăvoinţa domnilor jucători de baschet şi să-i rugăm să-şi scoată şi dînşii şireturile.

Mirceoiu şi Linder se declarară de acord şi se conformară rugăminţii anchetatorului.

La ora unsprezece confruntarea luă sfîrşit, cu un rezultat întru totul pozitiv ; fără nici o excepţie, martorii îl desemnară pe Kisantal drept persoana la care se referiseră în declaraţiile lor.

CAPITOLUL XXV

ÎNCRIMINAREA

La ora patru după-amiaza, Kisantal fu din nou introdus în biroul anchetatorilor.

— Probabil că ştii de ce te-am chemat ? întrebă Apostolescu, după ce-i ceru să ia loc pe scaunul din faţa biroului său.

— Habar n-am — spuse el clătinîndu-şi capul cu nevinovăţie.

— Te învinuiesc de uciderea şi jefuirea femeii Katharina Liehn ! acuză sec Apostolescu.

— Nu este adevărat. N-am ucis pe nimeni — răspunse învinuitul calm. Un Kisantal nu-şi pătează mîinile cu sînge . . .

— Ajunge ! îl întrerupse cu asprime Apostolescu. S-a terminat cu balivernele ! Mărturisindu-ţi fărădelegea, legea va ţine seama de faptul că-ţi recunoşti greşeala . . .

— Sînt nevinovat şi n-am ce recunoaşte. Totul este o înscenare, prin care încercaţi să aruncaţi o crimă pe umerii unui nevinovat.

Apostolescu îi studie fizionomia : ochii lipsiţi de expresie, parcă îndobitociţi, faţa buhăită şi colţurile buzelor căzute spre bărbia rotundă, nebărbătească. „Tipul clasic al alcoolicului“ — îşi spuse el.

— Kisantal, eşti liber să-ţi organizezi apărarea după cum vei crede de cuviinţă. Totuşi, sînt nevoit să-ţi atrag atenţia că am suficiente probe pentru a te trimite în faţa tribunalului, chiar dacă nu-ţi recunoşti fapta ! Acum te rog să asculţi, fără să mă întrerupi, principalele idei ce se desprind din actul de acuzare. În primele zile ale lunii decembrie, ai început să vizitezi persoanele care anunţau prin bilete, lipite prin oraş, că au ceva de vînzare. Prin aceste vizite urmăreai să afli dacă persoanele care aveau ceva de vîndut posedau şi obiecte din aur, care, probabil, ai constatat că se pot valorifica mai uşor. Astfel, sîmbătă 9 de-

cembrie ai ajuns la victima Katharina Liehn. Dîndu-te drept medic şi vorbindu-i mieros, ai reuşit să-i cîştigi încrederea şi ai determinat-o să-ţi arate cele două ceasuri de aur pe care le poseda. Te-ai arătat interesat în achiziţionarea tuturor obiectelor pe care ţi le-a arătat şi, fără să te tocmeşti, ai asigurat-o că le cumperi pe toate. Pretextînd însă că ai banii depuşi la C.E.C. şi că este sîmbătă seara, ai stabilit, cu victima, să vii cu suma necesară marţi 12 decembrie. Ai preferat să vii totuşi cu o zi mai devreme, adică luni. Faptul că te-ai dus cu o zi înainte de data convenită poate avea două explicaţii : primo, te-ai temut că marţi, cînd erai aşteptat, victima ar mai putea să-şi aducă vreo prietenă care să fie de faţă la tranzacţie, şi a doua . . . Apostolescu făcu o pauză şi continuă batjocoritor : . . . Probabil că ai vrut să-ţi sărbătoreşti ziua de naştere, 11 decembrie, într-un mod mai deosebit. Dacă asta ai urmărit, într-adevăr, ai realizat o performanţă unică şi toţi criminalii, din întreaga lume, te pot invidia pentru originalitatea cu care ţi-ai sărbătorit cea de-a 30 aniversare !

Simionescu, care şi el urmărea cu atenţie figura acuzatului, ii povesti, cîteva ore mai tîrziu, lui Apostolescu că Kisantal reacţionase la acuzaţiile ce i se aduceau cam tot atît de evident ca şi o piramidă egipteană cînd un pinguin ţopăie pe un iceberg la Polul Nord.

— Deci — reluă Apostolescu —, la ora cinci şi un sfert, te-ai prezentat la victimă, ai aşteptat un moment prielnic, pentru a-ţi pune planul criminal în aplicare, şi ai sugrumat-o cînd a intrat în camera de baie. În jurul orei şase jumătate ai părăsit casa victimei, cu un geamantan şi o servietă tip diplomat, de

culoare maro, în care ai îngrămădit obiectele pe care le-ai considerat mai valoroase.

La ora şapte şi cinci minute te-ai prezentat la gară şi ai depus la bagaje de mină geamantanul cu lucrurile jefuite. Servieta ai păstrat-o asupra ta. Printre obiectele pe care le-ai oprit la tine erau şi cele două ceasuri furate victimei şi, amintindu-ţi că chelnerul Nedelescu şi-a exprimat dorinţa să cumpere nişte aur, te-ai dus la el la serviciu să i le plasezi. Dar nu l-ai mai găsit ; îşi terminase tura.

Probabil că forţat de pana de bani în care te aflai, l-ai căutat şi acasă, dar nu se înapoiase încă. În schimb, ai găsit ceva cu mult mai valoros. Ţi-ai dat seama că familia Nedelescu ar putea să-ţi ofere un alibi. Cînd te-ai dus acolo, prima oară, şi doamna Nedelescu te-a întrebat cît este ceasul, deoarece al ei era stricat, ai intuit imediat şansa care ţi se oferea şi i-ai spus că este ora şase, în loc de şapte şi jumătate cît era în realitate. Pretextînd că te duci să-l cauţi, ai revenit de două ori, anunţînd-o în mod succesiv că este ora şase şi jumătate, respectiv unsprezece noaptea ; în realitate, a doua oară era ora opt, iar a treia oară era zece noaptea.

Sugestionarea martorei, printr-o repetare a orelor care doreai să fie reţinute, urmărea, în cazul în care ţi s-ar fi prins urma, să dovedească că n-ai fi avut posibilitatea s-o ucizi pe Katharina Liehn, deoarece atunci cînd victima a fost omorîtă te aflai la martora Nedelescu. Convins fiind că problema alibiului a fost rezolvată, te-ai abţinut să-i mai vinzi ceasurile lui Nedelescu, deoarece te-ai temut că, în discuţia pe care am fi putut-o avea cu martorul, ar fi rezultat şi tranzacţia făcută, respectiv depistarea unui

corp delict, care ţi-ar fi răsturnat în mod neîndoielnic eşafodajul justificării. Avînd totuşi nevoie de bani, chiar de a doua zi te-ai grăbit să-ţi plasezi „marfa" la vînzătoarele de la „Gospodina". Cu celelalte obiecte, care se aflau în servietă, ce-ai făcut ?

— V-am ascultat şi recunosc că povestea este frumos ticluită, dar eu sînt nevinovat — răspunse Kisantal cu calm şi candoare.

Apostolescu păru să nu fi auzit respingerea acuzaţiei. Se uita la ceas şi i se adresă lui Simionescu :

— Să fie dus la arest !

■

— Mare mocofan, dom'le ! comentă Simionescu în timp ce ieşeau din inspectorat. Acum, cînd fărădelegea lui este dovedită prin probe irefutabile, de ce mai persevereză în respingerea acuzaţiei ? Nu-şi dă seama că îşi îngreuiază situaţia ?

— Te înşeli, Dane, nu-i deloc prost... În anii pe care i-a petrecut în închisoare, a învăţat, de la cei de-o teapă cu el, cîteva principii, care, din punct de vedere teoretic, îi pot asigura o apărare ermetică. Astfel : în primul rînd nu trebuia să-şi lase amprentele în cîmpul infracţional şi . . . a reuşit ; în al doilea rînd, să-şi fabrice un alibi şi . . . a încercat, într-un mod destul de ingenios ; iar în al treilea rînd, în momentul în care primele două principii nu sînt satisfăcătoare, să nege, să respingă cu îndărătnicie orice acuzaţie . . .

— . . . Pledînd ca nevinovat, doreşte să arunce o umbră de îndoială asupra acuzaţiei — completă Simionescu dînd din cap cu înţelegere.

— Exact ! Încearcă să se prevaleze de principiul, unanim admis în justiţia noastră, că orice îndoială, în procesul penal, trebuie să favorizeze inculpatul. Numai că în cazul lui n-o să obţină nimic prin atitudinea adoptată, deoarece probele de încriminare înlătură oricum orice echivoc !

— Cînd reluăm cazul Iakocs ?

— Mîine dimineaţă. Acum mergem să mîncăm şi, în noaptea asta să încercăm să ne uităm meseria.

CAPITOLUL XXVI

POVESTEA ASASINULUI

În ziua următoare, Apostolescu și Simionescu se aflau în biroul inspectoratului și așteptau să fie adus Kisantal de la arest, cînd începu să sune telefonul.

Apostolescu ridică receptorul. Era maiorul Iancu de la I.G.M.

— Ți-a fost dor de mine, Nicule ? întrebă Iancu.

— Nu tocmai — recunoscu Apostolescu. Apoi, auzindu-și colegul chicotind la celălalt capăt al firului, întrebă îngrijorat : Sper că n-ai de gînd să-mi mai arunci în spate un nou omor ? Nu de alta, dar n-am mai văzut de aproape două luni cum arată Bucureștiul . . . și-mi ajunge !

— Fii liniștit nu pentru asta te-am chemat . . . acum ! În orice caz, dacă apare ceva interesant între timp, n-am să uit rugămintea și am să-i propun șefului să te aibă în vedere tot pe tine . . . Nu de alta, dar tu și cu gâliganul ăla de Simionescu tot n-aveți altă treabă, doar sînteți burlaci . . . — îl întărîtă maiorul.

— Să știi că n-am rămas celibatari din dorința de-a investiga pe întregul teritoriu, ci, din contră, datorită continuelor deplasări prin țară !

— Mă, holtei înrăit, acum arunci vina pe I.G.M. ?!

— De fapt, de ce mi-ai dat telefon ? i-o tăie Apostolescu.

— Nu m-ai rugat tu acum cîteva zile, cînd mai erai încă la Sibiu, să mă interesez de un individ cu numele de Kalman, nepotul victimei Iakocs ?

— Şi ce-ai aflat ? întrebă Apostolescu, deşi nu-l mai interesa răspunsul, doar avea criminalul în mină.

— Că a fost eliberat la sfîrşitul lunii octombrie din închisoare, deci nu poate fi omul căutat de tine. Am stat totuşi de vorbă cu el, pentru a încerca să aflu cui i-a vîndut pontul. Ei bine, cum era şi firesc, a susţinut că n-a discutat cu nimeni din închisoare despre averea unchiului său.

Ţinînd seama de sugestia ta, am verificat, de asemenea, semnalmentele tuturor deţinuţilor eliberaţi din închisoarea unde a fost închis Kalman în ultimele luni şi le-am găsit comune pentru patru indivizi.

Aceştia sînt... — zise el începînd să le citeze numele.

Apostolescu continuă să-l asculte distrat, pînă ajunse la cel de-al treilea nume, cînd întrebă surprins :

— Kisantal ai spus ?!

— Da, Ioan Kisantal — repetă Iancu. Îţi spune ceva acest nume ?

— Nu, în afară de faptul că l-am arestat acum cîteva zile...

— Şi el e omul căutat ?

— Da. Pentru crima de la Braşov l-am dovedit, deşi el continuă să respingă acuzaţia. Acum am intenţia să-i pun cîteva întrebări legate de cazul de la Sibiu... În orice caz, informaţia asta este foarte in-

teresantă . . . — spuse gînditor Apostolescu. E în regulă, Nae ! Mai ai altceva să-mi spui ?

— Despre cazul în speţă numai atit ! Deosebit de asta, să ştii că mi-e dor de tine şi abia aştept să bem un coniac împreună . . . dacă-l plăteşti tu, bineînţeles !

— S-a marcat ! răspunse Apostolescu zîmbind. La revedere, Nae !

— Ceva interesant ? se grăbi să întrebe Simionescu cînd luă sfîrşit convorbirea . . .

— S-ar părea . . . Kisantal a fost în aceeaşi închisoare cu nepotul victimelor de la Sibiu, pricepi ?

— Aha ! Dacă la Katharina Liehn a ajuns întîmplător, prin citirea unui anunţ pentru vînzarea unor obiecte, pentru victimele de la Sibiu a avut un „fix" !

— Cam aşa ceva . . . — mormăi Apostolescu în clipa cînd se auzi o ciocănitură în uşă.

Erau subofiţerii care-l aduseseră pe Kisantal de la arest.

În timp ce însoţitorii lui Kisantal se retrăgeau pe culoar, învinuitul luă loc pe scaunul din faţa biroului lui Apostolescu.

Mai înainte de a-l chestiona, ambii anchetatori examinară fizionomia învinuitului.

Simionescu era de-a dreptul surprins de stăpînirea de sine, de liniştea sufletească pe care o afişa inculpatul. Kisantal le zimbea cu seninătate şi-i privea cu bunăvoinţă şi înţelegere. Avea atitudinea unui om superior, care-i trata cu o sinceră solicitudine. Locotenentul — care era obişnuit ca, după primele 24 de ore de reţinere în arest, delincvenţii să-şi piardă personalitatea, să manifeste o anxietate majoră, provocată atît de remuşcări cit şi de izolarea în care-l aruncau

pereții reci de beton — se întreba, nu fără temei : „Oare ăsta-i idiot sau inconștient ? Nu-și dă seama de ce-l așteaptă ?!“

Apostolescu, la rîndu-i, vedea lucrurile mai simplu și mai realist. Atît datorită cazierului pe care-l primise de la Evidența operativă, cît și experienței sale îndelungate, înțelegea bine mentalitatea lui Kisantal.

De la vîrsta de 15 ani internat într-o școală de reeducare, apoi, în mod succesiv, primește 5 condamnări penale, care totalizează 12 ani și șase luni. În această situație, adaptarea la mediu trebuia considerată ca un element guvernant, primordial. Pentru el izolarea de societate nu mai prezintă un mijloc de reeducare, ci, din contră, un loc unde, datorită obișnuinței, se simte foarte bine. Ba, mai mult, nu este exclus ca în dosul zidurilor din beton, grație bogatului său palmares de condamnări, să fie tratat cu toate onorurile cuvenite unei personalități a lumii interlope.

Dacă pentru majoritatea condamnaților detenția in închisoare are un rol cert, pozitiv, pentru alții, așa numiții recidiviști prin excelență, reprezenta locul în care trebuie să se întoarcă, în mod firesc, din cînd în cînd. În închisoare, au posibilitatea să facă un bogat schimb de experiență, cu cei de-o teapă cu ei, și, în același timp, să mediteze la „lovitura secolului“, pe care sînt siguri că o vor reuși, în mod impecabil, la următoarea eliberare. Deși următoarea eliberare, după o perioadă scurtă, care rareori depășește două săptămîni, se transforma în următoarea condamnare ; optimismul recidivistului înrăit se menținea în permanență nealterat.

Kisantal făcea parte din această ultimă categorie, care, de altfel, dă și cea mai mare bătaie de cap organelor de urmărire penală.

Ceea ce Simionescu considera la inculpat o atitudine de imbecilă bunăvoință, pentru Apostolescu reprezenta o comportare obișnuită a recidivistului cu experiență, care, adoptînd o figură de spășire, ajuta, în mod sincer, anchetatorul la întocmirea actelor pentru trimiterea lui în judecată. De fapt, el, recidivistul, este cu mult mai grăbit decît anchetatorul să ajungă în fața instanței de judecată. Orice întîrziere, în fața anchetatorului, poate conduce la imputarea unor fărădelegi cu mult mai grave decît cele voluntar recunoscute.

„Domnul Kisantal e în stare să mărturisească orice fel de infracțiune, reală sau imaginară, în speranța că va putea escamota crima sa, incomparabil mai gravă, pentru care este cercetat“ — își spuse sarcastic Apostolescu.

Mai privi o dată ochii căprui și „sinceri“ ai inculpatului și spuse :

— Kisantal, după ce m-am convins că tu ai ucis-o pe Katharina Liehn, m-am gîndit că ar fi păcat să te trimit în judecată mai înainte de a ne cunoaște mai bine . . .

— Eu v-am spus că n-am ucis pe nimeni . . . De aceea, cer să fiu trimis cit mai repede în fața unui judecător, care să respingă fapta pe care mi-o imputați ! Un Kisantal nu și-a pătat niciodată mîinile cu sînge . . .

— Chestia cu pătatul mîinilor, deși mi-ai mai spus-o, nu prea m-a convins, din contră . . . În ceea ce privește trimiterea în fața instanței de judecată, nu-i

nici un zor ! Dacă tot ne-a adus „întîmplarea“ față în față, barem să profităm de ea și să ne cunoaștem mai bine.

Deși Kisantal nu părea să împărtășească dorința anchetatorului, se abținu s-o spună. Ridică din umeri cu resemnare și așteptă urmarea.

— Oarecum am reușit să aflăm cu ce te-ai ocupat începînd din ziua de 9 decembrie, dar nu ne-ai spus, în schimb, nimic despre „ocupațiile“ anterioare, după ultima eliberare din închisoare, adică de la 28 septembrie. Și recunosc că abia aștept să-mi povestești cum te-ai distrat în perioada respectivă. Ce părere ai, Kisantal, îmi povestești și mie cum ți-ai petrecut vremea în acest interval de timp ?

— Dacă vă interesează, de ce nu ? Doar n-am nimic de ascuns . . . în afara unui furt mărunt, fără importanță.

— Ei, dacă ai început-o așa, s-ar părea că ai intenția să fii sincer cu noi ! ironiză Apostolescu. Numai că am să te rog să începi cu începutul . . . și fără grabă, pe îndelete . . . că avem timp berechet.

— După ce m-am eliberat din penitenciaru' de la Alba Iulia, m-am dus la Deva unde am dormit cîteva zile pe la prietenii mei, apoi, în seara zilei de 1 octombrie, am plecat spre Brașov . . .

— Un moment ! Cum se numesc prietenii la care ai dormit ?

După ce Kisantal făcu precizările cerute, Apostolescu îi ceru să spună cînd a părăsit Deva.

— Am plecat cu trenu' la ora zece seara și am ajuns la Brașov la ora două și jumătate dimineața. În trenu' cu care veneam spre Brașov se afla și un cetățean, cu o servietă neagră din piele, care spunea că

merge la Ocna Sibiului. Cînd toată lumea din compartiment a adormit, am luat servieta din plasa de sus și m-am dus cu ea și am legat-o cu sfoară de barele de fier dintre două vagoane. După puțin timp cetățeanu' s-a trezit din somn și i-a întrebat pe cei din compartiment unde-i este servieta. Dar, întrucît toți dormeau cînd am luat-o, nimeni n-a știut nimic. A început să facă scandal și s-a dus după conductor. Dar bineînțeles că a căutat-o degeaba . . . acolo unde o ascunsesem eu nu putea s-o găsească. Înainte de a intra în gara Brașov, m-am dus și am luat servieta de unde o ascunsesem.

— Nu ți-a fost teamă că te-ar fi putut vedea păgubașul cînd ai coborît pe peron cu servieta lui ? întrebă Simionescu.

— Nu, deoarece el coborîse mai înainte de Brașov.

— Continuă ! Ce-ai făcut după ce-ai coborît la Brașov ? ceru Apostolescu.

— Mai întîi am predat servieta la casa de bagaje, apoi am rămas în restaurantu' gării pînă dimineața, cînd m-am dus la Biserica Franciscanilor și mi-am luat banii pe care, după cum v-am mai spus, îi ascunsesem acolo cu cîțiva ani mai înainte. După aceea am plecat la Predeal, unde aveam de gînd să mă distrez. Cînd am ajuns la Predeal, am început cu restaurantu' „Rosmarin" și am continuat cu „Vîrful cu Dor", „Carmen" și baru' „Cioplea", unde m-am împrietenit cu un bărbat care lucra la birou' de repartizare . . .

— Numele lui și continuă !

— Se numește Mărculescu. Pînă în 6 sau 7 octombrie am dormit împreună cu el, în camera pe care o avea la clubu' „Cioplea". Ulterior mi-a repartizat o ca-

meră la Cabana Schiorilor, unde am continuat să stau pînă m-ați arestat dumneavoastră.

— Trebuie să înțeleg că în perioada 2 octombrie—11 decembrie n-ai părăsit Predealul ? încercă să-l prindă Apostolescu.

— Nu. Am vrut numai să vă spun că am avut o locuință permanentă la Predeal. În rest, avînd bani la mine, mă duceam adesea la Brașov să mă distrez — răspunse el pentru a scăpa din cursa întinsă.

— Și cam în ce fel te distrai ?

— Păi cunoșteam fete pe care, după ce le invitam prin diferite baruri, le duceam la mine acasă...

— Cu ce fată ai avut legături în această perioadă ?

— Erau numai cunoștințe întîmplătoare, mai ales din cele venite la odihnă, și, cum a doua zi tot nu mă mai interesau, nu le-am reținut numele.

Pentru Apostolescu era clar că învinuitul nu din cavalerism evită să-și divulge partenerele, ci din cu totul alte motive. Dorea să-și păstreze anonimatul celor două luni de libertate.

— În noaptea de 5 spre 6 octombrie, de exemplu, unde te aflai, la Predeal sau la Brașov ? întrebă el.

— Nu-mi mai amintesc — răspunse prudent Kisantal. Cred că eram la Predeal.

— Îți amintești cu cine ai petrecut noaptea menționată ?

— În primele patru zile, de la venirea mea la Predeal, am fost în legătură cu o fată Florina, deci cu ea trebuie să fi fost.

— Care este numele ei de familie și unde locuiește ?

— Nu i-am cerut aceste date pentru că nu mă interesau..., doar n-aveam de gînd s-o iau de nevastă — încercă el să glumească.

— Spuneai că ai furat o servietă din tren și ai depus-o la casa de bagaje. Cînd ai ridicato de acolo ?

— În dimineața zilei de 4 sau 5 octombrie.

— Ce ai găsit în ea ?

— Niște garnituri de tacîmuri și alte mărunțișuri de care nu-mi amintesc.

— Ce-ai făcut cu obiectele găsite în servietă ?

— Le-am făcut cadou la fetele pe care le cunoșteam și le aduceam la mine în cameră. Știți, mie mi-a plăcut întotdeauna să mă port frumos cu femeile . . .

— Ca, de exemplu, la Turda, unde, după ce-ai promis unei femei că o iei de nevastă, te-ai grăbit să-i furi un geamantan . . . Dacă nu mă înșel — îl consultă Apostolescu —, asta ți-a și adus ultima condamnare. Nu ?

Kisantal zimbi, dar nu răspunse.

Apostolescu, fără a-și indica intențiile, deschise distrat sertarul biroului, își vîrî puțin mîinile prin el și apoi îl închise la loc.

În clipa următoare aruncă pe cristalul biroului o bucată de tablă rotundă și galbenă, care, după ce săltă de cîteva ori într-un sunet de clopoțel, se imobiliză în fața lui Kisantal.

Era bucata de capac de ceas — confiscată vînzătoarelor de la magazinul „Gospodina“ — care nu făcuse parte din zestrea victimei Katharina Liehn, ci, după descrierea obiectelor jefuite de la Sibiu, trebuia să reprezinte o parte din ceasul lui Geza Iakocs.

Kisantal, părînd foarte contrariat, luă capacul în mînă și începu să-l examineze ca și cum l-ar fi văzut atunci pentru prima oară.

— Nu-ți spune nimic ? întrebă Apostolescu.

Kisantal ridică din umeri cu nevinovăție.

— Începe să mă îngrijoreze memoria ta, Kisantal ! spuse Apostolescu cu o ipocrită temere. Acum o să te ajutăm noi, dar pentru viitor te-aş sfătui să începi un tratament cu Glutacid. Altfel, cine ştie ce neplăceri te pot aştepta. De exemplu, ai putea să găseşti un anchetator, mai puţin înţelegător ca mine, care ar trage concluzia că ai eclipse de memorie numai cînd ţi se cere un răspuns fără echivoc.

Apostolescu deslusi în privirea de imbecilitate servilă a inculpatului o scurtă străfulgerare de ură, dar nu o luă în seamă.

— Kisantal, acest capac de ceas a fost vîndut de tine la una din fetele de la „Gospodina“ ! Acum îţi aminteşti de el ?

— Ah, da ! Bineînţeles ! se prefăcu el că şi-a amintit. Aveţi dreptate, aşa-i cum spuneţi dumneavoastră . . .

— De unde-l ai, Kisantal ? întrebă sever Apostolescu.

— L-am găsit în servieta aia, pe care vă spuneam că am furat-o din tren, cind veneam de la Deva . . .

— Ascultă, Kisantal, ţie ţi-a intrat în cap că eşti un băiat isteţ şi că, folosindu-te de serviciile unei serviete, al cărui conţinut nu ţi-l aminteşti, ai să poţi găsi la infinit explicaţiile care-ţi convin. Ţin să te avertizez că o servietă este totuşi o servietă şi deci are o capacitate de înmagazinare limitată. Ai înţeles ce vreau să spun, nu ?

Inculpatul dădu afirmativ din cap.

— Cînd ai fost ultima oară la Sibiu ? întrebă pe neaşteptate Apostolescu.

— La Sibiu ?! păru Kisantal surprins.

— Întocmai !

— N-am mai fost pe acolo de vreo șapte-opt ani . . .

— Ești sigur ?

— Bineînțeles.

— În luna octombrie n-ai fost la Sibiu ?

— Nu.

— Ce-ai căutat acolo acum șapte-opt ani ?

— M-am dus să vizitez orașul.

— Cit timp ai stat acolo ?

— Două sau trei zile.

— Cu cine ai stabilit legături în acest interval de timp ?

— Cu nimeni. Am stat la hotel și m-am plimbat de unul singur prin oraș.

— Știi pe unde vine strada Școala de Înot ?

— Nu. Habar n-am despre o astfel de stradă.

— În ce împrejurări l-ai cunoscut pe Geza Iakocs ?

— Geza Iakocs ?! Nu-l cunosc — răspunde Kisantal cu convingere.

— Dane — se adresă Apostolescu colaboratorului său —, să fie dus la arest !

Cînd rămaseră singuri, Apostolescu se ridică de pe scaun și se îndreptă spre fereastră și o deschise.

— Avem nevoie de un pic de aer curat . . . — zise el privind prin ecranul ferestrei cum viața își desfășura cursul normal și tumultos în stradă. Dane — reluă Apostolescu, cîteva minute mai tîrziu, întorcîndu-se spre amicul lui —, cred că va trebui să divorțăm pentru o zi sau poate două . . .

— Crezi că-i neapărat necesar ? Aia de la Deva nu s-ar putea descurca și singuri ?

— E afacerea noastră, Dane, și n-are nici un rost să dăm bătaie de cap altora ! Mai ales că numai noi cunoaștem subtilitățile cazului . . .

— Cînd să plec ? întrebă resemnat Simionescu.

— De îndată ce ai un tren spre Deva. Ți-ai notat numele persoanelor pe care spunea Kisantal că le-a contactat în Deva și, cu ajutorul lor, va trebui să stabilești activitatea pe care a avut-o acolo . . .

— Și în mod special în ziua de 1 octombrie, între orele șase și opt seara . . . — completa el înclinîndu-și capul cu înțelegere.

— Exact ! În același timp eu voi face o investigație similară la Predeal, axîndu-mi atenția asupra nopții din ziua de 5 spre 6 octombrie.

CAPITOLUL XXVII

O REFERIRE LA TIMBRE FILATELICE

O oră mai tîrziu, mașina sergentului major Năstase opri în apropierea Cabanei Schiorilor.

Era de serviciu același cabanier cu care se discutase și în ziua arestării lui Kisantal. Apostolescu îi zise că vrea să-i ceară cîteva relații și cabanierul îi pofti în biroul său.

— Ce poţi să ne spui despre Kisantal, individul pe care l-am arestat acum două zile ? întrebă Apostolescu după ce luară loc cu toţii pe scaunele oferite de cabanier.

— Cînd s-a prezentat la noi, pentru cazare, ne-a spus că se numeşte Kiş şi că este inginer la Deva. I s-a repartizat o cameră în ziua de 7 octombrie şi urma să rămînă la noi pînă în ziua de 22 octombrie, cînd, după spusele lui, urma să i se termine concediul de odihnă. Cînd în ziua de 22 octombrie l-am întrebat dacă eliberează camera, mi-a răspuns că a discutat la telefon cu şeful lui şi acesta i-a prelungit concediul, aşa că va rămîne în continuare la Predeal.

— Ce ne puteţi spune despre comportarea lui ?

— În ceea ce priveşte comportarea, era un om foarte larg şi zilnic cheltuia, numai la barul nostru, între 200 şi 300 de lei. Din cite ştiu, de la colegii mei de breaslă, cheltuia sume similare şi la celelalte localuri din Predeal. De asemenea, ştiu că se ducea deseori la Braşov şi drumul îl făcea numai cu taximetrele . . . Vă daţi seama că asta costa. Cred că cheltuia cel puţin 1 000 de lei pe zi.

— Nu v-aţi întrebat de unde poate avea atîţia bani?

— N-a fost nevoie. El ne-a explicat că a făcut nenumărate inovaţii, care i-au adus premii de zeci de mii de lei.

— Cum se explică faptul că numai la barul dumneavoastră ajungea să cheltuiască zilnic sute de lei ?

— E simplu. Obişnuia să bea numai „Dubonnet“ şi „Cinzano“, dacă la asta adăugaţi şi faptul că avea mereu invitaţi . . . explicaţia e simplă.

— Ce ne puteţi spune despre persoanele cu care a avut legături ?

— Au fost atît de multe încît . . . nu prea știu ce să vă spun. Mereu venea cu alte persoane, în special femei.

— Încercați totuși să vă reamintiți — insistă Apostolescu.

Cabanierul rămase un moment gînditor, apoi spuse:

— Stați un moment să mă uit la evidența cazărilor.

Luă de pe biroul său un registru gros și începu să-l răsfoiască.

— Da. Acum îmi amintesc ! În noaptea de 9 noiembrie, am cazat la noi în cabană o femeie și un bărbat cu care domnul inginer Kiș a chefuit în timpul zilei.

— Numele și adresa acestor persoane.

— Familia Sanda și Valeriu Alexandrescu din Brașov, strada . . .

— În regulă. Altele ?

— În perioada 21 octombrie și 30 octombrie, l-am văzut adesea la barul nostru și în oraș în compania a două femei tinere, care erau cazate în cabana noastră.

— Numele și adresa lor.

— Anda Marinescu și Ioana Andreescu din Iași, strada . . . De asemenea, îmi amintesc că l-am văzut adesea în compania unei fete care lucrează ca remaiezâ la un magazin de pe strada Negoiul.

— Aici în Predeal ?

— Da.

— Știți cum se numește ?

— L-am auzit pe domnu' inginer spunîndu-i Nina.

— Altceva ne mai poți spune ?

Cabanierul ceru un răgaz, pentru a se consulta și cu ceilalți salariați ai cabanei, și Apostolescu, împreună cu sergentul major Năstase, părăsiră cabana.

— Cu cine doriți să începem, tovarășe căpitan ? întrebă Năstase după ce se urcară în mașină.

— Cu cine-i mai aproape. Să mergem în căutarea remaiezei.

Curînd mașina intră pe strada Negoiul și opri în fața unui atelier de croitorie de damă, pe a cărui vitrină scria că se remaiază ciorapi prin sistemul „Vitos".

Intrarea lui Apostolescu, și mai ales a însoțitorului său în uniformă, stîrni de îndată interesul unei femei, mai în vîrstă și corpolentă, care croia un material de rochie.

Întîlnindu-i privirea plină de curiozitate, Apostolescu spuse :

— Am vrea să stăm de vorbă cu remaieza Nina.

— Dînsa este — răspunse croitoreasa arătînd spre o femeie tînără, care, sub lumina unui bec electric, împungea de zor un ciorap de nylon.

Remaieza, auzindu-și numele, renunță la chinuirea ciorapului și privi intrigată pe noii veniți, care se îndreptară spre ea.

Era o blondă, cu ochi albaștri și nu părea să aibă mai mult ca 20 de ani.

— Domnișoară, sîntem de la miliție și am vrea să vă cerem cîteva relații. Unde am putea discuta în liniște ?

În timp ce remaieza se uita la ei cu obrajii împurpurați de emoție, răspunse pentru ea femeia mai în vîrstă, care ciopîrțise pînă atunci materialul de rochie :

— Puteți merge în camera de alături, acum nu-i nimeni acolo.

După ce fata îi conduse într-o încăpere dominată de maşini de cusut, pe care se aflau în dezordine diferite materiale, Apostolescu întrebă :

— Care vă este numele întreg ?

— Nina Herdan.

— Cunoaşteţi un domn Kisantal ?

— Nu.

— Pe acest bărbat îl cunoaşteţi ? întrebă Apostolescu arătîndu-i fotografia inculpatului.

— Ah ! Desigur, este inginerul Kiş, logodnicul meu. Dar ce s-a întîmplat cu el ?

Apostolescu se uită pătrunzător la ochii ei mari şi frumoşi, apoi, ca într-un dialog între surzi, omise întrebarea partenerului şi o puse pe a sa :

— Cînd l-aţi cunoscut ?

— L-am cunoscut la începutul lunii noiembrie şi, pentru că ne înţelegeam bine, am hotărît să ne căsătorim.

— Vă rugăm să ne povestiţi cum l-aţi cunoscut şi ce ştiţi despre logodnicul dumneavoastră — ceru Apostolescu.

— Mi-a fost recomandat de Petrică, un cunoscut de-al meu care lucrează ca bucătar la restaurantul „Rosmarin". După ce ne-a făcut cunoştinţă, Petrică a plecat, iar eu am mai stat de vorbă cu domnul inginer încă vreo zece minute.

La despărţire, ne-am înţeles ca în ziua următoare, adică sîmbătă 4 noiembrie, să ne întîlnim în staţia de autobuze din centrul Predealului. La ora fixată, Ionci, aşa mi-a zis să-i spun, a venit cu un taximetru şi m-a invitat să merg cu el la Cabana Schiorilor. La cabană

am stat pînă la ora unu fără ceva, după aceea m-a condus la gară pentru a prinde trenul de ora unu noaptea.

În zilele care au urmat ne-am văzut zilnic ; mergeam la filme, la restaurante sau la cabană . . .

— Ce alte persoane aţi mai cunoscut în anturajul lui Ionci ? întrebă Apostolescu pentru a o ghidona spre făgaşul care-l interesa.

— În ziua de 9 noiembrie mi-am dat întîlnire cu el în faţa cinematografului „Bîrsa“ din Braşov. La ora şapte şi jumătate seara, cînd ne-am văzut, mi-a spus să merg cu el la nişte prieteni de-ai lui. Cînd am ajuns acolo mi-a făcut cunoştinţă cu o femeie tînără şi frumoasă, care se numea doamna Sanda. Am rămas acolo pînă la ora nouă seara, cînd a venit şi soţul doamnei Sanda, apoi am plecat cu toţii la Predeal şi am servit masa la restaurantul „Rosmarin“. După aceea ne-am dus la barul „Cioplea“, unde am mai consumat cîte ceva, apoi eu am plecat la mine acasă, deoarece se făcuse tîrziu, iar Ionci cu cei doi soţi s-au îndreptat spre Cabană. Din noaptea aceea nu l-am mai văzut pe Ionci pînă în ziua de 21 noiembrie, cînd ne-am întîlnit întîmplător în autobuzul care pleca din Predeal spre Braşov. Mi-a explicat că a fost chemat de urgenţă la serviciu, pentru a pune unele probleme la punct şi, cu această ocazie, a mai obţinut un supliment de concediu. După ce ne-am reîntîlnit în autobuz am continuat să ne vedem zilnic, pînă în ziua de 13 decembrie cînd a dispărut din nou.

— În ziua de 9 decembrie v-aţi văzut ?

— Da, ne-am întîlnit la ora şase şi jumătate în faţa cofetăriei „Select“ şi ne-am dus la restaurantul „Carpaţi“ . . .

— V-aţi văzut şi în ziua de 11 decembrie ? o întrerupse Apostolescu pentru a evita nişte amănunte nefolositoare.

— Nu. Cînd ne-am despărţit, în ziua de 10 decembrie, mi-a spus că a doua zi fiind ziua lui de naştere, conform unei vechi tradiţii, trebuie s-o serbeze cu familia sa la Tîrgul-Secuiesc.

— Continuaţi şi relataţi în ce împrejurări l-aţi văzut pe Ionci în ziua de 12 decembrie.

— M-am întîlnit cu el, aşa cum aranjasem cu două zile înainte, la ora şapte în faţa restaurantului „Postăvarul". În timp ce luam masa în restaurant, l-am întrebat dacă a fost la Tîrgul-Secuiesc şi mi-a spus că a intervenit ceva care l-a obligat să plece la Constanţa . . .

— Vă rog să precizaţi cum era îmbrăcat Ionci în seara de 12 decembrie ?

— Purta pantaloni bej, ghete de schi, un pulover bleumarin pe gît şi o scurtă din fîş, maro.

— Avea vreun pachet în mînă cînd a venit la întîlnire ?

— N-avea pachet, ci o servietă maro deschis . . .

— Ştiţi ce avea în servietă ?

— Da . . . Înăuntru erau nişte cadouri pe care spunea că mi le-a adus de la Constanţa . . .

Apostolescu păru să nu-i fi auzit răspunsul. Îşi scoase pachetul de ţigări din buzunar, dar, mai înainte de a trage vreuna afară, renunţă şi-l vîrî la loc.

— În intervalul de aproape o lună şi jumătate, cît a durat prietenia dumitale cu acest „domn" Ionci, l-ai auzit vreodată vorbind despre o colecţie de timbre poştale ? Sau l-ai văzut umblînd cu nişte albume ori caiete cu timbre ?

După ce-şi rostise întrebarea, Apostolescu rămase într-o aşteptare plină de încordare. De fapt, pentru scopul pe care-l urmărea el, răspunsul fetei putea fi hotărîtor.

— Da. Îmi amintesc că am văzut aşa ceva la el... Aşa-i, acum îmi amintesc ! Cînd am fost la restaurant cu doamna Sanda şi soţul ei, Ionci le-a arătat un carnet în formă dreptunghiulară plin cu timbre. Ulterior, cu ocazia unor discuţii, mi-a spus că a primit timbrele de la un unchi de-al lui din Austria.

— Familia cu care aţi fost la restaurant se numeşte Alexandrescu ?

— Nu ştiu. N-am reţinut numele lor de familie.

— Dar aţi fost la ei acasă ?

— Da, în ziua cînd ne-am dus să-i luăm la restaurant...

— Pe ce stradă locuiesc ?

Nina Herdan indică aceeaşi adresă ca şi responsabilul cabanei.

— Vă rog să-mi spuneţi ce cadouri v-a adus Ionei în servieta de care ne-aţi vorbit ?

— Nişte tacîmuri din alpaca şi cîteva mărunţişuri...

— Ionci, pe numele său adevărat Ioan Kisantal, este arestat sub învinuirea de crimă, de omor şi de tîlhărie ! rosti brusc Apostolescu în timp ce-i supraveghea reacţia.

Fata rămase interlocată, iar ochii ei mari şi albaştri, de spaimă, îşi dublară volumul.

Apostolescu nu-i lăsă timp să-şi revină, continuă :

— Avînd în vedere relaţiile pe care le-aţi avut cu el şi pentru a nu fi acuzată de complicitate, ar fi de dorit să ne acordaţi întregul dumneavoastră concurs.

— Da, sigur . . . Tot ce doriţi . . . bîigui ea speriată.

— Pentru început, dorim să vedem obiectele pe care le-a lăsat la dumneavoastră !

— Dar sînt acasă . . .

— Nu-i nimic, o să vă însoţim pînă acasă.

— Bine . . . N-am nimic împotrivă . . . Sigur, dacă doriţi . . . Numai s-o anunţ pe colega mea . . . — îngăimă ea cuprinsă de emoţie.

Jumătate de oră mai tîrziu, percheziţia domiciliară fu terminată, şi în faţa lor, pe o masă, se aflau : trei cutii cu tacîmuri din alpaca, o pereche de ciorapi croşetaţi şi un termometru de o construcţie mai deosebită.

După ce Apostolescu lăsă Ninei Herdan o copie a procesului-verbal de ridicare a obiectelor, părăsiră locuinţa acesteia.

CAPITOLUL XXVIII

SANDA ALEXANDRESCU

Maşina lui Năstase, după ce coborîse înapoi la Braşov şi străbătuse mai multe străzi, intră pe o alee de blocuri noi şi se imobiliză la intrarea unuia dintre ele.

Orientîndu-se după cutiile de scrisori din holul imobilului, luară liftul pînă la etajul cinci. Pe uşa

apartamentului 89, lîngă vizor, se afla o tăbliță cu numele locatarului : „Valeriu Alexandrescu — medic veterinar".

După ce apăsară pe rînd butonul soneriei, timp de mai multe minute, și văzură că nu le răspunde nimeni, Apostolescu și Năstase coborîră din nou în holul imobilului și se îndreptară către biroul administratorului.

Cîteva minute mai tîrziu se urcară în mașină și, folosindu-se de informația dată de administrator, se îndreptară spre coaforul unde Sanda Alexandrescu își exercita meseria de cosmeticiană.

Apostolescu spuse șefei de unitate ce doresc și, după puțin timp, în încăperea unde așteptau, fu introdusă persoana căutată.

În ciuda simplității halatului ei alb, se remarca de îndată ținuta ei suplă și elegantă. Părul negru și bogat era prins la spate, într-o coadă de cal, iar ovalul perfect al feței, cu tenul alb și fin, era luminat, prin contrast, de doi ochi negri, mari, cu gene lungi. Sînii care încercau cu nerăbdare să sfîrîme pînza halatului, și picioarele cu genunchi rotunzi și glezne subțiri completau portretul unei femei deosebit de atrăgătoare. Deși Apostolescu știa că are aproape 35 de ani, tot nu-i venea să creadă că are mai mult ca 25.

„Probabil că nici chiar un sfinx n-ar rezista tentației de-a întoarce capul după o astfel de femeie" — își spuse el cu admirație, în timp ce-i privea buzele frumoase și cărnoase.

Cînd intră în încăpere, le zîmbi, cum zîmbesc femeile frumoase, sigure de ascendența pe care le-o conferă farmecul lor asupra bărbaților, și rosti cu glas de fetiță răsfățată :

— Mi s-a spus că sînt căutată. Numele meu este Sanda Alexandrescu.

— Căpitanul Nicu Apostolescu şi subofiţerul Năstase din Miliţia judiciară — se prezentă anchetatorul înclinîndu-se.

— Vă rog să luaţi loc — îi invită ea. Cu ce vă pot fi de folos ?

— Dorim să vă cerem nişte relaţii despre o cunoştinţă de-a dumneavoastră. Cunoaşteţi acest bărbat ? întrebă Apostolescu oferindu-i fotografia inculpatului.

Femeia îşi aruncă o privire asupra fotografiei şi spuse repede, intrigată :

— Bineînţeles ! Este domnul inginer Kiş ! Dar ce i s-a întîmplat ?

— Doamnă, îmi pare rău, dar meseria noastră are o particularitate, întrebări punem numai noi. Vă rugăm să ne spuneţi cînd şi în ce împrejurări l-aţi cunoscut ?

Femeia rămase un moment surprinsă de felul distant în care-i vorbise anchetatorul, apoi, mai puţin sigură de ea, începu să vorbească :

— Pe la începutul lunii octombrie, în timp ce-mi conduceam o clientă spre ieşirea din unitate, a apărut domnul a cărui fotografie mi-aţi arătat-o şi m-a întrebat dacă nu vreau să cumpăr nişte obiecte de ocazie. I-am cerut să-mi arate ce are şi, cu această ocazie, am cumpărat de la el o tavă din porţelan cu margini din metal, un material de rochie din mătase şi o pereche de cercei din aur, cu cîte trei pietre preţioase fiecare. Pentru aceste obiecte am plătit 300 de lei . . .

— Nu vi s-a părut curios că vi le-a vîndut atît de ieftin ?

— Nu. Mi-am spus că este bărbat şi nu cunoaşte valoarea lor reală. Mai cu seamă că el ne-a explicat că . . .

— V-aţi exprimat la plural. Cine a mai asistat la tranzacţia dumneavoastră cu Kisantal ?

— Clienta care vă spuneam că tocmai o conduceam spre ieşire cînd a apărut domnul inginer.

— Vă rog să-mi daţi numele şi adresa acestei persoane.

— Se numeşte Camelia Balaban şi locuieşte pe strada . . .

— Vă rog să vă reluaţi relatarea. Aţi rămas la explicaţiile pe care vi le-a dat domnul Kiş — o orientă Apostolescu.

— Da, aşa e. Ne-a povestit că este inginer şi în următoarele două săptămîni va pleca şi se va stabili în Austria, la un unchi de-al lui care este foarte bogat. A mai spus că pînă pleacă doreşte să se distreze şi de aceea vinde tot ce are prin casă.

— Ce s-a mai întîmplat după ce aţi cumpărat obiectele de care ne-aţi vorbit ?

— Clienta mea s-a arătat dispusă să cumpere şi ea unele obiecte de la domnul Kiş. Pentru că era aproape de ora de închidere a unităţii, am rugat-o pe Camelia să-l mai ţină de vorbă pînă mă duc să mă schimb. După ce m-am îmbrăcat şi am ieşit afară, unde mă aşteptau cei doi, Camelia i-a spus în glumă lui Kiş că, urmare a afacerii pe care a făcut-o, este bun de cinste. El a fost de acord şi ne-a invitat la o cofetărie, unde ne-a servit cu lichior. După vreo jumătate de oră, adică pe la nouă şi jumătate seara,

ne-am hotărît să mergem şi să mîncăm la Camelia. În acest scop, domnul Kiş a cumpărat vin şi ceva de-ale gurii şi ne-am dus la prietena mea, unde am mîncat şi am stat de vorbă.

— Pînă la ce oră ?

— Cred că pînă pe la ora unu noaptea, cînd domnul Kiş m-a condus pînă acasă. La despărţire ne-am înţeles ca a doua zi seara să ne întîlnim din nou la Camelia, unde urma ca el să mai aducă şi alte lucruri.

— Soţul dumneavoastră nu v-a întrebat unde aţi zăbovit atît de tîrziu ?

— Nu, deoarece cînd am intrat în casă dormea. De altfel, are foarte multă încredere în mine.

— Puteţi să precizaţi în ce zi l-aţi cunoscut pe Kiş ?

— Da. În ziua aceea primisem leafa, adică era în ziua de 6 octombrie.

— Vă rog să continuaţi.

— În seara următoare a trecut pe la mine pe la serviciu şi mi-a spus că, pentru noaptea respectivă, a aranjat cu Camelia să mergem la ea şi să ne distrăm. După ce-am terminat serviciul, domnul Kiş m-a condus acasă, deoarece trebuia să mă schimb. Întrucît pe drum mi s-a plîns că-l string pantofii, l-am invitat la mine în casă şi i-am făcut cunoştinţă cu soţul meu, care, auzind că-l jeneazâ pantofii, i-a împrumutat o altă pereche de-ai lui. Apoi am plecat cu toţii la Camelia, unde am mîncat, am băut şi am discutat.

După ce-am servit masa, soţul meu, făcîndu-i-se somn, s-a întins pe pat şi a adormit. Curînd după aceea ne-am culcat şi noi.

A doua zi dimineaţa, Camelia ne-a rugat să plecăm mai devreme, deoarece se temea să nu se întoarcă

soţul ei din delegaţie şi să ne găsească acolo. Astfel am plecat de acolo şi ne-am dus la noi acasă. Cu această ocazie ne-a arătat ce avea în geamantane...

— Despre ce geamantane vorbiţi ?

— Despre cele două geamantane pe care le dusese cu o zi mai înainte la Camelia, cînd aranjase să petrecem acolo. După ce am plecat de la Camelia, am luat şi geamantanele şi le-am dus la noi acasă.

— Vă rog să-mi faceţi o descriere a acestor geamantane. Erau noi ?

— Nu, păreau să fie foarte vechi, mă refer mai ales la model.

— Din piele ?

— Nu, dintr-un carton maro-gălbui, dar foarte frumoase...

— Ştiţi care era conţinutul lor ?

— Da. Cînd am ajuns acasă le-a deschis şi ne-a arătat o grămadă de lucruri...

— Printre ele erau şi albume cu timbre ? se precipită cu nerăbdare Apostolescu.

— Da. Am văzut că avea cîteva albume cu timbre. Apoi ne-a arătat o colecţie de iconiţe sculptate şi ne-a povestit că au fost lucrate de un bunic de-al lui care era preot.

Pentru că în ziua aceea era duminică, ne-am hotărît să scoatem maşina noastră din garaj şi să facem o plimbare pînă la Izvorul Rece. Seara, cînd am revenit în Braşov, domnul Kiş a rămas să doarmă la noi. A doua zi dimineaţă, după ce a plecat soţul meu la serviciu, m-a rugat să-i împrumut o mie de lei, deoarece vrea să-şi cumpere un costum de haine şi îmi va restitui banii cînd îşi va vinde timbrele, despre care el spunea că valorează zeci de mii de lei.

După ce i-am dat banii, nu l-am mai văzut vreo lună de zile. În ziua de 7 sau 8 noiembrie a venit la mine şi m-a rugat să-i mai împrumut o mie de lei, deoarece nu reuşise încă să-şi vîndă timbrele.

— Şi i-aţi dat banii ceruţi ?

— Da.

— Vă rog să continuaţi.

— A doua zi, ştiu precis că era în ziua de 9 noiembrie, deoarece era aniversarea căsătoriei mele, Kiş a venit la noi, împreună cu o fată din Predeal, şi ne-a invitat să petrecem noaptea cu el. Cînd s-a întors şi soţul meu acasă, am plecat cu toţii şi, după ce-am colindat mai multe baruri, pînă în zori, ne-am culcat la Cabana Schiorilor. Din ziua aceea nu l-am mai văzut pe domnul Kiş şi am presupus că a plecat în Austria, aşa cum ne-a spus el.

— Puteţi să-mi spuneţi cine a suportat cheltuielile ocazionate de chefurile pe care le-aţi făcut ?

— Kiş, deoarece nu voia să ne lase pe noi să plătim.

Apostolescu dădu indispus din cap, apoi întrebă repede :

— Ce obiecte v-a dăruit sau a lăsat la dumneavoastră ca gaj pentru banii pe care i-aţi împrumutat ?

Văzînd că femeia ezită să răspundă, Apostolescu continuă :

— Vă atrag atenţia că Kiş, prietenul dumneavoastră, este acuzat de uciderea şi jefuirea a trei oameni. De asemenea, vă atrag atenţia că, din momentul în care v-am anunţat învinuirea ce i se aduce, orice încercare de a sustrage din obiectele ce le-a

lăsat la dumneavoastră va fi interpretată ca o tentativă de a favoriza infractorul, care se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani.

Femeia avea privirea rătăcită, respira greu, iar pe fruntea ei, albă și imaculată, apăruseră broboane de transpirație. Probabil că nici ea nu mai știa ce o înspăimîntase mai mult : adevărata ocupație a amicului ei, pedeapsa la care era expusă sau tonul sentențios și inflexibil al anchetatorului.

— Ce... Ce trebuie să fac ? Fac tot ce doriți... — reuși ea să spună, cu o voce care nu mai amintea cu nimic pe cea de fetiță răsfățată de la începutul discuției.

— Consimțiți la efectuarea unei percheziții domiciliare sau doriți să cerem un mandat semnat de procuror ?

— N-am nimic de ascuns... Puteți să faceți percheziție cînd doriți... Vă dau tot ce-am primit de la el... indiferent că le-am plătit sau că mi le-a dat cadou... — bolborosi ea.

— Vă rog să vă îmbrăcați și să ne însoțiți la dumneavoastră acasă ! ceru Apostolescu.

Două ore mai tîrziu, Apostolescu termină inventarierea obiectelor lăsate de criminal în casa familiei Alexandrescu.

Printre acestea erau : plicuri și albume cu mii de timbre, cîteva icoane sculptate, monede de argint din secolele XVII și XVIII, un cort de patru persoane, o pereche de cercei din aur etc.

Apostolescu nu mai avea nici o îndoială că se află pe un drum bun. Cea mai mare parte din obiectele ridicate erau însemnate cu inițiala „I“ sau cu numele „Iakocs“.

— O să mai fie nevoie să discutați și cu soțul meu ? întrebă ea temătoare, cînd îl văzu pe Apostolescu și pe Năstase pregătindu-se de plecare.

Anchetatorul sesiză rugămintea din glasul ei. O privi pătrunzător, apoi, săltînd puțin din umeri, spuse :

— N-am ce să vă fac ! Trebuia să vă fi gîndit, de la început, că numai un om care n-a muncit pe banii pe care îi posedă își permite să-i cheltuiască, precum Kiș, fără nici un discernămînt ! În ceea ce mă privește, eu, fiind edificat, n-am să mai discut cu soțul dumneavoastră, dar, în schimb, o vor face cu prisosință colegii mei de la miliția orașului.

Mai înainte de a părăsi locuința doamnei Alexandrescu, Apostolescu mai puse o întrebare.

— Cînd l-ați cunoscut, în seara zilei de 6 octombrie, era îmbrăcat într-un costum din stofă gri ?

— Da.

— Avea cămașe albă ?

— Da, dar cam murdară, de altfel ca și costumul pe care-l purta.

Apostolescu mulțumi și plecă împreună cu Năstase.

— Mergem la Camelia Balaban, tovarășe căpitan ? întrebă Năstase, în timp ce ambala motorul.

— Nu. De această cucoană se va ocupa judiciarul. Următoarea mea clientă va fi Ioana Andreescu, femeia cu care și-a petrecut timpul Kisantal în ultima parte a lunii octombrie. Pînă una-alta, oprește la un restaurant să mîncăm ceva ...

Năstase se grăbi să-și încline capul aprobator, apoi, cînd demară, spuse :

— Frumușică nevoie mare cucoana . . ., dar și podoabă, dom'le !

— O dovadă că nu întotdeauna un ambalaj frumos . . .

— Dacă aș avea o astfel de nevastă, i-aș suci gîtul — spuse Năstase scîrbit.

— Cu condiția să-i afli isprăvile. Însă, de cele mai multe ori, ce știe satul . . . nu știe soțul — mormăi preocupat Apostolescu.

CAPITOLUL XXIX

IOANA ANDREESCU

După ce călătorise toată noaptea cu trenul, Apostolescu ajunse a doua zi dimineața la Iași.

Primul lucru a fost să ia un taximetru și să ceară să fie dus în strada Foișor.

La adresa indicată se află un imobil vechi, numai cu parter. Se îndreptă către ușa apartamentului indicat de un copil, de vreo șapte ani, care stătea cocoțat pe o ulucă, și sună.

După puțin timp, se auzi un zgomot de pași și în pragul ușii apăru o fată, ce nu părea să aibă mai mult de 17 ani. Era îmbrăcată cu un pantalon din stofă neagră și o jachetă din lînă roșie.

— Ce doriți ? întrebă ea cu o voce cristalină, de copil, care, de altfel, corespundea întocmai cu figura ei nevinovată.

Apostolescu se uită la figura ei lunguiață, punctată de doi ochi verzi și încadrată într-un păr lung, castaniu, ce i se revărsa peste umerii jachetei.

— Pot vorbi cu doamna Marinescu ?

— Îmi pare rău, dar la ora asta este la serviciu.

— Dar cu Ioana Andreescu se poate discuta ?

— Eu sînt ! Cine sînteți dumneavoastră? întrebă ea mirată.

— Sînt de la miliție — răspunse el, în timp ce-i arătă legitimația. Aș vrea să vă cer cîteva relații. Pot intra în casă ?

— Da, desigur ! Vă rog să poftiți . . . — îl invită ea fîstîcită.

— Dumneavoastră ați fost anul acesta la Predeal ? începu Apostolescu, după ce fu invitat într-o sufragerie.

— Da, am fost acolo cu mătușă-mea.

— În ultima decadă a lunii octombrie și ați locuit în camera 10 de la Cabana Schiorilor, așa-i ?

— Așa este — confirmă ea intrigată.

— Cu ocazia ședерii dumneavoastră la Predeal ați cunoscut un bărbat cu numele de Kiș sau Kisantal ? . . .

— Sînt majoră și mă privește pe cine cunosc ! răspunse ea înțepat.

— În anumite cazuri ne privește și pe noi ! îi tăie avîntul Apostolescu.

— Ei, asta-i bună ! se îndîrji ea. N-aveți impresia că vă băgați nasul unde nu vă fierbe oala ? !

— Avînd în vedere faptul că sînt ofițer de miliție, nu ! Și te rog să fii mai cuviincioasă. Altfel continuăm discuția la inspectorat ! o repezi Apostolescu cu severitate.

— Bine, dar ce-am făcut ? întrebă ea speriată.

— Numai eu întreb ! Dumneata cu ce te ocupi ?

— Am terminat liceul și am dat examen la politehnică, dar n-am reușit și acum mă pregătesc pentru la anul.

— Mătușa dumitale . . . ?

— Este dactilografă.

— Părinții dumitale sînt acasă ?

— Nu, părinții mei stau la țară. Știți, aici stau în gazdă la mătușa mea, deoarece am condiții mai bune de învățat.

— Vă rog să-mi povestiți cum l-ați cunoscut și ce știți despre numitul Kiș — ceru Apostolescu, în timp ce-și pregătea carnetul de notițe și stiloul.

— În ziua de 21 octombrie am fost cazate la Cabana Schiorilor, în camera 10. Trei zile mai tîrziu, într-o dimineață, l-am cunoscut pe vecinul nostru care locuia la camera 9. Mi-a spus că este inginer și se numește Ion Kiș.

În aceeași zi, pe la ora zece, în timp ce mergeam cu mătușa mea spre oficiul poștal, am fost ajunse din urmă de domnul Kiș, care se afla într-un taximetru. A oprit mașina în fața noastră și ne-a invitat și pe noi să ne urcăm în ea. După ce ne-a condus la oficiul poștal, unde am avut o convorbire telefonică, am fost invitate să luăm o gustare cu el la restaurantul „Rosmarin". În timpul mesei ne-a povestit că este inginer pe un șantier și că, datorită faptului că acesta se află instalat la o mare altitudine, primește un salariu

foarte mare. De altfel, chiar din momentul în care a plătit taximetrul cu care ne-a dus la oficiul poştal, am observat că are foarte mulţi bani la el.

Din ziua aceea ne-am împrietenit şi mergeam zilnic pe la diverse restaurante... — făcu o scurtă pauză, apoi se grăbi să completeze —, dar să ştiţi că eu am fost întotdeauna însoţită de mătuşa mea.

Apostolescu dădu aprobator din cap, în timp ce gîndea : „Firesc, voia să profite şi ea..."

— În perioada cit aţi fost împreună, la Predeal, cum s-a comportat ?

— Foarte frumos ! Ca un adevărat domn. De altfel, toţi chelnerii şi barmanii de la localurile pe unde am fost aveau aceeaşi părere despre el. Cînd era vorba să ne distrăm, nu se uita la bani.

— Ei, aşa se întîmplă cînd te duci în concediu, doar o dată pe an îl ai şi vrei să profiţi cît mai bine de el — insinuă Apostolescu.

— Da, aşa spunea şi el. Cred că cheltuia cel puţin 1 000 de lei pe zi.

— Ai observat dacă avea un costum din stofă de culoare gri-deschis ?

— Nu, n-avea. L-am văzut purtînd numai două costume : unul maro şi altul bleumarin.

— Ei, asta încă nu înseamnă că nu putea să-l ţină în garderobă şi să nu-l îmbrace — spuse neconvins detectivul.

— E imposibil. Dacă ar fi avut aşa ceva, l-aş fi văzut, doar intram destul de des la el în cameră.

— Cînd te duceai la el în cameră, erai întotdeauna însoţită de mătuşa dumitale ? întrebă sarcastic Apostolescu.

— Da . . . sigur. Mătușa aștepta la ușă și eu intram să-i spun că-l așteptăm afară . . . — îngăimă ea cu fața brusc îmbujorată.

Apostolescu se gîndi că de fapt n-a fost vina fetei, care nu era decît un copil, ci a celei care trebuia să aibă grijă de ea și se decise s-o cruțe.

— Te rog să-mi spui cu ce persoane l-ai văzut discutînd ?

— Într-o zi, cam la vreo săptămînă după ce ne-am cunoscut, ne-a invitat să facem o plimbare cu un taximetru la Sinaia. În timp ce mergeam spre Sinaia, ne-a povestit că are de făcut niște afaceri cu un cetățean străin, parcă din Zambia.

După ce-am ajuns la Sinaia, el a intrat în hotelul „Palas", iar noi am așteptat afară, pe o bancă din parc. Un sfert de oră mai tîrziu, domnul Kiș a venit însoțit de două persoane, un bărbat și o femeie, trecuți de 60 de ani și ne-a spus să-l mai așteptăm puțin, deoarece trebuie să se ducă la gară să ridice două clasoare de timbre de la bagaje de mină. Puțin mai tîrziu a trecut pe lîngă noi, împreună cu cei doi străini, și ne-a rugat să-l mai așteptăm puțin, apoi a intrat din nou în hotel cu însoțitorii săi. N-a mai trecut însă mult timp și domnul Kiș împreună cu cei doi bătrîni au venit și ne-au invitat la o cafea. În timp ce ne-am băut cafeaua, cei doi bătrîni i-au promis domnului Kiș că, a doua zi, îi vor da 10 000 de lei pentru timbre. O oră mai tîrziu ne-am înapoiat cu un alt taximetru la Predeal. Asta-i tot ce pot să vă spun — termină ea.

— A doua zi nu l-ați mai însoțit la Sinaia ?

— Nu, a plecat singur și cînd s-a înapoiat mi-a spus că a primit suma stabilită.

— În afară de cei doi străini, de care mi-ai vorbit, cu cine s-a mai întîlnit ?

— Eu nu l-am mai văzut discutînd cu altcineva, dar, în schimb, se saluta cu foarte multă lume.

— Te rog să încerci să-i descrii pe cei doi străini.

— Ea era foarte grasă şi respira greu, iar el era mic şi slab.

— Cînd v-aţi dus la cofetărie, Kiş v-a făcut cunoştinţă cu ei ? Le-aţi reţinut numele ?

— Într-adevăr, ne-a făcut cunoştinţă cu ei, dar nu le-am reţinut bine numele. Cred că s-au recomandat : Terry sau Herry.

— În ce limbă discutau străinii ?

— În englezeşte.

— Dumneata cunoşti această limbă ?

— Nu.

— Dar mătuşa dumitale ?

— Nici ea nu o cunoaşte.

— Atunci de unde ai ştiut că cei doi străini urmau să-i dea a doua zi lui Kiş suma de 10 000 de lei ?

— Am înţeles asta din semnele pe care şi le făcea domnul inginer cu ei, deoarece nici el nu ştia englezeşte.

— De unde ştii că a ridicat de la gară numai două clasoare cu timbre ?

— Pentru că, atunci cînd a revenit de acolo, a trecut pe lîngă noi şi le-am văzut în mina lui.

— Cum arătau cele două clasoare ?

— Erau mari ca nişte mape şi aveau coperte din carton gros şi negru.

— Cînd aţi plecat înapoi la Predeal, le mai avea ?

— Nu, le lăsase celor doi străini, în hotel.

— Te-ai mai văzut cu Kiș după ce ai plecat din Predeal ?

— Nu, a rămas că pe la jumătatea lunii decembrie va veni la Iași să ne căsătorim.

— Aţi purtat vreo corespondenţă ?

— Nu, deși a rămas că-mi va scrie.

— Ce cadouri ai primit de la el ?

— Cu o zi înainte de a părăsi staţiunea, a insistat să mergem să ne cumpere niște amintiri. Cu această ocazie mi-a făcut cadou o pereche de pantofi, cîteva perechi de ciorapi, niște preparate de cosmetică . . .

— Ţi-a făcut cadou numai obiecte cumpărate sau și din cele pe care le avea la el în valize ?

— Numai lucruri cumpărate de la magazin.

— Unde lucrează mătușa dumitale ?

Fata precizează adresa.

Cînd ajunse lingă ușă, Apostolescu se întoarse cu fața spre ea și o sfătui :

— Fetiţo, pe viitor rezumă-te la prieteni de vîrsta dumitale și, mai ales, evită-i pe cei care risipesc prea mulţi bani. Viitorul dumitale soţ este un criminal de cea mai josnică speţă !

Cînd Apostolescu ieși pe poartă, Ioana Andreescu continua să privească înlemnită după el.

Două ore mai tîrziu, Apostolescu părăsi întreprinderea unde lucra dactilografa Anda Marinescu.

Singurul punct în care depoziţia mătușei nu concorda cu a nepoatei se referea la întrebarea dacă a intrat vreodată în camera criminalului. Răspunsul ei a fost rostit fără șovăire : „Atît eu cît și nepoata mea n-am intrat niciodată în camera domnului inginer !“

Apostolescu luă primul tren spre Braşov, dar pe drum se răzgîndi şi coborî la Sinaia.

La ora opt seara discuta cu directorul hotelului „Palas".

— Să ştiţi că nu-i chiar atit de uşor să depistăm persoanele care vă interesează, avem atît de mulţi turişti . . . — zise directorul strîmbînd din nas. Barem dacă i-aţi cunoaşte numele, dar aşa . . .

— Eu cred că nu-i o treabă uşoară, dar n-avem de ales. Trebuie să-l identificăm ! De altfel, avem unele indicaţii de selecţie : o pereche de englezi, cu numele terminat în „ . . . erry", vîrsta, peste 60 de ani, şi perioada în care au fost cazaţi, ultima decadă a lunii octombrie.

— Dacă trebuie . . . cu plăcere ! zîmbi resemnat directorul şi trimise un funcţionar să-i aducă registru de evidenţă a turiştilor.

Jumătate de oră mai tîrziu, Apostolescu, îşi nota în carnet : Annie şi Alfred Perry, London, 15 Queen Street.

Apostolescu mulţumi pentru concursul primit şi se grăbi să ia primul tren spre Braşov.

CAPITOLUL XXX

RELATAREA LUI SIMIONESCU

Era trecut de ora opt dimineaţa cînd fu trezit din somn de soneria telefonului.

— Alo . . . — mormăi el încă mahmur.

— 'Neaţa, şefu' ! Ce faci ? ! întrebă cu jovialitate Simionescu.

— Ce, dracu, nu mă laşi să dorm ? !

— Păi cit vrei să mai dormi ? E opt şi încă nu ne-am luat concediul ! . . .

— Cum mă, aşa repede s-a făcut ora opt ? ! Vino la mine în cameră — adăugă el şi puse receptorul în furcă.

Cînd Simionescu intră, cîteva minute mai tîrziu, îl găsi stînd pe marginea patului şi încercînd, încă adormit, să-şi netezească părul.

— Bravo, şefu' ! Eu îmi mănînc sufletu' cu toţi beţivii din Deva şi cineva — nu spun cine ! — îşi pierde nopţile cu „şoriceii", iar a doua zi nu se poate scula ! . . .

Apostolescu îi aruncă o privire ucigătoare, făcu mărunţel din buze, apoi, cu un efort eroic, se ridică de pe marginea patului şi porni spre camera de baie, spunînd peste umăr :

— În timp ce mă spăl, deşartă-ţi sacul !

După ce-şi scoase pijamaua ; puse pe periuţa de dinţi puţină pastă, potrivi duşul şi se vîrî sub el.

Simionescu îşi aprinse o ţigară şi, după ce-şi propti umărul în cadrul uşii, începu să relateze :

— Cu excepţia a doi preoţi şi un doctor, pe care i-a înşelat cu diferite sume de bani, s-a învîrtit numai printre foşti clienţi de-ai noştri, beţivani notorii şi femei fără profesie stabilită. Pe scurt, alibiul lui părea corect în ceea ce priveşte felul în care şi-a petrecut după-amiaza zilei de 1 octombrie. Astfel, soţii Stoia declaraseră că între orele trei după-amiaza şi şapte seara, cînd au ieşit să se plimbe prin oraş, in-

culpatul a fost la ei acasă, unde au mincat şi au băut cu toţii. La ora nouă seara, alţi doi martori susţin că s-au întîlnit cu el la restaurantul din localitate, unde au băut cîte un şpriţ pînă la ora zece fără ceva, cînd inculpatul le-a spus că se duce la gară să ia trenul pentru Braşov.

Una peste alta, alibiul este corect. Singurul interval de timp, între şapte şi nouă seara, în care nu-l mai putem controla, se rezumă, deci, la două ore. Acest timp este însă nesemnificativ dacă ţinem seama de faptul că distanţa dintre Deva şi Sibiu, dus şi întors, este de 244 de kilometri. Corect ?

Apostolescu, avînd gura plină de pastă de dinţi, se rezumă la o înclinare scurtă a capului.

În timp ce punea periuţa în paharul de pe poliţa de deasupra lavoarului, Simionescu reluă :

— Mai pe scurt, din depoziţia martorilor rezultă că domnul „doctor-inginer" Kisantal nu a putut vizita familia Iakocs în după-amiaza zilei de 1 octombrie.

— Şi ca să ajungi la această constatare ţi-au trebuit două zile ? mîrîi Apostolescu în timp ce-şi clăbucea umerii cu săpun.

— Aş ! reluă Simionescu imperturbabil. Pentru a ajunge la constatarea că Kisantal n-a putut fi la Sibiu, în momentul care ne interesa pe noi, mi-au trebuit numai patru ore. Restul timpului l-am consumat pentru a dovedi contrariul . . .

— Şi, ai reuşit ? se învioră Apostolescu.

— Hm ! Adică ce părere ai ? ! zise el dispreţuitor. Un detectiv de talia mea — nota bene : nu mă refer la gabarit ! — poate fi dus de nas, aşa, cu una, cu două ? !

— Umflă-te mai puțin în pene și termină-ți o dată relatarea, că mai avem și alte treburi astăzi ! îl repezi Apostolescu, bine dispus, în timp ce oprea dușul și întindea mîna după prosopul pe care i-l aruncă prietenul său.

— Mi-am dat seama unde-i lanțul mai slab și am luat-o din nou la întrebări pe doamna Stoia, mai ales în legătură cu felul în care s-a distrat din momentul în care, ea și soțul ei, s-au despărțit de Kisantal.

Astfel, am aflat pe unde s-au plimbat și persoanele cu care s-au întîlnit, după ora șapte seara, cînd au rămas numai ei.

— Ce-a rezultat din audierea lor ? îl zori Apostolescu în timp ce intra în dormitor și se îndrepta spre scaunele unde își pusese hainele.

— Că, de fapt, familia Stoia s-a plimbat prin oraș între orele patru și șase seara ! Ba, mai mult, o altă familie a susținut, sus și tare, că i-a întîlnit chiar la ora patru fără un sfert. Exactitatea afirmației m-a obligat să cer precizări, care, după ce le-am primit, s-au dovedit a fi al naibii de elocvente. Familia respectivă se ducea să vadă un film, care începea la ora patru după-amiază, și n-au stat prea mult de vorbă cu soții Stoia de teamă să nu piardă jurnalul de actualități . . .

— Te-ai dus înapoi la soții Stoia și . . . ?

— Și . . . m-am lămurit, bineînțeles ! Domnul Stoia îl cunoscuse pe Kisantal, cu 5—6 ani în urmă, pe vremea cînd lojeau la același pension, la „Văcărești". Evident, după o astfel de camaraderie, nu poți refuza amicul care-ți cere un mic serviciu. Mai exact, după ora trei după-amiaza nu l-a mai văzut la față !

În concluzie — în sfîrşit, am ajuns şi la concluzie ! —, Kisantal a avut la dispoziţie şase ore, în care timp putea, în mod comod, să viziteze familia Iakocs şi să se întoarcă la Deva.

— Bravo, Dănuţ ! Pentru isprava ta meriţi . . . o cafeluţă neagră. Hai s-o bem !

— Decît nimic, bună-i şi asta . . . Mai ales dacă n-o plătesc eu.

Băutul cafeluţei dură mai bine de-o oră, dar la sfîrşitul ei Simionescu era complet edificat asupra investigaţiilor făcute de Apostolescu.

CAPITOLUL XXXI

A DOUA ÎNCRIMINARE

— Cum a fost în vilegiatură ? întrebă maiorul Bogaliu în timp ce strîngea mîinile celor doi anchetatori.

Apostolescu îi relată în cîteva cuvinte rezultatele la care ajunseseră, apoi întrebă :

— De la Camelia Balaban a ieşit ceva ?

— Da, mai multe obiecte care valorau cîteva mii de lei şi pentru care martora a plătit, de fapt simbolic, 200 de lei. Cea mai mare parte din obiectele indicate s-au regăsit pe lista celor jefuite de la familia Iakocs. De asemenea, ca un fapt care trebuie

reținut, am găsit și o trusă de tacîmuri pe al căror mîner sînt gravate inițialele „S.M.“

— Altceva ?

— Altceva ? Doamna Camelia Balaban m-a rugat — bineînțeles, pocăită ! — să nu-i spun nimic soțului ei despre tărășenia respectivă.

— Și cum a rămas ? O turnați sau nu ? glumi Apostolescu.

— I-am răspuns că repulsia provocată de fapta ei mă îndeamnă să-i povestesc soțului felul în care își petrece timpul cînd el este plecat în delegație, dar, din păcate, secretul profesional mă împiedică.

— Și, fără această opreliște, chiar i-ați spune ? întrebă Simionescu neîncrezător.

— Ba bine că nu ! A tolera o astfel de faptă înseamnă, în fond, o încurajare pentru perpetuarea lor — răspunse convins maiorul și continuă : În ceea ce-l privește pe Mărculescu, individul la care a dormit inculpatul în primele zile ale lunii octombrie, pînă s-a instalat la Cabana Schiorilor, ne-a declarat că l-a lăsat în camera lui din milă, deoarece Kisantal, din lipsă de bani, dormea pe băncile din Gara Predeal.

Înainte de a părăsi biroul, Apostolescu îl rugă pe Bogaliu să anunțe miliția Sibiului că a doua zi se va face confruntarea criminalului cu vecinii victimelor Geza și Maria Iakocs.

Cei doi anchetatori intrară în biroul care le era rezervat pentru anchetă și Apostolescu ceru arestului să i-l trimită pe Kisantal.

— Da' răi mai sînt braşovenii ăştia, dom'le ! — spuse nemulţumit Simionescu, după ce Apostolescu închise telefonul.

I-auzi ! E-n stare să-i povestească lui Balaban isprăvile soţiei sale ! Cu ce scop, numai ca să provoace zîzanie într-o familie. ? . . . !

Poate că totuşi atitudinea de intransigenţă a lui Bogaliu să fie mai corectă decît cea de toleranţă pe care o adoptăm noi — îl întrerupse Apostolescu.

— Vrei să mă lămureşti că informarea unui soţ despre abaterile celuilalt ar servi o cauză nobilă ? ! Că provocarea unui divorţ, inerent în astfel de situaţii, ar corespunde intereselor societăţii ? !

— Nu, Dane, n-am această intenţie, mai cu seamă că am şi eu propriile mele îndoieli asupra utilităţii unei astfel de acţiuni — zise Apostolescu ridicînd din umeri. De altfel, noi am exclus întotdeauna implicaţiile secundare ale cazurilor de care ne-am ocupat şi nu văd de ce ne-am corecta, tocmai acum, maniera de lucru.

— Dacă recunoşti că metodele noastre au dat rezultate, de ce mai ai îndoieli ? insistă Simionescu.

— Dane, ai chef să faci o discuţie filozofică cu mine ?

— Nu, dar . . .

— Hai să considerăm subiectul epuizat. Atîta timp cît şi legea prevede că anchetatorul penal este obligat să păstreze secretul profesional, n-avem ce să mai discutăm. Aşa că . . .

Se auzi o ciocănitură în uşă şi Simionescu strigă : „intră" !.

Erau Kisantal şi însoţitorii săi, care, după ce-l introduseră în birou, se retraseră.

— Kisantal — începu Apostolescu —, îți amintești că acum cîteva zile te-am întrebat dacă știi pe unde vine, în Sibiu, strada Școala de Înot ?

— Da, îmi amintesc.

— Mai îți aduci aminte ce mi-ai răspuns atunci ?

— Sigur, că habar n-am și că nici nu cred să fi auzit vreodată vorbindu-se despre o astfel de stradă.

— La fel de necunoscut ți-a părut și numele de Iakocs, așa-i ?

Deși nu-și exteriorizase cu nimic simțămintele, Apostolescu remarcase, în momentul în care-i vorbise de strada unde se comisese dublul asasinat, o scurtă și aproape imperceptibilă tresărire a pleoapelor. Acum însă era din nou stăpîn pe el și răspunse cu fermitate :

— Așa-i ! Nu cunosc nici o persoană cu un astfel de nume.

— Și dacă eu ți-aș dovedi că cunoști atît strada cît și numele pe care le-am amintit ?

— Este imposibil, domnule comisar — spuse el în timp ce-și clătina capul cu convingere, doar nu sînt somnambul, ca să nu știu pe unde umblu și cu cine stau de vorbă.

— Nu, Kisantal, tu nu ești somnambul, ci numai, un pic, uituc. De aceea te sfătuiam, acum cîteva zile, să faci un tratament cu Glutacid ; dar tu ești atît de uituc, încît — hai, recunoaște ! — ai și uitat să iei medicamentul recomandat. Numai așa se poate explica postura, penibilă, în care te pune amnezia ta. Nu, nu trebuie să te simți înjosit de festele pe care ți le joacă memoria, deoarece am întîlnit de multe ori astfel de cazuri și niciodată n-am pregetat să-i ajut pe respectivii la redobîndirea aducerii-aminte.

Întrucît n-am făcut niciodată discriminare între clienţii mei — continuă sarcastic Apostolescu — nu vreau să-ţi dau ocazia să te plîngi, ulterior, că te-am persecutat şi n-am vrut să te ajut. Ascultă, Kisantal — reluă Apostolescu, de astă dată cu seriozitate —, te acuz de uciderea soţilor Geza şi Maria Iakocs din Sibiu, în noaptea de 5 spre 6 octombrie !

— Eu ? ! protestă el. De unde i-aţi mai scos şi pe ăştia ? ! Sau mai bine spuneţi-mi că aveţi nevoie de un ţap ispăşitor, pentru toate crimele care au dosarele deschise ! . . .

— Kisantal — spuse calm şi inflexibil Apostolescu — ascultă mai întîi acuzaţia pe care ţi-o aduc, apoi vei avea şi tu cuvîntul.

Învinuitul ridică nepăsător din umeri.

— După ce-ai fost eliberat din închisoare, în ziua de 28 septembrie, te-ai dus la Deva, unde ai trăit din expediente pînă în ziua de 1 octombrie. În după-amiaza zilei de 1 octombrie, în jurul orei patru, ai plecat spre Sibiu . . .

— Iertaţi-mă, dar la mijloc trebuie să fie vorba de o confuzie. Am martori prin care pot dovedi că, în ziua respectivă, între orele trei şi şapte după-amiaza mă aflam la Deva . . .

— Dacă te referi la soţii Stoia, nu mai conta pe ei. Au recunoscut că, la cererea ta, au făcut o depoziţie mincinoasă şi au revenit asupra ei.

— Pentru că au fost siliţi . . . — comentă el, în timp ce îşi strîngea buzele într-o resemnare filozofică.

Apostolescu nu păru să-l audă şi continuă :

— . . . Între orele şase şi şapte seara ai făcut o vizită familiei Iakocs . . .

— De unde cunoșteam eu acești oameni dacă n-am mai fost de ani de zile în Sibiu ?

— Ai cumpărat pontul de la nepotul victimelor, Kalman, care era deținut la aceeași închisoare unde ai fost și tu închis ! Ajungînd la familia Iakocs, te-ai dat drept emisarul unui om de afaceri străin și, în numele acestuia, ai cerut să ți se arate colecțiile de timbre. Apoi, după ce le-ai văzut, te-ai declarat dispus să le cumperi și le-ai promis că vei reveni, cu suma stabilită, în ziua de 7 octombrie. De îndată ce ai părăsit casa viitoarelor tale victime, te-ai grăbit să ajungi la Deva, pentru a fi văzut, într-un restaurant, la ora nouă seara. Considerînd că primul alibi a fost stabilit, ai plecat spre Brașov. Atît la Brașov cît și la Predeal ai continuat să trăiești din expediente și să dormi aiurea, pînă în după-amiaza zilei de 5 octombrie, cînd te-ai hotărît să dai lovitura pe care ai pregătit-o atît de minuțios . . .

— Dacă, după spusele dumneavoastră, aveam întîlnire în ziua de 7 octombrie, de ce să mă fi dus cu două zile mai devreme ? ironiză acuzatul.

— Din aceleași motive pentru care te-ai dus și la victima Katharina Liehn cu o zi mai devreme decît ați stabilit. Adică, pentru a împiedica victimele să aducă un martor în ziua cînd trebuia să efectuați tranzacția convenită. Deci, ajungînd la Sibiu în jurul orei șapte seara, te-ai dus la Iakocs, care, cunoscîndu-te de la vizita anterioară, contrar obiceiului său de a nu lăsa în casă oameni străini, te-a poftit înăuntru. Atunci cînd ai venit era de față și Maria Iakocs, dar ulterior, văzînd că discuția se prelungește, s-a dus să se culce.

Cîteva ore mai tîrziu, mai exact după ora zece și jumătate, Geza Iakocs își dă seama că nu i-ai adus suma pe care ați convenit-o cu cîteva zile mai înainte și, probabil obosit de balivernele tale, îți dă de înțeles că îi este somn. Tu însă nu te aflai acolo pentru a dovedi că ești politicos, ci pentru a prinde momentul cel mai propice de a-ți realiza scopul. Acest moment apare atunci cînd victima, exasperată, ia de pe masă o sticlă de vin, din care te servise, și pleacă cu ea spre cămară pentru a-ți arăta că discuția este terminată și trebuie să pleci.

Apostolescu făcu o pauză pentru a-și aprinde o țigară și, privind spre Simionescu, continuă : Acum, cînd încerc să-mi imaginez ce s-a petrecut în noaptea aceea, cred că nu greșesc dacă afirm că victima bănuise, cu mult înaintea agresiunii, pericolul pe care-l reprezenta „musafirul" ei. Adaugă la firea suspicioasă a victimei o discuție sterilă de aproape patru ore, în care timp este imposibil ca Kisantal să nu fi făcut vreo gafă, care să-l alarmeze pe Iakocs, și vei avea un tablou fidel al situației care domnea în acea încăpere. Pe de o parte un bătrîn de 80 de ani, bolnav și pe jumătate orb, pe de alta această fiară tînără și puternică. Iakocs, conștient de pericolul în care se afla, era paralizat de frică și nu găsea resurse să strige după ajutor, ceea ce împinge teama lui spre paroxism. Era pus în situația iepurelui aruncat în cușca unui șarpe cobra, care, mai înainte de a-și ataca prada se delectează privindu-l cum se zbate din colț în colț, fără nici o speranță . . .

Apostolescu tăcu și își întoarse scîrbit capul spre Kisantal, care continua să surîdă ironic.

— În momentul cînd s-a întors cu faţa, pentru a intra în bucătărie, l-ai atacat şi l-ai ucis. Nu mai intru în amănuntele agresiunii, deoarece le cunoşti cel puţin tot atît de bine ca şi mine. O dată crima făptuită, te-ai grăbit s-o suprimi şi pe Maria Iakocs. Cu a doua victimă lucrurile au mers şi mai uşor, întrucît ai surprins-o în timpul somnului. După ce-ai lichidat întreaga familie, ai trecut la jefuirea bunurilor care te interesau şi te-ai grăbit să dispari din oraş chiar în aceeaşi noapte. A doua zi, ajungînd la Braşov, ai început să comercializezi bunurile jefuite . . .

— Dacă-mi permiteţi, am o întrebare — spuse Kisantal zîmbind plin de sine. De ce ar fi trebuit să-i ucid pe bătrînii de care mi-aţi vorbit, cînd eu eram plin de parale. Doar abia îmi scosesem cei 9 000 de lei ascunşi în . . .

— Nu, Kisantal ! Nu-i adevărat ! O dovadă în plus că n-ai avut bani ascunşi ne este furnizată de însuşi faptul că, în primele zile de la sosirea ta la Braşov, ai dormit prin gară sau la martorul Mărculescu, care te-a luat la el acasă din milă. Un om supus privaţiunilor din închisoare aproape doi ani, dacă într-adevăr are bani, nu face economii. Admiţînd că totuşi le-ai făcut, cum se explică „amănuntul“ că începînd din ziua de 6 octombrie, a doua zi după uciderea familiei Iakocs, te-ai hotărît, aşa nitam-nisam, să zvîrli cu banii în stînga şi-în dreapta.

— Şi faptul că m-am hotărît — aşa, deodată — să-mi cheltuiesc banii este o dovadă că eu am ucis familia de care mi-aţi vorbit ?

— Nu, bineînţeles. Tot ce ţi-am spus pînă acum este rezultanta unor prezumpţii, care, însă, au la bază nişte fapte concrete. Astfel, începînd cu ziua de 6

octombrie și terminînd cu cea din 9 decembrie, ai vîndut, unor amatori de chilipiruri, pe care noi i-am identificat, diferite obiecte care au aparținut victimelor Iakocs. Asta nu-i o dovadă destul de grăitoare ? spuse zeflemitor detectivul.

— Nu pot decît să vă repet, n-am ucis pe nimeni . . .

— Atunci de unde ai avut lucrurile pe care le-ai vîndut ? Ți le-a dăruit Moș Crăciun ? ! interveni cu impulsivitate Simionescu.

— Le-am furat ! Asta-i adevărul și-l recunosc — replică el.

Pe figura aspră, parcă cioplită în granit a lui Apostolescu, numai ochii, de un verde-cenușiu, trădară o sclipire de veselie, apoi îl invită laconic :

— Povestește. Povestește orice vrei, noi te ascultăm.

— În seara zilei de 5 octombrie m-am dus la restaurantul „Vîrful cu Dor“ și am luat masa. De acolo am plecat la restaurantul „Cioplea“, unde am rămas pînă la ora unsprezece, apoi am intrat în barul „Cioplea“ și am stat de vorbă cu un bărbat, care spunea că este medic la Ploiești. Pe la ora două și jumătate noaptea, cînd am rămas singur, deoarece medicu' plecase, au intrat în bar doi străini, unu' avea cam 50 de ani și celălalt era mai tînăr. Pentru că celelalte mese erau ocupate, au venit și s-au așezat lîngă mine. Cel mai tînăr stătea chiar pe aceeași banchetă cu mine. La un moment dat, am observat că bărbatului care stătea lîngă mine i-au căzut pe banchetă niște chei. Le-am luat și m-am dus la toaletă, unde, după ce-am văzut că sînt chei de mașină, le-am ascuns în rezervoru' cu apă al closetului și m-am întors la masa mea. Puțin mai tîrziu, cei doi străini, care vorbeau,

cred, nemţeşte, i-au dat barmanului 100 de lei şi au plecat sus, unde sînt camerele pentru oaspeţi. După plecarea lor, fiind sigur că s-a dus să se culce, am luat cheile de unde le ascunsesem şi am ieşit afară. În faţa barului se aflau două maşini. M-am dus spre aceea care avea număr de circulaţie străin şi am încercat cheile pe care le găsisem. Se potriveau. Cînd am deschis portbagaju' am văzut înăuntru o valiză mare, din carton, de culoare închisă. După ce-am scos-o şi am ascuns-o, într-o groapă din apropiere, am revenit la bar şi am cerut un taximetru prin telefon. Cîteva minute mai tîrziu, am ieşit afară, am adus valiza de unde o lăsasem şi am aşteptat taximetru' comandat. Cînd a venit, i-am cerut să mă ducă la gară, de unde am luat trenu' spre Sinaia. În tren am deschis valiza şi am luat din ea cîteva obiecte din aur (o pereche de cercei, un lănţişor, un ceas de buzunar, două monede şi un inel), restul obiectelor au rămas acolo şi le-am depus la casa de bagaje odată cu valiza. Dimineaţa am plecat la Braşov cu o maşină de ocazie. Pe la ora zece am început să colind magazinele şi să întreb cine este amator de obiecte de aur. În acest fel am vîndut o mare parte din ele . . .

— Pe Sanda Alexandrescu cum ai cunoscut-o ? îl întrerupse Apostolescu.

— La fel ca pe celelalte. Intrînd într-un coafor, am stat de vorbă cu ea şi, după ce i-am vîndut o pereche de cercei, mi-a spus să nu plec, deoarece vrea să mai discute cu mine. M-am mai plimbat cu prietena ei, una Camelia, cu care-mi făcuse cunoştinţă, pînă a terminat serviciul. După ce a venit spre

noi, m-a întrebat dacă nu fac cinste și eu le-am invitat la o cofetărie, unde am băut lichior. Puțin mai tîrziu, s-a propus, nu mai știu de către cine, să mergem la Camelia acasă și să mîncăm. Am cumpărat ceva de mîncare și de băut și ne-am dus la Camelia, unde am stat pînă la două noaptea, cînd am plecat s-o conduc pe Sanda acasă . . .

— Un moment ! îl întrerupse Apostolescu, care nu dorea să se rătăcească prin niște amănunte ce nu concurau, în mod direct, la elucidarea cazului. Dacă în afara obiectelor din aur n-ai luat nimic altceva din valiza lăsată la Sinaia, cum se explică faptul că Sandei Alexandrescu i-ai vîndut, o dată cu cerceii, o tavă din porțelan și un material de rochie ?

Kisantal păru dezorientat numai o fracțiune de secundă, apoi răspunse :

— A trecut atîta timp de atunci . . . Probabil că am mai luat și alte obiecte din valiza aceea.

— Continuă cu ce s-a întîmplat a doua zi.

— În ziua următoare, după ce mi-am pierdut timpul prin diferite restaurante din Brașov, am plecat la Sinaia, de unde am luat valiza pe care o lăsasem la gară. Cînd m-am întors la Brașov era după-amiaza și, așa cum mă înțelesesem cu fetele, m-am dus cu ea la Camelia acasă. Cu această ocazie, rămînînd singur în casă, am verificat conținutu' valizei. Era plin cu tot felul de obiecte.

— Inclusiv albume cu timbre ? îl încercă Simionescu.

— Da. Erau două clasoare mari și o grămadă de caiete și plicuri pline cu timbre.

— Ce-ai făcut cu timbrele ? insistă Simionescu.

— Clasoarele mari le-am vîndut unui englez bătrîn, pe care l-am cunoscut în gara Brașov, cu suma de 10 000 de lei. Celelalte i le-am făcut cadou Sandei Alexandrescu.

— Ascultă, Kisantal ! reluă interogatoriul Apostolescu. Dacă tu ai furat o singură valiză, cum se explică că atît Camelia Balaban cît și Sanda Alexandrescu te-au văzut cu două ?

— Pentru că, mai înainte de a mă duce la Camelia, am cumpărat și eu o valiză, în care am băgat niște cămăși și două costume de haine pe care le luasem de la un magazin din Sinaia — răspunse el cu promptitudine.

— Cele două martore susțin că geamantanele pe care le-au văzut la tine erau identice, atît ca gabarit și culoare cît și ca vechime, de asemenea descrierea lor aduce al naibii de mult cu valizele dispărute din locuința victimelor. Ce părere ai ?

— Una singură, s-au înșelat.

— Nu-i exclus să ai dreptate, dar asta trebuie dovedit. Unde se află geamantanul furat din tren și cel cumpărat de tine ?

— Le-am vîndut unui țăran, la piață, în Brașov, acum vreo două săptămîni... Întrucît nu-l cunosc, nu văd cum aș putea să mai dau de el.

— Ce-ai făcut cu costumul pe care l-ai purtat cînd ai ieșit din închisoare ?

— Ce costum ? întrebă mirat Kisantal. N-am decît două : unul maro și altul bleumarin. La care vă referiți ?

— La acela pe care l-ai avut pînă în ziua de 7 octombrie, cînd le-ai cumpărat pe cele amintite de tine.

Kisantal se făcu că nu pricepe şi Apostolescu precizează :

— Mă refer la un costum gri-deschis pe care l-ai purtat la Deva, la Sibiu şi la Braşov, pînă ai primit banii de la Sanda Alexandrescu.

— Ah ! La ăla vă referiţi... Păi era prăpădit şi l-am vîndut unui ţigan cu haine vechi.

— Deci respingi acuzaţia că i-ai ucis pe soţii Iakocs ? concluzionă Apostolescu.

— Bineînţeles ! Eu n-am ucis pe nimeni...

— Dane — îl întrerupse Apostolescu cu bruscheţe —, cheamă subofiţerii să-l ducă la arest !

— Ce înrăită e jigodia asta ! comentă Simionescu după ce rămaseră singuri.

— Lasă asta ! mormăi supărat Apostolescu. Povestea lui, deşi e cusută cu aţă albă, ne dă peste cap acuzarea. A îmbinat atît de bine adevărul cu minciuna încît nu m-ar mira prea mult dacă aş afla că a scăpat de sub încriminare.

— Dacă am fi pus mîna pe costumul cu care era îmbrăcat cînd l-a omorît pe Iakocs, n-am fi avut probleme acum.

— Ţi-am mai spus eu că derbedeul ăsta are şcoala închisorii. Şi-a dat seama că sîngele cu care şi-a stropit hainele cînd l-a ucis pe bătrîn îl poate încrimina în mod irefutabil, chiar dacă le spală. Probabil că, după ce-a intrat în bani, a fost primul lucru de care s-a debarasat.

— Şi acum ce facem ? Lăsăm povestea lui să se strecoare în coadă de peşte la tribunal ?

— Deocamdată, fără idei preconcepute, luăm povestea aşa cum ne-a servit-o şi o verificăm. Mai întîi

discutăm cu barmanul de la „Cioplea“ şi-l rugăm să-şi amintească dacă l-a văzut pe Kisantal şi pe cei doi străini în noaptea de 5 octombrie în local. După aceea verificăm dacă, într-adevăr, a chemat un taximetru să-l ia de la bar şi să-l ducă la gară. Hai la treabă, Dane ! îl îndemnă Apostolescu ridicîndu-se de pe scaun.

■

Cîteva ore mai tîrziu, în timp ce maşina miliţiei gonea înapoi spre Braşov, Simionescu comenta rezultatul investigaţiei :

— În concluzie, basmul lui Kisantal n-a ţinut. Barmanul, care-l cunoaşte foarte bine pe „amicul nostru“, nu-şi aminteşte de prezenţa lui sau a celor doi străini în bar. Deosebit de asta, ne-a demonstrat că, în noaptea de 5 spre 6 octombrie, a avut toate camerele ocupate şi deci nici n-ar fi avut unde-i caza pe străinii din legendă.

— Iar şoferii celor trei taximetre ale oraşului Predeal, care de asemenea îl cunosc foarte bine pe Kisantal, arată că niciodată n-au făcut cursa descrisă de el . . . — murmură Apostolescu.

— Aşa că este în găleată.

— Dacă pentru cazul Katharina Liehn ai dreptate, pentru cazul Iakocs lucrurile se prezintă diferit. Învinuirea pentru dublul asasinat de la Sibiu se bazează numai pe probe indirecte, care sînt limitate la demonstrarea amestecului pe care l-a avut în afacere şi posibilitatea comiterii lui. Justiţia, deşi ţine seama şi de astfel de probe, le preferă pe cele directe, ma-

teriale . . . Cu un avocat bun, care să știe să speculeze îndoiala în favoarea acuzatului, capătă 20 de ani de închisoare . . .

— Mai o reducere a pedepsei și, nu peste mulți ani, ne trezim din nou că-i adulmecăm urma — completă Simionescu, încreţindu-şi nasul de silă.

— Întocmai — aprobă Apostolescu cu un aer de resemnare.

— Dar bine, lucrurile nu stau chiar așa ! Vom avea și depozițiile persoanelor care l-au văzut pe Kisantal în locuința soților Iakocs ! își aminti el cu optimism.

— Dane, ai mai asistat vreodată la o confruntare făcută după aproape trei luni ?

— Nu.

— Atunci așteaptă și vei vedea ! răspunse el cu o filozofică resemnare.

CAPITOLUL XXXII

CINE A GREȘIT ?

Intuiția sau experiența lui Apostolescu își spusese cuvîntul. Într-adevăr, cu excepția Catyei, care-l indică, fără nici • ezitare, pe Kisantal drept persoana care vizitase familia Iakocs în zilele de 1 și 5 octombrie, ceilalți martori ori se abținură, din cauza nesi-

guranței, ori desemnară o altă persoană din grupul în care era prezentat învinuitul.

După ce confruntarea făcută în clădirea miliției luă sfîrșit, în mod neconcludent, Apostolescu dispuse transportarea lui Kisantal și a grupului care-l antura la domiciliul victimelor, pentru a-i da posibilitatea lui Filoti, cel care văzuse criminalul prin fereastra bucătăriei, să indice persoana despre care relatase.

Așteptară pînă se întunecă, apoi, în timp ce Filoti și Simionescu priveau, din balconul de peste drum, prin fereastra bucătăriei victimelor, Apostolescu începu să introducă pe rînd, în încăpere, pe cei trei membri ai grupului din care făcea parte Kisantal.

În conformitate cu poziția în care Filoti îl văzuse pe criminal în noaptea omorului, fiecare dintre ei trebui să ia loc la masă, pe scaunul care era cu spatele spre fereastră, și să-și expună profilul figurii privind spre umărul stîng.

Deși toți oamenii grupului ocupaseră pe rînd locul indicat, deci și Kisantal, Filoti continua să rămînă nehotărît.

Apostolescu, plictisit de toată regia pe care o făcea, se decise să renunțe la indicarea învinuitului de către Filoti și îi făcu semn, prin fereastră, lui Simionescu că a terminat și poate coborî. Se întoarse apoi spre cele două persoane care se oferiseră să apară alături de Kisantal la confruntare și le mulțumi pentru concursul acordat. Cînd Simionescu și Filoti își făcură apariția, Apostolescu îl rugă pe locotenent să-i conducă pe martori pînă la mașina lor și să-i spună șoferului să-i ducă unde doresc.

În bucătărie, în afară de Apostolescu şi Kisantal, mai rămăsese Filoti, care, cu o mutră plouată, nu mai contenea cu scuzele :

— Ştiţi, a trecut atita timp de atunci . . . Şi apoi . . . distanţa de la care am privit . . .

— Poate că nici nu l-ai văzut !? îl tachină Apostolescu făcînd haz de necaz.

— Cum nu l-am văzut ?! se supără el. L-am văzut aşa cum v-am spus. Stătea cu coatele pe masă şi, în timp ce privea spre stînga, unde stătea domnul Geza, îşi turna vin în pahar. Jur că l-am văzut ! Dar ce să fac ?! Nu-i reţin trăsăturile . . .

Apostolescu privi spre Kisantal, care rînjea satisfăcut, şi porni să-l conducă pe Filoti spre ieşire, spunînd :

— Nu-i nimic, domnule Filoti. Nu-ţi fă inimă rea din cauza asta. Oricum, eu îţi mulţumesc pentru bunăvoinţa cu care ai vrut să ne ajuţi.

Deschise apoi uşa bucătăriei, pentru a-i face loc lui Filoti să iasă, dar, în clipa cînd martorul trecu pe lîngă el, pentru a păşi în vestibul, rămase împietrit.

Filoti era prea amărît de insuccesul pe care-l înregistrase la confruntarea pentru a remarca încordarea anchetatorului. Îşi dădu seama că ceva nu-i în regulă abia atunci cînd, dindu-i bună seara, acesta, în loc să-i răspundă, se întoarse şi porni ca o vijelie spre cămara unde fusese găsit ucis Geza Iakocs.

Apostolescu deschise uşa cămării şi îşi plimbă privirea nerăbdătoare pe rafturile pline cu sticle şi borcane.

În faţa lui, pe cel de-al treilea raft, între două sticle de oţet, se afla sticla de vin din care se băuse în noaptea asasinării soţilor Iakocs.

În clipa cînd întinse mîna spre ea, auzi în spatele lui un pufăit şi simţi o mînă înhăţîndu-i umărul drept şi smucindu-i-l înapoi. În acel moment începu şi Filoti, care privea din pragul uşii, să ţipe disperat după ajutor.

Apostolescu, fără să întoarcă capul, îşi aruncă umărul înainte, pentru a contracara forţa de tracţiune a adversarului său, îşi suci uşor corpul spre stînga, apoi, concomitent, duse braţul stîng în faţă. După ce aprecie că l-a ridicat la înălţimea de care avea nevoie, îşi coborî repede şi cu putere cotul spre plexul solar al agresorului său.

Masa moale pe care o întîlni cotul său şi icnetul care urmă loviturii îi spuseră detectivului că n-a greşit adresa.

Cînd se întoarse cu faţa spre Kisantal, îl văzu curbat, cu mîinile încrucişate peste abdomen şi îl lovi, ca la rugby, cu podul palmei drepte în creştet.

În momentul cînd Simionescu irupse în încăpere ca un taur, zvîrlindu-l pe Filoti la o parte din uşă, de unde acesta privise îngrozit lupta, care nu ţinuse decît cîteva secunde. Kisantal tocmai lua contact cu podeaua, la fel ca un taburet aşezat cu picioarele în sus.

— Ce s-a întîmplat ?!

— Domnu' a sărit la domnu' . . . — încercă să explice Filoti, încă sub influenţa emoţiei.

— Dumnezeii mamei tale de derbedeu ! . . . Este a treia oară cînd ataci un anchetator ! şuieră înfuriat Simionescu. Mai încearcă încă o dată şi te împuşc !

— Ar fi păcat să nu ajungă în faţa judecătorului. Mai bine îi găureşti rotulele genunchilor. Din asta nu se moare, dar nici nu se uită vreodată — avertiză Apostolescu cu convingere.

— Dar, în fond, ce i-a venit ? Doar nu era nebun să-și închipuie că poate să-și ia tălpășița !

Apostolescu, fără să-i mai răspundă, intră în cămară și reveni cu sticla de vin înfășurată în batistă.

— Să mergem la inspectorat ! spuse el.

De mai bine de două ore Apostolescu se plimba nerăbdător prin birou, iar Simionescu pufăia tăcut din țigară.

În sfîrșit, se auzi o bătaie în ușă.

Era locotenentul major Vasiliu de la Serviciul criminalistic. Am găsit toate impresiunile celor cinci degete de la mina dreaptă.

— În regulă ! exclamă satisfăcut Simionescu.

După ce expertul se retrase, Simionescu, văzînd că Apostolescu continuă să rămînă tăcut, spuse :

— Deci acesta-i motivul pentru care te-a atacat... Cînd Filoti ți-a vorbit de sticlă, și-a adus aminte că a pus mîna pe ea, iar după omor a uitat să-și mai șteargă amprentele. Văzind că ai realizat importanța precizării martorului și te duci spre cămară, te-a atacat cu intenția de a sparge sticla, în speranță că, astfel, va putea distruge singura probă directă de încriminare în cazul Iakocs.

Apostolescu continua să tacă și să fixeze îngîndurat peretele de deasupra creștetului lui Simionescu.

Trăsăturile sale aspre erau și mai mult reliefate de figura sa întunecată.

— Ce-ai, șefule ?! izbucni Simionescu. În loc să te bucuri că am reușit să producem o probă, care

înlătură orice îndoială în acuzația criminalului, faci o mutră de parcă ai fi aflat contrariu !

Știi — începu Apostolescu trist —, Katharina Liehn a fost ucisă din cauza nepriceperii noastre... Dacă ne-am fi gîndit să luăm amprentele și de pe sticla cu vin, n-ar fi fost nevoie să batem pasul pe loc o lună și jumătate... Criminalul, avînd fișă dactiloscopică, ar fi fost arestat în cel mult 48 de ore... și nu mai apuca să comită omorul de la Brașov...

— A, nu, protestez ! Pe mine nu mă băga în chestia asta... Eu nu sînt decît un prăpădit de asistent ! Dacă șefii au întotdeauna folosul, atunci tot lor le revine și ponosul...

Simionescu își opri tirada cînd văzu că Apostolescu, în loc să se destindă la gluma lui, se încruntă și mai mult.

— Ei, Nicule — reluă el, de astă dată cu seriozitate, de unde dracu ai mai scos și culpa asta imaginară ?! Cum puteam noi ști că asasinul a pus mîna pe sticla cu vin, cînd întotdeauna gazda este aceea care servește musafirul ?

— Trebuia să mă gîndesc că victima, fiind aproape oarbă, l-a rugat pe criminal să se servească singur...

— S-ar putea, dar, la fel de bine, puteam să ne gîndim că asasinul, prin grija cu care și-a îndepărtat toate amprentele, nu era nebun să și le lase tocmai pe o sticlă, care oferă cea mai ideală suprafață pentru conservarea impresiunilor papilare !

— Sub tensiunea nervoasă în care se afla, mai ales datorită fricii că l-ar putea surprinde cealaltă victimă, a uitat de sticlă... — monologă Apostolescu pentru el.

— Şi apoi — continuă Simionescu supărat de autoacuzarea lui Apostolescu, am avut de anchetat un caz cu totul deosebit. Atîta timp cit, datorită gradului de descompunere a victimelor, nu le-am putut fixa amprenta, cum am fi putut selecţiona impresiunile papilare străine ?!

Căpitanul îl privi gînditor, apoi, ridicînd din umeri, spuse obosit :

— E unsprezece noaptea, hai să mergem . . .

A doua zi, după ce se înapoiară la Braşov, Apostolescu îi predă cazul lui Bogaliu.

Cînd să părăsească biroul maiorului, Apostolescu se întoarse şi, din uşă, se bătu cu indexul peste tîmpla dreaptă, spunînd :

— Nu uitaţi să cereţi expertiza psihiatrico-legală !

— Crezi că Kisantal este nebun ? întrebă Simionescu în timp ce părăseau clădirea inspectoratului de miliţie.

— Toţi cei care premeditează o omucidere, indiferent sub ce motiv, sînt nebuni ! Chiar dacă medicii psihiatri nu ajung întotdeauna la această concluzie, deoarece, în principal, ei pleacă de la ideea că numai furia demenţială acordă iresponsabilitatea psihică, eu îi consider schizofrenici pe toţi cei care văd prin omucidere un mijloc de a atinge un anumit scop, indiferent de natura lui !

— Ce mi-ai spus acum seamănă, al dracului de mult, cu o pledorie în favoarea ideii că toţi criminalii sînt nebuni şi că locul lor nu este la închisoare, ci în case de sănătate!

— Nici gînd, Dane. N-am făcut altceva decît să-mi exprim părerea despre ucigaşi. În rest, prevederile legii sînt în concordanţă cu interesele generale, deoarece, indiferent de faptul că are sau n-are discernămînt, criminalul loveşte în interesele societăţii. Dar, în sfîrşit, să terminăm cu aspectele neplăcute ale meseriei noastre şi să ne gîndim la lucruri mai plăcute...

— De exemplu, la Bucureştiul nostru drag...

EPILOG

În timpul procesului care s-a desfășurat in fața Tribunalului județean Brașov, începînd cu 19 februarie 1969, inculpatul Ioan Kisantal a admis culpa furtului de geamantane și a respins-o pe cea de omucidere.

Totuși, atunci cînd tribunalul îi acordă, la sfîrșitul dezbaterilor, ultimul cuvînt, inculpatul recunoaște că a ucis cele trei victime. El precizează că activitatea sa criminală a fost dirijată, prin telepatie, de către fratele tatălui său vitreg. Astfel, el n-a fost nimic altceva decît o unealtă a voinței adevăratului criminal ; un mediu care nu s-a putut opune poruncilor primite.

Întrebat fiind de judecător, el răspunde că nu a recunoscut pînă atunci omorurile deoarece a avut revelația faptelor sale abia în noaptea precedentă.

Cerîndu-i-se să precizeze pe cine a ucis mai întîi dintre soții Iakocs, răspunde că i se ordonă prin telepatie să nu mai spună nimic.

Manevra prin care inculpatul a încercat să scape de răspunderea penală a fost însă neutralizată de

expertiza neuropsihiatrică ; s-a precizat astfel că acesta a acţionat cu discernămînt şi că este responsabil de faptele imputate.

Tribunalul judeţean Braşov, avînd în vedere gravitatea şi perversitatea cu care au fost comise omorurile, prin sentinţa din 14 martie 1969, hotărăşte condamnarea la moarte a lui Ioan Kisantal.

Urmare a respingerii recursului de către Tribunalul Suprem, sentinţa a fost executată.

Redactor : ION ANGHEL
Tehnoredactor : IOAN I. IANCU

Apărut 1973. Coli de tipar : 17.
Tiraj 60000+140 exemplare broşate.
Comanda. nr. 535/23.

Intreprinderea Poligrafică „Banat" Timişoara, Calea Aradului, nr. 1/A.
Republica Socialistă România.